Original Title: "A Long Time Coming" Copyright © 2009 by Evan Thomas and Newsweek Published in the United States by PublicAffairs a member of the Perseus Books Group

Editura Litera Internațional O. P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România tel.fax (021) 3196390; e-mail: comenzi@litera.ro

Copyright © 2009, Litera Internațional pentru versiunea în limba română Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză: Graal Soft-Integrated Translation Services

Editor: Vidraşcu şi fiii Redactor: Mona Apa Concepția grafică şi coperta: Vladimir Zmeev Tehnoredactare şi prepress: Vlad Panfilov, Roman Mardari

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României THOMAS, EVAN

Barack Obama - O alegere istorică Evan Thomas ; trad.: Graal. Bucureşti: Litera Internațional, 2009

ISBN 978-973-675-593-4

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro
Tipărit la G Canale, Bucureşti
94(73)"20" Obama,B. 929 Obama,B.

Cuprins

Pioloji de Jon Meacham: Era Obama 7
Cum a reuşit 13
Revenirea 31
Asediul îndelungii 44
inceperen luptei 61
Scena centrală 95
Marile dezbateri 110
Ultimele zile 125
hpil»K 137
Addenda: Interviu cu Barack Obama 144
Mulțumiri 157

Preşedintele ales al Statelor Unite ale Americii, Barack Obama, se află pe scenă alături de soția sa, Michelle, şi fiicele: Malia (în rochie roşie) şi Sasha (în rochie neagră) în Grant Park, la 4 no¬iembrie 2008, în Chicago, Illinois. Obama l-a învins decisiv în alegeri pe senatorul John McCain, devenind primul preşedinte de origine afro-americană al SUA (Foto: Joe RaedleGetty Images)

PROLOG

Era Obama

,lm Meacham

ftndvn, era spectatorul desăvârşit. Barack Obama a văzut pentru pri¬ ma oară Casa Albă în urmă cu un sfert de secol, în 1984, când lucra ca organizator comunitar în complexul studențesc din Harlem al City College of New York. Preşedintele Reagan propusese reducerea ajutoarelor pi-iilru studenți. Tânărul Obama, proaspăt absolvent al Universității Columbia, . ,I MI.IIIII.H lideri lor organizațiilor studențeşti - „majoritatea erau persoane de cttloair, poimricaui sau de descendență est-europeană şi, de cele mai multe ui i, i i mii piiiiiu din familie care urmau o facultate" - pentru a prezenta petițiile nnpoii iv.i i(ducerilor, în fața delegației newyorkeze de la Dealul Capitoliului. I upn aceea, scria Obama în TheAudaciţy ofHope (îndrăzneala de a spera), au străbătut cu toții Pennsylvania Avenue până la Monumentul Washington, apoi până la Casa Albă, unde au rămas la poartă, privind înăuntru.

I)acă am folosi o abordare literară superficială, am menționa acum că Obama, care, la 20 ianuarie 2009, avea să devină cel de-al patruzeci şi patrulea preşedinte ii Statelor I Inite, se va întoarce în acea clădire pentru a desface ceea ce s-a făcut acolo MII de .I L Andul apanajul Partidului Republican din care au făcut parte Ni son, Hi if .in \i (ieoige W IHish. însă povestea, asemenea lui Obama însuşi, I-.IR ni.II I omplicaia decâi v ați putea imagina. Succesul din 2008 al Partidului I (einocrat nu este o simplă scenetă de răzbunare a aripii de stânga. Mulți par- i iani adevărați spun că marchează începutul unei noi perioade progresiste, un moment al renaşterii (şi, în multe privințe, chiar al regândirii) liberalismului, i i i iu.ii înll.K arați susținători îşi pun speranțe mari. Pe de altă parte, numeroşi iiuii i ci III.II mulți, se pare, având emisiuni pe canalul Fox News - au .o ci a'a per pcctiva .i'.upi a lucrurilor şi cred că F.ra Obama va fi o perioadă cum- pllta, de reorganizai i radicale in Statele Unite şi declin pe plan extern.

I i11 dacă Obama va guverna aşa cum a promis în campanie - de la centru mulți liberali şi conservatori vor fi dezamăgiți. Cei de stânga s-ar putea sim¬ți înşelați, iar cei de dreapta, nerăbdători să lanseze atacuri neîntrerupte la ■ulii i noii administrații, l-ar putea considera pe Obama la fel de evaziv cum il ■ nir,uleia opoziția pe Reagan.

;i uupai ațiile cu trecutul riscă să pară irelevante şi depăşite, având în vedere iir.eiunaiaica momentului istoric. O națiune a cărei Constituție a admis cândva Icriiinuiaiea sclaviei a ales astăzi un preşedinte de origine

afro-americană, mit un moment când amintirea zilelor în care persoanelor de culoare le erau

Evan THOMAS

negate drepturi fundamentale - inclusiv dreptul la vot - se păstrează încă vie. Hiperbolele pe tema alegerilor sunt uşor de găsit, însă acesta este un moment - un an - când nici chiar superlativele nu pot cuprinde importanța schimbării pe care națiunea a votat-o la data de 4 noiembrie 2008. „Dacă mai exista cineva care se îndoia că America ar fi țara tuturor posibilităților, care se întreba dacă visul Părinților Fondatori supraviețuieşte, care punea încă la îndoială puterea democrației noastre, atunci a primit răspunsul în aceeaslă seară", a declarat Obama în seara în care a fost ales, în fața unei mulțimi de susținători înflăcărați, dar conştienți de solemnitatea momentului, adunați în Grant Park din Chicago. A făcut aluzie doar indirect la aspectul istoric al victoriei sale. „Aceste alegeri au marcat multe premiere şi aceste poveşti vor fi transmise generațiilor următoare", a spus el, şi a fost de ajuns: vorbele sale erau o dovadă suficientă.

Candidatura lui Obama s-a bazat, parțial, pe fapiul că transcende problema rasială. Poate că aşa a şi fost; mulți dintre noi au crezut că numele său neobiş¬nuit, culoarea pielii şi mediul necunoscut din care provenea ar putea să îl coste alegerea. După cum s-a văzut, a câştigat fără drept de apel, lucru rar întâlnit printre candidații democrați în cursa pentru Casa Albă. Să însemne asta că America a depăşit diferențele de rasă? Nu, dar suntem cu un pas mai aproape de a atinge acest nivel decât eram în urmă cu un an. Victoria lui Obama, indi¬ferent de vederile politice, este un moment izbăvitor în viața unei națiuni care a numit aceste alegeri, simplu şi hotărât, „dilema americană".

John McCain este o persoană onorabilă, un patriot care şi-a servit țara cu devotament o viață întreagă. Totuşi, în 2008, s-a aflat de partea greşită a istoriei. Asemenea lui Hilary Clinton, cetățean american şi funcționar public remarcabil, McCain a avut neşansa uriaşă de a se afla în calea unei forțe politice de neoprit. (Unul dintre marile semne de întrebare cile acestor vremuri va fi ce s-ar fi întâmplat dacă acesta ar fi trecut de alegerile inițiale din Carolina de Sud în anul 2000 şi l-ar fi învins pe Bush în campania de nominalizare din partea Partidului Republican, în urmă cu opt ani.) Factori externi deosebit de puternici, îndeosebi colapsul econo¬mic din toamnă şi votul de încredere tot mai scăzut pentru preşedintele Bush, au creat un mediu în care victoria republicanilor era imposibilă din punct de vedere teoretic. Concurând împotriva unui om precum Obama, cu un talent

politic de netăgăduit, această sarcină a devenit imposibilă şi din punct de vedere practic.

La fel ca Franklin D. Rooseveltîn 1932 şi Ronald Reagan în 1980, succesul lui Obama din 2008 reprezintă o schimbare reală, în timp real. Este prematur încă, dar nu dificil, să ne imaginăm că, ani întregi de-acum încolo, vom vorbi despre două epoci ale politicii americane, „înainte de Obama" şi „După Obama". Cu certitudine, mulți dintre alegătorii săi privesc deja lumea din această perspec¬tivă. Sondajele efectuate la ieşirea de la urne arată că unul clin zece alegători a votat pentru prima dată în viață, iar aceştia erau în marea lor majoritate tineri sau membri ai unei minorități etnice. Cei cu vârste cuprinse între optsprezece şi douăzeci şi patru de ani au reprezentat în mare acelaşi procentaj din electorat - 17 procente - ca şi în 2004, însă dacă atunci raportul era de 54-40 pentru John Kerry, acum devenise 68-30 pentru Obama, o diferență netă de 24 de puncte în favoarea lui Obama, ceea ce a reprezentat, de departe, cea mai semnificativă schimbare în cadrul oricărui grup de vârstă.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

Lupta lut im este aceeaşi cu cea pe care au purtat-o părinții lor. Obama .1 min imi In im moment dat o persoană, despre care a spus doar că este „un vru I iu III Washington", de ce par politicienii din primul deceniu al secolului al

I li i inuli mai rigi.i decât cei din perioada postbelică. „Este o problemă ce ține tir diferența dintre generații", a replicat acesta. „Pe atunci, aproape toți cei . .in .ivrau ooarecare putere la Washington luptaseră în cel de-Al Doilea Război Mondial. I adevărat ră ne renani aprins pe diferite teme. Proveneam din medii ililriitr din t.ii liric ililrrllr. avram lilri polii ier d ¡ferite. Dar, pentru că luptasem îmi .r ■Mtn t rvji iu toiiuiii l.xper iența împărtăşită creează un anumit grad

■ 1. III. ÎNLNR I N .|XM i Arrst lucru ne-a ajutat să depăşim diferențele dintre noi ,i i lii in n nr.ihA luma lucrând împreună." Această viziune asupra trecutului i lu'.i intrus mediatizată: Joe McCarthy fusese şi el veteran.

:« toaie acestea, argumentul rămâne valabil. Experiențele împărtăşite au tendința dr a da naştere unui sistem de valori comune. Nici chiar evenimentele n e rntr I I septembrie, Irak, criza economică - nu puteau conferi coaliției

o experiență asemănătoare celui de-Al Doilea Război Mondial, pentru a

.1. lui lin ut i le (lui e a Ir spiritului partizan. Alegătorii lui împărtăşesc convin-

■rii. nu i |i irnțe Cele mai importante dintre aceste convingeri sunt dorința i'iiiriuh i 'li .i m lumba coordonatele regimului Bush, precum şi pasiunea vădită,

• • irniiillva. manifestată față de Barack Obama.

I)ui arrst punct de vedere, Obama are mai multe lucruri în comun cu Reagan drt .'ii II putea părea la prima vedere. Adepții lui Reagan credeau în cauzele lui, III tel puțin în una dintre ele, şi credeau în el. Aşteptau cu nerăbdare schim- It.iir.t unei administrații apăsătoare, într-o perioadă marcată de neîncredere şi ia.titi.iiii.il i economice. Comparația este revelatoare, întrucât poate prefigura nai ui a III maiorilor patru sau opt ani. Asemenea lui Reagan, Obama este un " Ini IM UMI, UN neator de mituri şi un povestitor desăvârşit. Asemenea lui H' iriin, t ir tun-.ulei al, atât de prieteni, cât şi de rivali, un purist ideologic, dar

■ iu i .t demoiiNltal înclinația pentru pragmatism. Asemenea lui Reagan, este liilniil unui nucleu de partizani, atât de convinşi că Obama se află de partea Im. uirAl sunt gata să îi ierte compromisurile.

(l»nni.i devine „The Gipper"1. „Reagan a confirmat nevoia Americii de ordi- ii' ■ i ia el, „nevoia noastră de a crede că nu suntem supuşi unor forțe oarbe, mir, 'ici ne putem modela destinul individual şi colectiv, atâta vreme

• ii "'l' 1 "pi tim vlituțilr Hadiționale, cum ar fi munca asiduă, patriotismul, n |Niu\aliiliiati Iividuala, optimismul şi credința".

Av.'lntl o Imaginație litri aia şi istorii ă bogată, Obama pare a fi un visător, însă imul ru picioarele pe pămAni. Când era senator, vedea lucruri care nu existau, dat existaseră odată. „Uneori, stând în acea sală, parcă-i şi văd pe Paul Douglas au pe I lubert I lumphrey aşezați la unul dintre birouri, solicitând cu insistență H ic i|ii ai ra legislației cu privire la drepturile civile; sau pe Joe McCarthy, aşezat la ' an i birouri mai încolo, cercetând liste, pregătind nume; sau pe Lyndon r Inlinmiii, bătând culoarele, apucând oamenii de rever şi strângând voturi, i lumi 111| »ra tuli ".r să merg la biroul unde stătea Daniel Webster şi mi-1 imaginez

l'ciin In ionsnerată a lui Ronald Reagan, care 1-a interpretat pe jucătorul de Intimi (irniy'r „the Gipper" Gipp în filmul Knute Rockne, AU American (n.red.).

Evan THOMAS

ridicându-se în fața sălii pline, cu ochii scânteind şi apărând cu înverşunare Statele Unite în fața forțelor secesioniste."

Vizitând Casa Albă când a ajuns la Washington în calitate de senator Obama a observat: „Interiorul Casei Albe nu este atât de luminos cum te-ai aştepta judecând după ce ai văzut la televizor sau în filme; arată bine întreținut, dar uzat, o casă mare şi veche în care pare să tragă curentul în

nopțile reci de iarnă. Totuşi, stând în holul principal şi privind înainte, de-a lungul coridoarelor, mi-a fost imposibil să uit istoria care s-a scris aici - John şi Bobby Kennedy discutând despre criza rachetelor cubaneze; Franklin D. Roosevelt aducând schimbări de ultim moment unui comunicat pentru radio; Lincoln, singur, plimbându-se pe coridoare, ducând pe umeri povara unei întregi națiuni."

Toate acestea dovedesc că închipuirile sale s-au oprit pe la jumătatea anilor '60, un deceniu care le-a modelat disproporționat pe cele următoare. Campania lui Obama ne îndemna să trecem peste războaiele care au marcat generația de explozie demografică postbelică (fenomenul „baby-boom"). Din acest punct de vedere, se prezintă ca o figură contradictorie. Promovând un mesaj centrist în timpul campaniei prezidențiale, palmaresul său de la Senat este alcătuit în mare parte din voturi liberale, lucru care nici măcar nu este atât de interesant. Oare care dintre cei doi Obama se va prezenta la Casa Albă? Noul Nou Democrat sau liberalul precaut, fost organizator comunitar, din Chicago? Am putea îndrăzni să spunem că nu ar fi câştigat, aşa cum a făcut-o, dacă s-ar fi dovedit asemeni elocventului Walter Móndale sau a tacticianului desăvârşit, Michael Dukakis. în campanie s-a prezentat ca un politician prag¬matic de centru-stânga - şi nu ca un liberal al Marii Societăți, ci ca unul care, continuând tradiția lui Bill Clinton, crede în urmărirea țelurilor progresiste prin mijloace centriste, adăugând ocazional un mesaj cultural conservator. Atacurile „socialiste" venite din partea echipei McCain-Palin au eşuat, în parte şi din pricina faptului că abuzau de credulitatea oamenilor.

Aceiaşi liberali care au fost încântați de Obama s-ar putea să fie dezamăgiți dacă acesta nu va reuşi să recreeze o Walhalla progresistă în cel mai scurt timp posibil. Dar exemplul lui Reagan oferă o posibilitate diferită, mult mai probabilă. Dată fiind popularitatea lui Obama printre susținătorii săi, s-ar putea ca el să fie acel specimen rar de politician care poate face un compromis fără să pară că se vinde. Reagan a majorat impozitul şi nimeni nu i-a purtat pică pentru asta, nici măcar nu a făcut mare caz pe această temă. Obama ar putea fi „Omul de Teflon"2 al noului secol.

Un lucru este sigur: Obama cunoaşte jocurile de la Washington şi le dis¬prețuieşte. Le cunoaşte chiar foarte bine. A dat peste cap toate pronosticurile din campanie şi are cunoştințe de politică, psihologie şi istorie. îşi dă seama că răbdarea este o virtute americană rară şi că poți pierde foarte uşor perspectiva. „Când democrații se grăbesc să vină la mine cu ocazia unor evenimente publice

2 Unul dintre discursurile Patriciei Schroeder, membră a Congresului din partea democraților, i-a adus lui Ronald Reagan porecla de „Preşedintele

de Teflon": „După ce l-am urmărit cu atenție pe Ronald Reagan, pot să spun că a pus la punct o tehnologie politică revoluționară: mandatul prezidențial cu înveliş de teflon. Nimic nu se «lipeşte» de el, nimic nu cade în răspunderea sa" (n.red.).

BARACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ

,.i In.M.Ma (ii intim cele mai grele vremuri politice, că un soi de fascism înfioră- ini i i .na iigr glicinele ni jurul gâtului nostru, le aduc aminte că japonezii din Mu. in i MI lii'.i uimişi in lagăre de concentrare sub administrația lui Roosevelt, I IMIIII Admir, .I semnat legislația cu privire la actele subversive şi regimul 11 iiiiilni şi (.i, vreme de o sută de ani, linşarea s-a practicat sub zeci de admi- iii ,nații, tonte acestea fiind perioade mult mai rele decât cea prezentă, astfel im ¿ii ceea ce va propun este sa lingem aci III piept şi să ne calmăm", scria el.

In (ațn mulțimii adunate iu li ani l'ai k, Obama a recunoscut care sunt di- lii nli,nil. I inti.i la.'lioaic, o planeta întreagă aflată în pericol, cea mai gravă .ni lin im lai i II '.ci olului." Pe tonul serios care îl caracterizează, a minima-

■ I .II III NU cu and o abordare romanțată a politicii americane: a fost

im i .i nța) sincer în legătură cu ceea ce urmează. „Drumul pe care îl avem de pan ins va li lung", a spus el. „Urcuşul va fi abrupt. S-ar putea să nu ajun-

gei v.iil mii un an, poate nici chiar până la terminarea mandatului, însă,

America, nu am fost niciodată atât de încrezător cum sunt în această seară că «om icuşi a ajungem la destinație." Apoi a revenit imediat cu picioarele pe

pam nu „V niUnpina piedici şi vom avea parte de starturi false", a adăugat

c| . a ,,vol li întotdeauna sincer cu voi în privința provocărilor cu

. un nr i oiili unlflin".

IVnliii n K'iverna cu succes, Obama va avea nevoie de toate spiritele pe care

l(i vin a odinioara franklin D. Roosevelt, Kennedy, Lincoln - şi de un popor nițclcgaioi In urmă cu doi ani, în ajunul campaniei pentru fotoliul prezidențial, (1 Jim.'i spunea despre națiunea americană: „îmi închipui că aşteaptă o politică ■ ulii icni dc matură încât să echilibreze idealismul şi realismul, să distingă între iiuațulc iu care se pot face compromisuri sau nu, să admită posibilitatea ca

pai tea adversa sa aibă uneori dreptate."

Ai unt iia .a iiansforme această politică în realitate. în seara de dina-

ni. .cei (Im iu di um '¡pic (asa, din Akron, Ohio, către Chicago, Obama s-a

•In in . . țiiiiica ic 'd vaia piesei în avionul oficial de campanie, mulțumindu-le icpniici IIOI IU specia! celor care îi fuseseră alături de la bun început. „Va fi iliMiai Iiv sa vedem nun se termină toată povestea", a spus el, îndreptându-se pic pailca din lații a avionului. Aveți dreptate, domnule preşedinte.

Cu Andrew Romano

Senatorul Obama discută cu şefii săi de campanie - David Axelrod (stânga) şi Robert Gibbs (dreapta) - în culise, înainte de a se adresa susținătorilor în cadrul întâlnirii de la primăria din Erie, Pennsylvania, pe 18 aprilie 2008. Patru zile mai târziu, senatoarea Hillary Clinton câştiga alegerile preliminare din Pennsylvania. (Foto: Charles OmmanneyNeH'su'eefc)

CAPITOLUL INTAI

Cum a reuşit

îmi ., . (Ibiiiim i inhi ba i dlrudatâ dacă este într-adevăr U. ii .ii . inu I a numit Oprah. însă campania dusă de Hillary Clinton era haotică.

Baiack)bnma avea un talent deosebit, de care era conştient, de altfel. Se Iii iccpra sa ii Iacii pe oamenii inteligenți şi realizați să se simtă virtuoşi I•• niin simplul motiv că doreau să îl ajute pe Barack Obama. Aşa s-a în- i uii|.|,ii I,! i M iiIi.ii a dr Piept I larvard, la mijlocul anilor '80, pe vremea când

la i ia implli aia iu dispute pe leina corectitudinii politice. A câştigat unul

. li in m ia- niii- picinii pentru rezultate deosebite la Harvard, fiind votat

.. '.l'iiii'iil n vi i. i studenților de la Facultatea de Drept. A fost primul afro- inii'i li an alint iu această funcție. Cu toate că politica sa era convențional (ba i liiai ii'.ieiilaliv) liberalii, până şi conservatorii au votat pentru el. Obama era un Imn im ulialoi, aietit şi empatic, iar ideile sale puternice puteau transforma «li ' iu uiili divei gente, lungi şi plicticoase, într-un consens rațional. însă far- iii' i ul '..ui consia in ceva mai profund. Era un bărbat de culoare care reuşise să

■ I. i i-' i i .i politii a la .iala şi grupurile de interese mărunte. Părea indiferent, i i . In . • ii |."'it|l|i'i lața de politica de identitate şi doleanțe. Nu a manifes-

.uni. i ai i nuia .11111111111' beneficii sau drepturi. Obama reuşea să

... H i dini iiIh di ambiție. 11 toate ca eia extrem de ambițios. în cursa nebună l'"iiiiu aniut a reuşila o competiție care, într-un loc precum Harvard, putea li im unuia setei de sânge - Obama reuşea să îi facă pe meritocrații plini de

u.. i ,i ,e opreascâ şi să îşi amintească de vremea (parțial mitică, probabil, ■lai in. i aii agatoare) când era mult mai important să îi ajuți pe alții decât să li a|llțl pe IIne,

fin i'niy (nilf:, avocat în Washington D.C., a fost unul dintre acei americani

■ ui .1 .ni doi II sa creadă din nou. Craig nu era tocmai un cetățean de rând - lin iase penii II şi împreună cu cei de la putere întreaga sa viață, ca asistent al

■ ului liclward Kennedy în anii '80, ca director al planificării politice în

nli ni I lepai lamentului de Stat în timpul administrației Clinton şi ca avocat al i n ' dintelui (:iinton în procesul scandalos din Senatul Statelor Unite, în 1999. • i • .i Imperfecțiunile celor puternici, le văzuse de aproape, cu ochii lui, şi, în

ai i epia slăbiciunea umană. Dar, asemeni multor americani, era sătul

de di i un I. ideologice şi îşi dorea să apară cineva care să se ridice deasupra I'MIIIII li obişnuite In vârstă de 63 de ani, Craig şi-a dorit să regăsească idealis- uitil Minat din timpul studenției la Harvard, în anii '60, iar apoi la Facultatea de

UAHACK OBAMA-O ALEGERE ISTORICA

Evan THOMAS

Drept a Universității Yale, unde, printre prietenii săi, se numărau Bill Clintonț i IIMIMHI IM - ■ NEIIIai In ¡'ON, fostul lider majoritar din

Hillary Rodham. Spre sfârşitul toamnei anului 2003, a fost chemat să audie.(un u i.nunul i"»■ '"' ' ■ «'l,'Kan1, ')ni obama că nu fusese atacat cu

un tânăr senator regional, din Illinois, care candida pentru Senatul Statelo(,.!i ui • naiului h»m las1»* *" 1 a ,l'amm lrc|nl, sase gândească la felul în Unite. Craig a fost imediat fascinat de Barack Obama. „A vorbit vreme de 2(,.i, nul piua lu urci moment „I am spusi a emoționalănecesară

30 de minute şi îl găseam amuzant, isteț şi foarte informat pentru un senatil(i a m n țiuita dai a soția Im ai li U" ■ .i Oaschle. Cam în aceeaşi

regional", îşi aminteşte Craig. Acesta a fost vizibil impresionat, într-o asemene n lat' '"V-1 1,1,111 M'•1 ""j" ,'(.1Mtorde Illinois, Richard Durbin,

măsură încât gazda sa din acea seară, personaj important la Washington, Verni ii.ailii. »bani i dl' Ulal cu i o 'T.u i a|V a avut ioc la Union League

Jordan, 1-a tachinat, spunându-i: „Greg s-a îndrăgostit, literalmente." I,. i f ni il ll-'i"' 1 1 1,11' v'"""" " "" . Qbama i-a spus lui Durbin că

'» sfăwiau să nu candideze, deoarece

Era adevărat. Craig a citit cartea lui Obama, The Audacity of Hope, despre pi" «'"' " ' 11 aM" ' ărtăşea temerile şi a început să facă

a afirmat că „1-a dat pe spate", iar mai târziu a avut ocazia să călătorească îm tu • i u putea II ucis. (Dtu m (1,1 1 ' ■ Serviciijor secrete. în mai, cu

preună cu Obama în avionul de Washington. A citit, de asemenea, autobiografi,1u|.|i\ prunii a I plasa pe ' bama su '.j'J au -inceput să-l supravegheze lui Obama, Dreams ofMy Father, şi a fost „uimit", după cum îşi aminteşte chiar el.t.« luni tuninte de primul uu. Set vie u timpUj procesului electoral, acest „Din puncUtl meu de vedere, a dovedit o cunoaştere mai profundă şi o maturitaiip, (iluiiun Ihuil peni tu prima data i ane, tn candidat.) sporită față de Bill Clinton la vârsta de 60 de ani, în ceea ce priveşte cunoaşteri'. . u • t• pintei țl ' 111 asigutal alai cl i ""¡'"". S0țu]ui ei, dar era, în acelaşi de sine." în noiembrie 2005, Craig stătea alături de George Stevens, un vechi meni i ti. Imlle 1 »Inii»'' K"1'"'" iioare îşi aminteşte Durbin. Chiar şi

bru al anturajului Robert Kennedy, la un alt discurs susținut de Obama. Stevens mp mim iii un I' ' d- nclnuşie ' Durbin: „Nu i se înscenează

s-a aplecat către Craig şi i-a spus: „Ce ai zice dacă tipul ăsta ar ajunge preşedinte?.i,,rt . • (i dat a« oului. Micltelle a intre a îndemnau pe Obama N-am mai auzit pe nimeni să vorbească aşa de la Bobby Kennedy încoace." Crai;,, im i. nu l '"('" 'a iarc S(' "'orea motivele lor a răspuns pe loc: „Sunt pentru." Stevens şi Craig l-au abordat pe Obama la înche 1 i aiullder. lai Micltelle punea la in oia a m altfel, le şi împărtăşea ierea discursului şi l-au întrebat: „Ce plănuiți să faceți în 2008?" Obama a afişai t ll.aina n înțeles temerile soției sa e jnsfor'me empatja țn persuasiune, un zâmbet larg şi a răspuns: „Dumnezeule, dar n-a fost chiar atât de bun." Dar, nai u nituuilin ntasura , dar a ştiut cum teteobama Ştia cât va fi de greu la scurtă vreme după aceea, Craig şi Stevens colectau bani pentru comitetul de „inullnt tul ci inițial a lost să spună nu ,îşi sjngură când nu sunt alături de acțiune politică al lui Obama, HopeFunel. Obama a fost amuzat de devotamentul , nu iun aflu ut pienjiua leti'lor, ştia otrivi Şi mai cred că se gândea celor doi vechi membri ai anturajului Kennedy. După câtva timp, de fiecare dat, , „ anii. 11 rt pi linul Impuls a lost ae ela i e ,t se împ a numeroase ata¬când îi întâlnea pe cei doi, spunea: „Iată-işi pe băieții de la Kool-Aid." . i ml ■ a mțll t Jlniiin '.unt l"niie i uti şi e . din 2006 Michelle şi Barack în luna decembrie a lui 2006, Obama le-a spus lui Craig şi lui Stevens: uil \ • 1 1 1,11"'1 loml"

''ail)AU)1111,1 1 c aflau în 'vizită la bunica lui, „Lăsați-o puțin mai moale. Trebuie să vorbesc cu Michelle." Obama a plecat în mi Mi ul lungi plimbați pe plaja în I awaii, un iucru lovitură de vacanță în Hawaii, împreună cu soția şi cele două fiice. „îmi tot spuneam: «S-a u an iIIm utat despre acest aspect. „Nupentru care Michelle şi-a terminat»", îşi aminteşte Craig. „Nu va fi în stare să meargă până la capăt." i.aiiu '.punea Obama. „Cred ca unu m re jei(jevetoşiştiacă, orice s-ar

Craig avea dreptate în privința previziunilor sale pesimiste. Obama putea veni .ta ului a lusi acela că era conştienta e P ambițiile mele personale

cu un set de argumente avocățeşti despre cum ar putea să câştige, despre faptul .„■ unpl t 1 1 V lucele noastre erau mai impo regulă." Michelle a reuşit să că țara se afla într-un „moment crucial" şi că el era cel mai potrivit pentru a im .-.i ptuns şi că, dacă ar fi spus ,ar 1 ™ st, |ase)e fumat. aduce schimbarea. „Eu, eu, eu chiar cred în retorica mea personală", s-a bâl- n ,mulgă o promisiune: dacă va canc ie a, e Je era o idee absurdă pentru bâit Obama, lucru total neobişnuit pentru el, într-un interviu acordat revistei Iu anumite privințe, candidatura a petrecut doar doi

Newsweek în primăvara lui 2008. Dar Michelle nu era dornică să îşi supună , mi a an- ■ avut două mandate de legis a ştiut întotdeauna să tragă

familia unui proces periculos şi urât; da, era înălțător şi scria istorie, însă putea u.i tu ■.enaiul Statelor Unite. Insa ama c, se aliniaza în faVoarea la fel de bine să îi distrugă familia. Serviciile Secrete aveau să le dea copiilor m a.uulni. k potrivite din viața, simțea ca (caruia el, singurul dintre

săi porecle drăguțe (Radiance3 şi Rosebud'1, după cum s-a aflat mai târziu), dar , ■ l istovită elin pricina războiu ui in .n După părerea

viața lor nu avea să mai fie niciodată la fel. pus de la bun început numindu-1 'J™8 se în.

3 Strălucire (n.red.). ,„', ,,, nou - cu adevărat nou şt diferit. Un alt politician cu

4 Boboc de trandafir (n.red.).

Evan THOMAS

un dezvoltat simț al sincronizării, Bill Clinton, a înțeles perfect de ce Obamn privit acest pas ca pe o ocazie unică, probabil cea mai mare a vieții sale. Fosii "1 preşedinte era convins că principalele forțe mediatice, a căror culpă libera 1' Clinton o înțelesese şi chiar o exploatase din când în când, aveau să fie şofen "" personal al lui Obama în lunga călătorie care i se aşternea în față. Lui Clinti)"'' îi plăcea să spună, pe un ton admirativ şi, poate, cu o uşoară notă de invidii"'' „Dacă cineva ar veni la mine cu un Rolls-Royce şi mi-ar spune: «Urcă!», ei*""1 unul, m-aş urca."

,|t

Barack Obama se mândreşte cu magnetismul şi carisma sa. în ajunul di- cursului ținut în cadrul Convenției Democraților din 2004, discursul car'"' practic 1-a lansat ca speranță de viitor a partidului, Obama se plimba pe o stra'" 1 dă din Boston împreună cu prietenul său, Marly Nesbitt. O mulțime din ce n1 " ce mai mare îi urma. „Eşti ca o vedetă rock", i-a spus Nesbitt lui Obama. „S .'*1 uitat la mine", amintea Nesbitt într-o anecdotă pe care îi plăcea să le-o spun;"" reporterilor, şi mi-a zis: «Marty, dacă ție ți se pare că azi e rău, aşteaptă să vcz"" cum va fi mâine.» Iar eu l-am întrebat: «Ce vrei să spui?» La care el a răspuns ' «Discursul meu e al naibii de bun. »"

Discursul lui Obama de la Convenția din 2004 1-a propulsat în lumea stra nie a celebrităților şi i-a conferit acea aură care poate transforma un bărbn '" filiform, cu aspect erudit şi urechi clăpăuge, într-un sex-simbol. Eureka Gilkey,1'" care făcea parte din stafful lui Obama, a relatat cum 1-a însoțit pe acesta când1" a ținut discursul în fața Comitetului Național Democrat (DNC), la scurt timp ' după începerea campaniei. Obama a fost asaltat în fața toaletei. „Erau membn 1 DNC; ar fi trebuit să fie sătui de politicieni", îşi aminteşte Gilkey. „Nu să încerc«1 ' să rupă cămaşa de pe ei. îmi aduc aminte, când m-am dus acasă în acea seară, că prietenul meu m-a întrebat: «Ce-i cu vânătaia asta urâtă de pe spatele tău? '1 Aveam vânătăi pe spate din cauza celor care se împingeau şi se îmbrânceau, 1 încercând să ajungă la el... îmi amintesc că le prindeam de mâini pe unele femei'' care încercau să îi scoată cămaşa din pantaloni. Nu îmi venea să cred."

Obama începea să se obişnuiască să fie adulat. Greg Craig nu a fost singurul ' din vechiul anturaj al familiei Kennedy care s-a „îndrăgostit". La înmormântarea * lui Coretta Scott King, la începutul lui 2006, Ethel Kennedy, văduva lui Robert Kennedy, s-a aplecat spre el şi i-a şoptit: „Ți-a fost înmânată torța." „Am simțit un fior pe şira spinării", i-a mărturisit Obama unui asistent. înmormântarea, spunea el, a fost „destul de intimidantă".

Obama a înțeles că a devenit o pânză imensă pe care americanii îşi pro¬iectau acum speranțele şi temerile, visurile şi frustrările. Poate că o astfel de persoană nu a existat niciodată, nu putea să existe, însă oamenii aşteptau totuşi un salvator. Fiind un memoralist de succes, şi-a creat o figură mitică, omul pe nume Barack Obama, care a cercetat, a căutat şi a depăşit obstacolele, care şi-a descoperit identitatea şi chemarea în serviciul public. Obama îşi aminteşte cum glumea adesea cu echipa sa: „Barack Obama ăsta pare a fi un tip formidabil.

UAHACK OUAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

,n .,» nu îmi iIih ,i cu miiii Hiiiack Obama, corect?" A adăugat imediat i ■ „I iti ,i i 11• v111 III gluma asia."

, II- nu ni lin :'.()()', Obama a surprins lumea politică, atunci

I ., n|i in • | iiillloaiic de dolari, o sumă mai mare decât oricare alt „„1,11 anav' lud. III încinşi limp, loi mai mulți oameni la primele sale mii i I im i i a o pn im ița m-sigiiin, simglicin. in nesfârşitele dezbateri ale o. i ați Im din | alina vai a i wua nitului '.(07. Nu părea să fie implicat trup il|, i |,.n. a • i n li| • n liin uilh a aceea necesară, aproape patologică, de .,,, 11m ■ .iun. Miau i ul campaniei, Pavid Axelrod, i-a spus lui Obama

, , al 'I' i iaiei i- i ai ul ii lai ul era „prea normal" pentru a conduce o

eu idi uțial.i, MI Obamaa început el însuşi să aibă îndoieli. îi lipseau

ni la i lin inalogial, cititul şi limpul petrecut cu copiii săi. Era îngrijorat că uli i liniai iul (ii „ceea ce contează cu adevărat". I-a spus unui reporter I , Ni i v.r.-l- „Nu încerc sa spun că aş fi un soi de candidat şovăielnic - în ■ I i ul, ni ■ sii u alegeic pe caic am făcut-o. Dar au existat unele tensiuni

i,, , ai li ul mu i dtvbalen, a fosi atât de tulburat, încât unul dintre

AI IN IMI iMinioi .IHIIII Kdwards, a venit la el în timpul unei pauze

,i i ,.u h iiiicl tiebuie sa te concentrezi.7'

i ■(a pună capăt i¡malurilor uneori nesăbuite şi răutăcioase ale

pulliici naționale din era canalelor de ştiri prin cablu. Nu-i plăceau

lunile taie se lAcenti asupra lui pentru a declara, aşa cum s-a exprimat

N i nan vA. ■ a „iiebuie sa bombardezi puternic" ca să arăți că nu te joci

11i \ ini' i ia la de leiorism. A fost surprins când Hillary Clinton a refuzat să n in i mana ui '.-ii.ii. dupa ce şi a anunțat candidatura. Şi s-a supărat pe

ia iul siall dupa 11 ui secundar al echipei sale a numit-o într-un

ai l pn , i I mi ia i Ui I'iiii iab)", din pricina legăturilor sale cu

ma111111 Mie Indiana „Nu virau i a voi sa mergeți de capul vostru şi,

n ; ii iun iiiiinili dr i rea i r înceți", şi a dojenit el echipa. „Vorbesc tare şi it pil ai nu va lai cu ochiul şi nu dau din cap", a spus el, iritat din cauza ipiulill i a iirlaua sa descurce ițele unui truc murdar despre care nu avusese

Huța şi pe care nu l-ar fi autorizat niciodată. „Mă uit la fiecare dintre

' I IIN.L I N drți I a sunteți aproape de limită, soluția nu este să mă protejați "luțla i ii a nia inlrcbali."

1 i\'ra i rvn neobişnuit pentru un politician: se cunoştea foarte bine,

ni' i iiietiv. I.a sfârşitul lunii mai 2007, a răzbit cu greu printr-o se-

«• di IIr .-Imieri şi se simțea nesigur din cauza a ceea ce el a numit o prestație ulnlilla" „IV de o parte, e vorba de psihologie", le-a spus asistenților săi. '•■ a mii bai capul cum săac asta într-un fel în care ceilalți candidați nu

o fac. " ' I I ambivalență a caracterului meu îmi place. Este unul dintre lucrurile

a I O IUI scriitor bun, înțelegeți? Dar nu este neapărat necesar într-o hm|i mi' piivnlențială."

■ ir n ni.iu i sincere au fost înregistrate într-o sesiune pregătitoare de - b iieii. la o liim.i de avocatură din Washington. înregistrarea dialogului

Evan THOMAS

dintre Obama şi consilierii săi, pusă la dispoziția revistei Newsweek de ,ili unul dintre participanți, este o dovadă remarcabil de directă şi revelatoare,i. privire la ceea ce gândea Obama cu adevărat când a urcat pe scenă alături contracandidații săi. i

Pe înregistrare, după remarca tristă făcută de Obama cu privire la avantaj! şi dezavantajele firii sale detaşate, se aud diverse conversații şi râsete, a pil Axelrod spune: „Poți păstra asta pentru viitoarele memorii."

Obama continuă: „Când trebuie să fii vesel tot timpul şi să te prezinți a să acționezi ca [înregistrarea este neclară; Obama pare să glumească pe seam competitorilor săi], sunt sigur că are parțial legătură cu nervii sau nelinişti şi cu faptul că nu am mai avut de-a face cu aşa ceva până acum. Iar în opiih mea, cum să spun, este... nu cred că e un format potrivit pentru mine, luci« care mă face să fiu mai precaut. Când te apuci de ceva gândindu-te «Nu fac tu ceea ce aş putea să fac»... mă simt de multe ori blocat din cauza întrebăriloi îmi spun: «OK, e o întrebare prostească, dar hai să încerc să răspund.» în le să fiu aşa [înregistrarea este slabă]. Astfel că, atunci când Brian Williams ne întreabă ce am făcut, personal, [un lucru ecologic], iar eu îi răspund: «Ei biuț' am plantat foarte mulți copaci.» Iar el îmi spune: «Mă interesează ceva personalA Şi atunci îmi trece prin minte: «Ei bine, adevărul este, Brian, că nu voi puteM rezolva problema încălzirii globale doar pentru că am schimbat nenorocitelil alea de becuri la mine acasă. Este o întreprindere colectivă.»"

Obama era incredibil de sincer cu asistenții săi, care chicoteau la remarcilit sale, dar nu era Războinicul Vesel5, iar detaşarea sa i-a temperat pe cei din echipă i Sediul de campanie din North Michigan Avenue nr. 233 din Chicago era foan i bine dotat din punct de vedere tehnic - numeroase televizoare cu ecran plat, ma multe mobile decât telefoane fixe - dar cu un aspect serios şi chiar pretențios. (Ui bilet mare, scris de mână, agățat pe uşa de la baie îi roagă pe membrii echipei ADUCEȚI ÎNAPOI ŞAMPOANELE ŞI SĂPUNURILE DE LA HOTEL PENTRU A !•' I DONATE ADĂPOSTURILOR.) Un fost membru al echipei lui Clinton, obişnuit | cu haosul din sala de şedințe a lui Clinton (unde, potrivit unei legende, Jame: Carville a refuzat să îşi schimbe lenjeria care îi purta noroc), consideră locn cam lipsit de suflet. Un

membru care s-a alăturat campaniei în septembrie 2007, Betsy Myers - sora fostului secretar de presă al lui Clinton, Dee Dee Myers, şi fost membru al administrației Clinton de la Casa Albă - spera ca Obama, care sf afla în oraş şi urma să rămână peste noapte, avea să îşi facă apariția la sediu şi să îi încurajeze pe membrii echipei. „Dar nu a venit", a relatat ea mai târziu, în toamna aceluiaşi an. „S-a dus în schimb la sala de gimnastică." A făcut o pauză, punându-şi gândurile în ordine. „Nu a venit luni de zile la sediu. Mulți dintre aceşti oameni sunt tineri şi îl privesc cu respect, şi pentru ei ar fi însemnat foarte mult să-1 întâlnească." încă o pauză. „Nimeni nu trebuia să îi spună lui Bill Clinton sa

5 Poreclă dată lui Hubert Humphrey, vicepreşedinte în timpul mandatului lui

Lyndon B. Johnson (1965-1969), datorită firii sale vesele şi a hotărârii cu caiv

îşi susținea cauzele politice (n.red.).

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

ni i, , . Hlit hi aiev.i Miir.i distanța. Dimpotrivă, tiebuiasă-1 târăşti i iu i u liațn ' H i llu sediu."

), .1 i ... i i\ni ilill.i i .i .iniiiiiii ulterior Obama, a fost în septembrie şi .., ...ml îmi . alia |,i ii distanța de 20 !() de puncte în sondaje față de

H.H.H I . lup i i • pl.itiri'.i . ,i II Iip'.i"ie „energia". însă Obama nu era prea , ii|i,i,u , i ihi i. .li i. ni \m Inul, lost jurnalist cu o privire melancolică, i ii, |.[i. ii. it ii . lai a i n privire la ceea ce avea de făcut: să

i..... . nan i niipaiiii ui |ui ul ideii de schimbare şi s-o facă pe Hillary |na. ai ¡1 |..n a In lei i a tuțl ce ilalțt. Veteran al numeroase campanii regionale,

a. ,i naționale \\. liid. in vârstă de 52 de ani, era un idealist căruia îi |a.. a a . n. i . i ai timpul liber vechile discursuri ale lui Bobby Kennedy, dar , i . -,|i. n.aiț i iu aspectele dure ale politicii, în stil Chicago. Axelrod a avut n, .li .|e au|e sulei uițe în viața personală (tatăl său s-a sinucis, unul dintre |.in u sui.-n i .1' ii loiina y i .iva de epilepsie), astfel că a păstrat un anumit . .. i .1. I, i . a. i I I mânu uit si amabil, nicidecum tipul comun de consilier

, i.m. lai II |.la. . a pe Obama şi pentru căînțelesese că era deosebit

iHii liin .Ir expei imcMitat pentru un politician care venea din

..aiul laiului Illinois) şi pentru că Obama părea neinteresat şi neimpresionat un|, una politii a modernă, răzbunătoare. Axelrod era, la fel ca Obama, , n vai Nu se lolosra ilr biroul din sediul ultramodern, ci prefera să lucreze ,, lai.nil Im moi Ir si a i.şi petrecea mare parte a timpului într-o cafenea soioasă • ii ii im i Mannv Axelrod era un profet şi un bun ascultător, însă nu era nici «I. la. III nli t pat venit.

ivuiiu a 11IIHIIIIR . ainpania, Obama se baza pe David Plouffe, un tip calm .nu . ii ui i... i li i .li telul ..iu. (Membt ii echipei glumeau pe seama lui Plouffe,

i .... i...i . a . lui .1. seullinciitc se întinde „de la A la B".) Plouffe era re-

I.. (ia auioilisi ipllnei i aiului.iiului, iar cei doi reprezentau etosul campaniei

• iu ri hlpn o supranumise No Drama Obama. Plouffe avea un plan clar şi iniplu a se . iiiuenlic.e pe patru state la început - Iowa, New Hampshire,

i.la H H.ilina de Sud. Chiar dacă Hillary conducea însondajele naţionale, 11 .... . laiiiiii'i a ainie record de bani — şi, chiar mai bine, acestea se adunau in. .mn mi. i i Hlei i,ue pe Internet, ceea ce însemna că donatorii nu făceau i. ni III i . oie. ti lei abile Campania deţinea 37 de birouri pe teren, în Iowa. Nici aii i . aiii|.,inie mi eia la lei de bine organizată.

' ia ra expusese viziunea cu privire la campanie în ziua în care au avut

1 - al ilr intri mrdiaic, în 2006. Democraţii îi învinseseră pe republicani în

tai i îbani.i a simţit că venise vremea pentru o campanie neconvenţio-

i ■ a. a puilne de nemulţumirea electoratului-nu doar faţă de republicani, 11 a i l p..lui. a III general. A organizat o reuniune într-o sală mică de şedinţe, 1 ■•!• I in,ii a dIu sediul Iii mei de consultanţă a lui Axelrod, din Chicago, unde

• inialnii i u . ia. ul sftu de apropiaţi: Michelle, prietenul său, Marty Nesbitt,

• Inul l'luiille itnhcri Cibbs (care avea să se ocupe de comunicare), Steve

20 tvan THOMAS iiamai K niiAMA O Al COI IIC »IONII*

ttwÎ 1Ui P1°Uffe)' AlySSa Mast™Hnaco (coordonate,, . . , „„.„.„,.. ,„„ ,i h,nevoi. cu .oa.e , A nu era loara- a,,,c.u

echipelor din teritoriu) Ş1 Pete Rouse, fostul şef de cabinet al lui Tom Dasclil. jai i m u ,, ,a tl-coteau distant şi n-ţi,ml Era

nuit in DeaM Cap.ohuluL mierieJarrett, prietenă apropo, a ' ea,V ,1 -- aderau un t,no,nen.)

a St ;SeaVea legatUH S r CU Primaml din Chicag0' Richard M- ** î "n . a , ,xP..,intenteze, să încerce sa

a făcut glume pe seama decorului nepretenţios. Aveau fursecuri, sticle de , „ - 1« an,. în Mau,ung, Carolina

şt sucuri la doza-„şi cam tot ce îţi puteai dori să ronţăi", a spus Jarrett, râzâu I i, • , ,I!u»M1 M III» II'« I«II»I» -jft \"ib'.RA a , liniai, lolosindu-

se de tehnica ulterior cand şi-a reamintit scena. „Tipic pentru Axelrod." ' , ' , ' ' , , „ „ț.lo, Abordând îndoielile unora

că dac I! î P 2 CUVântUL Jmi aduC aminte că ne-a spj , , ,, ,, - a pregătită să voteze pentru

•;„;,:. —

Cantor comunitar în Chicago, în anii '80, Obama LZeÎ™" J Tir, \\Z"Z r - ' ÎU din public.

St! nSky' Un raditi:1 CU te,Klinţt realiSte' care 3 W M : io ,„', „ *Jr O nouă rundă de aplauze şi un râs larg nenrnvnratrevoluționara este precedată de o atitudine pasivă, declarativ „)ll(imM ,lmț nergia mulțimii.

neprovocatoare fața de schimbarea maselor de oameni." Obama ştia prea bi * ,,,n„u pnsinl de vicepreşedinte! Nu vreau să fiu ministru

accent1 PÎT™ 53 gaS6aS„că metode "agresive de a-i face pe oamen, • , „ .,„ ,„,,,„■ r A. uin, de,a, Obama şi mulțimea erau ca nişte vechi

accepte schimbarea - pentru început, culoarea pielii sale. Potrivit spuselor I, „.„„„!

Jarrett Obama a insistat să ducă o campanie pentru oamenii obişnuiți, deoaret " " i',*',','„', ",'Z Insa. dus de val şi a încălcat una dintre cele mai

a constatat ca funcționează pe când era organizator comunitar, şi dorea să N, , ,,,„„„, „ ,„ ivire la lauda de sine în cadrul comunității de culoare:

folosească de acest model şi la nivel național. Rouse, veteran la Washingto, , - puternic'

are o versiune uşor diferită cu privire la acea întâlnire: modelul oamenilor j* , L chiar şi înainte de a candida la preşedinție! Sunt deja

rand nu era propnu-zis o opțiune. Era o necesitate. Hillary Clinton ar fi fos Ms.5l.-lor Unite!"

susținuta de Washington, ceea ce însemna că va dispune rapid de bani (sau o ' ,„, nulUimea a amuțit - ceea ce ar fi trebuit să îl avertizeze... însă puțin aşa se credea), de avize şi de o bună organizare la nivel național , ' t

Pentru întâlnire Rouse pregătise o listă cu şase întrebări. Cea dlaZia en Xw nSoa,* deja!"

fzz rî:efirde lider ai iumii Hbere?"—s,, dJ*

îtfel'întrowSnL K - U,,U„ deja o mulțime de cărți! Nu am nevoie sa candidez pentru postul

Astfel, într-o încăpere obscura din Chicago, s-a lansat cea mai formidabil," ... ,.,„„„„. |)entru a ajunge la televiziune sau la radio." operațiune din întreaga istorie a politicii americane. însă potențialul acestei; " ' 'A | J .'Sntt k Oprah'"

nu a fost evident de la bun început. Obama îşi făcea griji din pricina prestațiilo, A,,. is,'fl afirmație a părut să recâştige mulțimea de partea sa, dar Obama sale inițiale, in special din cauza dificultăților pe care le întâmpina în cadrul „ , ,, „ S(,nma ca nu mai avea mult până să îi piardă cu totul, dezbaterilor. „E mai rau decât am crezul", i-a spus el lui Axelrod, după ce , *

nn Unei deZbatT,d!n -Vara lui 2007' Dar simîea - învață p, f v„ „ autoanalizat 0 a învățat la timp ce trebuie să facă. Dineul anual

parcurs - m ritmul propriu şi in felul sau propriu. Obama era un perfecționist \ ) ,, „,, .„„ Jackson din Des Moines, din 10 noiembrie, a fost un spectacol neobosit. „Sunt cel mai aspru critic al meu", a declarat el pentru Newsweek. ,IHllnU. de înfruntarea reală, întrunirea preelectorală de numire a can-

, Za' aSem?nea' Un Smguratlc care avea nevoie să se distanțeze de to(, li(),lll(|tll ,|in 3 ianUarie. Organizația lui Obama din Iowa s-a asigurat că sala

ceilalți, sa se analizeze mai atent. N-ai fi putut să zici despre el că ar fi o per ,, , „ . , h, piină şi ¡.au înlăturat pe susținătorii tuturor celorlalți candidați,

soana rece, insa pentru un politician părea neobişnuit de introvertit, ceea ce îl ,,„„„ „ ,,llK|i(|ații nu aveau voie să folosească promptere, Obama a petrecut

tacea sa para retras Se simțea Puțin cam Prea Protejat de îndrumătorii săi, care „ lu,-,norându-şi frazele şi perfecționându-şi prestația. Discursul a fost

11 faceau semn din fundul sălii că are timp doar pentru una sau două întrebări „.„, ,„„ , ,,„. ,.a pus |a pământ pe George W. Bush şi a învins-o pe Hillary

Tnll j-§1 mC1 Part6a preSeL °bama a încePut să ignore semnele ,uluin transformându-se într-un crescendo pe măsură ce Ol,una

lui Gibbs, directorul sau de comunicare, acceptând, în schimb, să răspundă la MUr.0 dimineață mohorâtă, s-a prezentat în fața

,mCa tre'S3U Patru 1"trebăn din Pub,ic' păstra în continuare distanța fața „„„,„,., ,,\W[isițe din Greenwood, Carolina de Sud, — a, .1.

de reporteri. (In mod curios insă, Obama şi-a scos din minți adversarii, benei, .,,„ ,„,,,,„' a , idicat moralul, făcând mulțimea -a and. ■ 11

Evan THOMAS «AI.ACK III.AMA O Al fUI HM!ll(m,('.A ttPldunStndde Ulmit'13 Strigăte' 0bama a incitai ,„„„« dl», — "'«"'-n

hfr ?

o'dat1 r campaniei, iar în săptămânile care au urmat nu alat greş Iricim - " — " """ TnteSe

o data. Broder a descris efectul pe care 1-a avut Obama- a3 1 i .1 -l' • i"1" 11,111111 |H'1 i,re '' pU 1 * 8

au devenit atât de asurzitoare Lât T'ZLZ * '»« • " ""

,nsunpunctsensMîntf,Clinton

şi jumătate înainte de întrunirea pS ZTZXZ! n A -eferea'u la avionul particular deţmuţ

energie electrică declanşat de aceste cuvinte. Unii au och iÎnacrmiiar,,, mVh»" ".» nn.ulu-nu ilo, şi playboy-ul notoriu, RonBurkle, prietenul şi

raman încremeniţi." Iacnmiiar TJ , |m ,„„ , ;lilllon, numindu-1 Air F... One.

Pentru cineva despre care se ştie că a râvnit la fotoliul de la Casa Albă vn " ' " ""» 111 lui 1)l,wd' ric°§aSera dej3

me de ani de zile, care a complotat îndelung împreună cu sil său sâ n J b, H»" «« labăra Clinton în faţa primei provocări

mana dm nou pe preşedinţie şi să reinstituie imperiul Cliln MoZ ain j * •»" "« 1 »urtător de d W

j1.3 anunîat foarte târziu candidatura. „Am irosit complet anOOS şT'o - »« ■■ ' - ' «1«. a sunat-o la ora 6 şi a convocat o adunare de u,

dm punctul de vedere al campaniei sale electorale", îşi amimeşte cL ilierÎ « «»"•la majoritatea cetăţenilor amencam ajungeau la

Im Clinton. Pentru cineva cunoscut ca un luptător de emu n aZ a iu, , aduse deja o declaraţie prin care îi cerea lui Obama sa mfi me

rajos, Hillary era în mod straniu detaşată şi împotriva scandXfloTSS .naţiile * să restituie banii. Tabăra Obama a ripostat nu la fel de

Au existat momente când părea că nu era deloc nerăbdătoare s7r num ,1a,I se la vânzarea Dormitorului Lincoln din timpul admimstraţ e

rolul sau util ca senator al Statelor Unite pentru a urma desuIC nton c i .• "« hi pa Clinton a fost bucuroasă că tabăra Obama =momea

puţin asta au înţeles presa şi fostul preşedinte. într-o după-amiază frieuraa - . ap, ană. Wolfson a dat un comunicat de presa: „OBAMA ADOPTA

dm ianuarie 2007, Hillary se afla în camera de zi, însorM a casei safe7e « .I l A 1»!'. 1 .IKIŞARE ŞI INCENDIERE: Refuzând să nege atacurile perso- strada Whitehaven din Washington, într-un cârtii înstamd" .1. A „,, un moment al muncii în echipă, fiecare membru dm cabinetul basadelor unde locuia împreună cu mama sa şi, ocazional, cu soţul său Er lm.,m .- .flA.idi.-se la telefon cu un reporter, mediatizand povestea.

pe punctul de a termina cu pregătirea politică a asistenților săi înainte de I , a ne,naipomenit. Luptă! Prima vărsare de sânge! Insa imaginea de an am-

se îmbarca la bordul unui avion către Iowa, pentru prima acțiune important Mu în nebunia de pe Google, Nexise şi IM. Exagerand, asistenț u

dm campanie. Intr-un moment de tăcere, şi-a plimbat privirea prin ameîşi - -.«« atenția asupra propriilor temeri cu privire la compor amen u

spus, fara a se adresa cuiva în mod special: „Doamne, cât îmi place aici Oar " - P-vnliii» şi asupra statutului lui Obama de luptător legmm care poate

de ce fac toate astea?" P 31CL ,, , chiar din cercul familiei Clinton. Obama-însuşi, cu un aer

Directorul pe probleme politice, Neera Tanden, şi directorul de publicitate •«. m.,|o. supra întregului scandal, i-a spus unui reporter: „Nu mi-e foarte

Mandy Grunwald, au râs, puțin cam prea relaxați Clinton a continuat £ '"" «r trebui să îmi cer scuze pentru remarcile altcuiva. Mte m se pare

simt atat de bine aici. Oare se ce fac toate astea?" " . , ,,„„„„„1 îeffen are ceva de împărțit cu familia Clinton, dar acest lucru nu

„Nu-i aşa de rău nici la Casa Albă", a replicat Tanden. ... ulmi.' de a face cu campania noastră."

„Am fost acolo", i-a răspuns Hillary. ,, ,„, , vreme simțul realității a pus stăpânire pe stafful lui Clmton şi au

Mare parte a vieții sale politice şi mare parte a campaniei care a urma, ara.e cu degetul unii spre alții. Potrivit unui alt membru al cabmetu-

HUlary Clmton a fost o luptătoare neobosită. Era un legislator foarte ab - "" iu, s.rategul-şef al lui Hillary, toate acestea au constituit un atac la

într-adevăr, a fost mult mai eficientă în Senat decât Obama Dar a fost într o • «)b«ma, însă când au văzut că ripostează, i-a spus lui Bill Clmton ca anumită măsură, nerecunoscută pe plan general la acea vreme, nu a fost u »1.... ' ' «n.plicat şi că era vina lui Wolfson. Lui Hillary Clinton i-a sugerat hder puternic. Era incapabilă să îşi controleze propria echipă c .re încă de « ..re era prezentat în presă ca un asasin demn de Clanul Soprano,

I VÎIII IIIDVIV,

UAHACH OIIAMA 0 AU (il I» ISTORICĂ

î-ttsssrs

zsrti::::: • r,,n acesta răspundea

el este şeful pe probleme delS "" " ' '

am făcut-o pe Mandysă creadă că este responsabilă cu publicitatea " (Uite , , ,. , , , m.lmt de In - »«0 » "»»• * din cauză că Penn

Penn a negat această poveste.) F lultt,l«.M| lv , |ul lm.na iar Solis Doyle, Wolfson,

întâmplarea a constituit un microcosmos perfect al campaniei care aur,,,! 7' "i '" ' T- ! Zu- htiuui „umană" a lui Hillary. „Nu va

un Ştab de la Hol.ood se foloseşte de un editorialist cunTu ™ '' 'Vi ' l . 1 -a să izbucnească Penn. Solis

mma publicului infidelitățile soțului candidatei; echipa de campanie in , V „ IV şi acronimele, 1-a învestit drept „Preşedinte

s-a luptat cu vitejie ca să reziste, însă niciodată ca să o învingă a s ngu " u isşd scrie campania ca pe o „echipă de rivali",

lume pe care o cunoştea cu adevărat. ngU "Acrise de Doris Kearns Goodwin despre Abraham

Campania Clinton ieşea în evidență datorită banilor: peste tot stăteai, , i LătTnat şicertâreț, dar, în cele din urmă, triumfă-

hoteluri elegante precum Bellagio în Las Vegas şi Four Sea'sot; m de d , ' n" principal a surprins cu mai multă

Xit dOOOH Vakili dm ParCarC; eXiSlâ Şi ° chitan*ă memorabilă, n ei Clinton, declarând pentru Newsweek: „Era un mediu

SZm m' °Ian PemrU 3limente CUmPărate supermarki Erau şapte oameni în tura de dimineață, dintre care toți

din Des Moines. HU ary nu şi-a petrecut nici măcar o singură noapte într-ui cedTeze pe Altcineva din tură sau ştiau că cineva a încercat sa n

hotel din zonele rurale ale statului lowa. A preferat să stea peste noapte în ap " n r rețeia potrivită pentru a construi o echipă coerentă."

tamentul prezidențial din reşedințele destinate ambasadei în Des Moines şi '' . . i 2007 Cltoon fusese declarată „inevitabilă" de o mare parte

calatoreasca singura, cu avioane particulare, fără presă sau membri ai ech pe, a Campania sa era copleşită de nemulțumiri - pentru ca

Directoarea sa de campanie era fosta asistentă de program de la Casa Alb;) a SrăTpentru că reporterii de-abia aşteptau ca ea sau soțul

Patti Solis Doyle, care a folosit termenul „Hillaryland" pentru a descrie cer' t' S gre it în cadrul unei dezbateri din Philadelphia de la

ÎÎSSÎrT IU1nHllIary a numit cercul ele consilieri ai lui B , , «mbrie Hi lary, arătând bolnavă şi surmenată, s-a împotmolit

Băieții Albi Şeful băieților alb, era Penn, care, pe parcursul anului 1994, V upice şa paraîadversarii timp de mai bine de o oră. întrebata

ajuns la Casa Alba sub administrația Clinton, împreună cu D.ck Morris, fostu '' ' pZu guvernatorului, de New York, Eliot Spitzer, de a le permite

consilier secret, renegat acum Lucru şi mai important, Penn, care era însărcina , £ Salice pentru permisul de conducere, Hillary a răspuns

cu datele din sondaje, a împărtăşit descoperirile sale lui Bill Clinton - ascut, " l S , atomi Chris Dodd, urmat de John Edwards, s-au repezit

zandu-le insa de multe ori de Solis Doyle şi de alți consilieri (care presupunea , ' i.irn campanie a lui Clinton a postat pe Internet o înregistrare ca ț ne secrete orice rezultate care nu corespundeau strategiei sale). ' " , n on un montai rapid cu persoanele de pe scenă care au atacat-o

Mai presus de toate Penn nu se înțelegea cu Harold Ickes, un asistent Î OTcZSlXsh a'acuzat-o că face Pe victima, fapt care

zdele pe recute la Casa Alba c« doi alcătuiau un cuplu nestatornic. Talentul ' , !în interiorul echipei că ea chiar era o victimă - a unor

octal al lui Penn era limitat; Paul Begala, un alt asistent al lui Clinton, a glum, , , , | "au femeile mai aspru decât bărbații, în special decât un

in particular ca Penn suferea de sindromul Asperger, întrucât nu erafoa J I , e Sentimentul acesta s-a accentuat câteva săptămâni

isteț şi, in general era cam zăpăcit. Ickes era avocat în Dreptul Muncii, can, , , , unei alte dezbateri, când Obama a dat un răspuns evaziv

prea slobod la gura, chiar şi după standardele campaniei. Până la jumătate, rt , ,, „Tmigranților, însă a scăpat neatins de presă,

ternii, in WashingtonPost s-a strecurat o poveste despre Penn şi Ickes care şi-a, , ,' , m, se înşela în totalitate în privința presei. La dezbate-

fi adresat înjuraturi. Directorul de campanie, Solis Doyle, a părut copleşită ele , ,1 lin , 3 decembrie, Obama a fost întrebat cum se putea

EvanTH0MAS (,,„„unirii prvlimlnare denumire

prezenta drept candidat al schimbării, când atâția consilieri ai săi lucrai ' ' *" * *_' |„¡,,.(i m l'loiiílr ■U1 I1U'1S 1,1 U'(?r1., plină. Cei

administrația Clinton. După ce şi-a dres glasul, asemenea unui profesoi li i a» ■ 1 " ' ' "' ț|(,.„ ,|„„ | .••. Moines I'airair.i ' 'mare arte ştiți, eu..."), Hillary a izbucnit într-un râs ascuțit, exclamând: „Sunt cui a, iHi""»"'M '' lh ' , , amin"".1«- lam'U- Mulțimea, înjurui

să aud răspunsul!" Obama şi-a permis să remarce în glumă: „Vezi tu, II. 1.. ' ' " ' miand ti icoiiii cu Obama, s-a a _ era

de-abia aştept să mă consiliezi şi tu." Reporterii care se aflau în zona pir uA din -»IM , luill , , uu pruini a venise saV°acrimile se

început să discute între ei dacă râsul lui Clinton era, de fapt, un „cotcm. 1 '*i,,|,n"" ț mlui .liiiu-n observat ca ărerea

şi au început să facă glume pe seama „Cruellei de Hil". ml tti ' Ini"- »„„nit pMen destul de relaxat' Capetele

Obama începea să se simtă din nou încrezător, chiar vanitos. în "' " "' , r. lupa mu a dat prea mare a asteptând

a invitat-o pe Oprah Winfrey cu el în turneu, ca un fel de moment de încai. '" ,, insistență la telefoanele BlackBerry,

iar mulțimile de zeci de mii de oameni au început să se strângă pe la încep «II i| |"M'" " j|or

iernii. Winfrey vorbea despre cartea The Autobiography ofMiss Jane Pitm-* tt#'*,nl"11 " ' V"""" . urabil Terry

povestind cum sclava Pittman îl căuta pe cel „Ales", copilul salvator caro _ (ui Hillary Clinton, optimism mc că

să îi conducă poporul spre libertate. „Am convingerea că, în 2008, am i " «Util 1 "m|m"i"m' „mită vreme fonduri pentru Clmton eseră răspunsul la întrebarea doamnei Pittman. Am GÁS1T răspunsul! Este am i "»ulllb 1 ' '."'florența de zece puncte. Aproape t0jÍ ronunțe întrebare pe care şi-o pune națiunea noastră: «TLi eşti alesul? Th eşti aleilaijf B»11 ' ' 1 '¡,),vl.ghea sondajele îndeaproape, evita s jnetului Mă aflu aici pentru a vă spune tuturor că el este alesul. El este alesul... Bal I ■ 1' "" ' ' ViVi *»spus ulterior că membrii principa i a 20:00,

ObamaW" Aşteptând în culise, Obama a privit cu atenție mulțimea alcătuitlt lll» n" " '.'",'iîe şi că el nu a făcut nici o estimare.) a st_m?),

30 000 de persoane şi a dansat puțin cu Michelle. La o întrunire din Cam ... I" '"""'" d sălii de campanie şi a izbucnit: „ masă

de Sud, la care a luat parte şi Oprah, Obama a lăsat deoparte reținere» miI'H" ' 1,11,1 '¡'"'cuvânt a trecut pe lângă el, îndreptanduep

obişnuită şi a strigat atât de tare, încât era să-şi piardă glasul. „Atât vrea n • ••». i*»n«Aloru c c . Suntem terminați", a spus °

ştiu: SUNTEȚI HOTĂRÂȚI? GATA DE LUPTĂ! HO-TĂ-RÂȚI? GATA DE LUPUU i u a ,1 l»a " lche de P ' " inițiai

HOTĂRĂȚIGATADELUPTĂHOTĂRÂȚIGATADELUPTĂ..." din nou şi din)' '"» nr lata 1TJfr' subestimaseră rezultatele. Penn a es i

până când muzica lui Stevie Wonder a izbucnit din difuzoare: Herelam-m i\ • t dm 1 abinetui __

din Iowa se vor prezenta la v , «arie

ba-a-a-by, signed, sealed, delivered, I-II'myo-o-o-u-u-urs,!! m «ta «» 000 Xior cifra de 150 000). înseara zUeide3 lanuan ,

Obama nu credea în spectacolele sentimentale. Dar, în timpul ultimei i- in. r-.ta a an de gimnastică şi s-au impa , ştjaaveau

bateri, i s-a pus o întrebare inofensivă despre hotărârile pe care le ia pei tu«"»'»**'"iitneni sau aștul. Aproximativ 22% care nu se

Noul An şi s-a lansat într-o pledoarie siropoasă despre cum vrea să fie . • ■ • •• »!•' I"'nlru "'eent neobişnuit de mare al unui grup de

tată mai bun, un soț mai bun. Şi vreau să îmi amintesc permanent că în anb "•1,1 ■,IU'1111 F00 rne Hillary a obținut doar 5% dintre vo ()reşte sa îl context nu e vorba despre mine, ăăă, despre ceea ce fac azi. Este o schimli. "iun de obicei a McAuliffe şi i-a spus că preşe m e agent enormă pentru familie... şiii...". A făcut o pauză şi, pentru o clipă, i s-a pus Un r.i'.tent s-a ap p orțattn apartamentul familiei Clmton țeev|zor nod în gât, înainte să continue: „Ieri am mers să cumpăr un brad de Crăaa M' duliile a ost es g- Qjnton uitându-se la un Mci\u]iffe,

împreună cu fetele mele şi am avut la dispoziție aproximativ două ore înaiit • ■"a 8mpțeț relaxat şi jovial. „Domnule , a

să trebuiască să plec înapoi la Washington pentru a vota..." Valerie Jari# "i ,lllUe r'întrebat Clinton. „Ne fac praf", a răspuns

prietena de familie care a devenit unul dintre cei mai apropiați consilieri*i1 n u ' sa a ' Clinton, care a strigat-o apoi pe i . • spU săi, a crezut că Obama avea să lăcrimeze. îl mai văzuse în această iposta i.tHm '1 a exc ama, rm¡tor McAuliffe îşi aminteşte. „Nimeni . la o petrecere de lansare a cărții The Audacity ofHope în 2006, când Obanu IM»-« v • 0 bere împreună cu el şi că ne vommtala

început să spună că îi părea rău că a fost plecat atâta vreme de lângă faniiH • 1 i' dr.i a voi aparut Grunwald şi Penn, apoi so u ca în timpul campaniei sale pentru Senat şi a început să plângă atât de tare, îmi ■ lauțuit iac u ■ probleme de politică. „Cum s-a in câteva nu a mai putut continua. Obama era extrem de stăpân pe sine, dar se simțirii" 1 1 bunicii.1 111 1 pornit o ceartă când Grunwa ublicității. în mod evident, foarte ataşat de familia sa. Jarrett ştia că nu fusese capabil» • au Întrebai 11 reayzate, dar nu au fost niciodata c ieşit;

îşi țină promisiunea făcută lui Michelle, că va merge acasă pentru a fi alăli i U''l,|,Mvt'1 mizat excesiv pe latura sa Pac1 făcând de ea şi de copii, iar tensiunea începea să se resimtă. *' ura-aai (a (l ninwald nu erau bune. „Să mergem , a

semn cu degetul mare. Dar Hillary a întrebat: „Unde să mergem? N am ' decât să ne izbim de un zid."

Zborul înapoi către Manchester după miezul nopții a fost groaznic. am pierdut femei", a spus McAuliffe. Penn s-a mulțumit să ridice din unu 1 cadrul unei teleconferințe cu membrii principali ai echipei de campanie dini " dimineață, Hillary, care nu dormise mai mult de o oră, le-a cerut idei. Doil

" 11,1 o linişte stânjenitoare. A tăcut şi ea o vreme, după care a revenit cu soliciți1"" Din nou, tăcere. „Atunci, țin să vă mulțumesc tuturor", a spus ea. „Mi-a I" """ 1 plăcere să vorbesc de una singură." Apoi a închis.

Cu mai puțin de 24 de ore înainte ca urnele din New Hampshire s' deschidă pe 8 ianuarie, Hillary se afla într-o cafenea dintr-un centru conic*"""* H 1,1 din Manchester, discutând cu 16 alegători, când cineva a întrebat: „întrebi '1 mea este foarte personală: Cum de reuşiți? Cum faceți să... rămâneți atât dt ' 1 n ' ' crezătoare?" Hillary a răspuns: „Nu e uşor, nu e deloc uşor şi n-aş putea s-t dacă nu aş crede cu tărie că fac ceea ce trebuie. Țara aceasta îmi oferă aii posibilități..." Vocea i s-a stins. „Nu vreau să văd că rămânem în urmă. 1! aspect personal pentru mine..."

După aceea, în autobuz, s-a răstit la unul dintre asistenți: „Nu ar fi trei în ruptul capului să mergem în Iowa. Ştiam eu. Ştiam eu că nu trebui; fi mers." Acum îşi făcea probleme că s-a condamnat singură la un „mont Muskie", făcând referire la defunctul Ed Muskie, fost senator principal Mâine, care şi-a distrus campania prezidențială din 1972, izbucnind la eveniment în New Hampshire. Penn o avertizase să nu îşi arate latura vulnr bilă. „Eram atât de prinsă să joc rolul comandantului de navă", a spus ea. I\ târziu, în acea după-amiază, s-a oprit la sediul de campanie din Manches unde membrii echipei sale bârfeau despre ce i s-a întâmplat în cafenea dat bine, o asigurau ei. Hillary le-a mulțumit. „Nu vă aşteptați prea des aşa ceva", a spus ea sec.

Strategul-şef de campanie al lui Obama, David Axelrod, se afla în autobuz de campanie, când au aflat vestea că Hillary Clinton ar fi lăcrimat, având un de cădere nervoasă. Unii dintre asistenții lui Obama au început să şuşoteas despre momentul Muskie, dar când Axelrod a căutat pe Internet şi a găsii înregistrare a incidentului, a avut un sentiment neplăcut: „Toată lumea a spu «Oh, Ed Muskie şi toată povestea asta»", îşi aminteşte Axelrod. „Dar mie nu i s-a părut deloc că ar fi fost aşa. Mi s-a părut a fi un moment de umanitate vei din partea cuiva care avea nevoie disperată să se manifeste astfel."

Obama mărşăluia triumfal de la un capăt la altul al statului. Presa (odinioai atât de sigură de „inevitabila" Hillary) a simțit că se scrie istorie: primul noni nalizat de culoare în cursa prezidențială. Câțiva jurnalişti şi-au adus şi familnl la întrunirile lui Obama. Dar pe 5 ianuarie, în cadrul ultimei dezbateri, Hillal a fost întrebată de ce alegătorii credeau că Obama este o figură mai agreabil, „Nu mi se pare corectă această afirmație", a răspuns ea. „Dar voi încerca * răspund. Este foarte agreabil. Sunt de acord cu asta. Nu cred însă că eu sui

IIAIIACK OIIAMA I) Al I Iii III ISIOIIICA

MMI 1« M' ni ii i H'IIWIII ,i, Inia n;I şi privească oponenta:

I I,(H .lill I llllllill V "

, ii.II .»I. r iicuiirli- indecise s au îndreptat aproape în totalitate .... i • ii i i iiirspoiulcnlul de la centrul de presă, Ryan Lizza . i.. i .ulii mh lint'le retuşuri unui articol de 10 000 de cuvinte .1 i.l.i i iliiiiuiii i ied i .i ani pus-o", a spus el. „Trebuie să scriu hi illhull "

.II . ... la I unul piolcsor de sport din sala de gimnastică a

H . 1...1 HI L.U iii publice rezultatele. Axelrod a bătut la uşă,

li li II „Nu prea cred că se va întâmpla", a spus Axelrod.

... Iul ,.i •■ a sprijinit de perete. A tras aer în piept şi a oftat. „Va uii'i'" a întrebat el. i", i a i.ispuns Axelrod.

CAPI ! 01 UI DOI

I U îvonirea

- preliminare din New Ha

i i i,h fitul pi iimU i ii lui 2007, campania lui John

i ni iu derivă, dacă nu chiar pe punctul de a su-

. ..hilui lmi. candidatul a găsit o nouă direcție: revenirea.

i IIIUIH III II 111)I americani, Barack Obama susține că filmul său preferat ul. ul li.Im McCain spune că el preferă Viva Zapatal, un film bio- i, a. ilin l '.'.'.. cu Marlon Brando, puțin cunoscut publicului larg. Eroul ii1111 .. i iiiillnno Zapata, conducătorul unei (scurte) răscoale a țăranilor

ifi i puiul secolului XX. McCain este un împătimit al războaielor

ii ha, in stil gherilă, împotriva instituțiilor corupte. Nu a reuşit

(Foto- chr' h cU victorie sale în aev ' LLÎ*a Hotel, în Nashua ,l'" Iu ui mrt nostalgia cu privire la propria revoltă din 2000 împotriva lui

nst0p rAlldersonMagnumpentr v NewswLlf'16 din New Hampsli »' W l,ush şi a liderilor Partidului Republican, care au hotărât ca fiul

maif al lui George H.W. Bush să fie moştenitorul tronului. Deşi el însuşi i, al unei monarhii războinice - tatăl şi bunicul său fuseseră amirali, iar ..ia a piovenea dintr-o familie înstărită -, McCain s-a arătat suspicios față . I pi Ivllegiați (şi detesta să fie numit „urmaşul" cuiva). în cele din urmă,

pa Republicană din 2000, a ajuns să îl îmbrățişeze pe tânărul Bush,

amin I de mijloc, iar acesta a părut destul de şocat de gestul colegului său, nulii e un moment destul de penibil. în particular, i-a spus unuia dintre ... n apiopiați asistenți ai săi că nu îl avea deloc la inimă pe Bush (expresia ai a de asistentul său a fost „nu putea să-1 sufere").

In I Impui campaniei din 2000, McCain se închipuia un Luke Skywalker lup- i împotriva Stelei Morții. Călătorind, împreună cu asistenții săi şi un cârd

■ ■ i"ii ti't i care îi erau prieteni, într-un autobuz numit Straight Talk Express, a, iun de spiritul de echipă - de „coeziunea unității", aşa cum o numea în

nil trecutului său militar - şi de tot acel du-te-vino. La scurt timp după

ci ile din 2000, a vorbit despre acea perioadă amețitoare cu un reporter de , a •wvi'k, în timp ce serveau un mic dejun obişnuit pentru McCain (gogoşi ilra i. m biroul său de la Senat. Era aşezat la un capăt al canapelei, cu cica-

■ i vineție lăsată de melanom pe partea stângă a feței, în penumbră. „Mda...

■ ai ■ a 11 ații", a spus el, cu voce joasă şi o privire scânteietoare.

i iu ..I din 2000 a fost o aventură glorioasă, o cauză pierdută, eroică. Dar iliiaira este ca Mc Cain a pierdut. în politică, insurgența creează amintiri, nu ,•.,11 i rl puțin aşa credea John Weaver, unul dintre cei mai vechi asistenți ai ■ i.i .-un, cel rare I a convins pentru prima dată pe McCain să ia în considerare

Evan THOMAS

candidatura la preşedinție în 1997. în numeroase conversații din 200S Weaver, împreună cu alți prieteni şi consilieri ai lui McCain, au sublim.u j subtil acest fapt. în opinia lor, politica de nominalizare a republicaniloi de obicei după o regulă, atribuită când lui Napoleon, când lui Frederic t i printre alții, potrivit căreia Dumnezeu apără batalioanele mari. Soluția j obținerea nominalizării din partea Partidului Republican era să îşi în,sui din timp fonduri consistente, să adune în jurul său cei mai buni orgaim să îşi asigure cel mai important gir şi să câştige eticheta de „candidat siyu acest fel i-a învins George W. Bush pe McCain şi pe toți ceilalți contracam în 2000 şi asta trebuia să facă John McCain în 2008.

McCain s-a conformat fără tragere de inimă. S-a înscris în cursă în tui anului 2006, când echipa sa de campanie a închiriat birouri elegante înl unea Crystal City din Arlington, Virginia, chiar peste drum de râul Poiț, în Washington D.C. Palatul de cristal s-a umplut rapid de veterani ai e Bush-Cheney din 2004, dintre care mulți nici nu îl întâlniseră până ațin McCain. în ceea ce priveşte poziția de şef de campanie, McCain 1-a înlături, acest post pe Rick Davis, directorul său de campanie din 2000, şi 1-a nun ț locul său pe Terry Nelson, directorul politic de campanie pentru Bush-CItt în 2004. Copilăros şi cu un fel potolit de a vorbi, Nelson s-a dovedit a I (bun

organizator. în esență, abordarea sa era una de tip „Şoc şi Uimire". cum a recunoscut singur, nu era genul de om pe care să-1 angajezi peni4t candidatură de tip insurgent, de felul celei desfăşurate de McCain în 2000;., mai degrabă experiență în distrugerea unor astfel de campanii.

McCain nu s-a simțit niciodată în largul său în linia întâi. Când a intrai fy, tru prima dată în sediu, remarca lui a fost: „Este îngrozitor de mare." Nul pregătit să reprezinte partidul în alegeri. Era suspectat de către cei cu orienț,, de dreapta, aşa-numiții dittoheads din emisiunea lui Rush Limbaugh6, că ț, republican doar cu numele. în timp ce dreapta republicană dorea să ridicq, zid şi să-i țină la distanță pe toți imigranții, McCain încerca să forțeze un cu promis - cu nimeni altul decât Ted Kennedy. Membrii marcanți ai partkli aveau motive serioase să se îndoiască de McCain, care putea fi foarte caustii t exprimarea nemulțumirilor sale personale. Le-a spus câtorva dintre consili,, săi: „Pentru ce dracu' mi-aş dori să conduc acest partid?"

Campania lui McCain trebuia să fie „o maşină generoasă de făcut biin proiectul de buget era de peste 110 milioane de dolari. însă banii nu au inii „ Majoritatea se aşteaptă ca aproximativ 80-85% dintre contribuabili să răsjn, dă la solicitările lor. în campania lui McCain însă, doar mai puțin de jumăn au făcut-o. ,yin, ne mănâncă mâncarea, ne beau băuturile, fac poze grozavi

6 Personalitate marcantă în massmedia, atât în televiziune cât şi în radio, unde a I. ., gazda unui popular talk-show pe teme politice, abordate dintr-o perspectivă con»,, vatoare. Dittoheads erau numiți ascultătorii fideli ai emisiunii, care dădeau telei'o.i şi, pentru a-şi manifesta adeziunea față de cele spuse de Limbaugh şi a economisi il timpul emisiunii, nu spuneau decât ditto („aşa este", „sunt de acord") (n.red.).

ItXMAl K II,IAMA I) Al I Iii III ISTORICĂ

.«ItiiHiiiii in, 'I 1 'lin fl,nl • iliei .Im nu I, unii nici un cec." Celor mai
• InIMț* MI i |IL.I. « «fl • IINT .I linploie SÎI LE dea bani. McCain
MII ti '»ii I" - Iui tunul .In lelHimur, mi principalul său ajutor în colec-
ittiiii'i'1 • .ni. ii lin ei ni '.a il mai roage să o facă. Se anunțase că
mi tflMi«« Im ''iu ' i vm irAnge 50 de milioane de dolari, o sumă
»Intimi i, in indldați. Insă McCain a reuşit să strângă doar
.....i ,.tiihi . I sau Rudy Giuliani.
i i « |. i,in i i,M|, iiiii i ilm .'.()()(), nu a fost exilat complet, ci doar
, țin i , , i diM ttie cu contribuabilii şi să se ocupe de ceea
iitu , ,.. iimu i iln.iiiinel McCain" - adică să se asigure că lui Cindy , mii ti H|i . .i uimii in i.una şi primăvara anului 2007, ceea ce a primit iih Mt • ulii din puilea lui Da vis au fost numeroase relatări despre cât de
MII I ||l I I nu,piu,In.

i i.. i Mi i mu i ,i di .plăcut dintotdeauna politica. Aînțeles că trebuia să fie H HI i. ..im i I Ir Marină" şi a suportat absențele îndelungate ale soțului

i ni • i ui însemna că avea să îndure totul cu stoicism. Fiind fiica

. mi .1. nihiiitoi de bere din Arizona, Cindy a fost răsfățată de tatăl ei

. hi.« ui ilr l ISC7, pe seama căreia lui John îi plăcea să glumească şi

n |...n ■ Ii'.r I Iniversity of Spoiled Children8. în timpul campaniei, Cindy,

...ii. . platinat, coafat elegant, însă foarte sobru, s-a făcut remarcată

i ne nu zâmbea niciodată. în timpul campaniei din 2000 a iz-

piftie, i and s-a spus despre ea că ar fi dependentă de calmante (ceea

■ . i. n a cu singura precizare că reuşise să-şi învingă dependența) şi că

copil nelegitim cu o prostituată de culoare (se foloseau de

■ in Ui im ei lui McCain, Bridget, adoptată de Cindy dintr-un orfelinat n inii i.ii li .Ii). C :indy a dat vina pe echipa lui Bush şi s-a legat de „oamenii .i lui llu-.li" care îl înconjurau acum pe soțul său. Davis nu a făcut nimic nu .i 11 nlma nemulțumirile.

In lui 2007, palatul de cristal s-a transformat într-un cuib de şerpi.

i nvri Nelson îi învinuia pe oamenii lui Davis că nu au strâns sufici- 1 ...i i iImi a Davis susținea că echipa Nelson-Weaver cheltuia bani pe care i . . i 11. i v i *. i a spus în secret lui Cindy că sediul era plin de impostori şi

..in nu se aflau acolo din loialitate față de John McCain. Candidatul

ii mi ni li mile it itat, chiar bulversat. Când auzea că departamentul de comu-

ti» nul I a atacat din nou pe Mitt Romney, întreba sincer uluit: „De ce a

ni' • ■ u ..I facem aşa ceva?"

• î 1 un ii.i un împătimit al telefoanelor mobile. Se afla permanent la telefon, in in i ei lupa şi consilierii - foşti şi actuali - să îi dea informații. „Ce se în- ■ 1' •l'i'fimia el să înceapă conversația. „Cum stăm?" Pe măsură ce discuția i ■ i i ' ■!■ liişit, McCain revenea insistent: „Altceva?" McCain nu era câtuşi

i liv ni Southern California (n.red.)

i I.i. • i nilMI.'.I Copiilor Răsfățați (n.red.).

Evan THOMAS ii a 11 ai k „„ama o alegere istoricâ 35

isisrărs0- !î!

McCain părea cât se poate de nemulțumi din urma, sa încetezi' |BE«i " '" ,u ' " dipă va fi concediat fără preaviz

durile nu creşteau; nimeni nu vo ' Z THT* aau Şt('W" ' I InS P ăcea să vorbească despre „frăția

Până la sfârşitul primăverii lui 2007 ramn »inevitabilitatea" lui John Mu |HM U- "'¡'vazAlteon era foarte direct, ba chiar

chiar pe punctul a " 'V Z™ ~ «T

autobiKul dcampanie ~ * *** - J»

un aer de învingător. îi olăcea ÎS!! Plln de nnec Ssi,.„ ,„» . ■ l.lP'0 pM«, duip»f. nu & Detrecut perioade Iun

anii pierduți'în închisoare1 ZT- ** ™g3' Ca Ş1 CUm ar fi încercat

dea fi înconjurat de o ' KAjclln părea să aibă o nevoie arecuPerj ••• t Unul dintre medicii psihiatri care i-au unt,, r

său, a numeroaselor hT"1"' ° reminiscenîă, spuneau unh ăpWape paroJoi:j 1 »'lihtirat din Vietnam, în 1973, a menționat o „uşoară înclinație spre un că are nevoie să se fl 'ncarcerare pe când era p "" membri 31 stafii .M|hn i nment de tip pasiv-agresiv". Dar aceasta nu era o trăsătură de caracter Pe tema sondaiX! f?" ™P«ună cu renortprr- 6 raz'X)I- Păifc'Mnillin in închisoare. în timpul liceului (când şi-a câştigat poreclele de „Punk"

a fost vorba să închiriez30"0'101electoraJe ÎJ Plictiseau LaV Cab"f M'1,1 rt(!losul") S1- ulterior, ca ofițer cadet la Academia Navală, McCain a ca un avion să fie nemT "" aVIOn c'e 0 companie aerian" m°mem ,""h'111111 comportament subversiv. A venerat din prima clipă Marina - a

mai multor membri ai "h Candidat' iar presa să aibă unul"3' ClneVa a suS1'»»'" l't'H (aptul că îi era scris să îşi urmeze tatăl şi bunicul - şi, cu toate acestea, să renunțe la echipă i 3 0st: "E ° glumă, nu?"McCaT3* asPu"v', ' •1l" împotriva ei. Totuşi, părea să ştie unde să se oprească, evitând ne- Şi sa ii ia cu el pe jurnalişti. ° ain arfi fost în slin» .niilr i an • i ar fi putut aduce exmatricularea din Annapolis, dar având note

• ' di pioasic încât a absolvit pe locul cinci din coadă în promoția sa. într-o »» «in nia aiia, McCain manifesta acelaşi comportament pasiv-agresiv şi față

Evan THOMAS

de subordonații săi. Nu îi concedia direct, dar le făcea viața atât de gitfl aceştia, în final, demisionau. însă apoi le simțea lipsa şi demonsiia . i, putea rupe cu totul de ei. După ce Caria Eudy, principala colectoare de a fost nevoită, în 2007, să renunțe la postul pe care îl ocupa, aceasta a .IM că

a vorbit mult mai des cu candidatul decât atunci când lucra peni iu, gândea la cântecul celor de la Eagles, Hotel California, un hotel de uiulo

Dleca Har no cra "" —

. ..,, , , Ui Itlltip II 1111111) J» tl k IMH I H iii tMttix (•til »I ■ 18 I « I

•nil

,,.,„ mu ajuns in situația în care ne i demisionat înainte de a

IIAItACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ

aflăm." Weaver

, ,i H ,i hii Nelson a -"na, înainte oe a fi concediat.

pia la o

i„ (1)110 l lave. a pus capăt risipei. — *

-aiul a fost redus cu mai bine de jumatate

„„„n sa îşi reia postul de director al campaniei, pe . Birourile din palatul de cristal

uttli'fiM , lat personalul a tost reuu» cu mox ,

' " „ nuci, ,, ucreze aşezați la nişte mese lungi, intr-un spa iu ;;,;„„ ,,,,,,;„„ „ echipei a declarat că locul i se părea asemanator

acorde atenție lui McCain

ii m i h •

¡rrhriî'p»

rSÎSe ,n New Hampshire, .a mij.ocU. lunii

111 ' p ■ „i McCain şi secretarul sau par-

i » ir

. J iutei aujornia, un hotel de i

pleca, dar pe care nu îl puteai părăsi. Alții comparau munca pentru CIA: odată intrat, rămâneai acolo pentru totdeauna. „ Ahftl* li»1

Candidații la preşedinție nu ar trebui să îşi conducă personal câmp implicându-se până şi în cele mai mici detalii; însă, deoarece sumele q . UI care ieşeau continuau să le depăşească pe cele care intrau, McCain nu s ;„„ . i.nt'il •" 111 . abține. în mai, le-a ordonat asistenților săi: „Reduceți, reduceți imediat b,i|a ,l"1 ' 'llei.cel '"a'aor ați cețor mai începeți să concediați din oameni." însă nu era în stare să facă schimki a • II ' C° cestuia) a observat că conducerea campaniei. McCain era extrem de apropiat de John Weaver, intui al dhcuisuri o speciali- Unii dini

persoană care 1-a convins să candideze şi care, în următorii zece ani, a căli I»tt datotita a„enții5 oameni de cultură şi ; acolo pentru a

împreună cu el prin toată țara, încercând marea cu degetul şi susțină» |tt V «lilu)'."»» * . a dat seama că se aflau cu toțn politic

(Printre sarcinile lui Weaver se număra aceea de a-1 pieptăna pe McCain; bfl HI'11"1 1 rl IIC0'°' a, f ■ »imin L-a confruntat pe corespon lui

McCain nu ajungeau atât He „„ . tt„ i. P ~ • „t, lll|ogU| politic al lui McCam-j mşte pituri care stau

lilipui '

i apropiat consilier al lui ivicm ~ * .

- ' i bine vândute cărți scrise de McCain

rat că grupul de presă crescuse brusc,

lliniui aceaium.jo r * ■

tft trimişilor speciali. Unii dintre cei mai importanți reporter ,. ? a o r-nlmră si corespondenți politici

lui McCain nu ajungeau atât 27Z\ uku P16™ pe McCain; 1,1

ÄÄSÄ 'ap,ăsMi"'

Washington Post, Dan Balz: „Sunteți ca i

de 18 19 20 d ' • ~ cearta, una teribilă, şi vorbeam i

ASA fi,'«« lnw 6 °n Pe Z1'IŞ116Şea din îi Pentru fiecare detaliu oent. IVI •, „n de agitație erau vizibile, A trecui p»«

--L—lucruri, lar -r,::îrs-is—

11 cte susțină _ e A fost 0 perioadă tristă pentru

dintre ele nici mărar n„7 7 mărunte lucruri, iar cele mai nimtutnmie în scopul colectăm de tonauri, ins* un-

era Davit î n T adevarate'' P™ciPalul vinovat, suspecta We, , „„„„■■ ,le de susținători care se adunau la dis

Davis, care n invrajbea pe Cindy McCain şi pe soțul ei. , , |lllțin numeroase şi destul de apatice. A... ,

didt V3ra'avea ma' puțini bani în mână decât Ron Paul celălalt ' u'Iain nu ducea lipsă

iiPSÎESSSS

' in politică, McCain devenise, în ultima vreme, destul ambiguu

—uuu lvr .i mi sa renunțe la sprijinirea războiul

Dar McCain a fost mişcat de stoicismul soldaților pe care i-a întâlnit acolo de asemenea, a fost tulburat de discursul ținut de Graham, un orator abil, i credea cu adevărat în aura lui McCain. La un moment dat, în timpul zboru de paisprezece ore înapoi spre casă, McCain i-a spus lui Graham: „Trebuii mergem înainte; nu putem să-i dezamăgim pe băieții ăştia." Graham a răspui „Aşa e, John. Dacă ei pot, putem şi noi."

Când s-a întors, McCain i-a convocat pe Terry Nelson şi pe Weaver, :.i pornit un maraton de strigăte despre starea deplorabilă a campaniei. We.,\ a dat vina pe McCain: „Nu Terry a creat sistemul, tu ai făcut-o şi am crezu,

• ființele din politică, McCain devenise, în ultima vreme, destul de an

• HM mă,iile sale publice referitoare la problema Irakului, cu toate că, în ut ii II lai, i oniinua să creadă că retragerea din Irak ar fi privită de Al-Qaeda şi »• i'- iul hunii drept un semn de slăbiciune, iar înfrângerea ar fi distrus spiritul

MHiiiei muc,icane.

■ iiinidl a înțeles că arest a era personajul pe care şi-1 dorea publicul - sfi

i acesta era personajul pe care şi-1 lispus să îşi sacrifice cariera politică pentru a-şi susține con- ndidatul care. putea câştiga în New Hampshire, un stat

iiu111 pii'ilillUlt, tuspua sa 191

;„„,,,!, Act'.la era candidatul care putea câştiga

Evan THOMAS

format din oameni care preferau personalitățile ce nu se încadrau în Hptfi care nu doreau ca The Washington Post să le spună cu cine să voteze.

„Domnule", a spus Schmidt, care îl trata pe McCain cu un respeci m (deşi el nu fusese niciodată în armată), „trebuie să încetați să vă mai ascuifl convingerile cu privire la Irak. Credeți în asta. Nu credeți că situația se amil rează; sunteți convins că vom câştiga războiul, domnule. Trebuie să le spiii|¡ acest lucru alegătorilor". I-a spus lui McCain că trebuia să-i adune pe c .iț» dintre prietenii săi, foşti prizonieri de război la rândul lor, şi să călătoiruM prin țară în autobuzul de campanie la care McCain ținea atât de mult. S.ilt ceapă din San Diego (un oraş al Marinei) şi să încheie în New Hampshin se cazeze în hoteluri groaznice, îl sfătuia Schmidt. Să ia câteva şezlonguliL stea la aer, să bea câteva beri cu prietenii seara. La urma urmei, nu mai a*, nimic de pierdut. „Vă place literatura. Vă plac filmele. Piesele de teatru MH alcătuite din trei acte. Filmele au etape narative. Campania dumneavoasiu la pământ", a adăugat Schmidt. „A mai rămas o singură direcție - revenim Nu aveți de ales, domnule."

Schmidt a atins coarda sensibilă a lui McCain, exact la momentul oportun septembrie, McCain a pornit în turneul denumit No Surrender9. (Cei mai mm dintre consilierii săi - aceiaşi care l-au sfătuit să renunțe la ideile sale des| t Irak - nu erau deloc entuziaşti; echipa sa din New Hampshire 1-a preven» după spusele unuia dintre membri: „Nu aduceți autobuzul ăla aici.") Tovarăş ocazional de călătorie al lui McCain era senatorul Graham, care îi împărtăşii umorul negru. Cititor avid al ziarelor, McCain a simțit o plăcere necruțătoal citind necrologurile sale politice. „I-am adus unde am vrut!" chicotea el împniună cu Graham. în unele oraşe, publicul era format în mare parte din veteraji în vârstă. „Vestea bună este",

i-a spus Graham lui McCain după un astfel 1 eveniment, „că populația de peste 90 de ani e de partea noastră. Veteranii d|i cel de-Al Doilea Război Mondial sunt gata din nou de luptă!"

Campania şi-a continuat drumul anevoios până la sfârşitul toamnei. La uit moment dat, Mark McKinnon, un consilier pe probleme de media care lucra,SM pentru Bush-Cheney în 2004, a descris discrepanța dintre campaniile lui Bush 11 care lucrase şi cea a lui McCain, comparând-o cu diferența dintre Marina Regal Britanică şi vasul căpitanului Jack Sparrow din filmul Pirații din Caraibe. Lu | McCain i-a plăcut la nebunie această comparație. A început să scoată sunen ¡ guturale ca de pirat, presărându-şi glumele cu câte un „Aaarr" şi salutându-i dii1 când în când pe reporteri cu acest mârâit de o jovialitate stranie. în cele din urmii \ au apărut tricouri cu inscripția PIRAȚI PENTRU MCCAIN (decorate cu cranii i oase încrucişate), pe care le purtau voluntarii şi chiar unii reporteri. Straight Tall Express renăscuse; producătorii de televiziune ațipeau adesea în autobuz sau si uitau la televizor din sala de vizionare, atunci când candidatul era ocupat.

în preajma Zilei Recunoştinței, reporterii au început să observe o schimba re. Mulțimile deveneau tot mai mari, iar McCain începuse să urce în sondaje

9 Nu ne predăm (n.red.).

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

!«#♦»! MI MU» -.MIM A II' I ajutai şi de calitatea opozanților săi. în

HM)n i,, ,i. t ai ii i .lud un reporter de la revista Newsweek 1-a în- I tf Mii «• aiainia pi.- ei pentru a aduce un ultim omagiu aspirațiilor DI, „I. IM Mi un, Kiclc Davis a răspuns cu un zâmbet larg. Nu e

i. , |.ii-, .-l ()|)o.anții noştri sunt toți nişte oameni de treabă,

i I|MI»IH f i'"1 ' 'uii pi icleni - dar din punct de vedere politic? „Uitați cum Mfcni .i la »lai .nul .Ilei, nu e mare lucru de capul celorlalți." Oricât de i n j inii i ailiuiaiiicntul său nu era unul deplasat. Fostul om de afaceri

, m iMiiiM» a iinieze campania ca pe un proiect de consultanță ma-

, ¡ML* I I ¡1 . HUI .II fi vândut un produs şi ar fi încercat să îşi ridice cota , ,i nu a, i a '.lol.i de politician, iar în final a părut un fel de impostor, i ,.,i(. a i i i Inerte sincer. Rudy Giuliani părea că încearcă să construias- ... . nli il personalității sale, amintind mereu de prestația lui cu ocazia .. ni. Im de la 11 septembrie, unei națiuni care nu voia altceva decât ... .1. ai.H III ile teroriste, şi şi-a făcut calcule greşite crezând că poate să i ■' |.aiui la alegerile preliminare din Florida, de la sfârşitul lui ianuarie, ,u . i lai ■' o mişcare. Fostul senator Fred Thompson era bătrân şi părea ii-H pi iiunătate adormit. Fostul guvernator Mike Huckabee din Arkansas ..ii pi-i'.imaj carismatic, care însă, ca preot evanghelic, fără experiență în tuli a exlernă,

nu avea cum să câştige, v i menea multor piloți de vânătoare şi lupi de mare, McCain era extrem apri Miții os. Dintr-un motiv necunoscut, a insistat să se aşeze în cel de-al .. ..li ,i i :lnd al avionului său JetBlue, după cum a aflat una dintre membrele aiului său, atunci când candidatul i-a cerut să facă schimb de locuri. în New ■ •]• Inie, McCain le-a spus asistenților săi să rezerve camere la acelaşi hotel la .. .. i uzase când a câştigat, în mod surprinzător, în fața lui George W. Bush, I II II I A purtat şi acelaşi pulover norocos, de culoare verde, şi a luat cu el ca . i nlie o monedă şi o pană de indian. La 8 ianuarie, ziua alegerilor preliminare in New I lampshire, McCain era vizibil tensionat şi irascibil. Nu mai glumea cu

Le-a spus să tacă, pe un ton aspru, unor prieteni bine intenționați care

i.n ir,eră decât să-1 încurajeze: „Nu-ți face griji, o să învingi." A i Aşiigat lejer. „Mac s-a întors!" se scanda pretutindeni. Mai târziu în i ară, după discursul său, consilierul lui McCain, Steve Duprey, şi-a um- i buzunarele cu confetti, aruncate de mulțimea care sărbătorea victoria. "IIUM and firea superstițioasă a lui McCain, Duprey a vrut să se asigure că va ... in mână nişte confetti norocoase, în fiecare zi în care urmau să aibă loc i. i'i 11 preliminare.

i i I ianuarie, McCain a pierdut în Michigan în fața lui Romney, îndeosebi ai . nii.a că Romney i-a îmbrobodit pe cei din statul său natal că le va da ..i|inl locurile de muncă pierdute. în Carolina de Sud, la 19 ianuarie, McCain MI la i up;ltul puterilor, iar soția sa, Cindy, chiar mai mult. Acela era locul în ii .ulii McCain fuseseră târâți în noroi în 2000, iar Cindy nu putea scăpa de 111111ii'111111 de groază. Vremea în Charleston era îngrozitoare, cădea o ploaie

Evan THOMAS

mocănească, iar McCain părea prins ca într-o capcană într-o discuție cu pi inJH său Lindsey Graham, care îl plictisea încercând să „vizualizeze" victoria. I 19, Cindy şi Graham erau la un pas să „se arunce de la fereastră", şi-a aiul mai târziu Graham. Roberta, mama lui McCain, în vârstă de nouăzeci şi i de ani, a încercat să le ridice moralul, spunând glume despre cât de tare şi i dorit să se mărite cu Lindsey. A sunat telefonul. Era Liz Sidoti de la Assocu Press, care i-a spus lui Schmidt că AP urma să declare victoria în favoare; McCain. Toată lumea din încăpere a răsuflat uşurată; unii asistenți au încr| 'I să plângă şi să se îmbrățişeze. Toate privirile s-au îndreptat spre televu aşteptând ca posturile de ştiri să dea vestea cea mare. Au trecut două mim apoi cinci, apoi zece. Telefonul a sunat din nou. Era tot Sidoti, care spune,i Associated Press s-a decis să mai aştepte. Graficele simulate pe calculatoi erau suficient de satisfăcătoare pentru analişti - se

părea că Huckabee vcu» ' puternic din urmă. „Vezi, Lindsey? Toate astea se întâmplă din cauza ta", a sp mai în glumă, mai în serios, McCain.

Aşteptarea chinuitoare a reînceput. „Suntem sus, băiete, suntem sus" murmurat Graham când scorul s-a răsturnat. „Ba suntem jos, băiete", a adăuS McCain după câteva clipe. (McCain şi Graham îşi spuneau adeseori unul alia' „băiete", un alt ritual obscur de apropiere între cei doi.) Agonia a luat sf;'i rl* în cele din urmă la ora 21:20, când Sidoti a sunat din nou pentru a le spui 1 că îl vor declara oficial pe McCain învingător.

Mark Salter a relatat ulterior că nu-1 mai văzuse niciodată pe McCain aiM de fericit ca în seara aceea. John McCain, în vârstă 71 de ani, a urcat pe sil'" nă, puțin cam şifonat, dar Cindy era de-a dreptul strălucitoare, într-o rocii'" purpurie şi cu un şirag de perle la gât. Zâmbind ştrengăreşte, McCain nu putut abține să nu facă referire la dezastrul din 2000 din Carolina de Sud. „I înseamnă opt ani între prieteni?" a chicotit el în fața mulțimii. Când mama ■* a râs, McCain s-a dus la ea şi a sărutat-o pe obraz. „Mulțumesc, mamă", a s|)#' el. A însuflețit scena în timp ce se auzea melodia Take a chance ori me a celi'1" de la Abba. A stat treaz până târziu în acea seară, de vorbă cu prietenul sî\P I Graham, despre cât de departe ajunseseră şi ce îi aştepta în continuare. Do#W ghinionul putea să îi mai strice socotelile acum.

La sfârşitul lunii februarie, Salter încetase, în cele din urmă, să se mai iia zească dimineața cu gândul la ce poveste de scandal ar fi putut să apară. în»11| în decembrie devenise aproape sigur că scandalul se apropie. Cei de la TI: New York Times sunau încontinuu, întrebând despre relația dintre McCain * atrăgătoarea lobbystă, Vicki Iseman. în 1999, aceasta fusese văzută în repeiai rânduri în preajma biroului lui McCain, de la comisia pentru comerț din Sen;ii pe care o conducea. Prietenii îl sunau pe Salter şi îi puneau întrebări referii ou I re la acele zvonuri. Era adevărat că Times avea să publice un articol despici P aventură extraconjugală dintre McCain şi acea lobbystă, căreia se spunea ca " făcuse anumite favoruri legislative? Salter a petrecut ore întregi (inclusiv ziuj n de Crăciun) căutând dovezi, încercând din răsputeri să demonstreze că bai leii H

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

mi MINȚI." -IM ni. I IM I II 11 u I c de adevăr. însă zvonurile începeau să

. i. i . (iâiul un reporter de la New York Times a aflat,

1 ti», i » in .. MM.II UI de presă al lui Romney, că povestea va apărea pe i i iliiicliii ni ziua următoare, Romney s-a alăturat discuției şi a i„ im .ipnlilii.il încă?" Era destul de clar că Romney spera ca povestea

, ..i n. n . de alegerile preliminare din New Hampshire.

..,, ..-.,.... apiaiiiAni întregi şi articolul nu se materializa. Salter a auzit i.(,. — i .i. In iun s, Bill Keller, a oprit articolul de două ori şi a început

f» |.i , ii avea să fie publicat. Salter era un tip rece, adesea ironic,

11 ,111, i inilir. Dar era şi un idealist din fire, de aceea fiind privit ca un . ¡. n u .Ic . licient al lui McCain. Salter voia să creadă că redactorii de la . . (.ui iii-.ie profesionişti", aşa cum i-a spus lui Schmidt. Acuzațiile erau li.iiuli lai Times avea o reputație mult prea bună. „îi cunosc", i-a spus ii .. luiildi „Sunt nişte profesionişti. Nu vor face rău unei familii creştine ..i- I llll lllllliv. '

1 iiiiili mi era sigur de asta. Se considera un realist în privința presei: era lupii, iui se folosească de reporteri şi chiar să se lase folosit de ei. Privea

. 1 problemă care necesita o atentă supraveghere. Era de aşteptat ca

i ui ii piietenoşi reporteri, cei de a căror companie se bucurase la barurile i H a i' I iii i, să se întoarcă împotriva campaniei. The New York Times, credea el, . i n imlecați liberale clare. „Ascultă", i-a spus el lui Salter, „dacă McCain este iiiiiiiili.il, va avea doi rivali: candidatul democrat şi The New York Times. Iar 1 n York Times va petrece fiecare clipă încercând să îl ajute pe candidatul

II MI le învingă şi tu trebuie să accepți asta." i . ' I lehruarie, Times a publicat pe site-ul ziarului un articol în care se suge- i Mi i .un ar fi avut o relație amoroasă cu Iseman, pe vremea când candida .nu nominalizare în 2000. Echipa de campanie a primit un avertisment cu ■ I HM înainte. McCain se afla în campanie în Ohio, iar Salter şi Schmidt al,HI III Washington. Au alergat la aeroport, unde ningea, iar cursele erau i m linbarcându-se, în cele din urmă, în cursa spre Detroit, de unde puteau '•iii.i i. maşină pentru a ajunge la Toledo, au citit de pe BlackBerry articolul in a iIc Times. Schmidt a început să bată încet cu pumnul în scaunul din llll

\ lii'.i o greşeală din partea celor de la The New York Times. Această poveste In,A I ,I MII ne va afecta, ci chiar ne va ajuta", a spus Schmidt, cu o uşoară t* di multare în glas. „îl vom informa pe McCain. îi vom spune să se țină tare. .. ■nu un o conferință de presă. Să răspundă la toate întrebările. Numai să nu MIM .. ,-I " Salter începea să se simtă ceva mai bine. Cei doi au discutat des- i.un iu face ca să atenueze impactul mediatic. Cum ajungeau la Detroit, | .lini ,i înceapă să le telefoneze reporterilor, spunându-le că articolul nu ar •1 .ni |uililii at, că a fost oprit de câteva ori înainte ca Times să publice, în I in 11111111. o | (iveşte neadevărată - o încercare stângace de a face aluzii la

Evan THOMAS

o aventură ilicită, într-o poveste care pretindea să vorbească în principal ■■ legăturile lui McCain cu doamna în cauză. Acela era doar un alt

capiiuil din istoria odinioară mândră a ziarului, spuneau ei - o referire clară la i 1 Blair, reporterul de la Times care a fost prins că îşi „înflorea" poveştile.

Se făcuse deja ora 23:30, când Salter şi Schmidt au ajuns la hoteluH McCain. Cindy era vizibil supărată. McCain avea o figură impenetrabila, | H agitat, însă nu scotea nici un cuvânt. Salter a trecut direct la subiect: „Şnfl Povestea asta a fost o greşeală. E un articol de rahat şi o să-1 facem pral I doi asistenți şi-au prezentat strategia pentru conferința de presă. „Nu te fl va", 1-a implorat Salter. „Fii calm." McCain nu a spus decât atât: „Ne vecii B conferința de presă."

A doua zi, McCain a negat categoric orice legătură amoroasă cu Isem.iH i-a luat la bani mărunți pe cei de la Times. Instinctul lui Schmidt a fost ciul povestea s-a dovedit a fi o ruşine pentru ziar. Inamicii politici apelaseră la fl York Times să publice un articol fără dovezi aparente; juristul de la TimB criticat, la rândul său, ziarul. Erau câteva fire narative deschise. Articolul |1 tindea că asistenții lui McCain i-ar fi cerut să nu se mai vadă cu Iseman. Mc(B a negat categoric acest lucru în fața reporterilor. însă John Weaver - cel fl bun prieten al lui McCain, aflat acum în semi-exil, deşi mai vorbea din cân ™ când cu Salter - a declarat pentru Times (şi Michael Isikoff de la NesweekM se întâlnise cu Iseman la un restaurant din Union Station şi că îi ceruse acesi« să stea departe de senator. Doi asistenți au declarat, tot pentru Newsweek, • McCain fusese, într-adevăr, prevenit să înceteze să o mai întâlnească pe Iseni, în decembrie 1999, când se pregătea să candideze pentru funcția de preşediii Dar aceste detalii au fost trecute cu vederea de principalele publicații, care şi pierdut rapid interesul vizavi de această poveste.

Felul în care Schmidt a abordat problema Iseman a reprezentat un momi crucial din campanie. Lui McCain poate că îi făcea plăcere să fie prieten cu reporterii, dar lecția învățată era una cât se poate de clară: în final, piv liberală se va întoarce întotdeauna împotriva ta. Salter nu a renunțat imed la reporteri, dar a ajuns să creadă că jurnalismul de senzație deteriora relaț sinceră cu aceştia. Straight Talk Express fusese o experiență amuzantă, dar i aceasta era calea spre victorie.

H,I iu culisele unei întruniri din New Jersey, împreună cu Caroline Kennedy • ti ii ii iul led Kennedy, în ultima zi de campanie înainte de alegeri. • liuili's OmmanneyNeu'sweek)

Capitolul trei
Asediul îndelungat

Lupta dintre Hillary Clinton şi Barack Obama s-a transformat într-o stază chinuitoare, care a durat '

până în ultima zi.

A

In zilele care au urmat victoriei surprinzătoare a soției sale în New Ham|v' Bill Clinton era, pe bună dreptate, indignat. Fostul preşedinte a alcăll listă lungă de 81 de pagini care cuprindea toate lucrurile răutăcioaf nedrepte pe care stafful de campanie al lui Obama le-a spus, sau le-ar fi despre Hillary Clinton. Presa era încă îndrăgostită de Obama, sau cel puțir

i se părea lui Clinton, care se plângea de acest lucru oricui stătea să-1 aseI Dacă presa nu intenționa să îl doboare pe Obamo atunci de asta t-roK- .,;-

zi de dumfota tretUia Să Se ocuPe campania™3' lnsista fostul preşe I, 1 111 1 ';H4 1988' adresându-se direct alegătorilor de culoare. Liberalii erau DONNA D...Ini,Ca' Clinton s-a AORINC Î„ L". IUARY. PE 13 ianunnY „ " "'H1 fostul preşedinte făcea un joc stângaci, încercând să îl limiteze pe

insista fostul'

BARACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ • niaiii mm i » prezența sa şi a Serviciilor Secrete era stânjenitoare, uneori

i . ihmi.i 11 m i ti,ui mult mai fericiți când era plecat - atâta timp cât nu se

4 i. 11 .... -»iul campaniei, ceea ce se întâmpla destul de frecvent.

mi i . l.i'.i extrem de eficient în întâlnirea preelectorală de pe 19

ul* Im 11. ..In, manifestându-se în stilul său grandios prin cazinouri, . îmi . li.'lii. rlțele şi crupierii. Victoria la limită a lui Hillary din Nevada

sa de după New Hampshire. Fostul preşedinte dorea să

„!. .... iMiilliin de Sud pentru următorul test democrat, alegerile preliminare

-l ir 1 ra sigur că relația sa cu alegătorii afro-americani va afecta

11,. 11 mi 11111! al lui Obama (aproape jumătate din electoratul din Carolina 1. .. 1I1.11 uit din cetățeni de culoare). Echipa de campanie nu era sigură i i Im 111, astfel că 1-a inclus în program doar pentru vizitele scurte. Dar , 1 a luni pnrtea soțului său, când echipa i-a prezentat abordarea minima- lii i'aiiia pentru Carolina de Sud. „E o nebunie", a spus ea. „Bill trebuie ui'a 111 Carolina de Sud."

uțn lui Bill Clinton a marcat un eşec total. S-a învinețit la față strigând 11 pentru că puneau întrebări supărătoare. L-a comparat explicit pe ui. n Jesse Jackson, care a câştigat alegerile preliminare din Carolina de

11. ini :,Jf» I "»•«•

Dorma Brazile „T " S"a aPri"s în timpul , „" • " ,anuane, ,„, fusese dtrecto de ca?16 o-ameri ană d™"' teJefo

- din echipajTaXmrU * {

mare dPn,v„ "aca 11 vor nominal;,o „„ „ ln cand " consilia'

Piciorul ; Ps'bologiei. Părea agitat L Cauzele festei sl

' de culoarp al A leL

msâmms.f

inicii preşedinte de culoa

t.ucru şi mai supărător, Obama, în declarațiile date uni reporteri din Nevada, îl menționase pe Ronald Reagan drept un adevărat o|

al schimbării şi, aparent, sugerase că Bill Clinton ar fi un politician de ocazii

Lui Clinton îi venea greu să accepte că nu este cea mai uluitoare persoană di

încăpere, „cel mai isteț elev din clasă", aşa cum îl descrisese, la un moment dai

scriitorul David Maraniss. Clinton dorea să fie un atu important în campam

soției sale şi folosea un birou, ocupat uneori de Mark Penn sau Mandy Grunwalil

de la sediul de campanie din Arlington, Virginia, chiar la marginea oraşuln

Washington. Dar membrii ştaifului, inclusiv directoarea de campanie, Patti Soli

..mi la statutul de „candidat de culoare". Populația afro-americană a fost şi i. amăgită. Hillary Clinton a pierdut toți alegătorii de culoare din Carolina ml, cu 86 la 14. La sediul de campanie al lui Clinton a fost convocată în •im n şedință care a transmis un mesaj simplu: nu îl poți ataca pe Obama |. r.pectiva rasei. Un emisar al campaniei l-a contactat în secret pe Jesse

1 cerându-i să scrie o scrisoare în care să spună că, de fapt, nu era mare

"i Inckson a spus că nu a fost ofensat de remarcile lui Clinton, dar a refuzat * I n line acest lucru într-o scrisoare deschisă. Soții Clinton vedeau cum încep .1 pin 1 dă electoratul de culoare, câştigat de-a lungul anilor cu atâta grijă şi ei linte. Vechea gardă a drepturilor civile se afla într-o situație stânjenitoare, i 'iil'licnnul Gregory Meeks din New York, care luase parte la adunările mem- 'IHI de culoare din Congres, i-a spus lui Harold Ickes: „Nu înțelegi cum stau mi ilr. Am fost numiți «servitori în casă» şi «ipocriți» pentru că o susținem pe Mai v " Republicanul John Lewis, erou al mişcării (bătut în

repetate rânduri, 1 i n 1 p ce participa la demonstrații sudiste în anii '60) şi conştiință a Partidului unu i.u, şi-a îndreptat sprijinul dinspre Clinton către Obama.

' ■ 11 a 1 orul Edward Kennedy a avut o discuție telefonică dificilă cu Bill Clinton, »irfnlioare la campania sa scizionistă. „Ei au început", i-a spus Clinton lui

tiv „Nu cred că e chiar aşa", a replicat Kennedy. La 28 ianuarie, senatorul

iun 1 lv '. i, poate şi mai important, Caroline Kennedy, fiica lui John F. Kennedy, (Inul u ronferință de presă la Washington, în care şi-au anunțat sprijinul față | 'I 411111. Membrii ştaifului de campanie şi-au ieşit din minți şi au dat, într-o

Ev an THOMAS

oarecare măsură, vina nP w,n BARACK OBAMA - o ALEGERE ISTORICĂ

Pe CaroJine pentru â De?i ecPa a insistat n „

energiei pe care le ' • asi£ura sprijinul din partea ' - nu 1 ' ■ mhmiIci al cit remarca lui Bill Clinton referitoare la Jesse Jackson

de a suna contrib !1]a"ifesta 'n Public, în particular3hV" °'Uda CU|;|I%M|' (Mi* piei nejustificată de amestecare a problemei rasiale în

era ca Lyndon B j0h ' " susnat°rii. Nu-i plăcea să f *mpo,''v,4|Bfcit (*'111 " intenționat", i-a spus el unui reporter, la sfârşitul lunii Caroline Kenned nS°n' spunea Harold Ickes orfeze mâna i uivHE I....I adesea suspicios, dar din motive întemeiate, nu era pe de-

din clanul Kenned c"11 3 SUSnut niciodată un candid M Im»1 a tabăra Clinton nu avea să joace cartea temerilor politice.

în care descria asem" " t0a*C acestea ea a scris îniVew v* 0316 °U ;{ |i4Mi1, rt 1« 1 miipania Clinton prin comparație cu filmul Fălci, după cum i-a articolul şi şj-a spus. "a 'ntre Obama şi John p Kenned mes Un " " '11,11,11 ll'l)()rter- Marea poate părea calmă acum, însă...

Oficial, staffu] de " Umnezeu*e suntem terminați "6 Doe """* I"1"" s;l ignore toate aceste aspecte. La sfârşitul lunii noiembrie, s-a rasei ar putea afecta almpanie a' lui Obama nu se arăta ' •• ' " " "" u,) de femei afro-americane, cu succes în viața publică, grup

putea să şi câştigam câtev-" '"

Cred că s-ar putea să pierd Că proh*"""« ' 1 IM

Ielelor de Culoare. Prânzul a fost organizat de Donna Brazile,

va decide în vreun

' câteva" a declarat David Axelrod „Nu cT d 4 I

alia ntât pe Obama, cât şi pe Clinton. Obama le-a spus acestor femei

rasei, oficialii camn rezu'tatu-' Totuşi, când erau " U ((Iec' 'nsacaacest ijtliii puni iul său de vedere, rasa nu va deveni unul dintre subiectele cam-cumarfifostunsubi"16 Ui°"bamapăreaudeinulteorf despre Proll|M ' xplicai foarte clar că nu va aborda politica identității. în Carolina că prejudecățile rasiale " realltatenu aveau nici urT™ deprecavl, Nml, IM lupa de campanie a lui Obama a refuzat să se implice în practica combinat subtil cu alte arpUtea deveni un factor determi m°tlVSase"1nJ| '•••i ținc a banilor pe stradă" activiştilor şi preoților din comunitatea de

tocmai în faptul că 1 e„prejudecafi- Mare parte din fa mant' c'11'ar dacăs. ■ In schimb, familia Clinton a continuat să ofere obişnuitele favoruri şi

concept utopic) Pen6'Pr°ema rasei (deşi Oham™"6™ 0'3ama cWli *(• bani. Obama nu numai că a câştigat majoritatea copleşitoare a votu- Se ştie că sondajek """ aiegători însa rasa era un as"" k*63 de ' i"'I"tlJiției de culoare, ci a făcut-o în întregul stat Carolina de Sud, la o nosc rar prejudecățile PrÎVlre rasa sunt foarte dificil'mportant- ('e 30 de procente. Presa a început din nou să afirme că era favorit

credea că rasa avea s" r°JK'ajcie aratau că undeva între'] r)6'-aegatoni"m|IIH nominalizarea în cursa prezidențială. Axelrod a menționat că Obama Negatori de cui U" factor determinant în ale - 3°% d'n elea"' M 'l"ls absolut nimic referitor la cota de popularitate a lui Bill Clinton, care

erau

alegatori de Cili Lclmmant în al ' V 1 '.. M |M. uouiui llllllll. icicilLUi ia Luia uc upuiaiuaLC a iui LJLII VJIIIILWII, aic

făceau parte din n Care Pr°babil aveau să vote Unn dintre a«' «fu «'» 17% în decursul unei singure săptămâni. S-a mulțumit să dea din mulți dintre aceştia ZTJl: Pu*ini a"i au recuno?"? °bama'Jar«»' »' zâmbească.

uiuire aceştia ar fi v - au recunoscut " —' * .uiiucaa«.a.

vârstă, din clasa mu ° °ricum cu Partidul Republic °3 SUm rasti' 1 lM,s"5ilsa fi f°st un zâmbet sarcastic şi superior, dar Obama nu era genul întinde între statulCltoare'in special din Appalachî-™ ')ar caflva votş. ,i se manifeste în acest sens. Nu au existat niciodată semne evidente că sentimente față de X) £jW Y°r! statele sudiste nutreau nUtU muntos cj liiicura de necazul altuia. în opinia lui Axelrod, Obama era incapabil să Şi dificil de înțeles în Culoare- Motivele lor -re" teme" iatente §#■' 1 A vreo satisfacție în răul celuilalt. Ar fi fost o risipă de timp şi de emoții, deloc stabilitate în pretate precum 0i'io şi Pennsylvana " 3deSea amesteci. ' 'Imma era foarte disciplinat în această privință.

puterii; în trecut fuse t* ' ace votanți dețineau pr h hi'" nU manifesL ' 'l'ama îşi conserva cu atenție energia. Nu era un om al poftelor, precum '80, au votat pentru Rea a SUSnaton c'e iJază ai Noilor Dem ' C°ntro'u' asuJuiiliin, care se bucura de toate bunătățile oferite pe tavă. Obama era cum- Echipa lui Obama nu • iaracum bătălia pentru voiu! j 'nsa' Inir- adevăr, reporterii care îl însoțeau îl considerau aproape anorexie,

face trimiteri expliciteTa 63 °3 tabara clinton (sau republ'i'raHînea deschi MtUm Halea candidaților luau în greutate în timpul campaniei. Hillary se lupta bine că politicienii abil1jar°b,ema rasială. Pe de altă parte""declin- v* 1l)rtstreze silueta, în timp ce consuma bere în barurile frecventate de statutul său de persoană d■U-t-a Sa m'zeze Pe temerile Iul' ,ne'eeau f°a| h»MHI llori şi se îndopa cu nelipsitele sandviciuri cu cârnați care i se ofereau la Şi mediu străin "Puteai f[ită"' Unamestec exotic de 'e ?bama legate i.,Milniiile cu alegătorii din clasa muncitoare albă. Obama, în schimb, a slăbit, împărtăşea valorile cult reenre' foarte subtil la f m™lsa la culo.i' '«»■• '"i obişnuită consta în somon, orez şi broccoli. La restaurantul Schoop's tipul de profesor care j" î! Puteau descrie ca pe un r" °bama ni|l ••((iiliuigers din Portage, Indiana, a ronțăit un singur cartof prăjit şi a coman- America într-un ameste.dZaPr°ba definerea de arme şi dor Harv,l1 lmlni hamburgeri la pachet. La Copper Dome, o clătitărie din St. Paul, Şi originile musulmane 6 n.a?"Uni' doilea prenume al VO}* M transf°rilj MMHM AMN, a comandat clătite - la pachet. (Un reporter de la Associated Press demonstrau constant "!n,e paternă constituiau o U\ 1 ®USSi'm I « liilielmt:: cine îşi ia clătite pe drum?) Un chelner i-a înşiruit o listă lungă musulman, cu toate că 3 10°0 dintre Negatori cred Ina" Sondail1 '• 111• (de clătite cu tot felul de garnituri, dar Obama le-a preferat pe cele acesta explicase de nenumărate orf3" °bama "'l1'1 ..Sunt mai tradiționalist de fel", a zis el. Reporterii glumeau zicând că,

ca este creştin • • 1 ■ iliiunu ar fi luat măcar o îmbucătură din hamburger sau din clătită, odată

g Evan THOMAS

închisă portiera SUV-ului său, ei erau gata să-şi înghită telefoanele Blm u

Frustrat din pricina faptului că reporterii vânau gafele, lui Obama nu iig

plăcere să se întoarcă în avion pentru a sta de vorbă cu presa. Făcând u

efortul de a răspunde şirului nesfârşit de întrebări ale reporterilor, sein«

un tată de familie din suburbii, care duce gunoiul, cu spatele încovoi.n § o zi obositoare de muncă. i

Singura recreere şi destindere erau meciurile de baschet. La începuita

nii februarie, un reporter a luat parte la un meci de-al lui Obama, la caia

participau şi nişte jucători cu adevărat buni, printre care fratele lui Muij

Obama, Craig Robinson, fost jucător la Princeton, actualmente antren«

baschet la Oregon State University, şi Reggie Love, „paznicul" lui Obama, ţţ

său bun la toate, înalt de aproape 2 metri şi care jucase la Duke. Obama i

pantaloni lungi de trening; era singurul dintre toţi care nu i-a dat jos, ||||

pentru a nu lăsa la vedere picioarele subţiri. Obama nu era un talent înn|

într-ale baschetului. Nu făcea alunecări. Mişcările lui erau spasmodice, t driblingul periculos de înalt nână la A

BARACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ

,Aad se afla la Harvard şi cei doi jucau de multe ori g

" ' ', , ; pr ferată a lut Michelle, spunea Rucker-Whitaker " , , , „ele, i-au plăcut dintotdeauna, îi plac genţile, n plac 1 "1 a coafor. Este, într-adevăr, foarte feminina

Nllttf

ft Hiaitlt ItHirn, să meargă -— w

ftcut furori (şi i-a făcut pe mulţi sa ridice _ -

• • ■ - îmbrăcată într-un costum

im

■ sssa«*-'«-:

11 ii1i111IV,1 u

■. i Harvard, este o femeie

.ii dai in acelaşi timp, ludică. în vreme ce soţul său părea visător şi se-i t • ■ a pragmatică şi glumeaţă. Nu se punea la îndoială atracţia fizică ■ iu (hmK-rilor le plăcea să insinueze cât de relaxat părea candidatul

I» un ca câte o noapte acasă sau în turneu cu soţia sa. .(i nu nea, avea rădăcini mult mai adânci în America neagră decât i i ru ui mamă fusese albă, iar el crescuse în Hawaii şi Indonezia. Deşi

li lupa lui Obama nu prea vorbea despre asta, era evident că pielea

factor de nelinişte pentru acea parte mică, dar însemnată, a râti. acei aşa-zişi „democrați Reagan", persoane mai în vârstă,

• •" a,,,,;

mmMimmmâm.

—, - „si- - ——* - -

t mieiițiuiiai —r —

o realitate obişnuită acolo î iO, Michelle se simțea

tudenți de culoare abia

diplomă, la secția de sociologie, a dezbătut

GiannouÎias pierdea ladT U"lLove alî jucători foarte b • —ricani de la Princeton din perspectiva identi-

la el: «Şj eu vi-eau s- „ . mare de puncte. M-am " fi™' eclliP;|"'11 „societatea albă", pe măsură ce începeau să se bucure de o oar

a răspuns, furios- Nua?tlg!"f?i aminteşte GiannouÎias „ lat şi arn rpilu pe scara ierarhică. în spatele formalismului academic, lucrai

pele? Putem, dacă'vrei'r °U Cinejoc- J°c cu oricine! V apnns-"°b;i " liniaritate tristă - se aştepta, evident (şi pe bună dreptate), si

■ GiannouÎias a refiat- ma; lei scilImbî o»»* din lumea albă după absolvire, dar spunea că, totuşi, îşi imagina că va

riferia societății, fără să devină vreodată participant cu drepturi i- „„„-3 firmă de avocatură din

ceartă serioas" "T 3 d"S la Cel ' Să ftS a dezbătut

Illinois, în zilele tensionate de d ,! GiannouÎias, trezorierul staiAni Mondial. Lucrarea sa de diploma, lajecția de socim g ,

Obama îşi alcauZd lZ ! Preelect-ale din loLnui absolvenților afro-americani de la Princeton.dmp«**«

GiannouÎias pierdea L d« Z f™ buniiar -hiX i „ ..societatea albă", pe măsura ce începeau sa se bucure d

pele? Putem

el. „Apoi DII _ , v» upao vj laimu unas, imitând zâmbetul caracteristic;

Obama, cu dinții descoperiți, ochii mici, bărbia trasă, o licărire surprinzăi de căldură, care te dezarmează instantaneu.

Prezența uşor aeriană a lui Obama în turneul de campanie a fost echilibi, de soția sa, care avea propriul program de călătorie şi începea să apară în ni siuni pentru femei, precum The View. Strategia era să se prezinte ca o mai bună şi o persoană obişnuită - dar, de asemenea, dacă situația o impunea », o femeie stilată. Ea avea toate aceste trăsături şi, totuşi, pentru unii alegam nu reprezenta o figură liniştitoare.

Spre deosebire de soțul ei, Michelle Obama nu era o ascetă. Cunoştea« multă vreme cele mai stilate magazine de haine din Chicago şi putea „mânca

i| hamburger într-o clipă", după cum a declarat Cheryl Rucker-Whitaker, pricim sa apropiată din Chicago (soțul lui Rucker-Whitaker, Eric, era un prieten dn

unii afro-americani au început să şoptească

„ I unde l-a întâlnit pe ilr la Harvard), apoi a fost aamnusuaLui a.

Inin de unde a pornit. Când unii afro-americani au început să şoptească • linii ca soțul său nu era „suficient de negru", Michelle a fost cea care

• • t ii iliieci această problemă, declarând deschis, în fața unei mulțimi din i "1.1 ulm Cliicago: „Terminați cu prostiile astea."

• ț u'iu'ial, Michelle Obama a fost o figură echilibrată şi încrezătoare. Dar ti ¡nul lunii februarie, când soțul ei se afla în turneu, obținând victorie

i nun a jucat nesăbuit, declarând în fața unui public din Milwaukee: n ti pi Imn dala în viața mea de adult sunt cu adevărat mândră de țara mea,

• ■ paie că, în sfârşit, ne recâştigăm speranța." Republicanii au prins

,1(1.1 ilin boi si au făcut imediat referire la faptul că ceea ce insinuase era

EVanTH0MAS BARACK OBAMA-o ALEGERE ISTORICĂ g-j

ÎSÎ**.* CindyMc, , —

Davis a zilelor noastre, 0 femeie de cÎoT" " Pe Un soi 1« — ******? Cpeffe Bill Clinton. Din

'60, însă principalele publica s a Jfer? înfOCată'în «4B»"' î"! nu fost foarte dezamag , mjeaal

La fel şi tabăra CU ni îl™*™ Sa mu?te momeala proble,,,, ft" ntt.lui său necorespunzatoroamenu s g

C Pen" a ca direcția , ' la în timpul campamet, cum a h putut

e rădăcini americane" a lu, (" „, A lost o lovitură grea pentru noi. Asistențu d P

t Posibil, sub culorile draPe„„, ' ,„ , :,inton să împrumute S mthoane d dolar dm a P

subtil statutul de „persoana dllr preliminaredini5februane.H*s.a lasat

meargă pe această cale, ce, L Solis Doyle a simțit banii au

maiten»ați f10?811*6 a Hkiy »iVyftînprfP®®® Y1101*18«» a convocat o şedin-

fost, în cele din urmă, conS îa d £ tZ "fT ** S°IiS " ' •■ *** « * Pea'S — i a parcurs toate

Maggle Williams a intrat în scenă în mn ebrva»e înlocuitoiJL .in a ştaifului de campanie Penn a uat cu f de a

campanie domnea o * * «C H,i, .iHary: Tăun preşedinte...";

Stafful încerca să muncească ieno ' H • Probleme mari, soluții reale, e ump

directorului de comunicare, Howard ZfsonTÎf ! ' ° 1U"Î' Muncim pentru schimbare, muncim pentru

nenorocită!" striga Phil Singer adjunctul hw'Stmgă CamPan'' *«"' Prut săsepiarda. „Aaa Muncim pen penn

cine se referea, dar mulți aviu'iSSîfii T™ ™ "temUt TJZt care, împreună,

strategia electorală, care se afla an o de Penn responsabL„ , a îşi amintească toate sloganurile de pe cea e care ai lui Hillary. Răspunsul ui WoSn P C°,1Stailtîn C°nflict cu ăilalți con ' , ud şi nu se distingeau unele de altele. „Aaa ... HU ry

„Du-te dracului, Ho apoi Singer a iz' " Penn s-a oprit, iar şedința a continua, care a

Tanden, a avut ghinionul de a eScafet Im'n' f™' P°lidc a fost cel care, la începutul luni.

Singer. „Du-te dracului", a răspuns TanSn S " * draCuIui tu!" a - în ajunul alegerilor preliminare dm Ohio ş de

strigat Singer, cocoțat acum peCsÎun sufS T «ocift , and campania Clinton intrase «a -r oți din încăpere. „Eu am terLat-of fe pent™ a « au lipul începea cu țârâitul se axa pe nesiguranța

revenea în sânul echipei, la fel de coleric oâcT »H % »« auzea ° mUZ1Ca fi 1 septembrie, care votaseră în masa

un pompier psihotic sau să nu vină nimeni ? CaSa' ai prefera să U-l»..' de evenimentele de a 11 sep e nul r0ŞL1 de

Fost asistent principal al lui BillcLtonwm P WolfSOn M Bush în " fZ Zgmnwald directoarea de publi-

cu o anumită maturitate politică, dar nu iomaTn" Z ° pers' uu(,ța" avea să întoarcă jocul.

de coordonator. Trăise în linişte materne IZ ÎŞi 3SUme A- '' ""daniei, s-a opus acesUn spo, Cd cm Island, departe de melodrama familiei Climon P 3 ™ SOțul ei' în Lll. «UI.HM a exclamat: „E extraordinar „

suflet în acea luptă, atunci când aSSS """ Să fie implicată „Este spotul lui Mark, nu a m ln

lui 2008. La acea vreme, comem t ™ "" în „,,-putul lunii martie, moralul lui Obama,

Prezenta drept Candidat'Alb. Fhnd u oaTwili ° ™ ™ IIIZSZ™

descurajată, făcându-şi griji cu privire la efec ul !! ' Pământ de"a î— iepurele. In vreme ce Hillary a cW _ f.. Ted

aveau asupra membrilor tineri ai echioeia1b,P C3recuzatiiIe de rasis Jltt „,..„„ dor, inclusiv în New C»elegaț, în state mai mici, în

Cu toate că fondurile strânse Dentni - de°P°trivă- U- - Massachusetts, Obama îşi unde campania lui

milioane de dolari înainte d. iZk Campame au depăşit

suma de 100- jui.a iu cele unde se organizaseră întruni p AvAnd în vedere felul în care

' a anunțat Haro,d Sî Îrj** î f "*SSÎS« din 4 martie din

5 A

BARACK OBAMA-O ALEGERE ISTORICĂ

i vanitos era o sursă

Evan THOMAS

ltxsz-czr °r « ;oboma-reverendu1inflăctot"

' atunci, acelaşi Ickesa „ mai târziu' deoare« sistemul» * W, lKl.i îi va pricmuiproblemelnebmar câteVa

ă nu California caPenn nici măcai |M ' » •aminteşte chiar

"'«'",lli,re m -li strice relația cu Wright. Obama il

' ' ,unchi". în memoriile sale,

_ Tirtic" ci npn-

Atunci, ¡ceiaZlc: ZZZT -temu» ...

că nu California era arguTemu d T1 Că Penn nid ma- P ' '' '' T*" 'TZZ ZtoneW* cum îşi aminteşte chiar

însă Hillary a dK? | sKe iația cu Wright. Obama îl

revenind astfel încă o dată în ™ uuîmut o victorie la limita iii|h •

a reprezentat o veste supăr&E t™ aflarea »atelo, umilă vreme pe -¡¡ de Iisus" şi pen-

din oraşul b™. separarea den A Iu« Jadiu« de organizator

, „ |ni.iMitase puterea biserl" căsătoria lui Obama şi i-a botezat VV, ight este cel care a oficiat cetona

. . „ ... j -U..W.V, nf rhrist timp de

Tr.

* (H11

,l„t douăzeci . ,iHNi'iniia că

cu familia, în

(hn slujbele lui Wright. pledoaria ap,

însă, în Ohio d,fcrZ?' P* aIe "«cctual.loV0!!!?3 V°rUnle Pcr*' " i'" r,llase Puterea Disencu uc —

alegătorilor albi ' S6 lncăPăîânase să reapar"'-mi Cât ?i de Wl 'Kht este cel care a oficiat căsătoria lui Obama şi i-a botezat

suspecteze că ech '" din dasa muncitoare% h- acum P"*'1 ' ,|",mn ' a spus rePorterului de la Newsweek că, deşi fusese enoriaşul

rea problemei rpJS» C1Jnton de?i încerca din - 0bama începutl«lil ni cadrul congregației Trinity United Church of Christ timp de ° """ " ' rasPuterisă evite menMlo douăzeci de ani, era multă vreme plecat în turnee de campanie,

lua parte la slujbele altor biserici sau că făcea altceva

dimineţile de duminică. A lipsit, spunea el, de la

i citit pledoaria aprinsă

, se uicapaţanase să reapară: Hillary era acum pi

alegătorilor albi, în vârstă, din clasa muncitoare. Tabăra Obama începi* suspecteze că echipa lui Clinton, deşi încerca din răsputeri să evite meni' rea problemei rasiale de către candidat, asistenți sau consilieri, se coni|» în a-i lăsa pe alții să le facă jocurile murdare, acționând prin locțiitori şil., -

de scandal. O fotografie a lui Obama în veşminte somaleze a ajuns la renUt-i u iel)llldUC —r . DUblicată în revisi

Drudge Report. Locțiitorul lui Clinton, republicana Stephanie Tubbs Jonț I mi 1" mccputu ea rasiaiă din America, p Qbama şi_a spus:

Ohio (care era de culoare), a declarat că Obama nu ar trebui să se ruflN" lUSpr!,-Ocinile radicale ale lui Barack 'să țină un discurs

să fie văzut în „veşmintele sale natale". în lltlul „ - câteva zile, WrigM din Springfield,

" ' * "»JTanuntare a candidaturii lui Obam , _

JUfUb JOlll

„jiu v-c"e era ae culoare), a declarat că Obama nu ar trebui să se rua

să fie văzut în „veşmintele sale natale". în Youngstown, Ohio, preşedil Dine 1U v.-.-—\ țui uoania, . " .,

Sindicatului Internațional al Mecanicilor a susținut-o pe Clinton; în 'mnă pre&i de anunțare a candidaturii Wright de intrigi e

unei întâlniri a lui Hillary, preşedintele sindicatului, Tom Buffenbargci I''Tîgntru ca dorea să protejeze W poate ar fi mai bine

dat o lovitură puternică lui Obama, strigând: „Am noutăți pentru toți ceil""t »'nrțial şiP pe wright şi i-a spus. „ rep0rteri acolo; nu crec

beau latte, conduc maşini Prius, se îmbracă de la Birkenstock, particip»»« Obama "aezentarea. or să fie înjur de mrofoanej fără a fi pregăti

strângeri de fonduri şi se adună apoi să îi asculte discursurile! N-are nl H" 11,1-1 tu pr - brusc în față o mulțime e dar mai târziu, adora

şansă în faţa maşinăriei de atac a republicanilor!" Reporterii au observM ' sc cum avea să se dovedeasca & înţeles mesajul.

la toaletă se găseau împrăştiate exemplare ale unui e-mail intitulat ,,Ob#MHiui'' VVrigi, . miiltp ru atât mai i este musulman".

" Wright, aşa cum avea sa a înţeles mesajul.

,,„mlu.le cu cât mai mu te cu a atmai bme aminteşte obama,

, „f, „ea în culise. „Ştiu ca acest lucru l-a dezamag furios, într-o oarecare

, ciLai_ a lepuDiicanilor!" Reporterii au ob;

la toaletă se găseau împrăştiate exemplare ale unui e-mail intitulat este musulman".

Obama nu era genul care să arate cu degetul, cel puţin nu într-un ' "n 1,l'a 111 ostentativ sau prea zgomotos. După ce echipa sa de campanie a cheltuin de milioane de dolari pentru a câştiga în Texas şi, cu toate acestea, a pici.

Obama a discutat împreună cu membrii cabinetului său o listă de greşeli, i . la ceea ce se wwwr1"1- V" "onins să îmi retraga învuay.« să dea vina pe cineva în mod special. S-a ridicat şi, pe când dădea să iasă»»'»»tl,r 1 u conSilierii lui Obama „l-a predicile pe care le ţn, e

sala de conferinţe a sediului de campanie de pe Michigan Avenue, s-a în| " " " ,l,ul Cus- Uneori devii foarte asp „ obaina s-a supara şi a spus: „N-am de gând să ţip la voi." A mai făcut câţiva paşi, apoi s-a înl* «1 ll,lUU" ' ar.' ePe mal bine să nu te pe moment, să nu intre

din nou şi a adăugat: „Desigur, după ce am aruncat pe apa sâmbetei 2()|h '«»'"" lll-cis ntariile lui Wright, dar a ho ă'e pensioneze; aveam un milioane - - ea să ţip la voi, clar..." A faur """'ndul pe această tema. „Urma ctul meU a fost ac

,, „illupuiă cu revere"" r .

V.U V.UI

1 culise, „ştiu că aceşti „„

,,, n a fost şi furios, într-o oarecare masura . după

,,, „.,„ 1U1 a păstrat însă tăcerea pentru mtavr , „,, |llnu, i-a prezentat unui reporterAdfidaiat pentru -e la ceea ce se întamplase îmi retragă invitaţia"

, „ucsigur, aupâ ce am aruncat pe apa sâm

milioane de dolari în două săptămâni, aş putea să ţip la voi, dar., pauză. „Nu ţip la voi." A râs şi a ieşit pe uşă.

Obama s-a străduit să rămână calm şi atunci când a izbucnit scandalul reverendul Wright, la mijlocul lunii martie. Mai târziu, tot în primăvară, du ce scandalul s-a stins, iar Obama şi-a prezentat propria

versiune asupra întâmplate, acesta era dezorientat, îndurerat şi chiar uşor defensiv. Cons săi îl considerau pe Jeremiah Wright o adevărată amenințare la adresa

ITI alui caiii

li ni

li puia cu reverendul pe această temă. „Urma să se pensionez, —

, u niu ni puternic față de biserica din comunitate... Instinctul meu a fost acela • i Im i de lumina reflectoarelor şi de a nu stârni multă vâlvă pe marginea i. i liuiiinplări", i-a declarat Obama unui reporter. Totuşi, Obama susține asistenților săi: „Trebuie să revedem fiecare predică ținută de că ar putea constitui o problemă şi mi-ar putea fi atribuită mie,

. I» al li '.pUS

iglu pentru

Evan THOMAS

. * puțan cu ce a

..N-am mai ajuns să facem acest lucru "

spus a ridicat mmgea la fileu. Ax

Public, dar nu am reuşit sîoZ'UT ' insistat.) In schimb, echipa de camoant, (învinovățit pentru M 13 martie 2008, la mai - -an

BARACK OBAMA

L accent pe faptul

- 0 ALEGERE ISTORICĂ

că era de

,i grav si Părea mai puțin formal, mergând m

-ta, a ridicat mingea la fileu. A,Ml voc ii mai grav şi P ră şi măi nazală,

,Am cerut ca toate predicile sale sa ii . -anele albe' V°Cf Sa îinlo lor săi de culoare să

-st lucru.» (S-a învinovățit pentru H» diată. Ştia cum sa le ttn ita din MalcolmX,

me a pnvit cu consternare, în sea,, X 1,luzie CU Prmre * ' nn i e de pe Internet (ca, de

iouăsăptămâni după alegerile Dr'.lili.lu i"

. . n ni II jurat pe Coran). încearcă sa P sfoară. Ştiți

vă îrrf)robodească .încearcă

"îisipasră"" S-a musttaTapoi singur: "înjefiL!!!!!!

jo, 13 martie 200«! taÏST * CU - -a„, S .

asşiOhio, * T T.fT. „încearcă

, . i_ r.

j|f m

o predică în duminica de dună , J ' CU revere,lduJ Wrigh,el«

acum pentru propriile că »America , "

noWorvn«. A

sfoară.

să vă distrez prea

r 1 ucl-arana ca „America niMlfcllt unevenuiit=nu—; w „ țmv,rnhodească. lncea

Dumnezeu să blesteme LeSca'" Ca " Uds « "™5 " 'f'SmS „b em,Î. Obama ştia când să se distanțeze de

nar mm? Nu au existat prea

,„ iiispundăladedamațnleluiDN

ca Rezko nu dă ° CU Un "™rl* — i - cadrul echipei lui Obama poate spusese

politic. în acea seară de L din h n P "" 3Spirant la stafutul de refer* Miordeze problema Dar Obama şua. Ue problema

a explodat pe toate canalele de tH P°VeStea trendului £, » -l" * telor de Culoare" ca avea a ad - — - J,1 ,nalT. de televiziune (o serie nesfârşită ? .„me. oropria căutare a identității rasiale cons subiect

uin luna martie, când povestea reverendului V,,

a explodat pe toate canalele de televiziune (o serie nesfârşită de videocl cu declamația lui Wright), Obama avea programată pentru a doua zi o vizi redacția ziarului Chicago Tribune, unde urma să petreacă „oricât de mult I ar fi fost necesar" pentru a răspunde întrebărilor legate de Rezko. în tiu interogatoriului de aproape trei ore, din clădirea ziarului Tribune, din 14 m Obama a răspuns cu răbdare tuturor întrebărilor, pe larg şi explicit, până j» nimeni n-a mai avut nimic de întrebat.

Obama era extenuat, sau aşa ar fi trebuit să fie. Cu toate astea, în acei seară, 1-a anunțat pe David Axelrod: ,yreau să țin un discurs pe tema ra:.1 Instinctul lui Axelrod a fost acela de a îngropa toată povestea cu revere Wright. Şi alți membri ai echipei erau precauți cu privire la orice decla publică pe tema rasei. Consilierii lui Obama au evitat acest subiect, nu . în public, ci şi în dezbaterile interne. Doar unul dintre membrii de seair, echipei era de culoare: Valerie Jarrett. Ea era cea care îndemna ocazionali se țină mai mult seama de rasă în campanie, insistând ca spoturile lui Ob.u din Iowa să includă fotografii cu persoane de culoare şi persoane albe. Dar ii| considerau ambiguitatea rasială a lui Obama drept un avantaj. Dacă alegiinl de culoare doreau să îl revendice drept candidat de culoare, foarte bine. 1 .4 electoratul dorea să îl considere birasial sau postrasial, era la fel de bine. D.ivj Plouffe considera că problema rasei era mai degrabă un factor de distragn. atenției; el urmărea întotdeauna cifrele, pe măsură ce câştigau delegați. Nu vrut ca Obama să fie definit, în vreun fel, de politica rasială.

lllllte, propria căutare a "frâtrateze acest subiect , mai devreme sau mai tar m va trebu sa

aleatorilor. De câteva luni se gând a a avea ma rasei, iar acum in sfârşi, sos« lul Wright ar

.¡nrrnnizării si al scopului. Ştia ca remai

...pin pe le ,a piupi ¡atuul I

, ,

iu al sincronizării şi al scopului. Ştia că remarcnc im ...

emeri rasiale care să distrugă campania, în cazul în care nu se

..I.I MII I pentru a preveni acest lucru şi că el era singurul suficient de abil

.i n încerca o asemenea operațiune.

.Minatoarele trei nopți, Obama şi-a petrecut cea mai mare parte a tim- îta i im mud l;i discursul său, pe care 1-a scris, practic, singur. Ținut într- un

Privire Ja 9 CU rever('"iR'"" .puu.ător, un muzeu închinat Constituției Americii din Philadelphia, itat acest °n.Ce c'ec';"i' " 111 de jumătate de oră a fost un adevărat tur de forță, acel tip de ntre m S fU.ect' nu ('l "" I" ' "te doar Barack Obama l-ar fi putut ține. Ascultase un sfat cam -are înd de seanifM",,*i ''ni sincer, primit de la mama sa (să nu judece, să caute mereu binele na °cazion,ilHwlil) V' a internalizat un adevărat spirit al toleranței. Avea capacitatea de

I li a cu ambele părți - înțelegând deopotrivă teama şi resentimentele n i u at populația de culoare de-a lungul anilor de opresiune, dar şi iu albii (printre care şi bunica sa) se temeau, adesea, pe stradă, de

II ilIII v.aşti şi despre cum unii s-ar putea împotrivi preferinței pentru

~~ crnii A încheiat cu o

mii I UMIIIIII , «A III

... . al. II

5i despte cum unii »P«" .„che.at,

mai

i (iiiiiițlonunta, o puvc — —

„lM,„»Aiifira femeie albă. . toți erau cu ochii în lacrimi -

Evan THOMAS

Discursul a fost cnl.vj"

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

. că Î; salveze candi- - estora. Puteau, cel puțin teoretic,

—, ni ciuda nopților albe. Din 1 permitea să se mai amuze puțin. Cu o seară înainte, în timp ce f,

asistenții luau cina, Marty Nesbitt, prietenul apropiat al lui Obar

său de baschet, l-a sunat pe mobil şi i-a spus: „Uite ce-i, eu zic ci ——

Obama a îndepărtat telefonul de la ureche şi le-a spus celor de f, , un lu'buie să

:ă tot răul e spre bine." La celălalt capăt, Nesbitt auzea iLm , t lltiumt ,l!de£ • serios", a insistat Nesbitt, „chiar aşa e". Oh- - Nesbitt a auzit alte bu— '

UF II uliiiiia '.peranță a lui Clinton, în vreme ce Obama se apropia de

Iie ' J timp ce f 1 MP"I|I",, plătească pentru a-şi asigura votul poporului. Ickes a

l-a sunat pe mobil şi aProPlat ai lui oba ani1'" '■♦»••■»"l11111 flecare zi, încercând să se agațe de sprijinul lor. A declarat

n, 1 l ' " Uite ce-i ei i 7î ~c l'BM II ila. MII adevăr, delegații erau îngrijorați din pricina lui Wright.

—u i i-a

— a îndepărtat telefonul de la ureche şi le-a „Nesbitt crede că tot răul e spre bine." La -

de râs. „Vorbesc serios" a

să facem...", iar ..wu a auzit alte hohote de râs.

însă era cât se poate de adevărat. Wright i-a dat lui ocupe direct de acele probleme care se ci— politice sub "—' "

jiyjuicme Caro

centură, i-a dat san ?u?ot®au

Ic ca toi i i«|)1))tl(ii im idefon de la Maggie Williams, şefa de campanie. „Harold", să discutăm despre reverendul Wright." lea că problemele lui Obama cu alegătorii din clasa munci- nce sil piardă, şi nu se sfia s-o spună clar şi răspicat în convorbirile ■ II delegații care amenințau să îşi îndrepte sprijinul spre Obama. „Bill, intui *n i i'.iige!" i-a strigat ea prin telefon guvernatorului Bill Richardson li o. I

0bama a -iflv,»

0bama oca,-

—«f C rlinton era îndeosebi interesată să ¿Jărit . pe la colțuri şi de nişuE lnubaClinton« lației hispanice. Bill Cim

—"" 1-ct uat Şansa de a vorbi public despre o chestiune L i.,.n t«nrte popularmr se la un meci,

tă, de importanță națională, dar pe o temă care poate fi dificil de dezl' derali de vârstă mijlocie, uitan

sinceritate. A dat dovadă de un raționament calm şi corect. ,|„i buibați uşor suprapon

Cu toate acestea, la o citire atentă a discursului, acesta trădează, ni,,n decât printr-o simplă aluzie, un simț al grandorii. Obama le nf»~- ' variante: puteau rămâne „prinşi" în •—ț rasial"

prejudefătii- - i prezer icven»*

—.unc, in fiecare zi. si " . acum şi până în ' comportamentul

npi i linwl împreună cu Richardson; camerele de filmat au imortalizat

II ale câtuşi de puțin că s-ar simți confortabil unul în compania celui-

laniiliei Clinton, l-a comparat pe Richardson cu Iuda.

i' restaurare al familiei Clinton se stingea văzând cu ochii. însă, în

Prejudecățile »prinşi" în ;0 , JJ- UDama le ofere '"'*"" * — -»"H* "F"'"'"

WriVhfV°tându-J pe ej p ' ras'al"sau D„,Pa aJe«liai nu final, Richardson l-a sprijinit pe Obama. James Carville, consilierul

cartea raseT" Un°r susîinători anufigenl°r- Putem săT™ l'"'"'' 1 lillary şi"a regăsit forîa'în multe Privințe, în primăvara lui 2008. strânge în putem sPecula pe ary ca să dovedirtafăm "l'1"1' întâlnirilor, îşi aminteşte Geoff Garin, specialistul în sondaje al de- de pe acum1*™1 IU' J°hn McCai'n... putarglnea faPtului că bărb rnjze'V#«i(ln. care a fost adus într-o încercare disperată de a restabili ordinea şi ne va distra UrmaioareJe alegeri 7 306 asta' dacă o '"inpanie, oamenii se apropiau de senatoare şi îi spuneau: „Nu vă nimic nu se atenla de la irurile es Vorbl desPre 0 altă aCem' Vf ' ,a 0 dezbatere din Austin, Texas, aceasta a încheiat emoționant un insinua dcfa'' Sc birtlba-" Par dacă mă vot' despre o alta™ "'' v,"','nc' despre oameni al căror drum fusese mult mai anevoios decât al Problemele ®ama abl1 Şi negrii s m'ne acum de'd ° j'1 '1"l',lia V' cu ochii în lacrimi, a călătorit prin întreaga țară (de data aceasta educația săr3'Srave cu care se confrurT'-PUtea aPr°pia şi S-âr 6 aCr'nvion cu întreaga echipă şi cu presa, fără avioane particulare), oferind el era îmr JtŞ1 razboiuJ- în asemeni"'"țara' ?i anume s,v,,1PU'fa °CII1 "MU electorale în care se amestecau priceperea şi grația, ă se ârl ldrar "sul" desDrZeTa Vri, Qbama ZT" med" şi-

sa se arate modest (Ñu am

uexpre care vo b' wuania părea " '"" a scazut singură şansele, şi mai mult, în luna aprilie, când, în

fost niciodată °prail- în discurs 3 '"f*1 "" *P"cabil, s-a lăudat că ar fi fost victima unui atac armat pe un aero —- '«¿iată într-un sin? atat de na'Vîncât sg C. S J avu'l «lin Ualcani, pe vremea când soțul ei ocupa fotoliul prezidențial. încerca °ar mesaju] inTr ° candidatură atât d electoral sau cu PJ ,""lliilreze că este 0 pacificatoare călită în bătaia focului, dar, întrucât Pierde pentru totd Eu SUnt «Alesul" lmperfectă precum " ° llllrXistrări cu ea întâmpinată pe pistă de copii de şcoală veseli, presa

eauna o şansă istorică ' Votat'~mă pe ¡vj;,,,, a me;i i| L mlil ocazia de a face nenumărate glume pe seama ei. Obama a comis

Ţabăra Clmton

J- cei

trece

i avea grijă să nu exploateze situaţia tulbure a lui Wrighi JL cel puţin, erau atenţi să nu fie prinşi la mijloc. La sediul Clmton, Hau Ickes a primit un telefon de la Greg Sargent, reporter la Talking Points Ma membru al noii generaţii de bloggeri care a zguduit din temelii presa de nu veche. Sargent voia să ştie dacă Wright era menţionat vreodată în conversii ile cu delegaţii. Delegaţii, conducători de partide şi democraţi importanţi i

«alA, spunându-le unor colectori de fonduri înstăriţi din San Francisco ai i'i nnsylvania, clasa muncitoare se bazează pe arme şi pe Dumnezeu din • -a amărăciunii". Exista un sâmbure de adevăr în remarca stângace a lui mia (definiţia unei gafe, după cum scria editorialistul Michael Kinsley, este ji'illlli ian care spune adevărul). Dar, pentru mulţi deţinători de arme din 1 .a muncitoare, Obama se înşela amarnic şi era cu siguranţă condescendent, -u ni a despre „amărăciune" risca să aibă un puternic impact negativ pe ter- ■ i Inii);. ai această ocazie, s-a spus despre el că n-ar fi decât un savant snob Inii, lipsii de orice legătură cu realitatea clasei muncitoare.

Evan THOMAS

Campania a alunecat într-un fel de stază chinuitoare, Clinton nel ii« să treacă peste avantajul în clasament al lui Obama, iar Obama nrnljl îşi adjudece nominalizarea finală. Momentul critic al campaniei lui fl produs la sfârşitul lunii aprilie, când reverendul Wright a apărut din ml într-un interviu înduioşător cu Bill Moyers pe canalul PBS, apoi în cailB discurs impresionant la sediul NAACP10 şi, în sfârşit, într-o prestaţie ul la Clubul Naţional de Presă, Wright a făcut tot ce i-a stat în putinţa • atrage din nou atenţia asupra sa şi a suferinţelor sale. încurajat, la l(f presă, de un grup format din preoţi de culoare, Wright a ţinut un ditl care Alessandra Stanley de la The New York Times l-a descris ca fiind „l*k detalii din istoria de culoare, Scriptură, aleluia şi hermeneutică". Aştc|# intre în direct pentru eveniment, cei de la postul de televiziune MSNI sunat pe David Axelrod pentru a-i cere câteva comentarii cu privire la w „Face ce ştie", a spus Axelrod. „Nu putem lua nici o măsură în privinţa în Chicago, Eric Whitaker, prietenul apropiat al lui Obama, a urmăiiţl jorat reluarea. „L-am sunat [pe Obama] în acea seară şi i-am spus că Ş' neapărat să urmărească înregistrarea", a spus Whitaker. „Mi-a răspiuj' ştiu dacă pot. Cred că ar fi prea dureros.»"

O săptămână mai târziu, în contextul apropierii confruntărilor din II şi Carolina de Nord, Whitaker şi alți doi prieteni apropiați ai lui Obama,r NesbitI şi Valerie Jarrett, l-au susținut pe candidat, în timp ce a luat parii* concert al lui Stevie Wonder şi a vizitat tura de noapte a unei fabrici din Cai I de Nord. A fost o perioadă proastă, îşi aminteşte Jarrett, când cei patru a'1' în ploaie şi noroi, aşteptându-i pe muncitorii din fabrică. Obama era „răi" se „lupta", spune ea. Nesbitt mărturiseşte că era neliniştit şi irascibil, n " în „starea sa firească". Lui Obama îi plăcea să îşi controleze propria po\P iar acum era „supus nebuniei altora", a declarat Whitaker. Cei trei prietc# încercat să îi ridice moralul, glumind despre vrute şi nevrute. „A râs ca» minut", a spus Nesbitt. „Dar era un râs care îl împiedica să plângă", a adi|' Whitaker. Apoi Axelrod a anunțat: „Sondajele din Indiana arată foarte ral1 cu toții au exclamat „Fii serios!", îşi aminteşte Jarrett.

Dar, în seara următoare, Obama a câştigat detaşat în Carolina de Nj chiar dacă pierdea la limită în Indiana. Pe canalul NBC, Tim Russert, cons| rat un adevărat oracol de către colegii săi şi de o mare parte a lumii polituj1 declarat: „Ştim acum cine va fi nominalizat din partea Partidului Demon i nimeni nu va putea contesta acest lucru." Se terminase, în sfârşit; doar era chiar aşa, atâta timp cât Hillary Clinton nu depunea armele.

Era hotărâtă să îşi ducă la bun sfârşit campania, cu speranța că, în cele urmă, delegații vor ajunge la spusele ei, înțelegând că Obama nu trebuia ales' era o dispută în care Obama să-şi dorească să se implice. De la sediul campan lui Obama a răsuflat un zvon: nu vă implicați, nu vă aprindeți, nu spuneți si

10 National Association for Advancement of Colored People - organizație cari ocupă cu drepturile minorităților etnice din Statele Unite (n.red.).

II., ... II putea reieşi că Hillary nu a avut dreptul să îşi termine cărn¬ii ti i» Ir. ..ni.mița, cineva a spus: „Trebuie să continuăm să ne muşcăm ... ,1111,111 Jim Margolis a adăugat: „OK, numai că încep să mă cam

«14 .1 l i ,n deoparte dezamăgirea cu privire la Wright şi şi-a continuat m .1. 'ti i i ,i evident că nu îi convenea deloc să irosească timp şi bani pe ii puiul cheltui mai cu folos în bătălia contra lui McCain. La 20 mai, le illniiliile de alegerile preliminare din Oregon (victorie satisfăcătoare M Iii., i .il) şi Kentucky (un alt loc descurajant din Appalachia; pierduse , ,|t Vi "ii cu o săptămână înainte, la o diferență de 41 de puncte), a ră- iillii' In I lisiorical Society Museum din Des Moines, Iowa. A dorit să se . IN MIM! primului său mare triumf pentru a ține un discurs, marcând impnuiei de toamnă, cu

toate că, oficial, Hillary era încă în cursă, .ni 11 niaramă", i-a spus el răutăcios lui Michelle. Ea s-a prefăcut că se

,i plicat: „Eu sunt interesantă pe lângă tine. Ce surpriză, costum

.. i.unu',,i albă şi cravată." Obama a râs şi s-a aplecat până când ochii M.III Iți nivelul taliei lui Michelle. A întins jucăuş un deget spre catarama M ,I M dai frâu liber tocilarului care zăcea ascuns în el. „Cristale de litiu! iii'ii.i mă, Scotty!11" a chicotit Obama pe seama propriei sale glume ¡n iiuip ce Michelle dădea ochii peste cap.

i iunie, ultima zi a celui mai lung sezon preliminar, Obama şi-a adjude- ifli ',n, suficienți delegați pentru a primi nominalizarea din partea par- (III deja trecut de miezul nopții când avionul lui Obama a decolat din ..in, un stat pe care trebuia să îl păstreze pentru noiembrie. Candidatul a ținuse un discurs impresionant. Nici că se putea găsi un moment mai ii pentru a sărbători. „OK, a fost o seară mare", i-a spus Jim Margolis lui M.i Im mai ți-ai asigurat nominalizarea, ce zici de o bere?" Obama a vrut .HI du, apoi s-a oprit. „Nu aterizăm înainte de ora 3 dimineața şi trebuie t |.n nit la AIPAC12 dimineață devreme; ar fi mai bine să nu beau", a . I i K, o să beau eu două", a răspuns Margolis. Obama era neliniştit cu .. IM AII'AC. Alegătorii evrei, în vârstă, din Florida, un stat cu miză mare ¡1 IUIM ie, le spuneau reporterilor că nu aveau încredere în Obama, că unii . . i nu erau pregătiți să voteze pentru un afro-american. Se dăduse startul campanii.

Ih-iim me up, Scotty! - replică foarte cunoscută din popularul serial science- 11.1 ii ni Star Trek, adresată de căpitanul Kirk lui Montgomery „Scotty", de fiecare finii dorea să fie teleportat înapoi pe navă (n.red.).

Amciican Israel Public Affairs Committee (Comitetul Americano-Israelian |..'iiiin Alaceri Publice) - organizație americană ce militează pentru drepturile i i mlumilor şi insistă pentru adoptarea unei poziții categorice contra Hamasului «i ii Mutelor Siria şi Iran (n.red.).

immmmMw
mm
Foto: Charlec n
rJeS °mmanneyNemweek)
Capitolul patru
începerea luptei

Siufful lui McCain a schimbat stilul, imaginea şi direcția campaniei. Candidatul nu putea decât să spere că îl va învinge pe Obama.

i (,iin nu a fost niciodată un orator înnăscut. Prompterul îi punea probleme şi avea un mod straniu de a zâmbi în cele mai nepotrivite I V A momente, afişând o expresie care semăna mai degrabă cu un rictus

ÎTu-n li decât cu un zâmbet prietenos. în timpul unei dezbateri de la începu- ¡mipiinlei, avea un zâmbet larg, chiar în timp ce discuta despre zdrobirea

ului din Irak. McCain avea toane şi nu încerca prea tare să şi le ascundă.

••■»II n I descrie, unul dintre consilierii săi a folosit termenul „căpos". Ce voia la' unde s-au strânf , un,i era că stilul său de a vorbi era uşor influențat de sentimentele sale.

.nu puica fi seducător sau furios (cel care îi influența în mod deosebit toa-

• I I l.indsey Graham, tovarăşul său de călătorie) sau putea fi rigid, chiar .•in.ii McCain era plictisit de prezentările jalnice ale datelor sale din son-

lui devenea agitat când citea despre sondajele altora în presă. Echipa sa . i i ținä departe distracțiile suprastimulante, însă fără succes. în perioada i'iijiei icstrâns a campaniei, când candidatul călătorea cu compania ieftină . ulii«', se înfuria în timp ce urmărea dezbaterile politice de la televizor, pe mele mici din fața scaunului său.

I.I pi unăvara lui 2008, stilul schimbător de a vorbi al lui McCain a constituit . t iminentă sursă de îngrijorare pentru asistenții săi. Ei ştiau cât de deschis ,'iiiiuant de onest putea fi atunci când voia. Dar integritatea sa de neclintit i HI. ipijțânarea copilărească, în funcție de părerea fiecăruia) era deopotrivă uinie şi o responsabilitate. Când lui McCain nu îi plăceau cuvintele care i m.|. ,ui spre citire, personajul „Dennis Pericol Public" din interiorul său îşi

• i|i,iiIția şi sabota întregul discurs.

j .«un. iele subversive ale lui McCain s-au făcut simțite de-a lungul timpului în I ii», linurile sale. înainte de alegerile preliminare din 2000, din Carolina de » i i i -nul vorbea despre arborarea steagului Confederației pe Capitoliu, a scos . a i de hârtie din buzunar şi a citit de pe ea. Era evident că nu credea ceea •puiieii '.i că era ruşinat de situația în care fusese pus. Asistenții săi au avut H i.li im iu a 1 pregăti, deoarece simplul fapt de a-i spune ce ar trebui să facă .ci a a ni o adevărată revoltă. Când era zăpăcit şi neliniştit, ocazii nu foarte ■ Mi i aiu era tentat să joace rolul puştiului de liceu, pus pe şotii. Aflat la

il 9 Evan THOMAS

o conferință de presă în Kentucky, a zărit în spatele fotografilor o fe

corpolentă, care purta un tricou negru, brodat cu două pahare ademenim

martini. A rugat-o să i se alăture pe podium, de unde putea să vadă IIMS

„F, bine aşa?" a întrebat el. „E bi-ine!" a răspuns ea, dar, văzând mulținj

reporteri mustăcind şi camerele de filmat ațintite asupra ei, a părut sui pil

uşor jenată. A încercat să se dea la o parte, iar McCain a întrebat, prefăcAil ă părăsesti?"

BARACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ

lui Im i luni îşi întâlnise soția, pe Diane, în biroul senatorului, unde 4 I.I ii III di-program. La un anumit nivel, Salter îl venera pe McCain, . f|In Sfl linguşească; într-adevăr, a înțeles că cel mai bun mod de a-i IIIM IM MI !ain era acela de a părea indiferent. Salter avea încrederea

ii înfrunta pe McCain; relația era mai degrabă asemănătoare

şi fiu. Salter îşi putea imagina

-i" r-oarlă ra îl

«IMlțl

M« PN 1111 U II

I huni' dm Ir;

■ui decât cu cea dintre tată şi nu. LU K— -

furniza cuvintele necesare şi îi plăcea sa creada ca tl altcineva. Dar nu a reuşit niciodată sa pătrundă

afectat: „Mă părăseşti?"

imPOrtant' intitUlat "s™" iKInlblne decât oricine altcineva. Dar nu ajuşir ~ r- —

fluturau cu mân.w. lJ* ™ » P-* select, iar, Pe ,fe.. - lui; uj- fi 0

Parea campame ZUzanță Si derutantă. Asistenții

fluturau cu mândr e dranduÎle "" PUblk Select' iar P" .

restrânsă, pierzând* se în Dar mulțimea părea dc,.« o -

că McCain nu a putut să citească °ta chlar în Pr°mp"f, „,ir pot petrece luni întregi departe de casa ş semipreparate şi

târât prin discursul să„ TuVJl " Sa se ba— pe foile scriE» I, luc uri personale strânse într-o vahza :marfonului de

nul te băuturi alcoolice. Scaunele Qi p

târât prin discursul său dar Ta nn m T 53 56 baZCZe Pe ser, o pagină, vântul a înto" s si olt, ridkând privirea câ*d " «

dar a fos prea ZZ' McCa- a continuat să ci, A

i.,.ii|4llU t Ulii s iiiiUnd I"

cillfctmilr

pagina uimatoare. McCain a continuat să cit

dar a fost prea târziu când a realizat, într-un final, că sărise peste o pagina (»,,u . ei puv,u *'când asistenții care

la urmă, nici nu conta foarte mult. Prestația sa a fost atât de incoerentă, | „a. me că, din când in c singurii care au remarcat cu adevărat au fost reporterii care urmăreau ti ,,, urară seara în bani era Ștеve Schm

pe laptop şi pe telefoanele BlackBerry. ,,..,„ ft.,ul de pahar al lin facându-şi gJ1 ¡ul". (Citeau

McCain ar fi trebuit să se bucure de un avantaj, asigurându-şi nominali«„uinu '¡fi bea până tarzi luau peste picior, numm u- » alista ¿e \a din partea Partidului Republican încă din martie, în vreme ce Obama şi Clii|i„ (.»llinții lui Obama, pe i ochiul ei ager de repor , nhama au continuat să se lupte între ei vreme de încă trei luni. Dar presa 1-a ignl „|||i ol nl h» Maureen adorației lui Oprah W

îndelung pe candidatul republican, care părea şi mai împiedicat din cauza nțn t.|. limes a glumit pe de schmidt, Salter - . înlrak - nu fac

cii slabe şi a prestației sale neglijente si ARTĂCMAC» r-A—-J—* - - - • i ,,, numise „Alesul pe obama. „McCain merg reporteri

o mprae în Europa - trei

eruri personale aucuu,*. _

ml pi ea multe băuturi alcoolice. Scaunele din spate ale avionului de uni de obicei ocupate de agenți ai Serviciilor Secrete, a căror datorie i el puțin pare a fi) aceea de a-1 prinde pe candidat când alunecă. Nu ue i a, din când în când, asistenții care îl însoțesc în campanie preferă H i n a seara în barul hotelului.

e pahar al lui Salter era Steve Schmidt. La începutul campaniei,

■a până târziu în noapte, făcându-şi griji din cauza presei şi a su-

".iminHii-l Alesul". (Citeau

cii slabe şi a prestației sale nem - îmPiedicat din cauza , fie amuzat de propS S".! Cateodată McCain păr J

campanie care merge ca imsă" Glncf »maşinăru|,

campanie care merge ca unsă" Când micrlT ***** H nu pe McCain şi îl deificau pe 200 de reporter,

după altul în timpul unei confere1 f' pid°r" TCe Sțta Americii, care

prefăcută: „E un complot!" P F1°nda' a dedarar cu if, „pnrlția pentru a scrie despre VJIV UNewsweeK după

său° marere din Pr°bIema 1U1 McCain din culise o constitu' r , - a remarcat acid Ser,m fața unm g P

sau scriitor de discursuri si rPl o ■ constituia talent

bestsellerurilor sale Z ™ TTT Mark Salter. Coaut,

bestseller™ * M3rk Saker" 1 Ki sSLdt formau o pereche stranie.

Salter 1-a idealizat PeȚÎTZÎ — S de Udă

in cărțile sale. Salter a scris discursuri K i , fjgUra er01că ce apă« ,,„„ „ considera plini de defecte prinşi mtr P .

vinte mari care evocau soTrin.T ?°h el0CVfnte tru McCain, ¡Lltam si cinism. Schmidt prefera sa Pnveasclumei

lei|| II COUSlucia p»«" - -

J nlralism Şi Cinism. Schmidt ¿lar în

ați fiecare «eP«¡ZerLenk lucru demonstrat i reprezenta inamicul. Salter era temp Qcpmpnpa de„esâ către

„. luați fiecare separ- P - temperamental, lucru demon:

oiiblul ei reprezenta mamicuL Salter era temp

, Iurile furioase în care n mustra pe report t

de la Newswee,—persecutlndu-i

I icn

tai lor de

vilOCUl ¿.un uuune, elocvente pentru McCain,

vinte mari care evocau spiritul altruist şi patriotismul. Dar aceste sentimew

pe care McCain, mai mult decât oricare alt candidat, le întruchipa el însnj sunau câteodată bombastic rostite în timpul unei campanii electorale. Poatn McCain chiar credea în mitul campaniei, potrivit căruia „Salter scrie aşa ruj gândeşte McCain"; în orice caz, el voia să fie acel erou creat de Salter şi înccn|

să se poarte întocmai. Dar, dacă se plictisea sau mintea îi zbura aiurea, cil* r0uus unității de acțiune rapidă,

cuvintele înălțătoare ale lui Salter cu acea convingere şi elan demne de un cii t»i limidi era un p°UU?nsârcinat cu conducerea uni aşa-numitului sârguincios care recită lecția de latină. ... .».. nWel intermedia în şedințele exciu lui Bush.

Salter şi McCain aveau o relație apropiată, dar complicată. Salter îi m Siaiiiili fusese nera Rove, maestrul po.i ■ îndatorat lui McCain; îşi cumpărase o a doua casă în Mâine cu banii câştij'.m M ,I |ii i 'lub, con

vea urmatoarea Luuuum.. — „.„„,. astea"). Când se înfuria, Schmidt devenea foarte zelos, p

■ Ine.aluri în ildt era

Cjaliu oc
mod metodic şi deliberat Fiind asis-
acțiune rapidă,
îrmediar, msaremat cu „rlusive ale aşa-numitului
Evan THOMAS

Avantajul lui Schmidt a fost priceperea sa în domeniul opoziției, cct'H campanie se referea la dosarele de „studiere a opoziției" cu privire la sliil »W1 rivalului. Poreclit „Glonțul" de către Rove, pentru că îşi rădea părul de ' şi avea un comportament grosolan, Schmidt a devenit un registru ainţit de studiere a opoziției, ca în cazul lui John Kerry şi a celorlalți candid® partea Partidului Democrat. Crezul profesional al lui Schmidt era: PrcJp Preliminară Corespunzătoare Previne Prestația Slabă.

Campania negativă este o metodă veche de când lumea (Jefferson l-a iw cat cu noroi pe Adams), dar, în campaniile naționale din vremurile noi republicanii au fost mai pricepuți în acest joc decât democrației. Exişti un manual bine documentat despre cum să-i învingi pe candidații denumi Autorul inițial a fost Richard Nixon, care, în 1950, a candidat împotriva lui \p Gahagan Douglas pentru un loc în Senatul SUA şi a reuşit să îşi etichetezi t nenta drept simpatizantă a comunismului, spunând despre ea că poartă „lei »1 roz". Nixon promisese să evite atacurile la persoană (câştigându-şi astfel puŞ' „Dick cel Şiret"); era adeptul combinației între o retorică strălucită şi loviți1 sub centură. Această tactică a devenit o strategie în câştigarea Majorității Tăi care se temea de infracționalitatea pusă pe seama persoanelor de culoarcț»' revolta studenților din 1968. Politica fricii a fost perfecționată de republici l.ee Atwatei in anii '80. Piesa de rezistență a maşinăriei lui Atwater fus«! spoturile lui Willie llorton, care sugerau, într-o manieră nu foarte subtil, democratul Michael Dukakis nu va fi ferm în ceea ce priveşte infracționalii aB deoarece, în timp ce era guvernator de Massachusetts, a aprobat un progran»'1 permisii ale prizonierilor unei închisori, care le permitea violatorilor condj nați să facă noi victime. Deşi Schmidt nu era nici pe departe la fel de dialil precum Atwater, a înțeles totuşi puterea care rezulta din izolarea unor slăbind mărunte, aparent triviale, ale oponentului, şi a acționat în consecință.

Lui Schmidt nu îi plăcea să fie numit de către presă un discipol al lui Roii Nu se considera un personaj înfricoşător sau practicant al artelor obscuri'I într-adevăr, avea o latură candidă şi jucăuşă. Spunea ancdote amuzante desi cum se speria de şerpi în casa lui din California şi mărturisea că îi era nespus! dor de soție, de fiul şi de fiica sa, împreună cu care învățase pe de rost cânte. | din filmul Disney, Magi în New York. După ce a fost descris în ediția specul dedicată alegerilor din 2004 în revista

Newsweek drept o maşinărie pol in. de făcut calcule, Schmidt, vizitiul afectat, a întrebat-o pe prietena sa, Nicu| Wallace, directorul de comunicare al lui Bush: „Chiar aşa mă văd oamenii Tipu' ăla mare, chel şi rău?" Schmidt rezista însă bine în faţa ironiilor. ,.N am nici o problemă cu un regat al terorii începând de acum", i-a spus el as|» lui Salter, când incompetenţa logistică a campaniei devenea din ce în ce im evidentă pentru presă, spre sfârşitul primăverii din 2008. Apoi s-a întors caii un reporter Newsweek şi a izbucnit în hohote de râs. Dar, putea fi totodatA foarte sever, şi concentrat cu îndârjire. Ori de câte ori McCain avea o zi pron*

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

I «HM ■■ lunidt dormea prea puţin după o noapte lungă petrecută la bar . ili i Im a, pe parcursul întregii zile: „Steve cel glumeţ a murit."

, .1 , di ou s-a adaptat uşor directorului de campanie, Rick Davis.

h im l divis, Schmidt suferea de un deficit de atenţie. Schmidt nu era, IMII(.I omul pe care să-1 pui să monitorizeze coloane întregi de cifre i. ni nu a fost în stare să treacă examenul obligatoriu de matematică ■ mmiaiea din Delaware şi a renunţat la facultate). Dar era extraordinar Iplluni şi de hotărât, două caracteristici care lipseau cu desăvârşire din mi. Voilea în fraze enunţiative, cu o siguranţă liniară, lucru care sati- . im liu.iţia lui McCain pentru oamenii hotărâţi şi impulsivi.

im • puiul lunii iunie, Schmidt a preluat controlul asupra operaţiunilor • (• 11*'• i• * ale campaniei. Presa a descris mişcarea ca pe o nouă schimbare

de campanie. Picătura care a umplut paharul, spunea presa, a fost

i»i ui', prost, pus în scenă de McCain la 3 iunie, ziua în care Obama şi-a .ni nlii i ii nominalizarea din partea democraţilor. McCain se prezentase ca ■iiiilui'l morocănos. De fapt, Schmidt fusese cel care comandase fundalul il făcea pe candidat să pară în vârstă şi îi dădea o tentă gri-verzuie;

• liuildt este cel care le-a spus mai târziu lui Salter şi lui McCain să îl atace •im puteau pe Obama. Schmidt nu îl înlocuia direct pe Davis - consilierii

11.1 .MII nu erau propriu-zis daţi afară, ci se pierdeau pe findal. Davis era Im i imul oficial de campanie, pe lângă numeroase alte responsabilităţi

• o. Ir.III în sarcina sa. Dar ascensiunea lui Schmidt avea să afecteze profund i imaginea şi direcţia fundamentală a campaniei.

I spuselor sale, Davis dorise ca Schmidt să se întoarcă la sediu şi

i a. la sarcinile administrative. Lui Davis i se părea că Schmidt, Salter şi a . uni ar fi Charlie Black, un lobbyst veteran la Washington care îl consilia

I.I am, se distrau în avionul de campanie, alcătuind o gaşcă veselă, în ți ie e| era blocat la sediu, simțindu-se copleşit în încercarea de a pune la ... i, III ciuda dispozițiilor de reducere bugetară ale lui McCain, o campanie .1. uțlnlă completă şi complexă. Avea nevoie de Schmidt ca să se ocupe ■ui .,a|ele zilnice şi activitățile legate de presă. Dacă asta însemna să țină în

pan ia în timp ce candidatul hoinărea spunând glume şi cam orice îi

. .. pi III minte, atunci aşa avea să fie.

1 a iniile acestea, Davis nu voia să piardă spiritul corăbiei de pirați. La 1 ..ni pe când McCain îşi asigura nominalizarea, un reporter de la Newsweek

bai pe Davis dacă sosise timpul să „distrugă corabia de pirați şi să devină

a .1. i'.iabă un vas de croazieră". Nu, a răspuns Davis, „va fi întotdeauna o

ii i. di pirați. Nu din cauza dimensiunii, ci cu siguranță datorită atitudinii. H I ■ teme câi McCain poartă peticul peste ochiul drept, acest lucru nu se -. lihnim".

i lutiişi, schimbarea s-a produs. Ultima călătorie a corăbiei de pirați a fost • i u i un a înainte ca aceasta să părăsească portul. McCain iubea compromi-

şurile neoficiale. Era neînfricat (poate puțin cam prea mult) în deconj primării, răspunzând întrebărilor venite din partea cetățenilor, sau al,i| du-se reporterilor în Straight Talk Express. La începutul lunii iunie, i-a ni scrisoare lui Obama, invitându-1 pe senatorul de Illinois să participe la o si întruniri comune la primărie. în mintea lui McCain încolțise gândul idei unei călătorii prin țară, alături de un oponent de valoare, antrenat într-un l rațional care să educe şi să provoace alegătorii. Ideea fusese sugerată de| McKînnon. un vechi consilier al lui Bush, care, la rândul său, se inspirase i leorie exprimată pentru prima dată de John E Kennedy, înainte de asasn| acestuia din I "■'! JI'K dorise să fie văzut cu oponentul său republican, Goldwater, deoarece era sigur că îl putea învinge. Goldwater a sugerat sil un turneu împreună, înainte de alegerile din 1964. Era o idee genială, ci fi putut poate să civilizeze şi să ridice la alt nivel campania din 2008. Dij a fost să fie. McCain a propus să participe la dezbateri în fiecare săptăin până în ziua alegerilor - care urma să aibă loc peste circa cinci luni. Asisil lui Obama nu erau încântați de ideea unor dezbateri care păreau să favoi ii stilul conversațional al candidatului republican. Au venit cu o contraoli două dezbateri „în stil Lincoln-Douglas", în care fiecare candidat să țiul discurs de o oră şi să aibă la dispoziție jumătate de oră în care să îşi formulți contra argumentele, pe lângă cele trei dezbateri tradiționale din toamnă, i format îi

era favorabil lui Obama, oratorul. Tabăra lui Obama voia ca dezbatere să aibă loc pe data de 4 iulie.

McCain credea cu tărie că oponentul său avea să-i accepte propunerea] fost dezamăgit de răspunsul lui Obama. însă asistenții săi au fost de-a drep revoltați, sau cel puțin aşa au pretins. (Unul dintre aceştia a mărturisit ultei unui reporter de la Newsweek că nici nu s-a aşteptat vreodată ca Obama sai cepte; voiau doar să câştige un avantaj moral.) în seara de 4 iulie, a spus I Davis, „se înregistrează cea mai scăzută audiență de pe parcursul întregului I şi i-a mărturisit unui reporter că răspunsul lui Obama „a fost cel mai sarea-1 lucru pe care ştiu să-1 fi făcut vreodată cineva". Echipa Obama, la rândul săuj fost indignată când tabăra McCain a adresat presei nemulțumirile sale, înan de a negocia cu Obama sau măcar de a răspunde contra-ofertei făcute. Nu c mult timp, întreaga idee a fost abandonată din cauza neîncetatelor învinunl

Apropiații lui McCain au fost furioşi când presa a părut să îi ofere cale lili lui Obama sau să împartă vina în mod egal. Felul în care ziarele au tratat sub tul a adâncit în rândul asistenților lui McCain percepția că facțiunea liberali presei era hotărâtă să îl ajute pe Obama să fie ales. McCain nu mai era de nu preferatul presei, cel puțin aşa li se părea lui Schmidt, Salter şi Davis. Aci era mesajul pe care voiau să îl transmită candidatului. Reporterii, îi spumn ei lui McCain, nu vor să dezbată cu tine marile probleme ale prezentului ' doar poveşti „senzaționale". Consilierii lui McCain erau supărați mai ales i cauza producătorilor de la posturile de televiziune, care purtau cu ei, peste m mici camere de filmat, pentru a surprinde fiecare moment al campaniei. .Şi i

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

i di televiziune din New York tânjeau după înregistrări cu McCain |H»III i o concluzionat Schmidt. Salter, încă furios din pricina artico- , iVri. 1,1. limes despre McCain şi presupusa amantă, a fost de acord, t. suni' i ii.id.it; după toate astea, presa nu voia decât să „pună mâna" tiu i rl doi ,111 început să îl avertizeze pe McCain să nu mai stea de . M-)•••■ I«■ I II. „Când se duce în spatele autobuzului, Schmidt şi cu mine . t l'i i ii ni. pericol, nu este acelaşi corp de presă. Vor să aducă ştiri azi, ...ai II NI mod este de a le aduce pe socoteala sa»", i-a declarat Salter țwttiii Newsweek. Schmidt, Salter şi Davis au petrecut ore în şir discutând ... .IN plățile din presă. Asistenții lui McCain au început să glumească i i|.nil i a NUC, compania-mamă a moderatorului liberal declarat, Keith MIIII i le la MSNBC, a devenit „Canalul Național Barack", în timp ce Davis m mmi reporter Newsweek că „The New York Times a devenit 527" - o i. in codul fiscal care reglementează anumite

aspecte pentru grupurile ia111ai a spoturi publicitare în scopul mediatizării cauzelor de protecție a lelm promovând de obicei un candidat sau altul.

i nln a lost vizibil afectat de sfârşitul lunii sale de miere cu presa. îi plăcea ai. iu preajma reporterilor; ei erau prietenii lui, sau cel puțin oameni cu a peiiccea mare parte a timpului. (îi plăcuse provocarea; „nu s-a aflat i.iin in fața unui interviu pe care să nu-1 poată dovedi", a declarat purtă- ilii de cuvânt, Jill Hazelbaker.) în avionul de campanie, McCain a vrut iiiiHiiu a în secțiunea destinată reporterilor, dar Davis l-a oprit. „Nu, nu, «o au in preajma mea", a spus McCain, referindu-se la reporteri. „Nu. n i): pe sfoară", a răspuns Davis.

in a lențele lui McCain, în 2008, noul său avion de campanie a fost dotat

IIuipea încăpătoare, pentru a recrea spațiul din autobuzul Straight Talk

i ți, unde candidatul petrecuse ore întregi stând la poveşti cu reporterii, . .li i mci-şase de fiecare dată. Dar reporterilor nu li s-a cerut niciodată să o nln McCain nu părea prea fericit să fie ținut în lesă, cel puțin aşa li se

■ ie piu terilor, de la distanță. („Era ca o retragere", i-a mărturisit Lindsey .■nu uiitii reporter de la Newsweek.) în preajma reporterilor, McCain arăta

0 i ,i un adolescent sfios, căruia părinții i-au spus să nu se mai vadă cu a lată. în timpul unei opriri în Wisconsin, reporterii priveau de pe

■ im in ii mp ce McCain servea cafeaua împreună cu un delegat. McCain a -n plivirea şi a dat ochii cu reporterii. „Cum merge azi, băieți?" a întrebat uiililnd. Înainte ca cineva să apuce să răspundă, asistenții s-au repezit şi au

1 «a a n împingă pe reporteri afară din încăpere. Când un reporter a încercat nlieii'a a cu McCain, acesta a ridicat privirea pe neaşteptate şi a părut pe • •il ile a spune ceva. „Domnule senator, aş putea să..." a început reporterul.

..i n-iu s a apropiat rapid. „Vă rog, să mergem", a spus acesta. !... iipaț.inarea lui McCain de a se abate de la textele scrise ale discursurilor . i. ia pe asistenți. înainte ca Obama să plece într-o călătorie îndelung

Evan THOMAS

pregătită, la jumătatea lunii iulie, tabăra McCain a încercat să ou un contraatac. Jill Hazelbaker a apărut la emisiunea matinală de p Fox TV pentru a-1 lua peste picior pe Obama. „Haideți să nu mai p că este o deplasare în scopul adunării de date şi să îi spunem pe nu prima întrunire din campanie, dincolo de granițele țării." A numii călătorie „o oportunitate

imensă de a fi fotografiat". Dar McCain I imediat reporterilor că nu era de acord cu Hazelbaker şi că avea sil cu ca despre acest lucru. McCain a spus că este „bucuros" că Obama i Irak şi Afganistan pentru a vedea cu ochii săi ce se petrece acolo. Ha a fost atât de supărată, încât nu s-a prezentat la lucru a doua zi şi a ri răspundă telefoanelor lui McCain. Schmidt i-a spus clar şi răspicat cant că trebuie să-şi schimbe atitudinea. Şi parcă pentru prima dată, McCain să înțeleagă mesajul.

La 24 iulie, după turneul din Orientul Mijlociu şi Europa, în caic tâlnit cu lideri străini şi în general a impresionat presa din America şi internațională, Obama a vorbit în fața unei mulțimi impresionante, în Echipa sa de campanie era nerăbdătoare să trimită ecouri ale vizitei lui Kennedy de la Berlin, din 1963, când tânărul lider încânta lumea cu fi de a sfida comunismul sovietic. O altă echipă a căutat să vadă dacă c j ca Obama să țină discursul la Poarta Brandenburg, în apropierea loculn Ronald Reagan i-a provocat pe sovietici să dărâme zidul, în ultimele Războiului Rece. Dar Obama nu a fost de acord cu acel loc. Nu voia s „înfumurat", i-a mărturisit el lui David Axelrod, ținând un discurs înli rezervat de obicei şefilor de stat. Totuşi, a ajuns să vorbească de pe o pini înălțată în fața Coloanei Victoriei, nu departe de Poarta Brandenburg, iar i a fost dramatic şi grandios deopotrivă.

Senatorul Lindsey Graham urmărea la televizor. Prietenul lui McCain avea instincte politice agile, a văzut în asta o oportunitate. După cum .1 turisit mai târziu, nu-i venea să-şi creadă ochilor în timp ce se îndrepii telefon pentru a-1 suna pe McCain. „Trebuie să te uiți la asta!" i-a stn candidatului, care, de altfel, se uita deja la televizor. „Cine naiba se crede * ăsta? Şi cine sunt toți nemții ăia şi de ce aplaudă?" Pentru Graham, dist lui Obama a avut un singur scop: acela de a se prezenta într-o lumină i ai favorabilă în fața unor străini.

Alți consilieri ai lui McCain nutreau aceleaşi gânduri şi idei. în acel ',1 de săptămână, echipa de strategie s-a întrunit la un hotel din apropierea. lui McCain din Phoenix, pentru a dezbate cum ar putea să întoarcă monn acela important împotriva lui Obama. McCain, soția sa şi Graham s-au alin la sfârşitul întâlnirii, pentru a afla la ce soluție s-a ajuns.

Schmidt a preluat conducerea. Obama zbura la o înălțime atât de marc, * armele lui McCain abia dacă reuşeau să îl ajungă, a spus el. Astfel că răspm era... să îl facă să zboare şi mai sus, până când alegătorii vor realiza că nul altceva decât un balon cu aer cald. „Băiatul ăsta se comportă ca o vcd«

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

e 1,11.1.li „liste o vedetă. Doar vedetele atrag 200 000 de oameni. Şi

■ I.. ii.II .-l IUI este preşedinte. Este cea mai mare vedetă din lume. OK, ii. in in i ,i lucru. Poate să păstreze acest titlu. Dar atunci trebuie să ne

H tiu ti hm cu! «Oare vrem ca o vedetă să ne conducă țara?»" imiii i |H iciitat imediat. „E grozav!" a exclamat el. McCain a dat din cap. .i .pir, el. Schmidt a trecut imediat la treabă pentru a crea spotul. La i'r „|iiiil cu „vedeta" a apărut şi a fost prezentat rapid în toată țara, la III .1. I II i şi pe YouTube. „Este cea mai mare vedetă din lume", declara , ■ 111.11111111 voce afectată, în timp ce imagini de la discursul lui Obama din ..il.iu pr ecran, alături de poze ale lui Paris Hilton sau Britney Spears. 1 unii mulți au catalogat acest spot drept trivial şi ieftin. Dar a dominat nilul iunp de câteva zile, ceea ce McCain nu mai reuşise să facă de luni i in nu a câştigat prea multe de pe urma călătoriei sale, în ciuda

■ Im mlmirative din presă. Spotul acela a făcut ca momentul de glorie să fie oprit, iar unii alegători şi-au exprimat îndoielile cu privire

. in nțu sn. în schimb, statutul lui Schmidt a crescut: modul său de atac

■ plinii să dea roade.

, ,i dliectorul de publicitate al lui McCain, Mike Hudome, era neliniştit, unul icporter de la Newsweek că Paris Hilton şi Britney Spears nu erau

ui tenii şi colegii îl opreau şi îi spuneau: „Hei, Mike, care-i treaba

nul.'" I ludome se grăbea să le spună că spotul era în întregime creația lui i ii I ludome îl plăcea pe Schmidt, dar se simțea prost din cauza direcției în luiUic compania; sub conducerea lui Schmidt, era mai degrabă o campanie î o,adițională, care se axa pe atacuri şi se rezuma la loviturile sigure. îşi ni|i i n nceasta pierdea din vedere „adevăratul mesaj al lui McCain". Şi in huiu să recunoască succesul pe care l-a avut spotul. ' .un însuşi a părut posomorât şi nefericit în timpul întâlnirilor din cam- l'nil li ipa la tot mai puține întruniri la primărie, iar asistenții săi, supărați iuii i ii nimeni nu râdea la glumele pe care le făcea candidatul, în cadrul • i ninient nefericit din Belleville, Michigan, au decis că cel mai bine ar

■ •iiplc sftlile până la refuz cu susținători republicani. (în mulțime se aflau iuți alegatori nehotărâți şi sceptici; campania încercase să demonstreze

iu» iei şi lui Obama, îndrăznind să trimită candidatul în arene ale democra- ui 1 ița unor alegători care nu fuseseră verificați înainte.) Nu după mult liiiAlulrile lui McCain de la primărie au devenit aproape la fel plicticoase

ale lui George W. Bush din 2004, când preşedintele se adresa unui

al. amu doar din invitați, i.• tiu M- enerva din când în când pe oamenii săi. Dar, după cum i-a ex-

il dintre asistenții săi unui reporter de la Newsweek, nu îl deranjau

i unii linişte de direcție din campania sa. Era un pilot de vânătoare, putea .. M ii nu era un marinar „care menținea cursul navei". Pe întreg parcursul i ih politice, dorise să se despartă de flotă. Era considerat capricios (ut ■ i'ilnl de către colegii săi mult mai convenționali. McCain a regretat

Evan THOMAS

restrângerea numărului de întâlniri de la primărie şi faptul că trebui; presa, dar a fost în stare să-şi învingă temerile cu privire la campania considerând schimbarea (în acest caz, o abordare mai aspră şi neînd. nu doar ca fiind necesară, ci chiar dezirabilă. „Nu există foarte mulți pi care să fie instinctiv la fel de buni ca John, încât să spună «Am înțeles. C. nouă? Nici o problemă»", a declarat un consilier apropiat de-al său. sa carieră este răspândită peste tot pe hartă. Nu este ca Ronald Reagan««*»"-' (ji)Uina c ceea ce cred eu, nu m-am schimbat timp de 20 de ani». El este John«"M" asifcl ca schimbarea vine ceva mai repede. El spune doar «OK»."

McCain nu a rezistat, în nici o situație, să nu facă aluzie la Obama.

nu îşi respecta cu adevărat adversarul. Putea ierta, dar putea, de asi

să poarte pică, iar pentru el, politica avea caracter personal. Simțea ci

trădat de Obama în Senat şi că lui Obama, după cum singur a declarat, i

curajul (un test important pentru McCain). Viziunea esențială a lui

asupra lumii, sădită în el de tatăl şi bunicul său, amirali în Marină, esi

a unui războinic. în cărțile sale, McCain a explicat foarte clar că trăsăi

caracter pe care el o punea deasupra tuturor celorlalte - chiar şi a cu este onoarea. în Hmr. —J

BARACK OBAMA - 0 ALEGERE ISTORICĂ

h'iM'.liiția propriului partid. înainte ca scrisoarea să ajungă la ilMinții •■ a scurs în presă, probabil de la cineva din cabinetul lui . « .1 iul II rial când a aflat, citind ziarul, despre intențiile lui Obama. il in ui iuți Cum îndrăzneşte senatorul ăsta mucos să îi arunce în față lin »¡i'iieiiillatea pe care i-a arătat-o! Şi să o facă şi în mod public pe «l

4 mu (in ni la rândul său, i-a cerut lui Salter să îi compună o scrisoare l i »b.una: „Doresc să îmi cer scuze pentru că mi-am permis să i , in , ,1 i igurările primite personal din partea dumneavoastră cu privire

adversarul' Putea " " " la WLama. Mfli • »!• u va alătura eforturilor noastre de a negocia legislația de reformă —' ' Ierta' dar Putea, de ascfi'ilui nu fost sincere"; aşa începea ciorna lui Salter, plină de dispreț şi

nul ,1 unu sarcastică pe parcurs: „înțeleg cât de importantă pare pentru

Im In început de drum oportunitatea de a conduce eforturile par-

i ni|uiu in a exploata această problemă şi nu vă port pică pentru lipsa

i di im ei itate. Din nou, mă aflu aici de suficient de mult timp pentru

ii «eiiiiut i a, în politică, interesul public nu este întotdeauna o prioritate

i (1.1 uie 111111re noi."

i timp, încuraja (de subordo'"'1 ~ Cn'ar ŞI a CIIW" ' """,linlre noi" 0 Persoană destul de simpatică d °na5H săi' a aJuns să ere., ■'"»• nveii să declare ulterior că tonul scrisorii a fost poate mai aspru de-

•'"te virtuțile unui războinic ' °areia' dintr-un anume ' I» 11 intenționat McCain (deşi McCain a fost cel care a semnat scrisoarea).

i In i .'ludul său, apărut cu adevărat surprins de săgeata otrăvită aruncată

era la fel de dispus să de;.»' ' -un I a scris acestuia drept răspuns: „Este regretabil faptul că puneți la să lucreze cu JN*1'1 «lin ei itatea mea şi dorința de a trăda politica interesului public, dar ' ii-im.M7ă în nici un fel respectul pe care vi-1 port sau dorința

Obama era o

îi lipseau toate virtuțile unui războinic.

McCain era echilibrat în preferințele sale; exa ta rei de (un oportunist republican drept democrat, pe cât îi plăcea să crații în care avea încredere. într-adevăr, în cartea Worth the Fighting povesteşte relația sa de prietenie apropiată şi adâncul respect pentru del Morris Udall, un democrat liberal din Arizona. McCain era întotdeauna pi să îşi facă prieteni din tabăra opusă. La început, a crezut că şi-a găsit un în tânărul Obama. Ca proaspăt senator SUA, ales în 2005, Obama l-a ; pe McCain şi i-a spus că nu voia să fie un cal de povară al partidului voia să fie mai degrabă ca el. „McCain este întotdeaunaJ oameni", îşi aminteşte Salter. McCain s-a decis să îl

. I.I. HI N

u diminuează în:

i în căutare de asii

" «»»ut«« bipartită la această problem blemei imi.

' " -dePărtat Ş1 "ÎS" " imiyrantii, sfidând poziția

a a'mmatmari riscuri politice cu imigranții, sfidând poziția M' (;a,,:Ş1"aaSUmaLa să construiască un zid de-a lungul graniței s arunce în închisoare imigranții ilegali. Lucrând

r" Spit,McCainMunslaolegislațiede

»* care crea un progranr pentru aceştia. Obama a cerut sa se

k Ui, pun care se ciea un F o _ __ .,„t„„„im„roimă împotriva

¡n tare se crea uu F7 .Vde "cord să voteze împreună împotriva

McCain colab— cu el la reforma I - Se™ £ apactidestlnga'După o şedință,

un republican ceor din nnT113- P''61111 011 senatorul Rick Saniii®"''' nZÎtornic« sa. (Câteva luni mai târ-

grupului Santorum Tr a fost oST T M prezen,at la ° 5«'.®» ' " "U,Strat F® tTl a nutpe Obama la preşedinție, Kennedy a

Santorum, McCatai-a femt 3 făcUt-°- (Pol-l ?n SoUne "împreună cu asistenții săi, McCain

pere.) Obama "Sir°P°asă" când a in*a - I Un SmgUr Tm¿ideObamaCând Salter i-a spus şefului său

la reforma etică şitTf de a colab-a cu republ,» * ™ ton politica imigranților, McCain a

s-a retras, fără să?îl, S * C 'TătTX ofpoaS va fi ceva de capul lut până la urmă."

SÎlK

M, i ain nu s-a opus.

Evan THOMAS

La vârful campaniei lui Obama a existat o lipsă evidentă de d ivi

o situație de care Obama însuşi se plângea în diferite ocazii, deşi ni

convins, astfel că nu s-a luat nici o măsură pentru a adăuga alte mii Hillary Clinton avusese două femei de culoare r—' Williams, şi şefa de '

(tirecio, sexu

* cabinei

; i,re dc campanie, Patti SohsDoZ H C°nducere mlocuind-o " itpau oozi.ii; 1S U°yle' de origine °

r

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICA

i-i

_ ujie, ae origine hispanică. Câțiva poziții importante în cadrul echipei sale.

După ce Clinton a ieşit din scenă în iunie, iar cabinetul lui Obaniai

hamal in (tusa pentru fotoliul prezidențial, un nou-venit, instalat în spn|

luciu deschis di- pe North Michigan Avenue nr. 233, a mai observat şi

diferii față de I lillaryland. Veteranul campaniei era conştient de

Drama Obama, dar a declarat pentru un * ' " „nxista

în Obama. Oamenii doar şoptesc, nu strieă " n«'-J ™ panie al 1"' —

¡„¡nT"" uoar Şoptesc, nu striS"ÎLÎt""*** Ll°la™ta °Îdonat echipei sT,,Tl[°Uffe' Actorul

" s . aca nu făceau ace.sil

tensionat, când principii,Panăamsăvă distrug") ¡ ev, ,

«ssSSsSŞS

iniion voiau să ştie care va fi

vor ocupa şi au fost surprinşi când au aflat că :

uteva doamne înstărite care sixanseseră

în schimb, să strângă fonduri pentru McCain; ulUua

lorester de Rothschild, a declarat ulterior că Obama este un „elitisl I beşte de sus „oamenilor de rând".)

Fostul consilia»- —■ V3f r3 era diferită şi|

' "IM

. v-cuc va n numele funcției pe ii st surprinşi când au aflat că nu există o denumire nemh in echipa lui Obama. (Câteva dnam"" — " • carestrânsi

pentru McCain; una dintn — .vuniscniid, a declarat ulterior-

le vorbeşte de sus „oamenilor de

consilier al lui Clinton a observat că atmosfera un alt fel, față de ce se petrecea în Hillaryland. „Oamenii se plimbă pe i spunea ea, arătând spre turnul de pe Michigan Avenue, „gândindu-se că m cum să piardă". Consilierul venea dintr-un univers alternat

simț mai sănătos al dezastrului amenințător A— - Casa Alhfl

ducprp r-u— •• ne spuneam că i|

siguranță va merge rău".

„A—-

un

™«d„cerea Clinton"" ."dXnT r6""1 ¡S¡T""""

La începutul lUnii a . „ -

ncepeau să ai5ă ntțiisusținători

llll H

—* "««uuiljjpco . -J —s*- wv, i a

unu, reporZ1: T, "" exiJume - care ,„,

care le făcea în part'cukr CoresP™dea .T"3 daca Oba,„,

a fost rezerv;,M|

rShl . , JOba

câtuşi de puţin cu afirma,ni»

ii..IM nnmenii lui Obama erau pregătiţi pentru cele mai pesimiste sce-II II HM Margolis a observat că McCain anunţase că nu va face pe arbitrul in n|.iu ile independente. Dacă exista un atac rasial sau josnic la adresa i ni,. in i ',i,i avea să vină probabil din partea respectivelor grupuri, cărora ii... i i |n in lege să comunice cu campaniile prezidenţiale - fiind astfel i i M im nu e cu noroi fără să fie pedepsite. Swift Boat Veterans for Truth 11111 iu' i nu făcut cel mai mare rău lui John Kerry în 2004, punând sub Miiil Im o lini ii dosarul său de război din Vietnam. Internetul abunda constant uliii • in i.îspândeau zvonuri cum că Obama ar fi musulman, că fusese 41 îmi II madrassa şi că ar exista o înregistrare cu Michelle care îşi bătea joc Ktn lui)," „li o minciună", i-a spus Margolis unui reporter Newsweek în luna i A nin li agresivi." în aceeaşi zi, campania lui Obama a lansat o pagină de iiiH denumită Fightthesmears.com13 pentru a dezminţi toate zvonurile. .. .ui}!la lui Obama era, ca de obicei, să acţioneze cu calm. în aprilie, când

..II puse să forţeze limitele spunând că îi reprezenta pe „americanii

■ lin . la',n muncitoare", Obama a declarat în faţa unui public din Raleigh, mi i de Nord: „Când candidezi pentru funcţia de preşedinte, trebuie să te , o la a '.a ceva şi trebuie să încerci să te detaşezi..." A făcut o pauză, aridicat

a a făcut semn cu mâna dreaptă cum că ar da la o parte toate astea,

ii .mii ai curăţa ceva de pe umărul drept al costumului său. Mulţimea, în ie . nil.ni numeroşi afro-americani, a izbucnit în râs şi a început să aplau-

i Iţi ildicându-se în picioare pentru a-1 ovaţiona pe Obama care zâmbea

i i, ui ',i dădea din cap, spunând: „Asta trebuie să faci." Pe fundal se auzea

i „ha Iun Off Your Shoulder a lui Jay-Z.

iiilniia lui Obama a văzut un semnal de alarmă în spotul lui McCain cu » li I.I Asistenţii lui Obama nu credeau că echipa de campanie a lui McCain im a vieodată explicit cartea referitoare la rasă, dar, ridicând întrebări des-

ii »pci lenţa lui Obama, mesagerii lui McCain sperau să alimenteze temerile i iilnţii'i, cum că Obama nu ar fi demn de încredere şi că ar fi, într-un fel,

in. i n de electoratul de bază, în special față de albii mai în vârstă din clasa i» IttlIliK Cel puțin aşa li se părea oamenilor lui Obama, astfel că au început .A H II Iut ă în discursurile lui Obama fraze menite să îi aprindă pe alegători. |iiin|f|eld, Missouri, la 30 iulie, în aceeaşi zi în care spotul cu „vedeta" a «• illluat pentru prima dată, Obama s-a adresat mulțimii: „Nimeni nu crede

i tti Invit ml că Bush sau McCain dețin răspunsurile la problemele cu care ne ■ a mu ii ni n, astfel că vor încerca doar să vă facă să vă temeți de mine. Vor

nu sunt destul de patriot. Că am un nume straniu. Că nu arăt ca toți

ii ilp pirşedinți de pe bancnotele naționale. Că reprezint un factor de risc." •(turn n repetat acelaşi mesaj şi cu alte două ocazii în timpul campaniei, în

i ■ • Im tuiatului din Missouri, alcătuit în special din alegători albi. , . inimi lui McCain, indignarea (justificată) era la ordinea zilei. Politicienii .M ai ui i iinipanie rareori duc lipsă de scuze pentru a descrie opoziția drept

linpotrivadefăimărilor.com (n.red.).

Evan THOMAS

imorală şi rea, dar problema rasei a atins o coardă deosebit de sensibila A consilierii lui McCain. Atât republicanii, cât şi democrații au învățat (¡nA chiar prea bine) lecția atacurilor din partea Swift Boat la adresa lui Krfl 2004: parează loviturile. La sediul de campanie al lui McCain, vocile se ul împotriva lui Obama, pentru că a îndrăznit să sugereze că McCain se folon aluziile la rasă. Au hotărât, aşadar, să adopte tactica jujitsu şi să îl lase pi fl I avis sa îl acuze pe Obama că mizează pe problema rasei. „Barack Obama al (ai ica i asci şi a jucat-o subtil", a declarat Davis într-un comunicat de pul

In acea dlipa amiază, I lavis a acordat un interviu prin telefon lui Andrea Mn,fl dc la MSNIN a|urându .şi comentariile şi spotul cu „vedeta". „Explică-mi, i» dc cc spui ca a jucat cartea referitoare la rasă?" a întrebat Mitchell pe uni sarcastic. Davis a acuzat echipa lui Obama că le-ar fi spus reporterilor şiblnfl rilor liberali că atacurile lui McCain „aveau tentă rasială". Mitchell l-a provii pe Davis să discute despre aspectul din ce în ce mai negativ al campaniei! dialogul a devenit irascibil. Davis a spus că tonul lui Mitchell este condescenill şi s-a aprins atât de tare certându-se cu ea, încât a uitat că se află la teicii făcându-se auzit, în direct, de către miile de telespectatori ai canalului MSN» Când a închis telefonul, a ieşit din birou pentru a-şi aduna gândurile şi a i surprins să vadă că este ovaționat în picioare de echipa sa.

în timpul campaniei, McCain a fost întrebat despre remarcile lui Davi l privire la „problema rasei". McCain a părut jenat şi a încropit un răspuns | care susținea remarcile directorului său de campanie, dar dădea de înțri ca trebuie să reorienteze campania către dezbaterea problemelor esențu« După puțin timp, presa a abandonat subiectul. Când vine vorba de discutai, problemei rasiale, reporterii sunt la fel de stânjeniți precum politicienii pe i J îi urmăresc.

Totuşi, mai existau discuții pe această temă pe unele bloguri. Stând în il merele de aşteptare pentru a intra în emisiunile de pe canalele de televiziui prin cablu, comentatorii şi reporterii se angajau în speculații cinice. Dacă eclill lui McCain l-a atacat pe Obama pentru că ar fi jucat cartea rasei tocmai penii a introduce în joc această chestiune? Pentru a le reaminti alegătorilor că 1.1. era o problemă - una evidentă, dar tabu? Exista o anumită logică în an suspiciuni. în multe sondaje, democratul generic l-a învins pe republicam, generic la diferență de 10 puncte sau mai mult, deoarece alegătorii erau gali de schimbare după opt ani de conducere republicană. însă, la mijlocul vnl 2008, Obama şi McCain erau tot la egalitate. De ce nu se descurca Obama iu J bine? Susținătorii lui McCain spuneau că acesta l-ar fi depăşit pe republicanii generic, atrăgându-i pe alegătorii independenți şi pentru că era un lider mJ experimentat decât Obama. Dar unii experți în sondaje au suspectat (deşi n puteau chiar să dovedească acest lucru, întrucât e dificil să faci sondaje i privire la rasă) că Obama era tras în jos de culoarea pielii sale.

Având în vedere moralul la nivel național, McCain avea să întâmpine |u bleme în a convinge majoritatea americanilor să voteze pentru republicani l

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

(¡1 mi- ni ura standard printre consultanții politici confruntați cu o

MIM II .IIII.IK este de a apela la campania negativă. Spoturile negative

kHMi . unipania candidatului, e adevărat. Dar, dacă sunt făcute aşa cum H i iul distrugător va fi mai puternic. De aceea, cea mai bună, poate pilim.i speranță a lui McCain era aceea de a-1 distruge pe Obama. IfM Imlma nimeni că Schmidt şi compania vor pune pe picioare o campa-

rgfy.ui. i şl ca McCain era de acord într-o oarecare măsură. Dar consilierii DM ti III III negat vehement orice sugestie cum că s-ar folosi de problema ti | nun i I submina în vreun fel de Obama. Sensibilitatea lor pe marginea $t|i Hibli i i ducea cu gândul la celebra replică din Hamlet: „Mi se pare că ||MHH piolcslează prea mult", iar parte din furia față de reporteri a fost cal- (jUi MH'iuia să sperie presa ca să nu scrie articole ce ar putea să facă măcar ittfc) Iu lapiul că McCain se folosea de vechiul manual

republican. Dar erau itiAp *.n iui spună nimic şi să nu facă nici un gest ce ar putea fi interpretat ca

*ii«i l i îoment dat, au luat în considerare posibilitatea de a face glume

(MIIHI denumirii lui Obama, „Alesul", printr-un spot care să arate imagini . l in i Impui emisiunii lui Oprah Winfrey. Dar ideea a fost refuzată - putea fi unim iui a greşit. Exista o frustrare autentică în rândul asistenților lui McCain, II . urneau că vor fi învinuiți de presă pentru că mizează pe temerile lega¬lii iie.,i, indiferent ce ar face. Aceştia le-au explicat reporterilor că McCain .bminpit un asistent republican care a folosit aluzii rasiale într-un spot în iiniin.i de Nord şi că McCain şi-a exprimat, în repetate rânduri, dezgustul . i .l.i implicarea acestui aspect în campaniile politice.

M.' itin era sincer. Nu dorea să câştige mizând pe neliniştile rasiale. Avea ninmiri prea vii despre cele întâmplate în Carolina de Sud în 2000. Soția | Indy, îşi amintea chiar mai bine. Ea a fost cea care a dat vina pe Karl Rove, i HMi u politic al lui Bush, pentru că ar fi pornit vechea maşinărie de atac Lee • •»nln. lolosindu-se de experți în bârfe care să distribuie fluturaşi ce sugerau in. I a adoptată, Bridget, era copilul nelegitim al lui John McCain şi al unei lini ile de culoare. Rove a negat întotdeauna hotărât orice acuzație de i lei, iar legătura lui cu aceste evenimente nu a putut fi dovedită niciodată, ii i Din. care se mândrea cu puterea sa de iertare, le-a spus prietenilor că era II |.n „i se împace cu Rove şi să meargă mai departe. Dar Cindy nu a reuşit să i i.I.i I ,a o reuniune privată din Aspen, Colorado, în vara lui 2007, un prieten

but o pe Cindy dacă l-ar înjunghia pe Rove în spate în cazul în care s-ar

lĂiiiplii să treacă pe lângă ea. „Nu", a răspuns ea, „l-aş înjunghia în față".

I'eiiirtt vizitatorul obişnuit, departamentul New Media din sediul lui Obama n. u, Încă de la prima vedere, un loc foarte modern, extrem de scump, în stil

, unde oamenii vorbesc despre salvarea sufletelor şi folosesc jargoane aca-

e precum „agenție". Un reporter a descris sentimentul față de candidat . |n im lei de Lincoln 2.0. Cei din departamentul de comunicare glumeau pe ilarilor din New Media, despre care spuneau că sunt încă virgini.

Evan THOMAS

Când a venit vorba despre ce anume făceau ei, însă, tocilarii de In ■ Media s-au dovedit extrem de realişti. „Nu facem niciodată ceva doar că e la modă", a declarat bloggerul oficial al campaniei, Sam Graham I « unui reporter de la Newsweek. ,yrem întotdeauna să creăm o utilitate pefl ceva."

S-a lăudat cu aplicația Obama '08 pentru iPhone. Cu caracterele mfl şi grafica transparentă, arăta ca o bijuterie electronică pentru alegătorii nl i iți. I.a o privire mai atentă, se putea observa un proces sofisticat de extiafl dr date Daca apeşi pe butonul de sus, „apelează prieteni", programul si'l PI III agenda telefonică şi o rearanjează în ordinea în care campania trecea Mate, astlel a pi letenii care aveau prefix de Colorado sau Virginia, de excmfl aparenți in capul listei. Cu nn uit buton, susținătorul lui Obama putea săanifl informații esențiale pentru alegători („mesaj", „neinteresat", „votat" etc.). II se înregistra într-o uriaşă bază de date pentru Ziua Alegerilor.

La începutul acelei veri, campania a luat decizia neortodoxă de a amuil alegerea vicepreşedintelui prin mesaje scrise trimise direct susținătorilor. Nil fost doar un truc pentru a face ceva interesant din punct de vedere tehnoloM pentru a atrage atenția presei. Ideea era aceea de a colecta numerele de tcIdH ale alegătorilor pentru a-i contacta mai târziu în timpul înregistrării voturilmB a eforturilor de a face sondaje la ieşirea de la urne. Datorită acestei proiucfl lista cu numere de mobil a campaniei a crescut de câteva ori, ajungând la pi I un milion. (Printre contacte se afla un anume Beau Biden, fiu al lui Joe.) I

,,Nu îmi pasă de energia şi entuziasmul de pe Internet doar de dragul eneijt« şi entuziasmului de pe Internet", a spus Chris Hughes, şeful rețelei sociale Nifl Media. „Totul se reduce la bani, la a da telefoane, la a trimite înregistrări şi l.il direcționa aceste înregistrări către prieteni." Nu era nimic suspect cu privi n J Hughes, care a fost coleg de cameră la Harvard cu fondatorul Facebook, Mai Zuckerberg, şi a făcut primele milioane de dolari înainte să împlinească 241! ani. Scopul său este de a eficientiza o tehnică mai veche - aceea a centreloi tl apel şi a furnizării informațiilor despre sondaje către alegători - mai eficient „Când se lansează aplicații pe calculator, acestea se bazează pe ceva ce oamni au făcut dintotdeauna, facilitându-le accesul la acel ceva", a adăugat Huglnn „Şi poate transformându-1 în ceva mai mare."

în timpul alegerilor preliminare, această privelişte era familiară la întruniill lui Obama. înainte să apară candidatul, un oficial al campaniei apărea pe sivii pentru a le cere celor din audiență să îşi scoată telefoanele mobile, să sune să trimită un mesaj prietenilor şi vecinilor lor. Oamenii, în număr de câti v mii, răspândeau mesajul electronic - iar banii şi voturile aveau să urmeze. .In Rospars, directorul New Media al lui Obama, a menționat: „Nu am inventai noi ideea ca susținătorii noştri să se sune unii pe alții. Doar că am făcut acei lucru mai uşor." Rospars a înființat un blog pentru campania lui Howard Dcm din 2004. Sub conducerea lui Rospars, campania lui Obama a perfecționai ii fapt tactica Dean 1.0, adăugându-i o

nouă latură. Dean a dorit să creeze o rcțm națională, dar în Iowa nu a reuşit să îşi construiască o campanie pentru oamenii

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

ftfttlluitil Obama lucrează în culise la discursul său de victorie, cu Michelle, Sasha ifâiigii) fi Malia (dreapta) în Des Moines, Iowa, la 3 ianuarie 2008. « im i li.iiies OmmanneyNewsweek)

Evan THOMAS

Hillary şi Chelsea Clinton urmăresc anunțarea rezultatelor pe 4 martie 2008 alegerilor preliminare din Columbus, Ohio. (Foto: Jonathan TorgovnikNewsweek)

■ sciilf

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

h, Mii! Blevins din Warfield, Kentucky, zâmbeşte după ce a fost invitată pe podium I, i„hn McCain, în timpul turneului electoral It's Time for Action („E timpul pentru

htînne")-

• li.i.i Mary AltafferAP)

Evan THOMAS

i

(lnuiin ¡.i inenihni echipei sale se joacă eu o minge de baschet în culise, la o întrunit lumii) In primăria din biiiiiix County, Virginia.

(l'ot:(lini Ies (Innn.nineyNrwswerk)

Cu puțin timp înainte de a fi numit oficial candidatul la preşedinție din paih Partidului Democrat, Obama lucrează la discursul său pentru Convenție, împreun cu Jon Favreau, David Axelrod şi Robert Gibbs. (Foto: Charles OmmanneyNewsweek)

IIAIIACK «DAMA - O ALEGERE ISTORICĂ

i 'l'iiiim în timpul turneului său Road to Change („Drumul către schimbare") cu

§ttlobuzul prin Pennsylvania.
Ihiln Charles OmmanneyNewsweek)

Evan THOMAS

Obama salută studenții, după o sesiune de rugăciuni cu preoții evanghelici hisp
în Brownsville, Texas.
(Foto: Charles OmmanneyNewsweek)
BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Îtlma o urmăreşte pe Hillary Clinton adresându-se Convenției Naționale Democrate, a ii Irul unui grup de susținători democrați. Ihn Charles OmmanneyNewsweek)

EI.I)i Sasha Obama se află în sala de aşteptare, în cea de-a patra zi a Convenției liniile Democrate, i i Imrles OmmanneyNewsweek)

106 Evan THOMAS

Un llulcn i ¡ ¡lipeşte de obraji pe Sasha, în culisele Convenției Naționale Democratc (l'dlii (lini Ic, OmninnneyNi'wsweek)

Obama şi Biden stau de vorbă cu strategul-şef, David Axelrod, înainte de decolanui
avionului de campanie.
(Foto: Charles OmmanneyNewsweek)
BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

tulin Obama în culisele unei întruniri, în apropiere de sediul Congresului din Iowa. im i ;lmrles OmmanneyNewsweek)

Sarah Palin îl ține în brațe pe fiul său, Trig, şi îşi verifică mesajele pe teicii" Blackberry în culise, la o întrunire din Dayton, Ohio. (Foto: Heather BrandAurora)

iinlv Mcyjian McCain într-o cameră de hotel. Administrația hotelului a ceriu i umilele Im MI fie brodate pe fețele de pernă, pentru a le face să se simtă ca aca.u) (l'old I Icnlhci IliaildAurora)

McCain stă între consilierul principal, Mark Salter, şi John McCain, într-un bar lw l'iiislmrgh. fti«., Klnie BuiNewsweek)

hti 1.1ndy McCain gătesc în cabana lor din Sedona, Arizona. f tM II.Ml hor BrandAurora)

Consilierii principali ai lui McCain, Steve Duprey (stânga) şi Mark Salter (dreciM (Foto: Khue BuiNewsweek)

McCain ajunge la locul unei întruniri, cu autobuzul său, Straight Talk Exiic (Foto: Khue BuiNewsweek)

Iu o întrunire de la primărie, la 17 septembrie 2008, în GrandRapids, Michigan. hui' HuiNewsweek)

I

h1 «nirci alegerilor, soții McCain urcă pe scenă în Phoenix, unde senatorul McCain i lumi un discurs elegant, salutând importanța istorică a victoriei lui Obama şi Miiuitlndu-şi vina pentru înfrângere. i ful n Kliue BuiNewsweek)

„A fost nevoie de mult timp", a spus Obama în discursul său din Chicago, dc ihiji victorie, „dar în această seară... în America s-a produs schimbarea". (Foto: Charles OmmanneyNewsweek)

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

I tftiul, în Obamaland, unde răsunau vorbele lui Saul Alinsky („Gândiți la nivel |in|«.il, acționați în plan local"), accentul se punea pe aspectul local - de la vecin | vr i in, de la prieten la prieten, de la rudă la rudă. Joe Trippi, geniul politic (•niluversat care a creat Dean Internet, spunea adesea despre campania lui pVmt ca a fost ca Frații Wright la Kitty Hawk, iar Obama era programul Apollo it'ti iilte cuvinte, într-un singur ciclu a sărit peste aviația comercială, călătoria m HVloane particulare şi transport supersonic, pentru a ajunge direct pe lună. iliiiii liat despre această analogie, Rospars a răspuns: „Nu chiar, dacă priveşti țlnv I lawk ca pe un zbor de succes, în comparație cu ceva ce a explodat încă Jf pi- pista de lansare.")

1'iiterea operațiunilor lui Obama putea fi măsurată: rezultatele obținute în (Hiiilnirile preelectorale Iowa s-au dublat, au fost strânşi de două ori mai mulți Mul decât pentru oricare alt candidat din istorie, milioane de voluntari şi-au NII III serviciile. (Doar în Florida, cifrele arătau astfel: 65 de birouri, personal plillll de 350 de oameni, listă de e-mailuri active conținând 650 000 de adrese, J'i (100 de voluntari în fiecare zi de weekend.) Testul suprem urma să aibă loc (w ilnla de 4 noiembrie. între timp, existau semne ale unei furtuni mai puternice pir se apropia. La sfârşitul lunii august, pe când uraganul Gustav amenința Mifi'ita statului Texas, echipa de campanie a lui Obama a anunțat Crucea Roşie ti ,e vor face donații prin pagina de Internet a Crucii Roşii. Pregătiți sei~verele băieții noştri sunt cam țicniți, a spus echipa Obama. Da, da, sigur; cum spuneți

■ HI, ii răspuns Crucea Roşie. Am trecut prin 11 septembrie şi Katrina, vom rezista.

■ And au început să vină banii în urma apelului lui Obama, site-ul web al Crucii Itiiil a căzut în mai puțin de 15 minute.

Capitolul cinci

Scena centrală

Asistenții lui Obama se temeau că familia Clinton avea să acapareze toată atenția. McCain şi-a accelerat campania făcând o alegere impulsivă - Sarah Palin.

La mijlocul verii, computerele de campanie ale lui Obama au fost atacate de un virus. Experții tehnici ai campaniei l-au depistat şi au luat măsuri _ standard de siguranță, precum instalarea unui fire wall. La început, echipa lr i ampanie a crezut că este vorba despre un atac obişnuit de tip phishing14, folosind metode comune. Cel puțin aşa părea la prima

vedere. în realitate, anpania fusese ținta unor acțiuni sofisticate de spionaj electronic străin.

A doua zi, la sediul de campanie al lui Obama au sosit doi vizitatori: un ■mm ut l;BI şi un reprezentant al Serviciilor Secrete. „Vă confruntați cu o pro- Mcniă mult mai gravă decât vă dați seama", a spus un agent FBI. „Securitatea luiuneavoastră a fost compromisă şi un număr semnificativ de fişiere au fost Iwcărcate din sistem." Agenții federali erau scumpi în declarații şi nu au răspuns ia prea multe întrebări. Dar ziua următoare, şeful de campanie al lui Obama, iinvlcl Plouffe, a fost contactat de şeful de personal al Casei Albe, Josh Bolten. Aveți o problemă reală", i-a spus Bolten acestuia. „E mult mai gravă decât vă itimginați şi trebuie să vă ocupați imediat de ea."

I.a sfârşitul după-amiezii, directorul tehnic al campaniei, Michael Slaby, M alia la telefon cu agentul FBI din domeniu, care conducea ancheta din Los ni'.eles. Lui Slaby i s-a spus că hackerii au mutat foarte rapid fişiere din sistemul a i)bama. Exista posibilitatea ca întreaga rețea computerizată a lui Obama •A II Ibst compromisă.

r.chipa de campanie a contactat o firmă de top în domeniul securității ti liiiologice pentru a curăța sistemul. La 18 august, un oficial al echipei lui HUIDUI a fost convocat la sediul FBI din Chicago pentru o şedință, doar pentru 11 *e spune că FBI-ul a primit ordin de la Casa Albă să nu divulge nici un fel 1« Informații. Oficialul echipei lui Obama a întrebat de ce şi i s-a răspuns că, " nuna cu trei ore, agenții federali au aflat că şi campania lui McCain fusese "iiiipiomisă.

I luna de securitate contractată de echipa lui Obama a reuşit, în cele din •tuni, să elimine virusul. (Registrele cu fondurile colectate de campanie erau

11 Activitate ilegală în domeniul securității calculatoarelor, care constă în ob¬

ținerea datelor confidențiale, folosind tehnici de manipulare a identității unei

persoane sau a unei instituții (n.red.).

păstrate într-un alt sistem, astfel că nu fuseseră compromise.) La 20 aiii ii»! membrii echipei lui Obama au putut participa la şedința de informații cu I hl Acestora li s-a spus că sistemul fusese atacat de o „entitate străină". Oln tulul a refuzat să divulge ce fel de „entitate străină", dar a declarat că servii nli .1» informații americane credeau că ambele campanii fuseseră ținta spionn|iihi(politic din partea unui stat - sau a unei organizații străine - care dorea sa * nil evoluția taberelor Obama şi McCain pe probleme de

politică, informații i ne puteau fi folositoare în cadrul unor negocieri viitoare cu administrația i ni* avea să ajungă la putere. Nu au existat indicii că ar fi fost implicate organiiijli teroriste; experții tehnici angajați de echipa Obama au speculat că hackenl m fi de origine rusă sau chineză.

Obama însuşi a fost pus la curent cu detaliile situației, iar laptopul său pm sonal a fost atent examinat; însă acesta nu fusese atacat. Oamenii lui Olum. au luat anumite măsuri pentru sporirea securității sistemului computeiial, inclusiv codarea tuturor fişierelor folosite de echipele de politică şi tranziții Agenții federali i-au asigurat că nu fuseseră atacați de adversarii politici, ccra ce i-a liniştit într-o oarecare măsură. Un oficial al echipei McCain a conliinun pentru revista Newsweek că şi tabăra lor fusese atacată şi că FBI se implii a deja III anchetă. Casa Albă şi oficialii din cadrul FBI nu au făcut comentam U începutul acelei săptămâni.

Peniru I)avid Axelrod, săptămânile din luna august, dintre turneul triuinlnl al lui Obama în străinătate şi convenția democrată, erau „săptămâni pierdui«' Privind înapoi, după ce a avut loc convenția, strategul-şef al lui Obama avi ■ impresia că întreaga campanie intrase într-o „rutină". Deşi echipa Obama ridiculizat public spotul lui McCain cu „vedeta", considerându-1 un semn il disperare din partea taberei republicane, consilierii mai sinceri ai lui Obatit-i au recunoscut că acesta a fost puțin nelinişlit şi a devenit mai precaut. AXCIUMI a decis să minimalizeze aspectul de concert rock al campaniei. Candidaiul im mai avea în program atât de multe întruniri mari, ci participa mai degrabă l-

întâlniri restrânse şi mai liniştite. Axelrod era puțin nelinişlit din cauza

venției democrate din Denver, care se apropia. Echipa de campanie declam deja că Obama se va adresa în ultima seară unui stadion de fotbal din Den* • • plin de susținători. Intenția era aceea de a-1 imita pe John F. Kennedy, cau ■ 1960, a plecat din sala aglomerată unde avea loc convenția pentru a-şi su-.iin# discursul de acceptare în luminile masivului Memorial Coliseum din Los Any.il. t

(De asemenea, echipa Obama voia să se folosească de acest eveniment pe

a crea o bancă telefonică imensă - fiecare dintre cei care participau urma t , folosească telefoanul mobil pentru a-şi suna prietenii şi rudele. Au fosi mln-f antene suplimentare pentru a face față avalanşei de apeluri şi mesaje MU l La Invesco Field din Denver, personalul de producție al Comitetului Na (lumi Democrat a propus să fie ridicate nişte imense coloane albe pe fiecan |MH| a scenei, cu tot felul de lumini şi ornamente. Pentru

Axelrod, întregul «« semăna cu o versiune exagerată a Greciei antice - sau, mai bine spin. ■ H (

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

it iiii din Războiul stelelor - şi a cerut ceva mai modest şi mai sobra, simplu, ildi prezidențial. Designerii au revenit cu nişte coloane albe care aduceau vag ' u ui radele dintre Aripa Vestică şi Casa Albă, arătând încă destul de pompos, prulmbil, dar mult mai bine decât încercarea de recreare a muntelui Olimp.

Campania Obama s-a mândrit întotdeauna cu distanța păstrată față de

Jceata de petrecăreți şi susținători de la Washington. Dar convențiile de nominalizare sunt, de obicei, sărbători deosebit de grandioase ale partidului. Inevitabil, existau câteva tensiuni între unii democrați obişnuiți şi insurgenți til Ini Obama pe drumul către Denver. Delegați şi congresmeni, care primeau de obicei o mulțime de bilete gratuite, au primit de data aceasta doar câteva, pentru a putea face loc oamenilor obişnuiți. Interzicerea biletelor gratuite a dat l-las unui cor de reclamații provenind dinspre Dealul Capitoliului şi Coridorul K Street: membrii ştaifului Obama nu îi ascultau, nu le dădeau atenție, nu le ceteau sfatul - toate acestea erau, în fond, adevărate. L-au invitat pe Peter Hulise, fost asistent principal al lui Tom Daschle, fostul lider al majorității din Nenat şi consilier apropiat al lui Obama. Rouse, mai în glumă, mai în serios, a prezentat ca „mituitor". A propus un program elaborat, destinat membrilor t oiigresului, dar ideea a fost respinsă ca fiind prea stânjenitoare şi nu neapărat necesară. Aşa cum a explicat unul dintre asistenții principali, „Toată lumea îi Iubeşte pe învingători". Dacă Obama avea să învingă, toate îi vor fi iertate, a

■ pus asistentul. Iar dacă avea să piardă, ei bine, nu mai avea importanță. Echipa I)bnma nu a vrut să fie prinsă în încercarea de a satisface toate grupurile de interese care alcătuiesc Partidul Democrat modern - cel care a pierdut 7 dintre ultimele 10 alegeri prezidențiale. Campania lui John Kerry a creat birouri ela- I"aale de relații cu grupurile etnice, muncă organizată, grupuri pentru persoane handicapate, pentru femei, pentru homosexuali şi lesbiene. Ca o soluție de

promis, s-a stabilit ca echipa să aibă un singur responsabil pentru fiecare

illulre aceste grupuri, dar ulterior s-a decis că întreaga poveste era o risipă de lotțft de lucru şi au trimis angajații din departamentele respective să lucreze i"' ieren, în acțiuni de strângere a voturilor.

Kxistau anumite nelinişti că familia Clinton, care se gândea deja la anul 2012,

■ i putea încerca să acapareze întreaga atenție, probabil cerând în parlament ufi voi care să arate cât de aproape se afla Hillary de câştigarea nominalizării. Membrii echipei Obama considerau că se puteau baza pe familia Clinton doar -'ai cftt să spună că au încercat să îl ajute pe Obama, dar nu pentru a-i asigura ¡.nu iu în noiembrie. Cabinetul Obama era îngrijorat din cauză că nimeni nu • n e o copie a discursului lui Bill Clinton, îşi aminteşte Michael Sheehan,

■ ia anul democrat însărcinat cu pregătirea discursului. Existau două explicații i o.Ihlle: una, aceea că Bill Clinton plănuia să spună ceva controversat, într-o

i aie măsură, ceva ce nu dorea să împărtăşească înainte cu ceilalți sau, a '"un ilinton nu înceta să îşi rescrie discursul. Cunoscând obiceiurile de muncă ilf lui (linton, Sheehan i-a asigurat că era vorba de a doua variantă.

106 Evan THOMAS

în realitate, Hillary Clinton se înțelegea mai bine cu John McCain do .11 111 Barack Obama. Fosta Primă Doamnă şi senatorul cu patru mandate din Anmm au băut împreună câteva pahare la petrecerile de la Senat; se considerați umil pe celălalt veterani ai războaielor politice şi împărtăşeau un anumit di-.pn t față de Obama, pe care îl considerau bătător la ochi şi ageamiu. La începutul lunii iunie, în seara în care a pierdut oficial nominalizarea din partea Partidului Democrat, Hillary a avut o conversație telefonică lungă şi prietenoasă cu .lulm McCain. Când Hillary s-a întâlnit în sfârşit cu Obama, în casa senatoarei Dianin

Feinstein, câteva zile mai târziu, i-a spus lui Obama că nu voia să treacă

întregul proces de validare pentru poziția de vicepreşedinte decât dacă se giln dea serios să o numească pe ea. Procesul de validare era oneros, presupune.1 declarații complete de avere şi includea chiar întrebări indiscrete cu privite In relațiile intime şi la căsnicie. în vară, pe măsură ce criza financiară s-a ad.iu cit, Eric Holder, principalul factor de decizie în alegerea vicepreşedintelui, n adăugat întrebări suplimentare referitoare la ipotecă şi la afacerile financiatr problematice.

Obama 1111 intenționa să o aleagă pe Hillary, nu neapărat pentru că îi fuse 1 .1t.11 de iriult timp adversară în campanie, ci mai degrabă din cauza soțului ci ..Nu te ulcj'.i doat cu Hillary, te alegi şi cu Bill", a declarat un consilier de .il lui (»luiu.i IM liipa sa pai unise de pe urma lui Bill Clinton în timpul campaniei piclimmaic Nu doicau sa fio laturi do ol în alegerile

generale. Totuşi, din cânii 111 c.'lnd, atunci cânii numele lui I lillary apărea în discuțiile legate de numiie.i vicepreşedintelui, consilierii lui Obama aduceau toate motivele posibile pen tru care nu trebuia avută în vedere, iar Obama îi oprea şi îi întreba: „Suntem siguri?" Avea nevoie să se convingă încă o dată că familia Clinton le-ar fai r mai mult rău decât bine.

Sentimentul de prudență care cuprinsese echipa de campanie în ajunul pe¬rioadei cu spotul „vedeta rock" s-a făcut resimțit şi în timpul deliberărilor pent 111 postul de vicepreşedinte. Preferatul lui Obama era Tim Kaine, tânărul guvernatul de Virginia, un reformator care putea câştiga voturile statelor roşii. Asemene.1 lui Obama, Kaine se trăgea dintr-un mediu sărac, dar absolvise Facultatea de Drept de la Harvard. „Chiar îmi place băiatul ăsta", a spus Obama despre Kaine Guvernatorul cu un mandat în Virginia era cel mai uşor de validat - „E fai.i pată", a spus Holder, fluturând o foaie albă de hârtie. Dar, cu republicanii c m comentau neîncetat lipsa de experiență a lui Obama, Kaine putea fi o alegen- riscantă. La începutul procesului, Obama a anunțat: „înclin către Biden", scn.i torul cu şase mandate din Delaware. Joe Biden avea experiență ca preşedinte ,il Comitetului de Relații Externe din Senat şi se comporta ca o persoană absolut obişnuită, ceea ce dădea bine în rândul intelectualilor. Vorbea prea mult şi n întrerupea pe alții, dar era lipsit de orice urmă de răutate.

Holder, fost procuror general adjunct în timpul administrației Clinton şi pei sonaj cu state vechi la Washington, a fost uimit de stilul, deopotrivă desclu.-, .1 impenetrabil al lui Obama, pe parcursul celor opt ore de întâlniri pe caro Ic .m

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

jwMimit împreună discutând despre potențialii vicepreşedinți. Obama era sâr- fiiliirios, dezvăluind fracțiuni de informații ascunse în registre, şi se purta ca HM piofesor de Drept care are de-a face cu studenți şovăielnici („Nu ți-am auzit |ifliriea", le zicea el celor de la masă care nu mai spuseseră nimic de multă • ii mc.) Mulți politicieni pretind că ascultă toate părerile; Obama chiar o făcea, hm', „la final, nu ştiai care era poziția lui. Când se ajungea la decizia finală, »¡iuțeam ceva, dar nu aveam nici o certitudine". Holder credea că Obama avea MII lalent în a nu-şi manifesta prea clar intențiile - întrucât „oamenii vor să •pună ceea ce vrea şeful să audă, iar dacă nu ştiu ce gândeşte acesta, obții un Ini mult mai sincer".

Ia Convenția Democrată din Denver nu au apărut surprize neplăcute. Soții LjClinton au ținut discursuri impresionante care au tulburat audiența, adevă- i .ții susținători din sală şi milioanele de telespectatori. (Nu a trecut neobservat iu Obamaland faptul că Hillary, către sfârşitul convenției, şi-a adunat cei mai npropiați consilieri într-o cameră de hotel pentru a-şi

discuta planurile pentru .'Dl2.) Conştientă că va fi privită cu ochi critici de unii, Michelle Obama s-a n llgurat că discursul său a fost gata cu o lună în avans şi 1-a memorat. Ca să Vicargă orice dubii, în discurs a declarat explicit cât de mult îşi iubea țara. în M'iira inaugurării, era vizibil agitată în fața camerelor de filmat, dar acest lucru nu i ştirbea câtuşi de puțin din eleganță şi frumusețe. Michelle şi cele două fiice ule sale s-au angajat într-o discuție teatrală dar drăguță, prin video, cu Barack, i are se afla în camera de zi a unei familii din clasa de mijloc din Vestul Mijlociu I ie ntru a urmări discursul. Obama a petrecut din nou nopți în şir pentru a-şi rontura discursul de joi seara. Repeta, în sfârşit, cel mai important discurs din viața lui, de pe un prompter din apartamentul său de la hotelul Hyatt, când s-a nii.it o bătaie în uşă. Candidatul a oprit discursul şi s-a dus la uşă. Erau cei de In room-service. „în regulă", a spus Obama. „Cine a comandat salata?" Axelrod i l idicat sfios un deget şi toți au început să râdă.

Câteva ore mai târziu, la 19:30, Obama a străbătut încet coridorul cu dra¬perii, întunecat şi care-ți crea o senzație de claustrofobie, spre o mică sală de n'jteptare din spatele scenei. (în noaptea de dinainte, Axelrod comandase un ilccor ceva mai potolit - cu mai multe lumini şi mai multe drapele americane ile fundal.) Obama se plimba în cerc, cu mâna la bărbie şi privirea în pământ. H ii oprit, şi-a îndoit brațele, s-a întors cu fața către scenă câteva momente, apoi ■ i Ieşit, întâmpinat de vocile a 80 000 de oameni.

I)iscursul său a avut un mesaj puternic, adresându-se îndeosebi clasei mun- i iiuare, a fost sugestiv pe alocuri - dar nici pe departe la fel de înălțător precum i el din timpul alegerilor preliminare. Pe parcursul unei mari părți din discurs, i iliiima a arătat ca orice alt candidat democrat la preşedinție, care citea o listă IL promisiuni. Obama accepta nominalizarea din partea partidului său, la cea tir I 45-a aniversare a discursului lui Martin Luther King, intitulat „Am un vis", i iint la Memorialul Lincoln, pe National Mall. Stând în fața stâlpilor falşi, pe

■J jf]{] Evan THOMAS

scena de la Invesco Field, Obama a făcut o scurtă referire la „un tânăr picni din Georgia", dar nu a pronunțat numele lui King. Consilierii săi nu au vi ui să spună dacă era doar poetic sau dacă evita să folosească un nume care im it împărțea alegătorii în tabere separate.

Dar cei mai apropiați asistenți ai săi erau profund mişcați, probabil nun puțin de discursul în sine cât de faptul că ajunseseră atât de departe. Axelrod care a plâns pe întreaga durată a discursului, părea secătuit, epuizat de mai şui îndelungat către această noapte în care se scria istoria. Plouffe părea aproapt la fel de agitat ca întotdeauna, dar a mărturisit: „Am

plâns. Clătinam din cap Priveşti înapoi la tot ceea ce ai văzut în 18, 19 luni de zile şi este greu de de scris. Acum mai avem nouă săptămâni şi jumătate pentru a transforma toali astea în realitate."

Şeful de cabinet al lui Obama, Jim Messina, adormise doar de câteva ou când a început să sune telefonul mobil. Era încă întuneric în dimineața de ." august. Messina şi alți câțiva membri ai echipei fuseseră într-un bar pentru a sărbători discursul lui Obama.

„Trezeşte te", a spus vocea de la celălalt capăt al firului. „Au ales-o pe Palin."

Messina ai li recunoscut dintr-o mie vocea liniară şi serioasă a lui Ploufie dai ei a un a adormit. „Du-te dracului", a spus el. „De ce mă trezeşti? Termina cu prostule „Vorbesc serios", a spus Plouffe. „Trezeşte-te şi adună-ți echipa ' Messina s a rostogolit din pat, gândindu-se că republicanii intră probabil iu panică, altlel nu ar fi ales niciodată pe cineva precum Sarah Palin. Decât daca erau cu adevărat disperați.

Avionul lui Obama decola de pe aeroportul din Denver în jurul orei 9 dinii neața, când Axelrod a primit confirmarea că McCain o alese într-adevăr pe Palin pentru funcția de vicepreşedinte. A mers în cabina din față pentru a le da vestea lui Obama şi aliatului său, Joe Biden. întrebarea lui Biden a fost „Cine e Palin?"

McCain îl dorise inițial pe Joe Lieberman. Cei doi senatori erau prieteni împărtăşind acelaşi simț al dreptății şi al onoarei. La jumătatea lunii augu i când redactorul Newsweek, Jon Meacham, 1-a intervievat pe McCain la bordul avionului de campanie, discuția s-a îndreptat asupra cărții The Winds of Wm bestseller scris de Herman Wouk despre cel de-Al Doilea Război Mondial Personajul principal, un comandant de navă pe nume Pug Henry, era unul dintre preferații lui McCain. După cum s-a dovedit, Lieberman - care stătea pi partea cealaltă a culoarului şi asculta interviul - era prieten cu Herman Wouk „Să mergem să-1 vizităm pe Herman!" a strigat Lieberman. „Da!" a exclamai McCain. Cei doi au început să plănuiască o excursie până la casa lui Wouk ilm California. „Putem scutura copacul cu bani", a chicotit McCain (Wouk trai. n într-o zonă de bogătaşi, în Palm Springs, California.) Lui McCain îi plăcea In nebunie să călătorească împreună cu Lieberman, un tovarăş care a susținu» campania din Irak, aproape cu prețul locului său din Senat, în statul liliecii

tlminecticut. Celălalt tovarăş de călătorie al lui McCain, Lindsey Graham, a iii'.igtat ca McCain să îl aleagă pe Lieberman, care era încă pe listele demo-

• nuilor, arătând astfel că McCain pune țara mai presus de eticheta partidului

i.ispunzând astfel alegerii democraților, a primului candidat afro-american la

prețedinție. „Trebuie să răspundem istoriei cu istorie", a declarat Graham.

Dar când McCain a pomenit numele lui Lieberman la o şedință secretă de nivel înalt care a avut loc în Sedona, Arizona, într-o zi de duminică, pe 24 nUgust, pentru a trece în revistă opțiunile pentru poziția de vicepreşedinte, nilstenții săi au sărit ca arşi. L-au avertizat că sprijinul în rândul protestanților rni şi aşa destul de scăzut. Lieberman se pronunțase pentru libertatea de ale¬gere în privința avortului, ceea ce venea în contradicție cu dreapta religioasă şi puiea chiar provoca o luptă deschisă în cadrul convenției. Expertul în sondaje HiII Mclnturff a spus că un astfel de aliat avea potențialul de a cauza o scădere ni 20 de procente a sprijinului în rândul electoratului de bază al lui McCain. O creştere nesemnificativă în rândul alegătorilor independenți sau a democraților neconvinşi nu ar fi putut acoperi diferența. Avea să fie greu pentru McCain să Ireacă peste această lovitură, în cele două luni rămase până la alegeri.

Lieberman fusese, aşadar, pus pe tuşă. La fel şi fostul guvernator de l'ennsylvania, Tom Ridge, un alt preferat al lui McCain, care împărtăşea ace¬leaşi vederi politice ca şi Lieberman. Astfel, au rămas pe listă Tim Pawlenty, Kiivernator de Minnesota, Mitt Romney, fost guvernator de Massachusetts, şi un personaj necunoscut - guvernatorul de Alaska, Sarah Palin. Romney putea li O alegere potrivită; țara se îndrepta spre o perioadă economică întunecată, Iar Romney, fost om de afaceri, putea compensa lipsa pregătirii economice pe care McCain şi-o recunoscuse. Dar McCain nu l-a plăcut câtuşi de puțin pe Romney în timpul alegerilor preliminare - plus că avea prea multe case lirei, ceea ce însemna că, împreună, McCain şi Romney aveau 10). Pawlenty, popularul guvernator al unui stat indecis pe care republicanii au avut nevoie disperată să îl câştige în noiembrie, era o alegere sigură; lui Salter îi plăceau in mod special calitățile lui Pawlenty.

Dar McCain nu a făcut alegerea sigură. Un consilier şi-a amintit ulterior

• ii desemnarea lui Paulenty ca alegere „sigură" a funcționat ca o garanție a lupt ului că McCain nu avea să îl aleagă. îmboldit de Schmidt şi Rick Davis, Mc(lain a început să se intereseze de Palin, guvernator aflat la primul mandat, ' mi! a zguduit peisajul politic din Alaska învingându-i pe colegii mai în vârstă ■lin partid, neînfricată şi sfidătoare... semănând puțin cu McCain. A sunat-o in acea duminică în timp ce participa la Alaska State

Fair. A fost o convorbire telefonică rapidă, de doar cinci minute, iar Palin îl auzea destul de greu pe h li ain, din cauza zgomotului de la târg. Dar McCain a fost intrigat. Le-a spus Iul Salter şi Schmidt s-o aducă în Arizona ca s-o cunoască. Schmidt şi Salter

au întâlnit cu ea imediat ce a ajuns în Flagstaff, miercuri. Cei trei au stat de HI Im până târziu în noapte.

106 Evan THOMAS

Schmidt şi Salter au testat-o, au încolțit-o, au căutat discrepanțe între vedct 11« sale şi cele ale lui McCain. Palin a înlăturat teama cu privire la diferențele MIII stanțiale de opinii. „De ce e aşa o mare problemă?" a întrebat ea, zâmbind în lelul său sfidător şi provocator deopotrivă. Cu accentul şi farmecul ei popular, Palin ei a o persoană cu picioarele pe pământ, se gândea Salter, care îşi făcuse griji pana atunci. Acesta fusese îngrijorat; îl preferase pe Pawlenty, care emana acea tărie di caracter tipică celor din Vestul Mijlociu. Schmidt a fost pro-Palin de la bun înce| nu I-a văzut potențialul de populist conservator, acel gen de politician care loveşir ui elită şi care a uimit baza republicană de care Karl Rove avusese atâta grijă în anii administrației Bush. Alegând-o pe Palin, susținea Schmidt, McCain putea să îi fiur „mantia" schimbării lui Obama. Nu era pentru prima dată când Salter ajungea la părerea lui Schmidt. în casa unuia dintre asociații lui Cindy McCain, cei doi au încercat să îi explice cât de dificile vor fi lunile următoare. Nu a părut câtuşi de puțin intimidată. A fost sinceră cu privire la familia ei, spunându-le asistenților Iul McCain că fiica sa necăsătorită, în vârstă de 17 ani, era însărcinată.

Palin a rămas în Flagstaff miercuri noapte. Joi dimineață, foarte devreme. Schmidt şi Salter au condus-o în Sedona, unde a avut o întâlnire de o oră cu McCain şi a stat puțin de vorbă cu Cindy După aceea, McCain şi soția sa au lacul o plimbare prin golf. McCain s-a consultat pentru ultima oară cu Schmidl •a Naltei. Palin leprezenta o alegere curajoasă şi era un luptător puternic, i-au '.pic. cei di a consilieri lui McCain. Dar nu avea experiență în politica externa şi era nouă pe scena politică națională. Lui McCain nu i-a trebuit mult timp sa ia o decizie. Până la ora 11, în acea dimineață de joi, o invitase pe Palin să i se alăture în cursă. Palin a spus da, fără să ezite o clipă.

Echipa a conservat o adevărată secretomanie în această privință. Charhe Black, unul dintre principalii consilieri ai lui McCain, implicat în discuțiile iniția le cu privire la Palin, nu a aflat decât târziu, joi seara. Expertul în discursuri, Mau Scully, şi directoarea de comunicare, Nicolle Wallace, au fost trimişi în Cincinnni i şi li s-a dat numele unui hotel mic, necunoscut. Când au ajuns, l-au găsit pe Saltei stând pe bordură, fumând,

în timp ce Schmidt se holba la BlackBerry. Cei dm i-au escortat în cameră fără să le spună nimic. Când au ieşit din lift, Scully a început să se întrebe cine naiba o fi în spatele uşii. Colin Powell? Schmidl .i deschis uşa apartamentului şi a spus: „Faceți cunoştință cu candidatul nosim la funcția de vicepreşedinte." Lui Scully i-au trebuit câteva momente pânu i asimileze despre cine era vorba. Wallace, încă amețită de calmantele pe cate li luase pentru o operație la măsea, nu avea nici cea mai vagă idee.

Alegerea lui Palin avea aerul unui raid de gherilă, o operațiune secu i Salter, Schmidt şi guvernatorul Palin s-au cazat la hotel folosind nume Inii«, pretinzând că se află în oraş pentru o reuniune de familie. Corabia pirați Ini ■ întorsese! Deşi primise ordine să se comporte asemenea unui politician obraiun (să prezinte spoturi negative, să evite reporterii, să citească de pe blestemului ăla de prompter), McCain s-a revoltat în felul său, alegând un coleg subvcite - o mamă obişnuită, stilată, care le dăduse câteva lecții ştabilor petrolului iln.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Al.iska. Era romantică, dar totodată uşor impulsivă. Pentru McCain, operațiunea ilc validare s-a bazat în mare măsură pe Internet, pentru a verifica mediul din cure se trăgea. Davis pusese ochii pe Palin de luni de zile, dar nu părea că echipa ¡le campanie ar fi făcut cercetări extinse, amănunțite, în Alaska. Unii dintre asistenții lui McCain erau puțin agitați din pricina alegerii stil „Ave Maria" a lui McCain. Când candidatul republican şi-a prezentat aliatul în acea dimineață de vineri, 29 august, de la un complex universitar sportiv din Dayton, Ohio, unul dintre asistenții săi, care privea din culise, a murmurat: „E cu bătaie lungă."

Alți consilieri de campanie se arătau mulțumiți, în timp ce presa încerca să înțeleagă ce se petrece. Unii reporteri nu ştiau nici cum să pronunțe numele lui Palin. Dar, în noaptea de sâmbătă, câțiva reporteri au început să pună între¬bări despre Bristol, fiica lui Palin. Unii o văzuseră şi i-au explicat unui asistent cii părea a fi însărcinată. Asistentul a spus că nu ştie ce să le răspundă, dar Schmidt 1-a trimis pe unul dintre prietenii lui McCain, Steve Duprey, să meargă şi să poarte o discuție incomodă cu Palin. Auzind că reporterii încep să pună întrebări, s-a uitat scurt pe fereastră şi a răspuns: „Avem o familie puternică. Ne-am ocupat deja de această problemă. O să îi spunem lui Bristol. O să fie în regulă. Să trecem mai departe. Ce altceva?"

Palin a rămas flegmatică ziua următoare, când blogurile de aripă stângă au început să speculeze că Trig, în vârstă de 5 luni, era de fapt copilul lui Bristol şi că Palin o acoperea pe fiica sa. Când un asistent i-a spus lui Palin că a înce¬put să primească telefoane de la „respectabile

trusturi de presă", care solicitau dovezi fiziologice că Trig era, într-adevăr, fiul lui Palin, aceasta a răbufnit: „Ce vor, să le arăt vergeturile?"

La convenția din St. Paul, Palin nu a fost deloc deranjată de clubul de băieți în care tocmai intrase. într-o noapte, Schmidt şi Salter s-au dus în camera ei de hotel pentru a o pune la curent cu situația. După un minut, Palin a intrat în i .uneră, înfăşurată doar într-un prosop, şi un altul în jurul capului. Le-a spus să stea la poveşti cu soțul ei, Todd, un tip destul de laconic. ,yin imediat", a spus i-a. Salter în încercat să închege o conversație. Ştia că Todd era pe jumătate din Alaska şi că participase la campionatul de maşini de zăpadă.

„Şi care e diferența între un snowmobile şi o maşină de zăpadă, totuşi?" a littrebat Salter. „Sunt unul şi acelaşi lucru", a răspuns Todd. „Bun, dar atunci de ce nu se numeşte snowmobile?" a continuat Salter. „Pentru că e o maşină de .ăpadă", a venit răspunsul.

Mai târziu, Schmidt şi Salter au ieşit la o țigară. „Ce zici de eschimos? E în ii'gulă?" a întrebat Schmidt. Salter a ridicat din umeri şi a mai tras un fum.

McCain iubea întreaga familie Palin. Păreau să aducă un sentiment de uşu- iiiie, dacă nu chiar o tuşă de anarhie, în Straight Talk Express, care devenise un loc cam lipsit de bucurie. Piper, fetița de şapte ani a guvernatorului, nu » a sfiit să se urce în poala lui Lieberman pentru a ajunge la mama ei. Lindsey 1 II nliam se amuza răutăcios dându-i copilului să bea Mountain Dew, o băutură

106 Evan THOMAS

de care era aproape dependent. McCain a vorbit cu aliata sa despre amu i vânătoarea în sălbăticie. Duprey a creat un tricou pe care scria: CAND1I AT i i NOSTRU PENTRU VP ŞTIE SĂ VÂNEZE, SĂ TRAGĂ CU ARMA, SĂ SE ÎMBRACI', SĂ GĂTEASCĂ CINA. JOE BIDEN COMANDĂ MÂNCARE LA PACHET. Palm . îmbrăcat tricoul şi 1-a îmbrățişat. „îmi place la nebunie tricoul ăsta."

în dimineața de după discursul de acceptare, McCain se simțea atât de pliu de entuziasm cum nu mai fusese văzut de săptămâni întregi. McCain a luci ai din greu la discurs. După ce s-a certat cu Salter, a fost de acord să vorbeasi .1 despre experiența sa ca prizonier de război. Salter îşi făcea griji că McCain ai putea începe să plângă, dar acesta i-a spus: „Stai undeva unde te pot vedea OK?" Discursul s-a încheiat într-o notă dramatică, McCain implorând mulțimea „Ridicați-vă, ridicați-vă şi porniți la luptă!" Salter a ajuns în primul rând, aplau dând şi făcându-i furios semne lui McCain să profite de răspunsul publicului

McCain fusese prea tensionat ca să poată dormi şi 1-a sunat pe Graham la ora 1 dimineața („Ce spui, băiete?" „Victorie!"). Opt ore mai tîrziu era încă treaz în Cedarburg, Wisconsin, a arătat spre Palin şi a exclamat către mulțime: „Nu este oare cel mai minunat aliat din istoria acestei națiuni?" Publicul lui McCain era de obicei pus în umbră de întrunirile rivalului său. Dar, cu Palin alături, mulțimile au început să crească, egalându-se numărul celor care apăreau la Obama: 5000, 10 000, 15 000 de oameni. Pe McCain nu îl deranja că oamenii veneau să o vadă pe Palin.

Palii Solis Doyle, NeeraTanden şi Karcn Dunn, foste asistente ale lui Hillary Clinton, care lucrau acum pentru Obama, au urmărit la televizor discursul lui Palin de la convenție. S-au uitat una la alta. „Femeia asta o să ne dea de furcă", a spus una dintre ele.

Atmosfera la sediul lui Obama fusese amețitoare, atunci când s-a aflat vestea despre alegerea făcută de McCain pentru funcția de vicepreşedinte. „OK, jocul s-a terminat", s-a hazardat cineva să afirme la teleconferința de dimineața. Dar, curând, un sentiment de nelinişte părea să-i cuprindă pe toți. Axelrod s-a simțit jignit când un membru al echipei a îndrăznit să sugereze că Palin era un politician aproape la fel de bun ca Obama. A spus că era sigur că începătoarea din Alaska avea să cedeze în cele din urmă. Plouffe, stoicul director de campanie, adopta, ca de obicei, aceeaşi atitudine No Drama Obama, cerându-le tuturor sa se calmeze şi să aştepte să treacă mania Palin.

Unul dintre oamenii de bază din staff a relatat mai târziu că, atunci când Obama a scăzut în sondaje şi McCain părea să îl întreacă la mică diferența mulțumită în special unui nou val de susținători de sex feminin, nu a fost alai de îngrijorat cu privire la sondaje, pe cât era în privința impactului pe caie acestea îl vor avea asupra echipei Obama. „Oamenii s-au comportat cam cin dat câteva zile", a povestit el. Păreau că încearcă să-şi revină, nesiguri cum ..a întoarcă lovitura spre o femeie care a glumit pe seama lui Obama în discursul ei de la convenție.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Insă în sediul lui Obama din North Michigan Avenue nu domnea panica - ase- im-nea sentimente (fireşti în cele mai multe campanii) erau tabu. Dar Palin a fost o .ilcgcre atât de neaşteptată, încât unii asistenți erau complet debusolați. Astfel că acest asistent, veteran al unor campanii urâte, s-a dus la ceilalți şi le-a spus: „Nu vă mai gândiți la ea! E vorba de McCain aici!" A fost nevoie de un efort considerabil pentru a-i forța pe membrii complet năuciți ai echipei să îşi dea seama că trebuiau s'i şi concentreze atenția asupra lui McCain, şi nu asupra aliatei sale.

Debitul mare de informații adus de revoluția în tehnologia media scotea ime¬diat la iveală caracterul şi problemele sau greşelile din viața persoanelor publice. 1.1 m i de zile, cele mai rele zvonuri şi teorii ale conspirației fuseseră îndreptate spre (bama: senatorul de Illinois fusese educat într-o madrassa musulmană, a jurat pe Coran, era prieten cu un fost membru al organizației radicale Weatherman, in anii '60. Dar asistenții lui Obama au început să observe că media şi blogosfera vuiau acum de comentarii la adresa lui Palin - că dorea să privatizeze Securitatea Socială, că citea revista grupării extremiste de dreapta John Birch Society, că fusese membru al unui partid politic care dorea ca Alaska să obțină independența față de Statele Unite. Campania Obama nu avea nimic de făcut decât să asculte toate zvonurile. „Multe dintre acestea sunt generate de oameni din afară", a menționat asistentul lui Obama şi a adăugat zâmbind: „Eu cred că zvonurile noastre sunt, în cel mai rău caz, verosimile", împrumutând o definiție a comicului Stephen Colbert, despre informațiile care par adevărate, chiar dacă nu sunt. Bursa zvonu¬rilor începea să o afecteze pe Palin în unele locuri-cheie, precum Florida, unde era considerată de cetățenii în vârstă drept un pericol de dreapta.

Cealaltă metaforă folosită de respectivul membru al ştaifului pentru a explica ceata de comentatori TV şi bloggeri era un meci de fotbal între copii. Gloata se mutase de la un subiect la altul (de la țintă la țintă) în grup compact, ca un grup de copii care aleargă mingea la meciul de fotbal de duminică dimineața. Soluția era să încerci să duci mingea într-o anumită direcție, pentru ca toți copiii s-o urmeze. Uneori, acest lucru era la fel de simplu ca publicarea ştirilor pe pagina de Internet. Pe măsură ce reporterii ajungeau în Alaska pentru a ancheta acuzațiile aduse lui Palin cum că l-ar fi destituit pe şeful trupelor din Alaska pentru că a refuzat să îl concedieze pe fostul ei cumnat, campania Obama trebuia doar să se asigure că aceste poveşti erau distribuite la scară largă. Deoarece nominalizarea lui Palin a stârnit frenezie în presă, reporterii •a-au mutat centrul de interes dinspre Obama spre ea. Deşi campania lui Obama Iacuse deja câteva cercetări în legătură cu opoziția lui Palin, după sosirea utporterilor de investigație, precum Michael Isikoff de la Newsweek, „noi nu mai avem ce căuta aici", a spus asistentul lui Obama, la mijlocul lunii septembrie. I'.lkoff scrisese despre legăturile lui Obama cu Tony Rezko. Acum scria despre Itoopergate15. „îmi spuneam: «Nu te lăsa, Mike!»" a mărturisit asistentul.

15 Scandal în care a fost implicată Sarah Palin, fiind acuzată de abuz de putere pentru că ar fi cerut demiterea fostului ei cumnat din departamentul de poliție al statului Alaska (n.red.).

La mijlocul lunii septembrie, când s-a dezlănțuit criza financiară, Mc :.un se afla în Florida. Mai întâi, respectabila firmă de investiții bancare Lehinan Brothers a anunțat că intră în faliment, apoi compania de asigurări AKi a cerut un împrumut de urgență din rezerva federală. A urmat gigantul Mei i ill Lynch care a căzut în urma vânzării către Morgan Stanley. La o întruniri' din Jacksonville, McCain a rostit o frază familiară din discursul său de campanii' „Fundația economiei noastre este solidă", a insistat McCain, aşa cum o făcuse luni de-a rândul. „Dar trecem printr-o perioadă foarte, foarte dificilă... Vă pro mit, nu vom mai pune America în această situație niciodată. Vom face curățenie pe Wall Street. Vom reforma guvernul."

La sediul Obama, echipa de opoziție nu pierdea vremea. „Intram pe YouTlibe, apoi distribuiam peste tot", a povestit un asistent. „McCain spune că economia e «solidă»", anunța titlul unei e-mail din partea Comitetului Național Democrai în Colorado, Obama a glumit public pe seama lui McCain, într-un fel care pre zenta nu foarte subtil un senator în vârstă de 72 de ani, care îşi pierde mințile „Nu cred că lui John McCain îi este indiferent ce se întâmplă în viața majorii a ții americanilor. Cred că, pur şi simplu, nu ştie. Altfel, de ce ar fi spus tocmai asiiizi, cu doar câteva ore în urmă, că fundația economiei noastre este solidă? I luminile senator, despre care economie vorbiți, mai exact?"

Acum cin i.Indul lui McCain să pară luat pe nepregătite, bulversat şi nesigui l'.chipa sa de campanie a încercat să explice că prin „fundație" se referea la muncitorii americani, iar dacă Obama nu era de acord, atunci senatorul de Illinois era evident împotriva clasei muncitoare.

McCain, pilotul de vânătoare, şi-a schimbat discursul. în emisiunea Todav, a declarat: „Suntem în criză. Suntem într-o criză totală." A făcut apel la alcătuirea unei comisii de tipul celei de la 11 septembrie, care să investigheze ce anume s-a întâmplat. Improviza; echipa sa a fost luată prin surprindere. Obama a atacat din nou, luându-1 peste picior pe McCain pentru că a oferit „cea mai veche cascadorie din manual - pasezi problema unei comisii care să studieze în detaliu". McCain nu a mai pomenit nimic de comisie, după acel moment.

Dar a continuat să se clatine. A anunțat că, din poziția de preşedinte, avea să îl concedieze pe Chris Cox, preşedintele SEC16.1 s-a pus în vedere că preşe dintele nu poate să îl concedieze, deoarece are un mandat fix. McCain, aflai acum în defensivă, a spus despre Cox că e un „om bun", dar că îi va cere oricum să demisioneze.

Sloganul de campanie al lui McCain, „Țara înainte de toate", era pentru el mai mult decât un slogan, era moştenirea vieții şi familiei sale. Astfel că, atnm i când criza s-a adâncit, iar Secretarul Trezoreriei, Henry Paulson, a anunțai i n administrația va cere Congresului să aprobe un împrumut în valoare de 700 de miliarde de dolari care să salveze instituțiile financiare, instinctul lui McCam a

16 Securities and Exchange Commission - Comisia Valorilor Mobiliare din M (n.red.).

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Ins! acela de a plonja. Se vedea ca un fel de Teddy Roosevelt, „omul din arenă", 1111r, în schimb, a devenit ținta ridicolului.

în dimineața zilei de 24 septembrie, Barack Obama a încercat să îl sune pe McCain pentru a-i propune o declarație comună de susținere a împrumutului linanciar, o încercare de a se ridica deasupra campaniei electorale. Obama a vorbit la telefon cu Paulson şi cu preşedintele rezervei federale, Ben Bernanke. Instinctele precaute ale lui Obama îi spuneau să nu se implice în negocierile dintre Congres şi administrație. Le-a mărturisit asistenților săi că nu voia să spună nimic în afară de anunțarea câtorva principii generale (nevoia unei perspective bipartite, care să ajute Main Street şi Wall Street şi care să le taie avântul celor care căutau sprijin federal). Obama a fost impresionat de sinceritatea şi grija profundă, manifestate de contabilii administrației şi nu a vrut să politizeze procesul delicat de negociere. A făcut referire disprețuitor la conducerea lui George W. Bush, numind-o „preşedinția incredibil de contractată", tn mod deliberat, a dorit să îşi angajeze adversarul într-un moment de liniştire a apelor.

Dar McCain nu s-a grăbit să răspundă la apelul lui Obama. Asistenții lui McCain aveau să spună mai târziu că nu dorise să stea de vorbă cu Obama, îna¬inte de a-şi fi pus la punct propriile planuri. înjurai orei 14:30, McCain l-a sunat pe Obama şi i-a spus că se gândea să îşi suspende campania, cerând să amâne prima dezbatere (programată două zile mai târziu) şi că se va îndrepta spre Washington pentru a lua parte la negocieri. La cinci minute după ce conversația dintre cei doi s-a încheiat, McCain a făcut publice planurile sale. Consilierii lui Obama erau năuciți. în spiritul paranoic al campaniilor rivale, aceştia au crezut că McCain încerca să îl tragă cumva pe sfoară pe Obama, refuzând inițial să vorbească la telefon, şi prezentându-i apoi acest plan elaborat de a se întoarce la Washington şi de a suspenda campania. întâlnindu-se cu reporterii, Obama a părut uşor perplex cu privire la intențiile lui McCain, spunând că el nu înțe¬legea nevoia de amânare a dezbaterii - că preşedinții trebuie să fie capabili să Iacă

două lucruri deodată, iar America avea nevoie să îi asculte pe candidați, acum mai mult decât oricând.

Programat să apară în emisiunea lui David Letterman din acea seară, McCain şi-a anulat apariția. Dar, în schimb, i-a acordat un interviu lui Katie Couric de la CBS. Moderatoarea de la miezul nopții a fost necruțătoare, luându-1 peste picior pe McCain, pentru că spusese că va alerga într-un suflet la Washington, ■ And, de fapt, se afla în camera de machiaj de la CBS. Letterman l-a descris pe McCain ca pe un nebun care probabil că greşise doza de Metamucil17.

McCain se afla într-o situație dificilă. Asemenea lui Obama, luase în serios avertismentele că întregul sistem financiar era în pericol şi că, în cazul în care

• oitgresul nu aproba ajutorul financiar până luni, îi aştepta o criză catastrofală a i reditelor. în acelaşi timp, auzise de la prietenii săi din Dealul Capitoliului

• a republicanii erau îngrijorați din pricina planului de salvare a administrației.

17 Laxativ puternic (n.red.).

Dacă stătea deoparte, iar legea eşua, ştia că avea să fie învinuit. Spre dense bire de Obama, el nu putea să rămână cumva deasupra acelor frământați

„Implicarea a fost singura mişcare pe care o puteam face", a spus Salter

Dar latura idealistă şi spiritul de inițiativă i-au întunecat lui McCain judecata politică. Poate că s-a văzut întorcându-se la Washington în postura unui salvați n, dar Washingtonul nu îl dorea - nu doar democrații, nici măcar republicanii sat Căutând o reformă a eticii şi un compromis cu privire la problema imigranților ot în 2007, McCain a intrat în contradicție cu mulți congresmeni republicani im portanți. Nici un lider republican nu s-a dus la el când a ajuns la Capitoliu. „Nu îl plac foarte tare", a recunoscut precaut un asistent al lui McCain. McCain I a sunat pe liderul majorității din Senat, Harry Reid, pentru a-i prezenta planul său, iar liderul democrat a citit cu un ton rece dintr-un comunicat de presa care îl acuza pe McCain că ar fi venit la Washington pentru a pune în scenă şedință foto. „Fii serios, Harry", a protestat McCain în fața lui Reid, pe care il cunoştea de mai bine de treizeci de ani. (După ce a închis, McCain s-a mulțumit să râdă şi clatine din cap.) McCain i-a cerut lui Bush să-i convoace pe toți liderii din Congres şi pe candidații politici la Casa Albă, dar sesiunea s-a transformat intr o farsă care a stârnit furie. După ce au vorbit democrații, Bush s-a întors citire

John Hoehner, liderul republican din Congres. Boehner i-a spus preşe duiielui ca tui putea strânge voturile republicane necesare pentru aprobarea legu. Au început strigătele. Barney Frank, democrat şi preşedinte al Comisiei Bancare a Congresului, a cerut să ştie care este poziția lui McCain. McCain a rămas tăcut, lucru care nu îi stătea deloc în fire. Nu a vrut să treacă peste co legii săi republicani. (McCain le-a spus ulterior asistenților săi că, atunci când au început strigătele, el se întreba „Ce naiba se întâmplă?" şi se simțea ca şi cum ar fi asistat la un spectacol de circ.) Obama a dat doar din cap când le a povestit asistenților săi. Le-a spus că Secretarul Trezoreriei, Paulson, căzuse în genunchi implorând-o pe Nancy Pelosi, preşedinta Camerei Reprezentanților să nu încalce înțelegerea. „Henry, nu ştiam că eşti catolic", i-a răspuns ea. I a spus să meargă să se roage de tabăra republicană.

Negocierile au fost reluate a doua zi, vineri, iar McCain a decis că puteți să participe, totuşi, la dezbatere. Dar când s-a întors la Washington dupa dezbaterea de sâmbătă şi a cerut să fie inclus în negocieri, a fost refuzat. McCain a dat oricum telefoane, încercând să obțină sprijin pentru lege. Când proiectul de salvare a suferit o înfrângere umilitoare în ziua de luni, incapacitatea lui McCain de a-şi convinge propriul partid a fost dureros de evidentă. Nici măcai cei patru congresmeni de Arizona, care îl susținuseră pe McCain, nu au votai pentru.

Capitolul şase Marile dezbateri

McCain şi-a comprimat opiniile în sintagme-cheie. Obama s-a pregătit ca şi cum ar fi trebuit să susțină din nou examenul de admitere în barou; nimic nu a fost lăsat la voia întâmplării.

ai târziu, după ce încercarea lui McCain de a salva situația economii fl a fost luată în derâdere de către presă, unii dintre consilierii săi I au

învinuit pe Steve Schmidt pentru acest eşec. Strategul-şef al campn nici a căutat fără încetare o mişcare îndrăzneață, dar, insistând ca McCain .1 sc întoarcă la Washington, l-a condus, fără să îşi dea seama, într-o capcana „McCain IUI a privii niciodată acest lucru ca pe o cascadorie", a insistat unul Ii 1111 • - membrii ştaifului. însă, pentru majoritatea comentatorilor, graba stranie cal re Washington semăna cu un truc electoral, încă o stratagemă tactică înli 11 campanie care părea incoerentă şi lipsită de o strategie consistentă.

Echipa Obama nu a luat niciodată în serios anunțul lui McCain cum că ea suspendă campania şi amână prima dezbatere. Au observat că McCain nu 1 nu şi-a anulat rezervările la hotel (sau aparițiile publice) şi nici nu a anunțai Comisia pentru Dezbateri Prezidențiale că nu va putea participa.

Unii dini in asistenții lui McCain au mărturisit ulterior că nu s-au gândit nici măcar o clipii a va lipsi de la dezbatere. Atitudinea lui Obama față de situația destul de ciudat a a fost una de uşoară exasperare. Când a aflat inițial că McCain se îndrepta spin Washington, a ridicat mâinile în tăcere, într-un gest de neputință. A părut puțin deranjat că era nevoit să continue şarada de la Casa Albă, ceea ce însemna 1 1 avea să piardă timp prețios în care putea să se pregătească pentru dezbaicii dar nu a făcut mare caz pe această temă. Nu ar fi avut nici un rost; şi-a dai seama suficient de repede că McCain călcase pe o coajă de banană.

Obama s-a pregătit conştiincios şi neobosit pentru dezbateri. Ştia că presiațin sa fusese mediocră spre slabă la forumul Saddleback din luna august. înli • avanpremieră a dezbaterilor prezidențiale oficiale, cei doi candidați au fosi I« acord să fie intervievați spate în spate de reverendul Rick Warren, cunosi 111 evanghelist, la biserica sa din California. McCain a dat răspunsuri setu l e a punctuale, majoritatea comentatorilor spunând că a fost învingătorul zi In Obama a vorbit în stilul său caracteristic, profesoral. Warren le-a pus acel' 1 întrebări ambilor candidați, iar asistenții lui Obama s-au plâns că Mc a in a trişat, cunoscând întrebările dinainte, acestea fiindu-i probabil transmit » prin mesaje pe Blackberry de către asistenții săi care îl urmăreau pe Oh.im «

'.Mierii lui McCain au replicat că acesta din urmă nu a ştiut nimic, în primul

(•Sud pentru că dorea să respecte regulile şi, apoi, pentru că asistenții săi nu nu vrut să îi fie distrasă atenția, în încercarea de a egala sau de a contracara n punsurile lui Obama.

Nefiind genul care să facă lucrurile în grabă, Obama a studiat pentru cele iiei dezbateri prezidențiale oficiale, programate aproape în fiecare săptămână, începând cu sfârşitul lunii septembrie, până la jumătatea lui octombrie, aşa i tun s-ar fi pregătit pentru examenul de admitere în barou. A memorat detalii despre noile sisteme de apărare, astfel încât să nu pară începător în domeniul apărării naționale. Cu toate acestea, era conştient că adevărata provocare nu

■ i n ista în detalii politice sau în cunoştințele sale despre misterul cheltuielilor de i pa rare. Trebuia să dovedească ceva inefabil, dar profund totodată - o prezență «Utoritară. Aşa cum îi aminteau constant asistenții săi, trebuia să afişeze un ner „prezidențial".

Tema primei dezbateri trebuia să fie politica externă, punctul forte al lui McCain. Obama nu a obiectat. îi convenea să scape de subiect din prima,

să i' l depăşească slăbiciunea aparentă cât mai repede, să întreacă aşteptările. Inevitabil, dată fiind criza de la Washington, era normal ca prima întrebare a moderatorului Jim Lehrer de la canalul PBS să se concentreze pe proiectul de lege pentru salvarea economiei şi pe situația economică în sine. Dar nici asta IUI 1-a deranjat. Pentru Obama, dificultatea consta în a dovedi că era gata să îşi asume responsabilitatea în fața crizei şi că nu se va afla în situația de a învăța din mers, odată ajuns în Biroul Oval.

în timpul pregătirilor pentru dezbateri, consilierii lui Obama l-au instruit iu mod repetat: nu lua nimic personal. Fii calm şi păstrează controlul. Adoptă uit aer prezidențial. Alegătorii ştiu că tu reprezinți schimbarea; acum trebuie ■■a îi convingi să te vadă în postul de preşedinte.

„Impune-te şi controlează. I-am spus: «Scrie asta pe carnețel când intri»", a •pus Joel Benenson, expert în sondaje, care făcea parte din echipa de preparatori pentru dezbateri. Candidaților nu li se permitea să aducă notițe cu ei, dar puteau să ia notițe odată ajunşi pe scenă. Benenson a relatat ulterior pentru Newsweek că se îndoia de faptul că Obama le va asculta sfatul şi va scrie acele cuvinte. Candidatul nu a avut nevoie să o facă: „Ştia că avea o misiune", a »pus Benenson.

Obama concura cu puterea şi experiența lui McCain în domeniul securității naționale şi, în acelaşi timp, se confrunta cu un stereotip mai adânc, un blestem

■ ilte i-a ținut pe democrați departe de Casa Albă timp de 20 de ani din ultimii .'tl încă de pe vremea lui Jimmy Carter, numeroşi americani au răspuns în itindaje că au mai mare încredere în republicani în privința problemelor de -1! nritate, nu doar în afara granițelor, ci şi pe plan intern. Ca să folosim un clişeu

«mi vechi şi mai mult sau mai puțin desconsiderat, democrații sunt partidul¬ui ui i:i, alinându-i pe cei nevoiaşi şi slabi, iar republicanii sunt partidul-tată, »('Ui itnd familia de pericol. în dezbateri, era foarte important ca Obama să se

106 Evan THOMAS

prezinte ca un Tată, sperând ca McCain să treacă drept unchiul exceni i n locuieşte la mansardă.

La repetițiile lui Obama pentru dezbateri, organizate în mod repeiai , .

sfârşitul verii, cu frecvență şi intensitate sporită în luna septembrie, rolul Iul

McCain a fost jucat de Gregory Craig, avocatul de top de la Washington,

drept „unul dintre băieții Kool-Aid" de un Obama năucit, în 2006. După 1 ,. convins pe Obama să candideze, Craig a devenit neoficial consilierul sau |» probleme de politică externă. Fiind avocat pledant, Craig era agil şi, la nevoie nvea N mu iidinc dura. Se aşteptau ca McCain să îl privească pe Obama de MI CI pi- un amator, astfel că Craig şi-a jucat rolul în consecință. „Nu mă învfl| || pe nune ce niscainna la.boiul", a spus CraigMcCain, privindu-1 amenințau.i pe Obama, m timpul pregătirilor. „Nu îmi spuneți mie cum trebuie desfăşiu.u. soldații in luptă. Eram într-un avion de vânătoare deasupra Vietnamului, cam! dumneavoastră erați încă în şcoala primară."

Obama a fost instruit să pară sever şi stăpân pe situație, să îl trateze |u McCain cu respect, dar să îl confrunte. A repetat o situație în care se întorcen către McCain şi lansa un contraatac care începea cu: „V-ați înşelat în privința Irakului...", apoi făcea pomelnicul raționamentelor greşite ale lui McCain. Echipn lui Obama era sigură că McCain îl va critica pentru că a spus, în cadrul unei dezbateri democrate din vara anului 2007, că era dispus să se întâlnească i u Mahmoud Ahmadinejad, preşedintele Iranului, şi cu Fidel Castro, preşedinieli Cubei. I s-a spus să sublinieze faptul că McCain era atât de potrivnic oricui ei forme de diplomație, încât refuzase să îl întâlnească pe preşedintele Spaniei Obama poate părea lipsit de vână şi anost în calmul său supraomenesc, dai, în timpul pregătirilor, s-a arătat amuzat de situație. Trebuia să se prefni ¡1 foarte sumbru şi vehement, în timp ce îi reproşa lui CraigMcCain că a refuzai să discute cu preşedintele Spaniei. „Nici măcar nu ați vrut să stați de voi IM cu preşedintele Spaniei!" intona el cu un aer de seriozitate disimulată. Apni începea să chicotească. I s-a spus că trebuia să îl atace pe McCain pentru i a a declarat că era suficient să „iasă cu bine" din Afganistan. „Să iasă cu bine!' exclama Obama, apoi râdea în hohote. Părea că refuză să-şi ia în serios rolul de indignare prefăcută.

Obama nu a pierdut nimic din detaşarea sa ironică, nici chiar atunci când M pregătea pentru cele mai importante apariții publice din viața sa. Se impuni n puțin amuzament. în Obamaland, un univers atent pregătit, nimic nu era lan la voia întâmplării. Camera de repetiții din Clearwater, Florida, era o replii t fidelă a scenei de dezbateri unde Obama l-a întâlnit pe McCain în prima de batere de la Universitatea din Mississippi. Nici un detaliu nu a fost trecui i n vederea. Podiumurile erau instalate în anumite unghiuri, calculate milimci i ii Obama repeta seara, în conformitate cu bioritmul său. Pentru cea de-a dmi ■ dezbatere, repetând acelaşi format cu cea de la primărie, lui Obama i s-a spic. a fie atent să țină microfonul în lateral, nu vertical, în poală. Aceleaşi instrucțiiu..

|n primise şi John Kerry în urmă cu patru ani. Şi nu a fost greu să îi facem pe i iimlidați să ne asculte sfatul, a declarat un asistent; tot ce a trebuit să facem H fosl să le arătăm o înregistrare.

Cel care îl pregătea pe Obama pe dezbateri, Michael Sheehan, martor al multor drame din timpul campaniilor electorale, de-a lungul anilor, a fost uimit de calmul senatorului. Candidatul era întotdeauna stăpân pe situație. In timpul unei sesiuni de pregătire, într-o după-amiază, Obama s-a scuzat. „Sunt puțin obosit şi cam morocănos", le-a spus el asistenților. „Mă retrag în t nineră jumătate de oră şi revin în formă pentru a lucra cu voi." A reapărut 10 de minute mai târziu, gata de lucru. Obama era permanent stăpân pe »Ine, cel mai bun judecător al stării şi al capacităților sale. După o simulare i ,i la carte a unei dezbateri, seara, când a venit vremea să revadă înregis-iînrea cu prestația sa, Obama s-a întors către Sheehan şi a spus: „Michael, Mint obosit." Nu se plângea, îşi aminteşte Sheehan; pur şi simplu, era sincer. Nimic nu părea să-1 tulbure pe Obama. Ştia cum să se retragă în micul său univers. în timpul uneia dintre sesiunile de pregătire, luminile au cedat, filând asemenea unei orgi din era disco a anilor 1970. Obama a rămas în spatele podiumului, fredonând cântecul Disco Inferno, în top în epoca de florie Saturday Night Fever.

în ziua primei dezbateri, în Jackson, Mississippi, Obama a luat un prânz iar,iu cu Valerie Jarrett, Eric Whitaker şi Marty Nesbitt, cei mai apropiați pri¬eteni ai săi din Chicago. Era foarte calm, îşi aminteşte Jarrett. Vorbea despre hiptul că a reuşit să facă tot ce îşi propusese; spunea că nu are nici un regret. Mai târziu, pe scenă, Obama a fost de acord în mod politicos cu McCain (de 11 m i), dar nu s-a lăsat luat peste picior. McCain s-a referit ideile adversarului său i a fiind „naive" şi „periculoase", dar Obama, zâmbind impasibil, nu a muşcat momeala. Nu au existat lovituri neaşteptate sau surprize de proporții. Drama pusă în scenă consta mai mult în atmosfera stilizată, de teatru Kabuki - un joc ilintr-un ritual străvechi, mai degrabă atemporal decât actual, mai respectuos lnța de tropii politici (Lăudați întotdeauna bunătatea poporului american! Nu le cereți să se sacrifice!) decât într-un răspuns imediat la provocările ce se «•(temeau în față. în anumite privințe, candidații păreau să vorbească pe lângă subiectul crizei financiare. întrebați dacă susțineau proiectul de lege referitor la ilvarea economiei, care punea probleme în Congres, ambii au dat răspunsuri Im mpite pe loc şi au evitat să spună dacă promisiunile din campanie trebuiau temperate în vreun fel.

Corespondenții pe teme politice, care tind să considere dezbaterile drept lupte pentru un premiu, au fost dezamăgiți. Unii au decretat că

McCain a dat ■ i'le mai multe lovituri şi a adunat cele mai multe puncte. Dar, în sondajele publice, Obama a ieşit învingător. EL a fost cel calm şi stabil. McCain a părut In început relativ calm, apoi cam morocănos şi, din când în când, arțăgos. A t«fît,at să se uite la Obama, în ciuda instrucțiunilor moderatorului de a se ■tln".ti unul altuia. Efectul de ansamblu a fost o inversare de roluri, o răstur¬

nare a aşteptărilor de dinainte de dezbatere: candidatul care a părui cel uliii „prezidențial" a fost Obama.

După prima dezbatere, McCain şi oamenii săi au revăzut înregistrare.i l" ce nu v-ați uitat nici măcar o dată la Obama? l-a întrebat un asisienl Pentru că voi mi-ați spus să nu mă uit! a răspuns McCain. Era adevărat. Hicii ('l »onticii, cel care l-a pregătit pe McCain pentru dezbateri, a remarcat obn e iul lui Obama de a se uita direct la adversar în timp ce ataca şi l-a instruit pn Mi■ am • i uit se lase absorbit de privirea oponentului. Dar McCain a exagiaat III uniunea .latului „Nu ti am spus să nu te uiți la eldeioc", l-a mustrat un .T.I lent ((i H IM I N -1 u I au îii.ii sfătuit pe McCain să îşi atenueze loviturile spună ml ,.i I'IM i e oponentul meu nu înțelege", o frază pe care a folosit-o însă mult pica di"..) Vet ei an al emisiutiiloi matinale, McCain era obişnuit să vorbească diin i către ramcielc de filmat, nu cu intervievatorul din studio. Dar, în acest ca. experiența s-a transformat în defect.

McCain aşteptase pregătirile pentru dezbateri cam la fel de nerăbdător cum fusese la şcoală, când trebuia să învețe pentru examene. Pregătirile penii II repetiții erau un „dezastru", îşi aminteşte unul dintre consilierii săi. Inițial, candidatul nu a fost prea hotărât dacă rolul lui Obama trebuia sau nu jucat dc congresmanul Rob Portman, până cu trei săptămâni înainte de prima dezbaten (Craig se pregătise pentru rolul lui McCain luni de zile.) Când, în cele din urmă, au început repetițiile, McCain a muncit din greu şi a cerut feedbai 1 la răspunsurile sale, dar excesul de opinii nu l-a ajutat de fiecare dată. Cum oricine putea să asiste - toți asistenții de campanie şi, povesteşte un consilii a exasperat, „senatori aleşi la întâmplare". Când se pregătea pentru cea de-a doua dezbatere, erau „prea multe voci", s-a lamentat acest consilier. „îl inhibau McCain asculta diverse păreri de la persoane care îl sfătuiau să spună un antumi lucru într-un anume fel, apoi urca pe scenă spunându-şi: „O.K., trebuie i cumulez cincisprezece lucruri diferite într-un singur răspuns. Care sunt rele cincisprezece?" îşi aminteşte consilierul - „în loc să fie el însuşi. Personaliiaii a sa nu s-a manifestat nici măcar o clipă". Obişnuit cu dezbaterile detali ile din Senat, s-a limitat la a-şi comprima opiniile în sintagme-cheie. Persoaim fermecătoare şi dezarmantă

din vechiul Straight Talk Express a lipsit de la ci a de-a doua dezbatere, în format asemănător întâlnirilor de la primărie, cate ai fi trebuit să asigure cel mai confortabil decor pentru McCain.

Diferiți consilieri i-au atras atenția lui McCain să nu fie prea agresiv I ,i aminteau că fusese extrem de caustic, aproape brutal, față de Mitt Romney In timpul dezbaterilor preliminare din ianuarie. McCain a încercat să glumea . i spunând că încercase să se debaraseze de acea atitudine, dar Mark Suin i exclamat: „Fii serios, John, a fost ca şi cum ai fi împuşcat un rănit!"

Preparatorii lui McCain erau îngrijorați din cauza disprețului nedisimulai acestuia față de Obama. McCain îşi cataloga adversarul drept „prețios". Con,'.H li • -i că Obama era afectat; a fost sâcâit de o înregistrare cu Obama mergând țaiip|

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

liihlndu-şi relaxat haina aruncată pe umăr. Pentru McCain, ale cărui brațe erau mi ,n de înțepenite încât nu putea să le ridice nici pentru a-şi pieptăna singur părul, «illul relaxat al lui Obama nu putea fi considerat altfel decât arogant.

Tensiunea creştea pe măsură ce McCain se pregătea pentru cea de-a doua dezbatere, din Nashville, programată pentru 7 octombrie. Asemenea lui l'ygmalion, Salter încerca să îl făurească pe John McCain cel din cărțile lor eioice, care vorbea simplu, dar elocvent, nobil în măreția sa umilă. Salter era liiarte afectat", a menționat un asistent care luase parte la pregătiri. „îl presa |ie John să spună nişte lucruri exact aşa cum le-ar fi spus el." în timpul unei esiuni de sâmbătă, într-o sală de conferințe întunecoasă a hotelului Radisson din Phoenix, McCain părea neatent, nu era în apele lui. Şi-a păstrat însă simțul umorului. „Duprey!" striga el periodic către prietenul său, Steve Duprey, care sifttea în spate citind o carte sau un ziar. „De ce n-ai adormit încă?" Dar, la un moment dat, i-a trântit un răspuns pretinsului moderator (jucat de Charlie lllack, care era atât de serios, încât nu îi lăsa pe McCain şi Portman să meargă la toaletă în timpul repetiției). Toți cei din încăpere, inclusiv McCain, ştiau că uispunsul era deplasat. Salter s-a ridicat şi a spus: „Fiecare lucru în parte din ucest răspuns a fost complet greşit." McCain s-a lăsat pe scaun, debusolat. „I lai să ne dăm bătuți", a spus el exasperat. A vrut să plece înapoi în Sedona. A doua zi, un grup restrâns a ținut o sesiune de pregătire mult mai eficientă, la fața locului, sub soarele Arizonei. McCain şi-a recăpătat simțul umorului şi n început să îşi cicălească asistenții: „Chiar trebuie să vă hrănesc după asta?" a Npus el când lumea pleca să ia cina. Pentru a relaxa atmosfera de dinainte de prima dezbatere, consilierii lui McCain i-au arătat candidatului o înregistrare de pe

YouTube cu Joe Biden, care îl încuraja, într-un mod stânjenitor, pe un susținător ce participa la o întrunire să se ridice, fără să realizeze că bărbatul MI afla într-un scaun cu rotile. McCain a fost amuzat de vorbăria amicală a lui Biden. Era uşurat că el fusese cel ales pentru poziția de vicepreşedinte şi nu Hillary Clinton, de care McCain se temea de-a dreptul. La dezbaterea pentru vicepreşedinți din 2 octombrie, McCain a fost bucuros să vadă cum Sarah Palin II reuşit să îl irite pe Biden. Uitându-se la televizor împreună cu câțiva asistenți, McCain a exclamat: „Arată ca un senator bătrân şi furios!" Asistenții nu au scos ulei un cuvânt, nefiind siguri dacă McCain sesizase ironia conținută de afirmația ••a şl sperând că va avea un moment de autocunoaştere, la timp pentru prestația 'lin dezbaterea numărul 2, care urma să aibă loc cinci zile mai târziu.

nin păcate, acest lucru nu s-a întâmplat. Păşind şovăielnic pe scenă, cu bra- __ țele țepene din pricina vechilor răni, McCain a repetat cuvântul „prieteni", |iflnfi când a devenit un semn de punctuație, lipsit de sens. Obama stătea serios In scaunul său, privind, fără să spună nimic memorabil sau care să afecteze în VUHII) fel marşul său spre prima poziție în sondaje. Asistenții lui McCain s-au |i|(lns apoi în fața unui reporter Newsweek că formatul respectiv a fost o glumă, i n moderatorul Tom Brokaw a pus prea multe întrebări şi că cei doi candidați

nu au avut timpul necesar să impresioneze, alegătorii cu răspunsuri di 1 două minute. Dar toate astea au fost irelevante. în aceeaşi după-amiaz;i, iin In Dow Jones a scăzut 500 de puncte la bursă. Odată cu prăbuşirea econom şansele lui Obama - candidat democrat după opt ani de conducere repuhlli u - creşteau inevitabil. McCain putea să aibă o prestație impecabilă şi lin sucombat realității economice.

După acea dezbatere, Salter şi Schmidt s-au întâlnit cu circa 12 memhi i - corpului de presă, care îi însoțeau, la un bar de karaoke din Nashville. Trecu • i luni de zile de când cei doi nu mai petrecuseră o seară în oraş cu report' ni .'■alici. care cântase într-o trupă în timpul liceului, era îndemnat să cânte ceva la M tul li mp, după un pahar sau două, a acceptat. Sub presiunea reporiei ilia Nclunidt i s a alatuiat la refrenul melodiei lui Johnny Cash,Folsom Prison lllm* Schmidt a cântat chiar şi Rocky Mountain High, în ovațiile reporterilor din • în ce mai ameți ți. Dar apoi s-a retras şi s-a aşezat în tăcere. Schmidt păli'« epuizat, în ciuda robusteții sale, fiind vizibil afectat de stres şi de problemele campaniei, privirea sa ageră având acum un aer pierdut, din pricina oboselii A ignorat întrebările politice şi a vorbit calm despre familia sa. Salter, pe de altă parte, îşi descoperise vocația. Stând în mijlocul barului, purtând nelipsit ni veston din catifea reiată, a

cerut „Mai mult Dylan!", până când a epuizat toate cântecele lui Bob Dylan pe care le aveau. Reporterii au asigurat vocile din fundal, zgomotoase şi amețite, şi au încercat să îl facă pe Salter să li se alăiuie la mişcările de dans în stilul formațiilor de băieți. Era pentru prima oară, du pil mult timp, când cineva îl vedea pe Salter distrându-se cu adevărat.

Salter ascultase multă vreme sfaturile lui Schmidt. Omul care îi scria Im McCain discursurile şi cărțile era cu peste cincisprezece ani mai în vârstă decai strategul-şef al campaniei, dar Schmidt era genul de persoană cu inițiativă, III timp ce lui Salter îi plăcea să joace rolul observatorului şi al consilierului. Cei doi se amuzau reciproc, prin ironii fine. Salter glumea pe seama limitărilor ma tematice ale lui Schmidt, spunând că prietenul său era atât de dislexic, încât alun dacă putea să citească un sondaj. Dar, ca povestitor, Salter admira capacitatea Iul Schmidt de a relata o întâmplare, o poveste de care fiecare campanie avea nevoie pentru a-şi face candidatul mai atrăgător (sau mai puțin neatrăgător) în rândul alegătorilor. Schmidt fusese un pion important în lansarea turneului No Surrendci după ce campania se împotmolise în vara anului 2007, iar în luna iulie a înviorai din nou campania, folosind spotul publicitar cu „vedeta". Salter s-a lăsat convin în totalitate de părerea sceptică a lui Schmidt cu privire la presă. Odată, după e Salter a refuzat accesul unor bloggeri la bordul Straight Talk Express, Schitu li 1-a felicitat pentru că a rămas ferm pe poziții. Cei doi consilieri au reuşit, în cele din urmă, să îl convingă pe McCain să nu mai citească articolele politice din ' ir New York Times, după ce acesta a fost foarte supărat de câteva articole critice de la sfârşitul lunii septembrie.

Salter nu 1-a criticat niciodată pe Schmidt, nici în fața altor reporteri, nici in fața membrilor echipei. A vrut să onoreze sfatul lui McCain de a nu fi sabotai I •

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

(IHI|I li consilieri, iar cei doi au rămas prieteni apropiați. A infirmat în fața ținui M-|'"iicr Newsweek zvonurile apărute în presă cum că s-ar fi certat cu Salter. Itrti nu a petrecut foarte mult timp liber cu el, parțial pentru că Schmidt era de Mc niiii multe ori la sediu, şi nu în turneu. într-o seară, la bar, când Schmidt (I n llcut şi el apariția, iar un cârd de reporteri şi-au mutat atenția de la Salter i. mc era o prezență familiară) către Schmidt (care nu era), Salter a comentat tft „Schmidt nu participă niciodată la o conversație. O rechiziționează".

Deşi a negat acest lucru în revista Newsweek, Salter părea îngrijorat de tunul permanent negativ al campaniei. De altfel, nici campania lui Obama nu im numai lapte şi miere. Cel puțin o treime dintre spoturile publicitare ale Iul Obama îl atacau pe McCain. Echipa lui Obama nu a ezitat

să insinueze, în mod subtil, că acțiunile „nesigure" ale lui McCain ar putea avea ceva de-a face I II vârsta sa înaintată. Echipa de publicitate a lui Obama a folosit vechiul truc democrat, lipsit de scrupule, încercând să-i sperie pe alegătorii mai în vârstă, mjgerând, fără nici o dovadă, că McCain plănuia să le reducă la jumătate beneficiile acordate de Protecția Socială. Dar, la începutul lunii octombrie, aproape toate spoturile lui McCain erau negative. Presa îl descria tot mai mult Ct pe un bătrân urâcios. Acest lucru părea să îl doară pe Salter, care muncise al fit: de mult pentru a făuri o imagine eroică, altruistă a lui John McCain - idealul Iu care McCain însuşi şi-ar fi dorit să se ridice, dar pe care părea să îl pericliteze ncum, alegând o cale greşită.

Salter era deranjat în mod special de un spot al lui McCain care sugera că (bama dorea să introducă ore de educație sexuală la nivel preşcolar. A prezis, corect, că cei de la Times vor diseca spotul şi că vor sări cu toții pe McCain. I iar nimănui din echipa principală nu părea să îi mai pese ce scria The New York Times. Schmidt voia să îi dea jos din avionul de campanie odată pentru loideauna. Deşi sondajele sugerau că o asemenea mişcare ar fi în concordanță cu strategia Partidului Republican, Salter a protestat vehement că ar fi o nebunie Nft îi dea la o parte, iar Schmidt l-a susținut.

Unul dintre consilierii lui McCain a afirmat despre Salter: „Noi îi spunem

soția lui McCain." După cum a explicat un consilier principal: „Am făcut uenumărate campanii... iar soția candidatului este întotdeauna o problemă, Intr-o anumită măsură. Sarcina ei, ca nevastă a candidatului, este diferită de •arcinile celorlalți. Sarcina noastră este aceea ca X să câştige. Sarcina ei este aceea de a-1 proteja permanent pe candidat. Iar aceste două obiective sunt me- icu în conflict." Un reporter de la Newsweek l-a întrebat pe strateg dacă Salter n flecta doar preferințele lui McCain. „Dacă ar fi cu adevărat un cuplu, cum v nți da seama?" a întrebat consilierul. Cât despre adevărata soție a lui McCain, „aceasta nu a reprezentat nici o problemă. Sunt un mare fan al lui Cindy."

1,a jumătatea lunii octombrie, un consilier principal i-a declarat unui reporter 'le la Newsweek:„în ultima vreme, [Salter] a stat destul de mult separat de 'neve [Schmidt], deoarece, cred eu, el consideră că îl conducem pe McCain

pe o cărare greşită. Şi, ca să fiu sincer, cam asta facem. Este diferența • 11111 tactica pământului pârjolit18 şi încercarea de a suferi cât mai puține dani colaterale cu putință."

Tirada media a lui Palin constituia o armă deosebit de distructivă. Candldaț la postul de vicepreşedinte îşi asumau adesea rolul agresiv, permițându ' aliaților lor să se detaşeze de scandaluri. Dar atacurile exuberante ale lin l'alin la adresa lui Obama au sfârşit prin a-1 atrage pe McCain în mijlocul unei lui1" in care se simțea extrem de inconfortabil.

I'alin era ghidată de Nicolle Wallace, veterană a campaniei dure lin .h iheney (a fost un director de comunicare extrem de dur cu presa). Recrutata de Sclunidt, Wallace s a alăturat echipei de pe postul de comentator la Cir. A avui ideea dezastruoasă de a o face pe Palin disponibilă doar pentru o set i» de interviuri importante, apoi a încărcat-o cu informații despre o mulțimi de subiecte de discuție. Era jenant să o vezi pe Palin bâjbâind să răspundă In întrebările puse de Katie Couric - şi, mulțumită site-ului YouTube, peste iu milioane de alegători au văzut aceste secvențe. „Nu este un om prost", a s| n& un consilier al lui McCain. „E o persoană inteligentă, dar noi am tensionai •. prea tare." Unii dintre vechii aliați ai lui McCain din campanie erau cât se poale de critici la adresa fostei ucenice a echipei Bush-Cheney, adusă de Schmidl în opinia acestora, Wallace şi ceilalți nu şi-au dat silința să o pregătească pe Palin; nu au înțeles că McCain trebuia să fie McCain. (Wallace şi-a asum.a nervos răspunderea: „Tot încerc să fac pe cineva să scrie că strategia mea proastă e de vină", i-a declarat ea unui reporter de la Newsweek. „Ar trebui să fiu concediată. Mi-am depus de două ori demisia, în spiritul lui Dwight 1 Eisenhower, dar nimeni nu mi-a acceptat-o." în realitate, Wallace se afla înti u situație delicată: Palin nu o mai prea băga în seamă. Simțind că fusese mull prea dădăcită pentru debutul său unu-la-unu cu un moderator de televiziune - Charlie Gibson de la ABC Palin a refuzat ajutorul lui Wallace pentru interviul acordat lui Couric.)

Palin s-a descurcat foarte bine la dezbaterea cu Joe Biden, ignorând pract n întrebările puse de „elita presei" (moderatorul Gwen Ifill de la PBS). în plin;, a stârnit ropote de aplauze din partea susținătorilor. „Dumnezeu să binecuvântezi America, înțelegeți voi!" s-a entuziasmat ea, puțin după ora 09:00, în11 n dimineață mohorâtă de octombrie, în Clearwater, Florida. Aînceput cu Obain.i

„Mi-e teamă că nu este o persoană care vede America aşa cum o vedem

a spus ea.

L-a adus în discuție pe William Ayers, fostul membru al Weather Undergroi 11 h I, care îl cunoştea pe Obama din mediul politic din Chicago. „Mi-e teamă ca i-a. o persoană care vede America suficient de imperfectă pentru a lucra cu un In t terorist național care şi-a atacat propriul popor."

18 Tactică militară care implică distrugerea a tot ce poate fi folositor inamn ui- care înaintează sau se retrage dintr-un teritoriu pe care l-a atacat (n.reil .)

îmbrăcată în costume cambrate, Palin era strălucitoare şi sexy (Politico a afir- •tt.ii i ft echipa de campanie a lui McCain a cheltuit 150 000 de dolari pentru a o lin! mica pe ea şi pe membrii familiei ei). Se adresa unei mulțimi din clasa mijlocie •lin llethlehem, Pennsylvania, câteva zile mai târziu, când un bărbat din mulțime t Mrigat: „Eşti bună!" Pe scenă, John McCain a început să râdă, iar Cindy a râs ii mai tare. Fără să-şi piardă câtuşi de puțin ritmul discursului, Palin a afişai iui . iinbet irezistibil şi a întrebat: „Ce are asta de-a face cu ce discutăm aici?"

Dar, din alte puncte de vedere, era un pic prea bună. La întrunirea din i li-arwater, cineva din mulțime a folosit un epitet rasist la adresa unui bărbat tic culoare de la NBC, iar altcineva se pare că a strigat „Omorâți-1!", făcând aluzie fie la Ayers, fie la Obama. La sfârşitul săptămânii, YouTube publica deja înregistrări cu mulțimile adunate la discursurile lui Palin, strigând: „Trădare!", „l'iiați-i capul" şi „E o bombă!". La o întrunire McCain-Palin din Strongsville, oh io, cineva 1-a numit pe Obama „o celulă teroristă individuală", iar, într-un vldeoclip, fiica cea mică a unui alegător exclamă, la adresa lui Obama: „Ai nevoie de mănuşi ca să îl atingi!"

După cum arătau sondajele, Palin a avut succes. Dar ea, sau ura care lierbea în jurul ei, au reuşit să transforme nenumărați alegători independenți In susținători ai lui Obama.

în weekendul dintre cea de-a doua şi cea de-a treia dezbatere, congresmanul John Lewis - erou al drepturilor civile care a fost bătut în timp ce organiza proteste paşnice în anii 1960 - a dat un comunicat de presă în care îi acuza pe McCain şi Palin că „se jucau cu focul", părând să îl compare pe McCain cu lostul guvernator de Alabama, George Wallace, segregaționist, cunoscut pentru rt stârnea temeri rasiale. McCain a fost şocat. îi dedicase un capitol întreg lui l .ewis, într-una din cărțile sale, Why Courage Matters. îl admira pe Lewis atât tic mult, încât îşi dusese copiii să-1 întâlnească.

McCain se afla în autobuzul său, pe punctul de a se îmbarca într-un avion în Moline, Illinois, când a citit aceste remarci de pe BlackBerry-ul unuia dintre asistenți. A fost atât de tulburat, încât a ținut avionul pe pistă, până când I a gândit cum avea să răspundă. Salter, care schițase capitolul despre Lewis, 1-a i ugat pe McCain să rămână mai demn decât fusese Lewis prin aceste declarații. I nr Schmidt a sunat de la sediu, fierbând de furie. „Domnule", a spus Schmidt, „v a acuzat de rasism. Trebuie să îi răspundeți".

Nicolle Wallace a fost de acord, '.aller nu era convins. Era „profund îndurerat" din pricina acestui incident, a «pus ulterior Schmidt, dar instinctul îi spunea să nu îşi implice şeful într-o luptă i ulomnioasă împotriva unui martir al mişcării pentru drepturile civile. McCain n decis să îl asculte pe Schmidt şi a dat o declarație fermă, prin care îi cerea Iul Obama „să repudieze imediat aceste comentarii revoltătoare şi creatoare de ill'.ensiuni". (Candidatul democrat a declarat printr-un purtător de cuvânt că senatorul Obama nu crede că John McCain sau politica sa sunt comparabile III vreun fel cu George Wallace sau politicile sale segregaționiste" .)

106 Evan THOMAS

Potrivit spuselor mai multor asistenți, lui McCain i-a fost greu sa Mm i peste tristețea provocată de declarația lui Lewis. Reporterilor care căi; HM

cu McCain, candidatul li se părea nesigur, ca şi cum nu ar fi ştiut prea bine HI I * anume intrase. într-o încercare de a stârni îndoieli în privința lui Obama, M HM a ținut un discurs în care a întrebat mulțimea: „Cine este Barack Obama ' l n . întâlnire precedentă din Albuquerque, cineva strigase: „Un terorist!" MI uni a făcut o pauză. Părea surprins, tulburat. Dar a continuat discursul. (Salin afirmat mai târziu că McCain nu fusese sigur dacă a auzit bine.)

iâtcva zile mai târziu, la o întrunire din Lakeville, Michigan, a părut ca M .. icveiiii „I aca doriți luptă, ne vom lupta", a spus el. „Dar vom fi respect tio: a li adu III pe M'iialoiul Obama şi realizările sale. îl voi respecta şi vreau - nu, nu" a i.i'.piuis McCain huiduielilor. „Vreau ca toți să fie respectuoşi." într-o perioada de întrebări şi răspunsuri, o femeie între două vârste, cu o bluză de un mijii aprins, a luat microfonul şi a spus: „Nu pot să am încredere în Obama. Am ciilț despre el, iar el nu este, nu este, e un, ăăă... e arab."

„Nu. Nu, doamnă. Nu, doamnă", a spus McCain, luând înapoi microfonul fără fir. „Este un tată de familie respectabil, un cetățean cu care se întâmpla să am divergențe de opinii pe diferite teme; despre asta e vorba în acea ,ni campanie. Nu este arab. Vă mulțumesc."

La 12 octombrie, în duminica de dinaintea ultimei dezbateri, nucleul principal de consilieri ai lui McCain (Steve Schmidt, Rick Davis, Fred Davr Greg Strimple, Bill Mclnturff şi Sarah Simmons) s-a întâlnit pentru a trece III revistă starea campaniei. Cifrele din sondaje erau îngrozitoare. întrebare;', caic se punea era dacă venise timpul să îl anunțe pe McCain că s-a sfârşit totul, a nu mai avea nici o şansă să câştige. Toți cei din încăpere au spus nu, nu înc.i nu atâta timp cât se mai simțea un „puls". Pulsul era slab, a

spus ulterior tuiul dintre strategi, şi devenea din ce în ce mai slab - McCain avea doar o şansă dc 10-15% pentru preşedinție. Grupul ştia că va trebui să se prezinte impecabil la ultima dezbatere pentru a ameliora cât de puțin şansele.

Existau voci care spuneau că Palin a sărit calul când l-a pomenit pe Ayrr în discursurile sale, înainte ca echipa de campanie să poată face muncii du cercetare, să pună la punct o strategie şi să creeze anumite spoturi. (în cadi ul unei întâlniri, a spus despre Obama că „era prieten cu teroriştii".) Palin em furioasă pe asistenții ei. Simțea că Wallace şi Schmidt o pregătiseră şi II consiliaseră foarte slab. Un consilier a speculat ulterior că a vorbit impui',r despre Ayers, pentru că se simțise contracarată; dorise, de fapt, să îl menționot n ■ .-■ pe reverendul Jeremiah Wright. (De fapt, Palin era rănită şi furioasă din caii, i felului în care ziarele de scandal o tratau pe fiica sa de 17 ani, Bristol, şi a dn i. - de una singură - că Ayers era exact moneda de schimb. Consilierii lui Met .un lucrau la o strategie care avea să lanseze un atac la adresa lui Ayers săptămân i următoare, dar McCain nu o aprobase încă, iar Salter se împotrivea.)

Sondajele interne ale campaniei arătau că alegătorii cu venituri mici du. statele industriale nu uitaseră de Wright. în opinia unora dintre consiliei II »

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

McCain avea ocazia de a-1 răni cu adevărat pe Obama dacă ar fi scos din noii l i iveală înregistrările cu preotul care striga „Dumnezeu să blesteme America!". I Hir McCain nu a vrut. Nu a vrut să facă nimic care să aibă legătură cu rasismul, linii dintre consilierii săi doreau, în secret, ca 527, grupurile cu cheltuieli Independente, să se ocupe de treaba murdară a campaniei, făcând publice ■.poturi cu Wright. însă alții se temeau că grupurile 527 aveau, într-adevăr, să dea publicității astfel de spoturi despre Wright şi că McCain va fi învinuit pentru asta. în orice caz, oamenii cu bani, conservatori, care ar putea finanța o astfel de campanie, nu se iveau şi nu doar pentru că portofoliile lor sufereau din cauza prăbuşirii bursei. Nici ei nu voiau să fie considerați rasişti.

McCain a trasat limite clare: fără Jeremiah Wright; fără atacuri la adresa lui Michelle Obama; fără atacuri la adresa lui Obama pentru că nu a făcut armata. McCain a criticat un spot cu imagini ale unor copii, care sugerau că Obama s-ar putea să nu îi protejeze pe aceştia de terorism; Schmidt a interzis spoturile care sugerau că Obama nu era destul de ferm în privința infracționalității (fără per¬sonaje gen Willie Horton); şi înainte ca zvonul să ajungă la urechile lui McCain, Schmidt şi Salter au oprit un spot

care îl prezenta pe Obama dansând cu gazda unui talk-show, Ellen DeGeneres (imaginea unui bărbat de culoare dansând cu o lesbiană era considerată mult prea provocatoare).

La mijlocul lunii octombrie, Cindy McCain i-a surprins pe reporteri; a ieşit la înaintare şi a declarat că, în calitate de mamă a unui soldat din Marină aflat în Irak, „simțea un fior rece" în urma votului lui Obama din Senat pentru a reduce fondurile destinate soldaților (o acuzație care nu era adevărată). Era

0 ocazie rară pentru soția candidatului de a se manifesta în luminile rampei. La sfârşitul lunii septembrie, părăsise brusc avionul de campanie şi revenise în Arizona. Un reporter de la Newsweek a zărit-o la un hotel din Ohio; părea supărată. Un membru al ştaifului i-a spus reporterului că McCain şi soția lui se certaseră în legătură cu acordul său pentru un interviu din revista The New Yorker. Cindy sperase ca el să îl refuze, ca pedeapsă pentru o prezentare lungă şi defavorabilă, pe care i-o făcuse respectiva publicație. Pentru Cindy, a fost picătura care a umplut paharul, ea considerând turneul de campanie prea obositor din punct de vedere emoțional şi fizic. A insistat ca un asistent să instaleze o perdea suplimentară în jurul locurilor din avion pe care le ocupau ea şi McCain, pentru a avea mai multă intimitate. îngrijorat că stresul lui Cindy îl afecta pe McCain, un asistent care de obicei aprecia compania ei şi-a mărturisit în particular uşurarea când ea a părăsit campania pentru o vreme.

„Sunt îngrijorat", i-a spus Gregory Craig unui reporter de la Newsweek, la inmătatea lunii octombrie. Era preocupat de faptul că atmosfera frenetică de la în-

1 runirile lui Palin va încuraja pe cineva să facă un gest violent la adresa lui Obama. Nu era singurul din echipa lui Obama care se gândea la aşa ceva. Campania a primit de la Serviciile Secrete rapoarte care dovedeau o creştere bruscă şi foarte •.apărătoare a amenințărilor față de Obama în luna septembrie şi la începutul lunii octombrie. Michelle era tulburată de mulțimile agresive şi de retorica înflăcărată

a candidaților Partidului Republican. „De ce ar încerca să îi facă pe oameni sa ne urască?" a întrebat-o pe Valerie Jarrett. Mai mulți colegi de-ai lui Obama din Senai erau şocați de revolta Partidului Republican. Dick Durbin, senatorul de Illinois care a cerut de la început protecție din partea Serviciilor Secrete pentru Obain.i 1-a sunat pe Lindsey Graham, care călătorea împreună cu McCain. (Graham .1 catalogat apelul telefonic drept „o încercare orchestrată, de a scoate o poveste despre campania negativă a

lui McCain. Acesta susține că i-ar fi spus lui Durbin: „OK, prietene, dar ține minte - e valabil de ambele părți.")

Pentru primele două dezbateri, campania Obama le-a cerut membrilor din grupurile de observație să măsoare răspunsul alegătorilor față de candidau I e fiecare dală când Obama părea să se certe cu McCain, sau chiar să îl critice, ciliele scădeau. Pentru cea de-a 1 reia dezbatere, s-a decis: fără „foc încrucişai l chipa lui Obama se pregătise pentru atacuri la adresa relației sale cu Bill Ayers. timp de luni întregi (în primăvară, grupurile de observație au fost formale pentru a studia ce impact aveau acele atacuri asupra publicului). Formatul celei de-a treia dezbateri i-a adus pe cei doi candidați aproape umăr la umăr, aşezați la o masă, astfel că lui Obama avea să îi fie mai greu să păstreze distanța. Dar s-a pregătit, ca de fiecare dată, să îşi păstreze calmul. La repetiții, CraigMcCain a exagerat atât de mult în eforturile sale de a-1 prinde în cursă pe Obama încât, la un moment dat, amândoi au izbucnit în râs. Dar, altă dată, Obama şi-a permis să se înfurie. Mai târziu, când a privit înregistrarea de la repetiții, s-a văzut şi a promis: nu o să strig, nu o să vorbesc peste McCain. Erau permise câteva împunsături subtile. Obiectivul, spunea preparatorul Michael Sheehan era acela de a-1 face pe McCain să arate ca domnul Wilson, vecinul arțăgos din comedia Dennis, pericol public, care țipa mereu la copiii din cartier.

La început, Joe Instalatorul19 i-a îngrijorat pe cei din tabăra Obama. Când McCain a adus vorba despre el în timpul celei de-a treia dezbateri, sugerând cii Obama voia să crească impozitele şi să „răspândească bunăstarea", asistenții lui Obama au fost îngrijorați că acesta fusese prins în cursă - că Joe, care stătuse puțin de vorbă cu Obama la o întrunire, a fost trimis acolo pentru a-1 atrage pe candidat într-o capcană, în fața camerelor (un videoclip apăruse deja pe YouTlibe). O scurtă cercetare a bazelor de date din calculator a sugerat că daca Joe ar fi fost o momeală, ar fi fost una slabă. Nu era instalator autorizat, avea un cazier cam încurcat, legat de viața sa de familie, numele său nu era Joe (îl chema, de fapt, doar Samuel Wurzelbacher) şi era puțin probabil ca planul lui Obama să îi crească lui impozitele.

Ca de obicei în cazul campaniei McCain, Joe Instalatorul era mai mult un impuls decât un plan. După cum povestea Lindsey Graham, fusese trezit la 01 a

10 Joe the Plumber - poreclă dată scriitorului Samuel Joseph Wurzelbacher, 1 an a fost şi instalator. în campania electorală din 2008, el a fost filmat în timp 11 îi adresa lui Obama întrebări cu privire la politica sa fiscală, în cazul firmele n mici. Porecla s-a extins, desemnându-1 pe americanul de rând, care îşi desclinli o mică afacere (n.red.).

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

0*1:30 în dimineața ultimei dezbateri. La telefon era McCain. „Nu pot să dorm", ii spus candidatul. „Ei bine, acum nici eu nu mai pot", a spus Graham somnoros. S a împleticit până în camera de hotel a lui McCain. McCain era vizibil agii al, KSpetându-şi replicile pe marginea celui mai puțin agreat subiect, economia l'recea printr-o secțiune despre impozite fără să dea atenție cuvintelor şi deodaiă n spus: „Obama va creşte impozitele, va creşte impozitele peniru oamenii de rând precum Joe Instalatorul". Graham a ciulit urechile, la fel şi Cindy care stătea acolo răbdătoare, alături de soțul ei agitat. „John, repetă te rog ce ai spus", l-a rugat Cindy. „Despre instalator", a adăugat Lindsey. Cei trei au petrecut timpul rămas din sesiune pentru a găsi o modalitate de a-1 introduce în dezbatere.

Joe Instalatorul şi starea de nervozitate a lui McCain nu au reuşit să dea lovitura necesară pentru dezbaterea finală. Având încă trei săptămâni până la alegeri, pentru echipa Obama, cea mai mare amenințare părea să fie acum excesul de încredere în sine. La una dintre emisiunile difuzate pe posturile de televiziune prin cablu, Bob Shrum, care condusese campania din 2004 a lui John Kerry, declarase deja că Obama va fi următorul preşedinte al Statelor Unite. Un reporter i-a trimis un e-mail lui Jim Margolis, directorul de publicitate al lui Obama, informându-1 despre declarația lui Shrum şi reamintindu-i că Shrum era totodată cel care (la scurt timp după primele sondaje la ieşirea de la urne, a prezis greşit victoria lui Kerry în alegerile din 2004) i-a spus senatorului Kerry: „îmi permiteți să fiu primul care vi se adresează cu titulatura Domnule Preşedinte?" Margolis i-a răspuns repede: „Dumnezeule, până aici ne-a fost."

Cu firea lui mohorâtă Axelrod nu mai contenea imaginându-şi scenarii care conduceau întregul proces triumfal către un sfârşit de coşmar. A înțeles că cei care se decideau în ultima clipă erau de obicei mai puțin informați (şi, astfel, mai predispuşi să creadă zvonurile) şi mai conservatori. Axelrod era îngrijorat că rezultatele vor deveni strânse atunci când aceşti alegători se vor decide. Temerea sa era aceea că avansul confortabil al lui Obama se va reduce la doar câteva puncte. Axelrod a considerat întotdeauna că rasa nu era un factor decisiv în campanie şi a criticat organele de presă (în special revista Newsweek) pentru că au scris despre asta. Dar, cu cât se împotrivea mai mult discuțiilor despre rasă, cu atât devenea totul mai clar. Nimerise în cazanul politicii rasiale din Chicago şi se mândrise cu capacitatea sa de a-1 face pe Obama să aibă succes în rândul alegătorilor albi. Dar, la un anumit nivel, nu îi venea să creadă că lotul va funcționa cum trebuie.

în timpul unei teleconferințe cu membrii cabinetului său, după cea de-a I reia dezbatere, Obama i-a avertizat în legătură cu excesul de încredere

în pro¬priile forțe. Le-a reamintit acestora că, într-adevăr, campania avusese succes şi înainte, apoi au privit cum le scapă victoria printre degete. Cuvintele sale au fost scrise ulterior pe uşa toaletei din sediul de pe North Michigan Avenue: l'ENTRU ACEIA DINTRE VOI CARE SE SIMT NĂUCIȚI SAU VANITOŞI SAU I :RED CĂ TOTUL S-A REZOLVAT, AM DOAR DOUĂ CUVINTE SĂ VĂ SPUN: NIÎW HAMPSHIRE.

Capitolui şapte

Ultimele zile

Obama conducea în sondaje, chiar şi în state problematice precum Virginia. Dar McCain aproape că se bucura de statutul său de perdant.

Echipa lui Obama a condus cea mai mare şi mai puternic finanțată campa¬nie de strângere de voturi din istoria politicii Americii, propunându-şi să aducă la urne minoritățile şi tinerii, grupuri care de obicei nu figurează în sondaje. Pentru asistenții lui Obama, precauți şi conştiincioşi, acest obiectiv ambițios a implicat unele provocări speciale.

Campania dorea să se adreseze tinerilor de culoare, dar într-un mod în care aceştia să nu fie antagonizați cu electoratul alb. Cântărețul rap Jay-Z s-a oferit să dea un concert pentru Obama în octombrie, dar membrii staffului erau „în¬grijorați", îşi aminteşte Jim Messina, şeful de personal al campaniei. Liderii de culoare ai comunităților din Detroit şi Miami au pledat în favoarea concertului, spunând, după cum îşi aminteşte Messina: „Ne tot ziceți: «Atrageți tinerii votanți afro-americani.» Atunci, dați-ne mijloacele necesare. Jay-Z este unul din aceste mijloace şi avem nevoie de el." Păstrând prudența, membrii echipei au fost de acord, însă i-au contactat pe impresarii rapperelui pentru a-1 ruga să nu spună nimic despre McCain sau Palin pe scenă; le era teamă ca rapperul să nu facă remarci nepotrivite sau incendiare, care să ajungă pe Fox News. Jay-Z a fost de acord să nu pomenească de candidații republicani, dar a spus că ținea foarte mult să cânte un cântec, Blue Magic, care conținea nişte versuri referitoare la Bush: Push money over broads, - BushChef, guess what I've cooked? Made a lot ofbread and kept it offthe books.

La concertul de pe 5 octombrie din Miami, Jay-Z a decis să sară peste partea referitoare la Bush, dar mulțimea, care cunoştea pe de rost textul melodiei, a cântat în continuare, în timp ce pe fundal au apărut portretele gigant ale lui Bush şi Obama. Incidentul a trecut neobservat de presă, iar campania lui Obama a înregistrat 10 000 de alegători noi în Miami.

„Metoda banilor ambulanți" este o practică politică, oarecum dezonorantă, de a oferi sume de bani personalităților locale, liderilor

comunităților rurale şi preoților, pentru a atrage lumea la vot în ziua alegerilor, în special în zonele mai sărace, ocupate de minorități rasiale şi etnice. Cum banii trec dintr-o mână in alta, este o practică obişnuită să se mai închidă ochii în privința anumitor ispecte; nu toate fondurile merg, să spunem, pentru a angaja şoferi sau persoane rare să împartă fluturaşi, iar cei care ştiu că este posibil să primească aceste

fonduri nu se sfiesc să ceară. (în timpul campaniei prezidențiale a lui Robei i l Kennedy din 1968, echipa lui Kennedy a fost atentă să nu întreacă măsuța au să înmâneze banii prea repede, ca nu cumva să plătească de două ori.)

La 21 octombrie, Michael Strautmanis se afla pe străzile din Philadelphia alături de un reporter de la Newsweek, într-o maşină veche, marca Honda Accord, condusă de un absolvent de Drept, cu o figură ingenuă, care venise i a voluntar în campanie, în urmă cu zece zile. Strautmanis fusese prieten apropi at al cuplului Michelle şi Barack Obama, din perioada când lucrau la aceeaşi In ma de avocatură din Chicago, la sfârşitul anilor '80. Era în drum - cel puțin aşa credea el către o întâlnire unu-la-unu cu congresmanul democrat local Dai a aliat ca întâlnirea fusese extinsă pentru a include comitetul democrat municipal, o adevărată forță locală în politica democrată din Philadelphia IJnul dintre rolurile comitetului municipal era acela de colector şi repartitor al banilot ambulanți. Obama refuzase în principiu să accepte acest gen de prac tică în timpul alegerilor preliminare din Pennsylvania, pe care le-a pierdut la diferență de opt puncte.

„Nu fac aşa ceva", a spus Strautmanis, fără a se adresa cuiva anume. A sunat repede un prieten pentru a aranja un loc unde să se poată întâlni singui cu congresmanul. Urma o întâlnire cu un senator, care l-a întâmpinat pe Strautmanis ca pe un vechi prieten, deşi cei doi nu se întâlniseră niciodata Senatorul a spus că era uimit de Obama. „E cel mai mare şmecher din lume!" a exclamat politicianul. „Ştiu că mă fraiereşte, dar mă simt bine!" Simțind că fusese probabil puțin cam prea sincer, senatorul a spus: „Doresc să vă ajut cu tot ce îmi stă în putință." Strautmanis a răspuns că echipa de campanie îşi planifică să „copleşească sistemul" cu o prezență masivă la urne. Plănuiseră să ia voluntari care să meargă din uşă în uşă, la fiecare posibil alegător din Philadelphia, de trei ori - sâmbătă, luni şi în ziua alegerilor. Ideea era să îi aducă la urne. Senatorul a sugerat nişte autobuze „cu aer condiționat şi un asistent medical" pentru cetățenii mai în

vârstă. „Şi bani ambulanți", a adăugat senatorul. „Ştiu că nu ați făcut asta în preliminare, dar..."

Strautmanis a continuat, întrebând: „Ce spuneți de biserici?" Senatorul a răspuns destul de vag sau, poate, timid. „Bisericile sunt..." a început el, făcând apoi pauză. „Sunt un subiect diferit." A sugerat că unele biserici s-ar putea sa nu îi susțină dacă nu primesc o atenție, dar că, a adăugat senatorul, „când va fi ales, ele vor fi primele care vor întreba «Avem acces la bal?»" Strautmanis a schimbat politicos subiectul. „La ce lucrați în prezent, mă refer la ce politică ' a întrebat el.

După întâlnire, Strautmanis a admis că a întrevăzut anumite beneficii „Cred că ar trebui s-o facem", i-a spus asistentul lui Obama unui reporter dc la Newsweek. „Face parte din cultura locală şi, apoi, cât ne costă? Câteva sute de mii? Mulți dintre ei, dacă nu primesc bani, refuză categoric să se implice (Campania Obama a refuzat, în cele din urmă, să dea bani, deşi, potrivii declarațiilor din Politico, surse locale au alocat unele fonduri.)

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

în unele privințe, provocările de ordin tehnologic erau mai puțin complicate pentru tinerii colectori de voturi ai echipei Obama. în ziua alegerilor, echipele IIe|miau să găsească o soluție pentru a-i aduce la vot pe susținătorii care nu votaseră încă. Asta însemna să compare listele de susținători cu listele de alega tori care apar la urne. în timpul alegerilor preliminare, tabăra Obama a reuşii ,,i actualizeze listele la fiecare trei ore, o frecvență destul de impresionanții.

Dar nu suficient de bună. Tocilarii din departamentul New Media, care lucrau cu departamentul de resort, au creat un program care permitea unuiflusher - termen folosit pentru a denumi un voluntar care merge pe teren, adunând persoanele care nu au votat în ziua alegerilor - să ştie exact cine a votat şi cine nu, în timp real. Magicienii de la New Media l-au denumit Proiectul I loudini, datorită felului în care numele dispar de pe listă imediat ce oamenii Sunt identificați stând la rând în secția de votare la care sunt arondați. „Nu am nici cea mai vagă idee cum va funcționa [Proiectul Houdini]", a declarat Steve Schale, directorul de campanie din Florida, unui reporter de la Newsweek, cu

0 săptămână înainte de ziua alegerilor. „Dar dacă va funcționa, va redefini procedura de atragere a oamenilor la urne... Este un instrument uimitor, fas¬cinant, şi, dacă funcționează, va fi modelul pe care toată lumea îl va folosi de acum înainte. "

în campaniile prezidențiale trecute, democrații s-au bazat pe organizațiile independente de voluntari şi pe sindicatele muncitoreşti pentru a atrage oamenii la. urne. De această dată, campania Obama a fost la fel de

eficientă ca maşinăria republicanului Karl Rove. în statul Obio, „în loc de voluntari care se adună în 200 de parcări de la sediile sindicatelor, avem în tot statul 1400 de echipe regionale, pentru a căror recrutare, instruire şi gestionare am avut nevoie de şase luni", a spus Jon Carson, coordonatorul rețelei naționale de voluntari a campaniei Obama. „Am scos ce e mai bun din aceşti voluntari, care ne dedică 40, 50, 60 de ore pe săptămână. I-am autorizat şi responsabilizat. Eu pot să îi întreb, de aici, din Chicago: ați dat telefoane, ați bătut la uşi?"

Cu cinci zile înainte de clipa cea mare, David Axelrod părea mai puțin ne¬liniştit decât de obicei, ba chiar odihnit. Stând de vorbă cu un reporter de la Newsweek, la o întrunire a lui Obama din Sarasota, Florida, a zâmbit, a tras aer iu piept şi a spus: ,yăd deja linia de sosire." Cel puțin pentru moment, ridicarea din umeri, cu un aer melancolic, şi reținerea din privirea sa dispăruseră. Obama conducea în state problematice precum Virginia, amenințându-1 pe McCain

1 hiar în statul său natal, Arizona. în noaptea precedentă, în jur de 35 de mili- iiillie de oameni urmăriseră un material publicitar informativ, de jumătate de mă, despre Obama, cu un mesaj abil şi subtil, dar de impact, transmis la oră de maximă audiență pe toate canalele, cu excepția ABC. Costul acestuia - 4 milioane de dolari - era un fleac pentru o organizație care cheltuia de trei ori iniii mult pe campania televizată decât oponentul său şi care, în septembrie,

i ninsese 150 de milioane de dolari, o sumă record pentru o singură lună.

106 Evan THOMAS

Axelrod îşi schimbase nelipsiții bocanci cu o pereche de mocasini con Im mim Părea aproape prezentabil.

Stând de vorbă cu un reporter, cu câteva zile înainte, pe 26 octomln H minunat în fața greşelilor oponentului său. Fusese surprins de alegerea lui i ' din A caracterizat-o ca fiind o mişcare de „sinucidere a mesajului", atrăgând aiența asupra faptului că echipa lui McCain a petrecut luna august încercând să co 11 viu i ■ alegătorii să aleagă experiența în defavoarea statutului de vedetă, apoi „dinu ■• mişcare, au aruncat experiența pe fereastră, s-au agățat de această vech i .1 | care o creau - iar [McCain] a renunțat, pur şi simplu, să mai pună «țara p pi imul loc»". Axelrod a spus că regretă reacția sa exagerată față de spoiul .. „vedei.i" din august, dar, când Palin a început să încetinească ascensiunea Ini McCain în sondaje la începutul lunii septembrie, a fost fericit că Obama ig noi. i ■ practic sfatul unor oameni de seamă ai partidului, care îi spuseseră: „Trebuie -.a o distrugi." Instinctul „gândeşte înainte de a acționa" era

procedura standau! pentru Obama. După cum chiar el a spus: „Nu poți judeca impactul furtunii III mijlocul acesteia. Trebuie să o laşi să treacă."

în acel punct, fuziunea mentală dintre Axelrod şi Obama ajunsese la un asemenea nivel, încât cei doi aproape că nici nu mai aveau nevoie sa a vorbească. Eric Holder a relatat că, din când în când, în timpul deliberăriloi cu privire la alegerea candidatului pentru funcția de vicepreşedinte, Obama încerca să surprindă privirea lui Axelrod doar pentru o clipă, căutând un semn de aprobare sau dezaprobare. Telefonul lui Axelrod suna cu regularitate cu puțin timp înainte de miezul nopții, ora la care lui Obama îi plăcea să medite.e profund. (Axelrod ştia că este Obama, după sunetul de apel: melodia Signal, Sealed, Delivered a lui Stevie Wonder.)

Era dificil să descrii ce anume simțea Axelrod față de candidat. în ziua în caic consultantul politic s-a întâlnit pentru prima dată cu Obama, în 2006 la Chicago, pentru a discuta o posibilă candidatură la preşedinție, Michelle îl întrebase pe soțul său care ar fi acel lucru „unic" pe care doar el l-ar putea aduce dacă ar 11 ales. Obama a răspuns că în ziua în care el ar fi ales „lumea ne va privi altfel - şi cred că o mulțime de tineri din întreaga țară se vor privi pe ei înşişi altfel".

Pentru Axelrod, romanticul care citise de plăcere vechile discursuri ale lui Bobby Kennedy, acesta era tipul de transformare la care (împreună cu numeroşi liberali din anii 1960) visase o viață întreagă. La vremea întâlnirii cu soții Obama în 2006, Axelrod era deja „atât de scârbit de starea politicii, atât de dezamăgii (eram pe punctul de a alege un guvernator, [Rod Blagojevich], client vechi de-al meu, care îmi era şi prieten, dar era dezamăgitor), încât doream să ma implic în ceva care să îmi reamintească de ce am intrat în acest domeniu, de la bun început", îşi aminteşte el. în duminica de 19 octombrie, Axelrod stălea singur în camera sa de hotel, urmărind emisiunea Meet the Press, când Colin Powell şi-a exprimat adeziunea față de Obama. Axelrod a ridicat pumnul iii aer, într-un gest de profundă emoție.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICA

Mnrk Salter, cel mai apropiat asistent al lui McCain, devenise din ce în ce ttitil izolat în ultimele săptămâni de campanie. în dimineața dezbaterii finale, îl iM-.r.e pe candidat fierbând de furie în camera sa de hotel. McCain se înfuriase ilupi ce nişte comentatori conservatori de pe canalul Fox îi ceruseră să 11 atace pr i tbama în acea seară. Directorul de campanie, Rick Davis, îi cerea, la rândul mlu, să adopte o poziție mai agresivă față de Obama, pe marginea comentariilot lui l.ewis. Davis susținea că Obama încercase să o momească pe I lillary Clinton, Iar ea îl provocase la luptă. Davis voia ca McCain să facă la fel. încă o dată, Salter L ÎI trezit în poziția de

apărător al mărcii McCain, susținând că acesta trebuia sil rămână demn, nu să se umilească pentru victorie. Dar McCain nu a fost de ncord cu el; dorea să îi ofere lui Obama ocazia de a respinge comentariile lui l.ewis. Discuția a devenit aprinsă. Aşa cum făcea uneori când era supărat sau frustrat, Salter a ieşit din cameră să fumeze o țigară.

în ultimul sfârşit de săptămână al campaniei, sondajele continuau să fie de¬vastatoare pentru McCain. Era condus în medie cu 8 puncte în 14 dintre statele importante - şi era la distanță şi mai mare în nouă dintre ele, fără să se afle pe prima poziție în vreunul. De Halloween, un asistent principal al lui McCain i-a spus unui reporter de la Newsweek că şansele lui McCain de a câştiga erau minime. Dar McCain, căruia îi plăcea să glumească spunând că „lucrurile se întunecă treptat înainte de a deveni complet negre", nu părea deloc afectat, ba, din contră, avea un aer mulțumit. Asistenții săi mai văzuseră această dispoziție a sa. McCain nu era deranjat de statutul de perdant; părea chiar că se bucură să lupte pentru o cauză pierdută. „Cu cât lucrurile devin mai agitate, cu atât el devine mai calm", a spus Matt McDonald, consilier principal al lui McCain.

Salter nu a fost surprins de atitudinea lui McCain. Cu mulți ani înainte, McCain îi spusese că idolatriza personajul lui Robert Jordan din romanul lui Hemingway, Adio, arme! Salter era autorul capitolului despre Jordan din cartea pe care a scris-o împreună cu McCain, Worth the FightingFor. Salter (cu tonul lui McCain, imaginându-şi-1 pe McCain) 1-a descris pe Jordan ca pe un „bărbat care îşi risca viața, dar niciodată onoarea". Titlul capitolului era Beautiful Fatalism20, după o sintagmă pe care Hemingway o folosise pentru a-i descrie pe războinicii care „rămâneau loiali unei cauze pierdute". Această sintagmă îl descria destul de bine pe John McCain, în ultimele zile ale îndelungatei sale campanii.

V

In timpul unei călătorii cu autobuzul prin regiunea centrală a statului Florida, McCain era deja obosit, dar vesel, strângând exuberant mâna cumpărătorilor dintr-o piață în aer liber şi mulțumindu-i cu modestie unui veteran din divizia de submarine a Marinei. A făcut doar două declarații, seci, foştilor prieteni din presă. Mulțimea s-a întors către reporteri, strigând: „Când o să încetați să mai mințiți America?" Susținătorii tandemului McCain-Palin îl adoptaseră pe Joe Instalatorul, iar Palin, abilă în psihologia maselor, a extins conceptul, incluzându-i pe Tito Constructorul şi Angela Coafeza (şi Barack, Aducătorul de Bunăstare).

20 Fatalismul frumos (n.red.).

Călătoria cu autobuzul prin Pennsylvania a fost oarecum lipsită de VCM-IIP McCain stătea în spate, cu Steve Duprey, prietenul şi asistentul său. „Cum M IIII în New Hampshire?" 1-a întrebat candidatul pe Duprey, care fusese preşedmit al republicanilor în New Hampshire. McCain era foarte ataşat de „Stalul iU Granit", unde alegătorii independenți îl aleseseră cu o majoritate copleşiio,m la alegerile republicane preliminare, din 2000 şi 2008. Duprey a ezitai, dat l-a privit pe McCain în ochi. „Probabil vom pierde", a spus el. McCain a pinul sincer şocat. „Cum s-a ajuns la asta?" a întrebat candidatul, clătinând din cap Nu a fost doar din cauza lui Obama, i-a spus Duprey.

V

In realitate, jocul de culise al lui McCain, aşa cum este numit uneori eforiul de a aduce oamenii la urne, nu a fost prea puternic. în numeroase state campania McCain era mai prost organizată şi cheltuia mai puțin decât echipa lui Obama. Duprey credea că directorul politic al lui McCain, Mike DuHaimc. şi angajații pe probleme de politică nu înțelegeau cum stau lucrurile în New Hampshire. DuHaime, care a condus campania eşuată a lui Giuliani, practica neoficial politica neortodoxă a republicanilor. Fiul lui Duprey primise un mesai care susținea că McCain aproba avortul. Iar Duprey, asemenea multor altoi republicani din New Hampshire, susținea libertatea de alegere. Duprey i-a spus lui McCain: „Eu sunt un susținător al Planificării Familiale. Dacă ei îmi trimit mie aşa ceva, oare ce alte ținte greşite mai au?"

într-o campanie ce pare a fi pierdută, loviturile pe la spate sunt inevitabile McCain ştia asta din proprie experiență. în 1996 jucase rolul pe care Lindsey Graham îl interpreta acum pentru el - călătorise cu avionul de campanie ca prietenconsilier al lui Bob Dole, senatorul de Kansas care candida împotriva preşedintelui Bill Clinton. în toamna lui 1996, sondajele indicau o înfrângere a republicanilor. într-adevăr, McCain însuşi fusese unul dintre acei consilieri care uneori se îndoiau de strategia campaniei în fața reporterilor, chiar şi atunci când încerca să îl consilieze pe prietenul său (şi veteran rănit în război) senatorul Dole. McCain nu dorea să citească în presă despre luptele interne ale campaniei sale. „Nu-mi faceți una ca asta", le-a spus el lui Salter, lui Schmidt. lui Davis şi lui Charlie Black. Iar ei l-au înțeles. însă, după ce Schmidt a adu:, oameni din campania Bush-Cheney 2004, „coeziunea echipei", cum o nuntea McCain, a început să se destrame.

Pe data de 26 octombrie, într-o zi de duminică, asistenții lui McCain s au gândit, pur şi simplu, să înlăture suplimentul duminical din exemplarul The New York Times al candidatului, dar McCain a cerut ziarul înainte ca cineva sa apuce să facă pierdut articolul ofensator. „Crearea (şi recrearea)

unui candidai de Robert Draper, analiza, în detaliu, cu scene din culise, paşii greşiți făcuți de McCain şi consilierii săi. înainte de a ajunge la jumătatea articolului de 8500 de cuvinte, McCain a declarat, liniştit, dar ferm: „Sunt extrem de dezamăgii."

Disconfortul în rândul consilierilor lui McCain era evident. Tensiunii, începeau să se acumuleze: la începutul lunii octombrie, când reporterii 11 ei e i u

pe holul unui hotel, au fost martori la o ceartă aprinsă între Salter şi Nicolle Wallace. Câteva zile mai târziu, Salter era nemulțumit din cauza unei afirmații a lui Wallace, care părea să apere mulțimea furioasă, stârnită de guvernatorul l'alin. Era evident că relația dintre Salter şi Wallace era încordată. Reporterii, care fuseseră ținuți departe de McCain, se îmbarcau în avion în acea zi pe uşa din față şi treceau pe lângă candidat, aşezat pe canapeaua adusă - dar rămasă nefolosită - pentru discuțiile cu presa. Candidatul, odinioară foarte prietenos CU cei din corpul de presă, nici măcar nu a ridicat privirea; se uita pierdut în podea. Era flancat de Salter şi de Wallace, care priveau fix, în față.

Reporterii au observat că Salter începuse să petreacă mai puțin timp cu vechiul său prieten, Schmidt, care era văzut din ce în ce mai des în compania lui Wallace. Meghan, fiica în vârstă de 24 de ani a lui McCain, se plângea tot mai mult, uneori chiar într-un mod nepoliticos, că tatăl ei era prost îndrumat de consilieri. Atmosfera din autobuz devenise atât de otrăvită, încât un asistent din echipă i-a trimis un e-mail altuia, spunându-i: „Omoară-mă." Şi totuşi, pe măsură ce şansele se împuținau, iar ziua alegerilor se apropia, Salter se îndepărta de McCain şi de eroul lor legendar, Robert Jordan. Salter s-a oprit din meditație şi a început să glumească, făcând haz de necaz. Pe muzica din Rocky, folosită pentru a-1 introduce pe McCain ca perdant luptător în timpul întrunirilor, Salter îi amuza pe asistenți cu un meci de box ascuns, cu Schmidt. Acesta devenise puțin prea entuziast totuşi şi a agățat ochelarii de aviator ai lui Salter, tăindu-1 şi învinețindu-i uşor ochiul. Când reporterii au întrebat ce s-a întâmplat, Salter a arătat spre rana de la ochi şi a glumit: „O luptă de culise între asistenți."

Cele mai ascuțite împunsături erau îndreptate către Palin. Un asistent ano¬nim al lui McCain a descris-o pentru Politico drept o „scrântită" şi o „divă". Când Politico a relatat la 21 octombrie că Palin cheltuise 150 000 de dolari pe haine pentru ea şi familia ei, aceasta s-a prefăcut insultată. în timpul unei opriri în lampa, a spus: „Aceste haine nu sunt bunurile mele, la fel cum nici sistemul de lumini nu îmi aparține, nici decorul scenei şi nici

alte lucruri achiziționate de RNC. Nu le iau cu mine. Mă întorc la hainele din magazinul meu preferat de consignație din Anchorage, Alaska." în public, asistenții lui McCain o susțineau pe Palin, spunând că o treime dintre haine fuseseră returnate imediat, înainte de a fi purtate în public, şi că restul vor fi donate organizațiilor de caritate. în particular însă, consilierii lui McCain erau înfuriați de ceea ce numeau risipa icvoltătoare a lui Palin. Unul dintre asistenții principali a declarat că Nicole Wallace i-a spus lui Palin să îşi cumpere trei costume pentru convenție şi să angajeze un stilist, dar Palin „şi-a dat în petic", după cum s-a scris în presă. A început să cumpere pentru ea şi familia ei haine şi accesorii din magazine ■ rumpe precum Saks Fifth Avenue şi Neiman Marcus. La o săptămână după ce a anunțat că se întoarce la hainele din consignație, încă i se mai livrau haine la comandă. Potrivit spuselor a două surse de încredere, o mare parte dintre lutlne fuseseră cumpărate de un contribuabil înstărit, care a fost şocat când

a primit factura. Palin se folosea şi de unii membri mai puțin importanți ,n echipei, pentru a cumpăra haine cu cărțile lor de credit; echipa McCain afluM cu o săptămână în urmă despre acest lucru, când au decontat sumele respn 11 ve. Un asistent a estimat că ar fi cheltuit cu „zeci de mii mai mult decât suma vehiculată de 150 000 de dolari şi că între 20 şi 40 000 de dolari s-au dus în¬hame cumpărate pentru soțul său. Unele obiecte vestimentare fuseseră, parc se pierdute. Un asistent furios a caracterizat în felul următor pasiunea familiei Palm pentru cumpărături: „Țărănoii din Wasilla jefuiesc magazinele Neiman Mărar, de la o coastă la alta şi a spus că, în cele din urmă, adevărul va ieşi la iveala când registrele Partidului Republican vor fi auditate. Un asistent al lui Palin a spus: „Guvernatorul Palin nu le-a cerut asistenților să treacă ceva pe cărțile lor personale de credit: şi tot ce s-a cheltuit din aceste conturi a fost decontai Acuzațiile răutăcioase şi false din urma unei înfrângeri spun mai multe despn- persoana care le aduce decât despre guvernatorul Palin". Asistentul a adăugai „Este incredibil că vă gândiți măcar la aşa ceva."

în ultima zi plină a campaniei, luni, 3 noiembrie, Obama a păşit pe scenă şi a scrutat mulțimea, preț de câteva secunde, apoi şi-a început discursul. Oamenii se aflau într-o dispoziție festivă. O femeie între două vârste, purtând o eşaria din mătase, dansa salsa cu un bărbat latino-american care ținea ambele mâini deasupra capului şi flutura semnul victoriei, în timp ce se învârtea şi făcea piruete pe ritmul melodiei Ain't No Stopping Us Now. Reporterii, care rar se despărțeau de laptopurile din camera presei pentru a-1 asculta pe Obama ținând un discurs, s-au adunat lângă scenă pentru a-1 vedea mai bine pe candidai. Păreau să simtă că

îndelungata campanie se apropia de final, că aceasta era ultima lor şansă de a-1 vedea pe acel fenomen politic care nu prea venea să stea de vorbă cu presa. „Am un singur cuvânt pentru voi, Florida", s-a adresat Obama mulțimii. „Mâine." A continuat oratoria despre mişcarea pentru drepturile civile, intonând: „Avem vânt bun din pupă."

în acea dimineață, Obama a vorbit la telefon cu Michelle, care se afla în Chicago, şi a aflat că bunica sa, Madelyn Dunham, decedase. Cu o săptămâna înainte, întrerupsese campania pentru a fi alături de ea în Honolulu şi era le ricit că a avut şansa de a-şi lua rămas-bun de la femeia căreia îi spunea „Tool" (de la Tutu, care înseamnă, în hawaiană „bunică"). Mai târziu în acea dupa amiază, în fața a 25 000 de oameni din Charlotte, Carolina de Nord, a pomenii de moartea bunicii sale. „S-a întors acasă", a spus el. Vocea îi era gâtuită şi a numit-o pe bunica sa un „erou tăcut", unul dintre numeroşii eroi tăcuți cate trudesc în umbră pentru a le asigura celor dragi o viață mai bună. Spre de ■•■ - bire de Reagan, Clinton şi cei doi Bush, care nu se sfiau să se emoționeze şi lăcrimeze în public, Obama îşi manifesta foarte rar emoțiile. însă acum a du? mâna la buzunar, a scos o batistă şi şi-a şters obrajii înlăcrimați.

în dimineața alegerilor, Obama a votat acasă, în Chicago, apoi a hunii spre Indiana. A făcut o oprire neaşteptată la o clădire care servea drept i mim de statistică şi call-center. „Salut, băieți!" a spus el vesel, intrând în îneapen

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Candidatul a preluat receptoarele din mâna asistenților din call-center, luându-i prin surprindere pe alegătorii aflați la celălalt capăt al firului. Apoi a plecat la sală, pentru obişnuitul meci de baschet.

La sediul Obama de pe North Michigan Avenue nr. 233 domnea atmosfera obişnuită: cutii de pizza împrăştiate peste tot şi asistenți mereu grăbiți. Dar biroul financiar era gol. Puternica maşină de bani a lui Obama era, în sfârşii, tăcută; asistenții fuseseră trimişi să lucreze pe teren, la centrele de vot. în în¬căperea centrală de la etajul 19 (podele goale de beton, cu bucăți de mochetă industrială, lipite cu bandă adezivă de podea, peste nenumărate fire şi cabluri ce treceau pe sub 20 de mese), fuseseră instalate birouri speciale pentru fiecare stat - gata să reacționeze în fața unei prezențe scăzute la urne sau să dezlănțuie şuvoiul de telefoane. Dar la ora 15:00, în ziua alegerilor, cu centrele de vot deschise în întreaga țară, verificările nu au semnalat nici un semn de criză, nici

0 surpriză, nimic altceva decât probleme minore care fuseseră rezolvate rapid. Echipa, pregătită pentru orice problemă gravă pe orice front, era mulțumită că nu avea de-a face cu aşa ceva. Atmosfera neînsuflețită,

tipică unui mediu de afaceri, dădea impresia unui birou al unei companii, într-o zi plictisitoare de marți, şi nu aducea în nici un fel cu o sală de campanie electorală din ziua alegerilor.

La final, reverendul Wright şi-a făcut şi el apariția. O grupare independentă denumită National Republican Trust PAC a difuzat un spot în cadrul ediției speciale, dedicate alegerilor, a emisiunii Saturday Night Live, la o oră de maxi¬mă audiență. Spotul care îl ataca pe fostul îndrumător spiritual al lui Obama era bine făcut, cu calități de producție mult mai vizibile decât videoclipurile neşlefuite, de pe Internet, cu reverendul. Dar era prea târziu să se mai schimbe ceva. Când un reporter Newsweek i-a trimis un e-mail unui consilier principal al lui Obama, pentru a primi o reacție din partea sa, răspunsul a venit rapid şi simplu: ZZZZZ.

McCain a insistat pentru o ultimă întrunire în New Hampshire. Asistenții săi doriseră o întrunire scurtă, lângă aeroportul din Manchester (New

1 lampshire are doar patru voturi electorale şi campania trebuia să se concentreze asupra statelor mai mari), dar McCain a insistat să facă o călătorie lungă cu autobuzul până la Peterborough, un oraş rustic, asemenea numeroaselor locuri unde McCain a creat - de două ori, în 1999 şi 2007, - un moment politic din nimic. Pe drum, a glumit cu prietenii săi din New Hampshire şi cu Joe Lieberman despre vremurile bune din New Hampshire, când atrăgea alegătorii la întru¬niri, cu toate că avea cota 0 în sondaje. Consilierul din New Hampshire, Mike I 'ciinehy, a spus mai târziu că evenimentul propus de McCain în Peterborough a fost „probabil cel mai bun moment al său din New Hampshire". După aceea, t And McCain a urcat în avion, s-a întors către Dennehy şi a spus: „Cu cât suntem Iu urmă?" Dennehy s-a uitat la el pentru clipă. „Să nu vorbim de aşa ceva în 'ii aia asta", i-a răspuns Dennehy.

în timpul ultimului zbor spre casă, în Arizona, McCain s-a întors pentru .1 şl lua la revedere de la reporterii cu care de multă vreme încetase să mai vorbeasi .1 fiind încă şocat de ceea ce el considera o trădare din partea prietenilor săi diu corpul de presă. „Mă simt bine, mă simt încrezător în felul în care au evoluai lucrurile", a spus candidatul, oferind o minciună nevinovată, care se impunea „Am petrecut mult timp împreună... Ne-am distrat de minune. Vă doresc lol succesul din lume şi aştept cu nerăbdare să ne întâlnim din nou." în spatele soțului ei, Cindy McCain nu îşi masca sentimentele. Avea ochii în lacrimi şi părea secătuită de puteri. La fel şi tovarăşii de călătorie ai lui McCain, Lieberman şi Lindsey Graham.

Steve Schmidt a avut un scurt dialog cu reporterii. „Sunteți mulțumit de campanie?" a fost întrebat. „Cred că am dat absolut tot ce am avut mai bun iu circumstanțe extrem de dificile... Mă îndoiesc că cineva o să mai fie nevoit sa candideze într-un climat politic mai nefavorabil decât cel în care a concurat Jolin McCain anul acesta." Un alt reporter a întrebat dacă era mulțumit de „numirea lui Palin". A evitat întrebarea. Schmidt se străduia, deşi nu foarte tare, să îşi ascundă adevăratele sentimente. Fusese obligat să preia pregătirile de dezbatere cu Palin, când aceasta părea să nu se străduiască suficient în munca dificilă de asimilare a anumitor informații. Consilierii lui McCain fuseseră nemulțumiți când Palin a refuzat să stea de vorbă cu donatorii, deoarece considera că este un act de corupție, şi s-au înfuriat când au auzit zvonuri cum că Todd Palin le telefona unor oameni influenți din Alaska, spunându-le să îşi păstreze muniția până în 2012. în ziua celei de-a treia dezbateri, Palin a refuzat să apară alături de senatorul republican de New Hampshire, John Sununu, şi de Jeb Bradley, fost congresman de New Hampshire care candida la un loc în Senat, din cauza că opiniile lor cu privire la problema avortului nu corespundeau întru totul şi pentru că Bradley se opusese inițial forărilor din Alaska. (Şi-a schimbai poziția în timpul campaniei.) Echipa McCain i-a ordonat să îşi facă apariția la următoarea oprire, dar Palin a refuzat să-i recunoască pe cei doi candidați republicani care stăteau în spatele ei. McCain vorbea rar cu Palin (cam o dală pe săptămână când nu călătoreau împreună, a estimat un consilier.) Asistenții nu i-au spus nimic despre cheltuielile făcute de Palin pe haine, pentru că erau siguri că se va simți ofensat. în discursul său final, McCain a lăudat-o pe Palm dar, între cei doi, limbajul trupului nu a fost tocmai prietenesc. (Palin a cerul să ia cuvântul; Schmidt i-a respins cererea.)

Discursul lui McCain, scris de Salter, nu putea fi mai amabil la adresa lui Obama. A evocat serviciul militar al lui McCain cu umilință şi le-a amintit ale gătorilor ce ar fi putut fi campania lui McCain. A mărturisit că nu are nici un regret. „Astăzi", a spus el, „am candidat la cea mai înaltă poziție din aceasta țară pe care o iubesc nespus. Iar în această seară, rămân servitorul ei. liste .1 binecuvântare cu care s-ar mulțumi oricine..."

în seara alegerilor, Obama a luat cina cu familia sa, acasă în Hyde l'ail Chicago. într-un apartament de hotel, a strâns în jurul său nucleul de oameni

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

care i-a fost alături de la început: Axelrod, Plouffe, directorul de comunicare Robert Gibbs şi Valerie Jarrett. Mai mulți copii - cele două fiice ale lui Obama, copiii lui Craig, fratele lui Michelle, fiul lui Gibbs, nepoții lui Joe Biden - se zbenguiau veseli dintr-o parte în alta. Aproape întreaga

toamnă, echipa îşi făcuse griji pentru Ohio, pe care-1 considerau cel mai important stat. Când a apărut ştirea că Obama a câştigat în Ohio, acesta i-a spus lui Axelrod: „Se pare că o să câştigăm chestia asta, nu?" Axelrod i-a răspuns: „Aşa se pare, într-adevăr." Şi a adăugat, serios: „Nu vreau să te felicit înainte să fim siguri." După cum spunea Jarrett, Obama era „la fel de temperat ca întotdeauna".

în mijlocul unei mulțimi adunate în Grant Park din Chicago, la miezul nopții, Obama a spus: „A fost nevoie de mult timp. Dar, în această seară, datorită a ceea ce am reuşit să facem astăzi, în timpul acestor alegeri, în acest moment istoric, schimbarea s-a înfăptuit în America." Şi, într-adevăr, aşa a fost.

Victoria lui Obama a provocat exaltare, atât în Statele Unite, cât şi în întreaga lume.

(Foto: Chip SomodevillaGetty Images)

Epilog

A

In zilele care au urmat alegerilor, a devenit o adevărată modă ca Obama să fie comparat cu Abraham Lincoln. Revista The New Yorker a publicat imaginea unei luni (care reprezenta litera „o" din New Yorker) strălucind deasupra Memorialului Lincoln, iar Newsweek a făcut pe copertă legătura între numele lui I .incoln şi cel al lui Obama. Doi oameni firavi, provenind din familii modeste, rela¬tiv lipsiți de experiență la Washington, dar având şcoala vieții, reuşesc să unească națiunea pentru a face față unei situații de criză. Ambii sunt excelenți oratori, geniali pe scenă şi cu un simț al sincronizării ieşit din comun. Obama, asemeni lui Lincoln şi spre deosebire de marea majoritate a politicienilor moderni, şi-a scris singur discursurile, sau cel puțin le-a schițat pe cele foarte importante - de mână, pe hârtie de culoare galbenă -, cum a fost discursul remarcabil de sincer din timpul situației cu reverendul Wright, în primăvara anului 2008.

Scriitorul de discursuri al lui Obama a fost un tânăr talentat, pe nume Jon Favreau. în ziua de dinaintea alegerilor, Favreau a făcut o ciornă a discursului de victorie, pe care i-a trimis-o lui Obama. A primit răspuns din partea lui David Axelrod, care se afla împreună cu Obama în Charlotte, Carolina de Nord: „Barack doreşte să insişti mai mult pe aspectul bipartizan. Cu toate că democrații au câştigat o victorie importantă, ar trebui să fim umili în fața ei. Găseşte un citat potrivit din Lincoln, care să lege totul", l-a sfătuit Axelrod, sugerându-i să caute la sfârşitul discursului inaugural al lui Lincoln."

Fiind mai mult decât familiarizat cu retorica lui Lincoln, Favreau a decis să includă pasajul reprodus cel mai frecvent de toată lumea, invocând „îngerii mai buni ai firii noastre", şi să citeze cuvintele rostite înainte de asta: „Nu suntem duşmani, ci prieteni... Deşi pasiunea poate s-a mai stins, acest lucru nu trebuie să distrugă legăturile de afecţiune."

Pentru un public sătul de certurile partizanilor, cuvintele rostite de Obama în noaptea alegerilor îndemnau la speranţă. Dacă a existat un mesaj care să definească întreaga campanie a lui Obama de la început până la sfârşit, acesta a constat în promisiunea lui de a se ridica deasupra politicii meschine de divizare şi de a uni ţara. Dar, întâlnindu-se cu posibili membri ai cabinetului său, în Chicago, a trebuit să se gândească mai serios la realitatea politică. Congresul nou-ales va fi de centra stânga, în special liberalii care prezidează comitete şi formează o mare parte a conducerii în Camera Reprezentanţilor şi în Senat. Ţara, pe de altă parte, a rămas de centru dreapta (sondajele la ieşirea de la urne au arătat că 22% dintre alegători se declarau liberali, 33% conservatori şi 46% moderaţi) sau, cel puţin, mai moderaţi decât stânga. în special în Senat, unde democraţii erau la un vot distanţă de cele 60 necesare pentru a învinge obstrucţionismul şi a aproba proiectul de lege, compromisul şi crearea unei coaliţii aveau să fie pe ordinea de zi. Dacă Obama voia să realizeze ceva, avea nevoie de abilităţile de conducere ale lui Lincoln.

106 Evan THOMAS

Tema Inaugurării lui Obama a fost preluată dintr-un discurs al lui Lim "in de la Gettysburg: „O nouă naştere a libertăţii." întrebat în ianuarie 200B du prezentatoarea CBS Katie Couric ce carte, în afară de Biblie, consideră ca ai li esenţială în Biroul Oval, Obama a răspuns Team ofRivab21. Bestsellerul lui I)oi r. Kearns Goodwin din 2005 povesteşte cum Lincoln s-a înconjurat de consiln i i mai bine şcoliţi şi cu experienţă mai multă decât el şi care nu au făcut un sec n i din faptul că râvneau la funcţia lui Lincoln. în timp ce Obama reflecta la alegri ile sale pentru cabinet, avea în minte câteva personalităţi puternice, precum Lai i y Summers la Trezorerie, şi se gândea serios să-1 păstreze pe ministrul Apărai u din administraţia Bush, Robert Gates. Cu un egocentrism dus la extrem, Rahin Emanuel, alegerea lui Obama pentru funcţia de şef de cabinet la Casa Alba nu se potrivea nicicum cu spiritul campaniei sale, No Drama Obama. Emanuel i-a trimis, la un moment dat, unui rival de-al său un peşte mort învelit înli i hârtie de ziar.

Cea mai intrigantă chestiune care avea să apară în cele două săptămâni de după alegeri a fost posibilitatea ca Hillary Clinton să devină secretar de stai Ea s-a dus la Chicago pentru a se întâlni cu Obama, iar

zvonul că ar fi prima alegere a acestuia s-a răspândit cu rapiditate. Mărul discordiei s-a dovedii a fi soțul lui Hillary, fostul preşedinte, care a trebuit să accepte să îşi limitee semnificativ călătoriile peste hotare şi strângerea de fonduri. Bill Clinton a spus că era dispus să facă tot ce era necesar, dar existau destul de mulți observatoi i de la Washington care s-au întrebat dacă era capabil să-şi asume un rol cuminte în noul regim.

în timpul Războiului Civil, Lincoln şi-a administrat strălucit echipa al cătuită din rivali. Secretarul său de stat, William Seward, a preluat funcția gândindu-se „că îl va controla, de fapt, pe Lincoln", nota Goodwin, dar Lincoln a reuşit să îl pună pe Seward la locul său, i-a reamintit cine este preşedintele - iar, în cele din urmă, şi 1-a transformat în prieten apropiat. Din anumite puncte de vedere, lui Lincoln i-a fost mai uşor decât lui Obama. Miniştrii cabinetului din anii 1860 nu puteau ieşi pe peluza din fața Casei Albe pen tru a ține conferințe de presă în fața rețelelor de televiziune prin cablu. Dai Goodwin, care a discutat cu Obama despre cartea sa, considera că acesta a reuşit să asimileze semnificația profundă a stilului de conducere abordat de Lincoln. „Cred că posedă un set de calități temperamentale care amintesc, într-o oarecare măsură, de inteligența emoțională a lui Lincoln", a declarai Goodwin pentru Newsweek.

Cea mai importantă calitate ar putea fi modestia, pe care atât Obama, cai şl

Lincoln o considerau una dintre virtuțile esențiale. în acest caz, modestia nu trebuie confundată cu umilința sau pasivitatea. Ea provine mai degrabă din încredere. Un lider după modelul Lincoln este suficient de încrezător penii II a fi modest - pentru a nu simți nevoia de a cuceri sau domina, dar suficieni iii

21 O echipă de rivali (n.red.).

*igi.ir pe judecata proprie şi valoarea personală pentru a asculta cu adevărat FI II nu se simți amenințat de sfaturile potrivnice. Lincoln a manifestat această

i nliiate rară înainte de a ajunge în funcție, în martie 1861. „Lincoln a scris acasă un discurs [inaugural] cu adevărat belicos", spune Harold Holzer, autorul cărții I iuculn President-Elect. „Se termină cu el privind spre sud şi spunând: «Să fie plice sau război?» Le-a prezentat ciorna mai multor oameni, care au insistat Iii mai îndulcească tonul şi să îl facă mai conciliant." Şi aşa a făcut. Se pare CIS punctul de vedere citat de Obama în Grant Park („Nu suntem duşmani, ci prieteni...") a fost sugerat, în cuvinte asemănătoare cu cele folosite de Lincoln, ile către rivalul său, Seward.

După cum a dovedit, Obama putea fi şi vanitos. în timpul campaniei, îi plăcea să apară singur pe scenă - „Alesul", aşa cum l-a numit Oprah Winfrey - Iară obişnuitele scene de familie şi colegi de partid. Dar Obama era conştient de sine. în cartea sa, The Audacity of Hope, povesteşte cum a scris în paginile revistei Time: „Ridicarea lui Lincoln din sărăcie, măiestria sa extraordinară în domeniul limbii şi Dreptului, capacitatea de a depăşi pierderile personale şi de a rămâne hotărât în faţa repetatelor înfrângeri - toate acestea mi-au adus (iminte nu doar de propriile mele strădanii." Amintind acest episod, Obama a Continuat prin a menţiona cu tristeţe că a fost luat peste picior de jurnalista l'eggy Noonan în The Wall Street Journal: „Săptămâna aceasta, senatorul Barack Obama, care până mai adineauri a fost foarte precaut, vine fâlfâind din aripi în revista Time ca să ne explice că se aseamănă foarte mult cu Abraham Lincoln, doar că e ceva mai bun."„Uau!" scrie Obama.

Obama avea o detaşare neobişnuită pentru un politician. Se vedea ca pe un fel de personaj desprins din paginile unei cărţi. Străbătând străzile din Springfield, capitala statului Illinois, în ziua în care a vorbit la inaugurarea bibliotecii Lincoln, a „început să se întrebe", aşa cum el însuşi a declarat, dacă „băiatul sărac care s-a născut în pădurile din Kentucky a visat vreodată" că o bibliotecă naţională va fi ridicată în numele său - sau dacă ar fi fost posibil „ca un bărbat de culoare [Obama] să vorbească la această ceremonie în calitate de '.euator al Statelor Unite". Pe vremea când era senator, scrie Obama în cartea sa, îi plăcea să alerge în serile calde până la Memorialul Lincoln, unde se oprea şi rostea în şoaptă cuvintele încrustate în marmură.

Scria despre cum s-a dus la Casa Albă, despre vizita în Dormitorul Lincoln: „O încăpere modestă, cu mobilier de epocă, pat cu baldachin, un exemplar original

ii discursului de la Gettysburg expus discret sub sticlă - şi un televizor mare, i u ecran plat, pe unul dintre birouri. Cine, mă întrebam eu, frunzărea revista '•lortsCenter când petrecea noaptea în Dormitorul Lincoln?" La o întâlnire mati¬nală la Casa Albă, cu alţi câţiva senatori, îl descrie pe preşedintele Bush ca fiind n.necum anti-Lincoln. în problema funcţiilor juridice, scria Obama, „privirea preşedintelui a devenit fixă; vocea sa a împrumutat tonul agitat şi precipitat al i uiva care nici nu era obişnuit, nici nu agrea întreruperile; cordialitatea sa liiMise înlocuită de o certitudine aproape mesianică".

Prin contrast, Obama laudă „simțul practic" al lui Lincoln, „conştiința de um modestia". Şi totuşi, aparent fără a simți ironia, chiar pe următoarea pagina . cărții sale, Obama povesteşte cum a „refuzat să facă parte din ceea ce s-ar fi iiiiniii Grupul celor Paisprezece". Grupul celor Paisprezece era un grup bipartizau 1 • senatori care au încercat să depăşească punctul mort bipartizan din problem« funcțiilor juridice. Ca senator, Obama a refuzat să-şi asume riscuri politice |iin ajungerea la înțelegeri cu partea opusă, în cazul chestiunilor controversate (s| nu deosebire de adversarul său în cursa prezidențială, John McCain, care apela ade sea la coaliții bipartizane şi făcea parte din Grupul celor Paisprezece).

Fostul purtător de cuvânt al Casei Albe, Newt Gingrich, era, după cum se de scria singur, „discipol al lui Lincoln" şi autor al două cărți despre Războiul Civil într-un interviu acordat revistei Newsweek, Gingrich a spus că a fost impresionat de faptul că Obama se folosea de Lincoln ca de un suport. Dar că aştepta să vai la dacă Obama era sincer în emulația sa. „Obama are un istoric de voturi liberale şi nu cunosc vreo situație în care să se fi certat cu conducerea partidului sau" a spus Gingrich. Obama avea prieteni în tabăra opusă - printre care senatoi ni de Indiana, Dick Lugar, şi senatorul de Oklahoma, Tom Coburn. Menționat ca posibil secretar de stat, Lugar a dat de înțeles că nu este interesat (a discutai cu Obama la scurt timp după alegeri; conversația a rămas secretă). La doua săptămâni de la alegeri, asistenții lui Coburn au declarat pentru Newsweek a încă nu primiseră nici o veste de la Obama sau de la altcineva din cabinet.

Gingrich spunea că primul test care va clarifica dacă Obama este de cent i u sau loial grupurilor de interese liberale avea să vină odată cu proiectul de¬lege referitor la modul de organizare a sindicatelor muncitoreşti. Sindicatele i a doriseră de multă vreme o lege care să pună capăt votului secret şi să le perm i t a organizatorilor să se sprijine pe muncitori pentru a semna declarația prin cate se cerea înființarea unui sindicat. Obama afirmase că va sprijini o astfel de prevedere, care ar înfuria marile companii şi pe comercianții independenți, (lin politician de seamă din rândul democraților, care a cerut anonimatul pentiu a nu se opune muncii organizate, a spus că Obama ar trebui să le facă pe plai sindicatelor cu acest proiect de lege - însă doar pentru a câştiga timp, pentru a împiedica sindicatele să ceară o legislație protectoare care nu ar face decât şi mai mult rău economiei.)

Obama avea să fie presat cu siguranță de progresişti să forțeze articolele cu miză mare în platforma democrată, cum ar fi problema sectorului medical. Ni nil preşedinte era pus în fața unei decizii elementare, a spus William Galston, I'OM consilier politic în timpul administrației

Clinton. „Să apese accelerația, sau spună: «Victoria a fost una mare, sigur că putem forța orice, dar nu o vom face li dragul unității»? „A atras atenția asupra primei opțiuni, spunând: „Dacă aleiy.i după faliment, s-ar putea chiar să îl găseşti." O abordare mai subtilă ar fi acrea de a câştiga victorii mai uşoare la început, pregătind terenul pentru deci.llli dificile de mai târziu. Obama trebuia, cu siguranță, să sprijine un pachet exi III»

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

tir Mimulente pentru a contracara criza care se adâncea. întrucât legislatorilor le place să cheltuie bani şi până şi conservatorii au înțeles necesitatea de a Impulsiona economia, nu a fost dificil ca un proiect de lege pentru cheltuieli masive să fie aprobat de Congres (mai dificil va fi ca banii să fie cheltuiți rați¬onal - repartizându-i oamenilor care îi cheltuiesc rapid - decât să îngrijească proiecte cu puşculiță care iau prea mult timp sau programe de cheltuieli care nil pot fi oprite când recesiunea se încheie).

Obama a făcut de la început câțiva paşi pentru a demonstra că era deasupra luptei politice şi a scorului. în Senat, conducerea democrată a amenințat să îl dea afară pe senatorul Joe Lieberman, tovarăşul de călătorie al lui McCain, din postul de preşedinte al comitetului de securitate internă. Obama a discutat cu liderul majorității din Senat, Harry Reid, explicându-i că voia să lase în urmă trecutul şi să îi permită lui Lieberman să îşi păstreze funcția. Reid a cedat.

La două săptămâni după alegeri, McCain s-a întâlnit cu Obama la Washington. I »iscuția fusese programată pentru 90 de minute, dar a durat doar 40. Cei doi nu formau chiar un cuplu politic ideal, dar McCain părea mai degrabă prieten decât inamic pentru lunile care vor urma. Un consilier principal al lui McCain a declarat pentru Newsweek că McCain „nu a manifestat nici un fel de resenti¬ment" vizavi de rezultatele alegerilor şi că probabil va juca rolul negociatorului şi conciliatorului în Senat. ,ya veni o vreme când Obama va fi testat de criza internațională, când ruşii, sau altcineva, vor sări imediat să îl critice, iar McCain va apărea în fața țării, spunându-le că preşedintele face ceea ce trebuie făcut", a prezis consilierul.

Obama a explicat -clar că dorea o perspectivă şi o distribuție bipartizane în cadrul administrției sale. Echipei de tranziție i s-a cerut să angajeze repu¬blicani la toate nivelurile guvernului, şi nu doar în funcții simbolice. „«Echipa de rivali» a devenit un termen artistic aici", a spus un membru al cabinetului Obama. „E vorba mai puțin despre Lincoln şi mai mult despre reluarea ideii sale că trebuie să mergem înainte şi să trecem peste vechea politică partizană." Asistentul respectiv a spus că Obama şi echipa sa erau îngrijorați să nu exagereze comparația cu Lincoln. A mai spus că Obama credea că - prin forța caracterului îi putea integra pe

republicani fără sacrificarea principiilor democrate. „Nu cred că priveşte situaţia şi îşi spune: «Din cauză că numesc republicani, trebuie să-mi compromit poziţiile», a spus asistentul.

Tot ce se poate, însă era evident că Obama va trebui să aibă în vedere com¬promisurile pentru a face faţă provocărilor cu adevărat dure, cum ar fi depen¬denţa de petrolul străin. De exemplu, ar putea fi nevoit să accepte forările de petrol în largul coastelor Americii, ca parte a înţelegerii de a limita consumul de carburanţi pe bază de carbon. Mai devreme sau mai târziu, un preşedinte va fi nevoit să abordeze problema costurilor ridicate de programele pentru drepturi, cum ar fi asistenţa medicală şi securitatea socială. Obama ar putea fi ticela - dacă vrea să prevină ca deficitul federal să scape atât de mult de sub i unt rol încât plata datoriilor să afecteze rata dobânzilor.

106 Evan THOMAS

Dacă Obama dorea să construiască un moment - acela de restaurare a iu

crederii publice în guvern, o provocare foarte mare - ar fi avut mai mult

dacă ar fi cerut sacrificiul ceva mai târziu. Desigur, orice strategie sau planii i care se poate confrunta cu evenimente neaşteptate. O criză străină sau un alai terorist ar absorbi energiile lui Obama şi probabil i-ar schimba chiar cursul d bază (gândiţi-vă doar la transformarea preşedintelui Bush după evenimentnb de la 11 septembrie).

Când se scrie istorie, consilierilor le place să îşi joace rolul. Dar, în realitate preşedinţia americană este o slujbă solitară; deciziile cu adevărat importante trebuie luate exclusiv de preşedinte. Deşi Obama preferă să preia modelul Lincoln, sau poate Franklin D. Roosevelt, o altă comparaţie care ne vine imedlai în minte este cea cu Lyndon B. Johnson. Asemenea lui Obama, Johnson şt a examinat îndeaproape asistenţii şi a insistat să i se spună adevărul. „Ne intern ga", îşi aminteşte Francis Bator, consilierul adjunct pe probleme de securii ah- naţională al lui Johnson. Şi totuşi, era foarte dificil ca cineva să ştie ce credea cu adevărat LBJ sau ce avea să facă, în cele din urmă. Unii dintre consilieni lui Obama au observat aceeaşi trăsătură la preşedintele ales. Nu era uşor :.a îl „citeşti"; era, de fapt, un personaj extrem de rezervat, mai degrabă solitai Cu puţin noroc, nu se va confrunta cu situaţii în care să ia decizii defavorabile ambelor părţi, cum a fost cazul lui LBJ, care a trebuit să aleagă între „Marea Societate" şi războiul din Vietnam, iar, în final, le-a pierdut pe amândouă. Cu siguranţă, Obama va avea de luat unele decizii dificile, poate chiar simultan Poate nu va ajunge un personaj tragic precum LBJ, dar s-ar putea totuşi să înşele

aşteptările vastelor legiuni de susținători care cred în el. Nu va fi „Alesul"; va fi un om, la fel ca noi toți.

Totuşi, când cel de-al patruzeci şi patrulea preşedinte a fost inaugurat la 20 ianuarie şi a urcat pe platforma care priveşte către vest, înspre Memorialul Lincoln, ridicat în onoarea celui de-al şaisprezecelea preşedinte al Statelor Unite s-a gândit că cel mai bun lucru ar fi să se întrebe: ce ar face Lincoln?

I Un mia şi majoritatea democrată extinsă, din Congres, se confruntă acum cu provocarea ir ii conduce țara într-o perioadă deosebit de tumultuoasă. ii ni ii Charles OmmanneyNewsweek)

ADDENDA

Interviu cu Barack Obama

A

In mai 2008, i-am luat un interviu candidatului la preşedinție din partea Partidului Democrat, în timpul unui zbor cu avionul de la Oregon la Chicago, în campania electorală. Mi-au trebuit luni de zile pentru a obține interviul luni în care Obama şi stafful său mi-au refuzat constant solicitarea de a-i lua un interviu pentru această carte. Voiam să mă detaşez puțin de agitația campaniei şi să discut chestiuni de ansamblu: cum s-a decis să candideze, ce l-a făcut s.t creadă, de la bun început, că o putea învinge pe Hillary Clinton, cum au trecut, cl şi echipa sa, peste unele evenimente nefavorabile din primele luni ale campaniei. Până în acel moment, solicitările mele fuseseră inutile. „încercăm să câştigăm o nominalizare", mi se tot repeta şi era greu să combat această afirmație - văzuse 111 cu ochii mei ce agendă electorală îngrozitoare avea Obama şi cât de pline erau zilele sale, începând de cele mai multe ori înainte de ivirea zorilor şi continuând până târziu după miezul nopții. Totuşi, într-un final, ritmul campaniei a încetinii şi credeam că ştiu de ce. Cu doar câteva zile înainte, pe măsură ce numărul dc alegeri preliminare se micşora, iar şansele lui Hillary începeau să depindă doat de o răsturnare de situație, Obama câştigase alegerile preliminare din Carolina dc Nord la diferență de aproape 15 puncte şi ieşise aproape la egalitate cu Clinton în Indiana, unde aceasta a câştigat la diferență de un singur punct. „Ştim acum cine va fi candidatul din partea democraților şi nimeni nu poate contesta acest lucru", proclamase Tim Russert în acea seară.

„Puteți veni", a spus Robert Gibbs, purtătorul de cuvânt al lui Obama, făcându-mi semn să vin în partea din față a avionului de campanie. Invitația a fost în acelaşi timp un indiciu al faptului că echipa electorală era optimistă. Cu toate că Obama începuse deja să discute despre alegerile

generale şi să îşi refacă discursul electoral pentru a se concentra mai puțin asupra lui Clinton şi mai mult asupra lui McCain, nu existau semne evidente de sărbătoare - totul se desfăşura absolut normal în cadrul unei campanii extrem de formale. Gibbs m-a însoțit până la locul lui Obama de la clasa întâi, unde senatorul era aşezai la fereastră, citind un număr din The New Yorker. Obama a ridicat privirea, m-a salutat şi m-a invitat să iau loc. La sfatul unuia dintre cei mai buni prie teni ai lui Obama, care considera că reacția acestuia va fi pozitivă în ceea ce priveşte abordarea mea jurnalistică oarecum neconvențională, am început sii îi povestesc puțin despre trecutul meu, dar reuşisem să articulez doar câteva fraze stângace, când Obama m-a întrerupt şi a spus: „Am o sugestie: ce-ar fi sa îmi puneți nişte întrebări? Vreau să mă asigur că timpul dumneavoastră va ii folosit la maximum. Nu trebuie să mă faceți să mă simt confortabil în prezența dumneavoastră; dacă nu mi-ați fi câştigat deja încrederea, nu v-ați afla aici Am fost uimit de caracterul direct al lui Obama, atât de intens încât părea o forță fizică independentă.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Până în acel punct al campaniei, văzusem zeci de interviuri cu Obama şi mizisem răspunsurile sale la sute, dacă nu mii de întrebări. După câteva efor¬turi, a început să stăpânească limbajul electoral, o artă anostă care presupune condensarea oricărui răspuns, la orice întrebare, înlr-o idee principală. Dar, când am început să discutăm, s-a dovedit imediat că nu era într-o dispoziție electorală. Departe de obiectivele camerelor de luat vederi care îl urmăreau în timpul fiecărei dezbateri şi de mulțimea de microfoane care i se aşterneau în față la fiecare oprire electorală, înregistrându-i fiecare cuvânt, pentru ca mai târziu să fie folosit ca mărturie pentru fiecare gafă, sau posibilă gafă, Obama părea să se simtă mai în largul său. Discursul său se integra în tiparul firesc din care consilierii săi încercaseră să îl scoată, presărat de numeroase pauze medi¬tative şi propoziții compuse. La un moment dat, când l-am întrebat pe Obama ce altceva mai cerea de la el însuşi, într-o perioadă dificilă a campaniei, în care le solicitase membrilor echipei sale să îşi dubleze eforturile, a făcut o pauză lungă de şaptesprezece secunde înainte de a răspunde. Obama este extrem de inteligent şi încrezător, dar ceea ce mi-a rămas cel mai bine în minte era cât de conştient de sine părea, ştiind exact care îi sunt punctele tari şi punctele slabe şi având o înțelegere pătrunzătoare a reacțiilor celorlalți față de persoana lui. Interviul mi s-a părut fascinant - o privire revelatoare în interiorul unei persoane care, cred că încă de pe atunci, nutrea convingerea tacită că avea să devină următorul preşedinte al națiunii.

Daren Briscoe

[Unele întrebări au fost redactate din motive de concizie şi claritate, iar părți neesențiale din materialul de fond au fost omise.]

î: întorcându-ne la perioada când vă decideați dacă să candidați sau nu, sunt foarte curios ce anume doreați să vi se spună când vă aflați în preajma prietenilor şi consilierilor dumneavoastră. Ce anume doreați să auziți de la ei?

Obama: Prima întrebare a fost dacă puteam să câştig. Şi cred că, în această privință, aveam nevoie de răspunsuri extrem de obiective, deoarece unul dintre aspectele pe care le-am suspectat întotdeauna a fost isteria creată în jurul intrării mele în Senatul Statelor Unite. Voiam să mă asigur că nu ne lăsaserăm purtați de val, astfel că doream să testez totul în termeni foarte concreți şi să insist cel mai mult asupra întrebării: „Avem şanse să câştigăm sau nu?" Asta pentru că am considerat că aveam oponenți foarte puternici, printre care Hillary Clinton şi John Edwards.

Cea de-a doua întrebare, legată mai mult de discuțiile mele cu Michelle, asupra cărora aveam nevoie de feedback de la asistenții care au mai fost im¬plicați în campanii prezidențiale, punea problema impactului pe care această campanie îl va avea asupra familiei mele. De fapt, asta a fost cea mai importantă întrebare, dar nu am pus-o pe tapet până nu am clarificat dacă existau sau nu

şanse de victorie, întrucât nu mă interesa să candidez dacă nu eram convins că puteam câştiga. Nu eram interesat să mă aranjez pentru următorii patru ani de acum încolo, pentru că, într-o anumită măsură, sunt norocos; sunt deja destul de cunoscut. Aveam mai mult de pierdut decât de câştigat dintr-o cursă prezidențială, fără sorți de izbândă. Aşadar, a doua întrebare a fost: cum ne va afecta acest lucru familia? Apoi, luând în considerare programul şi volumul de muncă şi ritmul unei campanii, examinarea minuțioasă la care vom fi supuşi, cum vor afecta toate acestea activitatea noastră cotidiană şi cât de bine am putea să îi protejăm pe membrii familiei şi pe fiicele noastre.

Iar cea de-a treia întrebare, cea mai profundă dintre toate şi una la care pro¬babil... în cele din urmă, va trebui să răspund singur, a fost: ar trebui să câştig? Doar pentru că poți câştiga, nu înseamnă automat că eşti şi cel mai potrivit să conducă țara în acest moment, iar eu... eu... eu chiar cred în propria-mi retorică atunci când spun că, după părerea mea, ne aflăm într-un moment definitoriu. E foarte dificil să ne întoarcem în timp la momentul în care aveam o gamă mai variată de opțiuni şi, evident, la cel de-Al Doilea Război Mondial, apoi la peri¬oada postbelică, la Marea Recesiune şi, înainte de asta, la Războiul Civil... însă țara are multe probleme care

trebuie rezolvate. Aşadar, eu nu consider, nu am considerat că era suficient să candidez doar din cauza ambițiilor mele personale sau pentru că eu credeam că e vremea mea. Am considerat că trebuie să existe măcar posibilitatea să pot face ceva ce nici un alt candidat din cursă nu ar putea face, fie că este vorba de unirea acestei națiuni, [sau] realizarea unui consens, [sau] recâştigarea încrederii poporului american în guvern. Asta a fost seria de întrebări la care am căutat răspuns şi astea sunt întrebările care au fost, probabil, cel mai puțin supuse cuantificării. Adică, am putea face nişte sondaje ca să ne dăm oarecum seama dacă putem câştiga sau nu. E însă mult mai dificil să decizi dacă tu eşti persoana de care țara are nevoie în acest moment.

î: A existat vreun moment, în conversațiile cu prietenii, în discuțiile cu Michelle sau în dialogul cu dumneavoastră, orice vă vine acum în minte drept moment hotărâtor, când ați trecut de la „Poate că mai bine nu" la „Poate că totuşi ar trebui"?

Obama: Un moment important a fost acela în care Michelle mi-a spus că ea este dispusă să meargă mai departe.

!: Şi motivul principal pentru ezitarea sa a fost îngrijorarea pentru impactul asupra familiei sau pentru siguranța dumneavoastră?

Obama: în principal, impactul asupra familiei - impactul asupra sa, a fetelor, absența mea, renunțarea la viața privată. Michelle nu este genul de persoană care să se definească prin succesul meu politic, sau să definească familia noastră în funcție de succesul meu. E mult mai interesată ca eu să fiu un tată bun, iar ea să aibă sprijinul meu, copiii să o ducă bine, astfel încât convingerea ei că lucrul ăsta merită şi că familia noastră poate face față stresului şi schimbării a fost probabil cea mai importantă piesă din acest puzzle. Cred că o a doua parte, cea de-a doua piesă din puzzle, a fost credința ei că puteam să câştig, că, deşi

nu eram favorit în cursă, puteam trece peste această încercare. Şi cred că cea din urmă piesă a fost faptul că nu existau garanții, dar că aş fi putut să sparg blocajul care a existat în ultimele două decenii şi să ofer o perspectivă nouă asupra politicii, într-un moment când țara avea nevoie să se rupă de trecut şi s-o ia de la început.

î: în timp ce Michelle analiza acest aspect şi se lupta cu această întrebare, dumneavoastră ce rol ați abordat? Ați stat deoparte? A avut întrebări pentru dumneavoastră?

Obama: A avut întrebări, dar primul impuls a fost de a spune nu. Reacția inițială a fost că abia scăpasem de campania pentru Senat, ne liniştiserăm, în sfârşit, puțin, fetele creşteau, ştia cât de dificil era pentru

mine să mă aflu de¬parte de fete, ea se simțea singură când nu eram în preajmă, aşa că inițial nu a fost de acord. Şi mai cred că, la rândul ei, a considerat că soții Clinton erau duri şi că aş fi fost ținta multor atacuri. Simțea că peste opt ani m-aş situa pe o poziție mult mai puternică şi mai puțin vulnerabilă în fața atacurilor. Nu îi place să îşi vadă soțul atacat.

î: Am observat că sunteți o persoană destul de persuasivă. Ați încercat să o convingeți în vreun fel sau ați lăsat-o să se gândească singură şi să ajungă la o concluzie pe cont propriu?

Obama: Am discutat situația pe larg. Nu ar fi fost o lovitură pentru mine. Cred că, parțial, a fost de acord să mergem mai departe tocmai pentru că ştia că ea are ultimul cuvânt, că ea şi fetele contau mai mult decât ambițiile mele personale şi că ar fi putut să spună nu şi totul ar fi fost în regulă.

î: Vă aduceți bine aminte momentul în care a spus O.K.?

Obama: Nu. Sunt sigur, totuşi, că a fost influențată de alte persoane, care probabil au susținut mai bine ideea că acum era momentul, decât aş fi putut-o face chiar eu.

î: Probabil că, în rândul apropiaților dumneavoastră, au existat opinii di¬ferite. Puteți să îmi spuneți cine pe ce poziție se afla? Aveți printre prieteni vreun sceptic convins?

Obama: Cred că toți încercau să fie cât mai obiectivi posibil. Cu toții eram de acord că va fi o sarcină intimidantă şi dificilă, că prețul va fi mare, dar că s-ar putea să merite, deci cred că a fost o deliberare sistematică, nu s-a întâm¬plat ca două persoane să spună da, două să spună nu, pentru ca eu să oscilez între cele două opțiuni. Cred că toți aveau sentimente pro şi contra deopotrivă. Toată lumea era entuziasmată la gândul de a pune pe picioare o campanie. Cred că toată lumea a înțeles că țara era în căutare de ceva nou, dar toți se gândeau, cred, că sorții nu ne erau favorabili şi că se cerea un sacrificiu per¬sonal semnificativ.

î: Spuneți-mi care este părerea dumneavoastră despre soții Clinton şi în ce fel au afectat ei decizia dumneavoastră. Ați spus că Michelle era îngrijorată din cauză că erau duri şi sunt sigur că şi dumneavoastră gândeați la fel, dar, când ați decis să candidați, cu siguranță ați considerat că îi puteați învinge.

106 Evan THOMAS

Obama: Ei bine... părerea mea despre soții Clinton a fost în general, de-a lungul timpului, una favorabilă. După cum am scris în cartea mea, cred că Bill Clinton a fost un personaj foarte important, care a imprimat o direcție clară Partidului Democrat. Consider că este un politician inteligent şi eficient, după cum s-a văzut. Ştiți, el şi cu mine avem perspective

oarecum similare asupra... haideți să spunem aşa, cred că este un pragmatic, nu un ideolog, iar eu consider că împărtăşim câteva opinii. Iar în privința lui Hillary, am considerat-o întot¬deauna o persoană extraordinar de inteligentă, cea mai disciplinată persoană pe care am cunoscut-o vreodată... un politician capabil să comunice mult mai eficient decât se crede. Impresia mea a fost însă, că, dat fiind trecutul lor, nu puteau s-o ia de la început, nu puteau să conducă țara dincolo de unele vechi disensiuni. Şi astfel... nu se pune problema că nu aş fi crezut că senatorul Clinton ar putea câştiga, după cum au vehiculat unii. A fost mai degrabă o evaluare a întrebării dacă ea ar fi capabilă să guverneze şi să pună pe primul loc problemele esențiale. Concluzia mea a fost aceea că ei vor fi foarte duri pentru că începuseră cu douăzeci de ani înaintea mea să construiască o operațiune politică extrem de bună.

î: Şi totuşi, chiar şi aşa, v-ați dat o şansă.

Obama: Ştiți, nu e vorba doar de calcule. Sunt şi sentimente la mijloc. Şi am avut sentimentul că țara căuta ceva. Şi puteam vedea acest lucru. Când mi-am promovat cartea în octombrie, am avut parte de acea reacție remarcabilă, vis¬ceralã, pe care nu am putut-o justifica în totalitate, provenind mai degrabă... faptul că devenisem un simbol pentru următorul lucru. Aşa că, parțial, reacția a fost nemeritată, dar mi-a dat de înțeles că oamenii chiar îşi doreau ceva dife¬rit. Glumeam cu echipa mea - deşi nu era în întregime o glumă, e ceva la care încă mă gândesc - că țara îl căuta pe Barack Obama. Ca să fiu sincer, nu sunt sigur că eu sunt Barack Obama, corect? Dar ei caută o asemenea idee. Ideea că trecem într-o nouă fază a politicii şi că depăşim vechile divizări create de rasă, trecem peste unele dispute ideologice aprinse şi încercăm, într-un mod pragmatic, concret, de bun-simț, să rezolvăm unele probleme care nu mai suferă amânare; şi că trebuie să încercăm să fim foarte sinceri cu cetățenii Americii în această privință şi să îi tratăm cu maturitate. Am considerat întotdeauna că sunt un recipient imperfect pentru o asemenea idee, dar, instinctual, îmi dau seama că acest personaj ar putea rezona în rândul cetățenilor americani în acest moment.

î: Şi ați avut acest instinct înainte de a face turneul de promovare a cărții...

Obama: Da.

î: ...iar turneul v-a adus, într-un fel, confirmarea acestui lucru?

Obama: A fost un instinct pe care l-am avut când candidam pentru un loc în Senatul SUA.

î: Haideți să vorbim despre vara ce a urmat intrării în cursă, despre perioada în care se părea că sunteți abătuți...

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

Obama: Să ne întoarcem puțin... înainte de a ajunge acolo, s-au întâmplat câteva lucruri. în primul rând, am fost năuciți de succesul înregistrat în strânge¬rea de fonduri. Nu uitați că am depăşit-o practic [pe Hillary Clinton] în acel prim irimestru, lucru la care nimeni nu se aştepta, cu atât mai puțin eu. Şi astfel, în anumite privințe, s-au creat aşteptări supradimensionate. Cred că toată lumea era şocată şi, ridicând ştacheta foarte sus, brusc nu am mai fost perdanții care ne aşteptam să fim. Simțeam că suntem, într-un fel, un fenomen, s-a creat o isterie în jurul acestui succes, într-un fel care nu cred că a fost sănătos, pentru că încă ne aflam în procesul de asimilare. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi la întrunirile electorale... în acele câteva luni după ce am făcut anunțul, nici unul dintre noi nu credea că se vor strânge 17 000 de persoane, pe o vreme atât de geroasă. în acele câteva luni, a fost ca şi cum am fi sfidat gravitația. Am strâns 23 000 de oameni în Austin, Texas, la doar o lună după ce mi-am anunțat candidatura. Şi acest lucru a avut ca rezultat următoarele lucruri. Mi-a confirmat că țara era, într-adevăr, dornică de o schimbare. Pe de altă parte, ne-a aruncat imediat în lumina reflectoarelor, într-un moment când încă încercam să rezolvăm anumite probleme ce țineau de organizare şi, mai ales, de prezentările mele. La acea vreme, discursul meu electoral... oamenii vedeau mulțimile numeroase şi toți reporterii scriau: „Discursul său este cam neinspirat." Ei bine, ceea ce am făcut în cursa pentru Senat a fost să îmi dezvolt discursul din punct de vedere orga¬nic. Nu scriam neapărat totul pe hârtie. încercam diferite lucruri şi le retuşam până când dădeau rezultate. Diferența în cursa pentru Senat a fost aceea că am avut şase luni în care vorbeam în fața a cincizeci sau o sută de oameni sau mă aflam în camera de zi a cuiva, fără camerele de filmat. Şi deodată, chiar din prima zi [a campaniei], oamenii îşi spuneau: „De fiecare dată dorim să îl vedem la fel de bun cum a fost în discursul de la convenție." Iar acela a fost un discurs pentru care am avut nevoie de trei sau patru săptămâni ca să îl scriu şi să îl memorez. Cred că asta ne-a luat pe nepregătite.

îmi aduc aminte că am participat la un forum SEIU22 pe tema sistemului me¬dical, chiar înainte de prima dezbatere. Şi toți candidații trebuiau să îşi prezinte, pur şi simplu, opiniile cu privire la sistemul de sănătate. Şi pentru că strategia noastră nu era atât de bine definită, aveam o idee destul de clară despre cum aş fi vrut să evolueze lucrurile în domeniul medical, dar nu ne dezvăluiserăm încă planul cu privire la acest domeniu... am fost puțin cam prea degajați. Am luat loc şi am purtat o conversație destul de generală despre sistemul de sănătate, de parcă aş fi fost la emisiunea lui Charlie Rose, iar Hillary a stat în picioare în timp ce ținea

prezentarea. Iar Edwards venise deja cu planul său, era foarte hotărât cu privire la ce voia să facă. Am fost masacrați în presă: „Priviți, Obama este nepregătit, e un amator."

Ceea ce s-a întâmplat, de fapt, a fost că am avut mare succes în strângerea de fonduri, mare succes în a aduna un public numeros, am avut o inaugurare

22 Service Employees International Union - sindicat ce reprezintă circa două

milioane de muncitori din Statele Unite, Canada şi Puerto Rico (n.red.).

106 Evan THOMAS

extraordinară, dar aşteptările au crescut brusc până aici [ridicând mâna stângă deasupra capului], iar noi eram încă... aveam încă mentalitatea de pe Broadway, numai că ne aflam pe Great White Way. Aşa că aveam mult de recuperat. Şi acest lucru, această tendință de a se crea mari aşteptări în ceea ce ne priveşte, de foarte devreme, avea să continue pe tot parcursul verii şi chiar în timpul dezbaterilor... Dacă nu ai mai luat parte la o dezbatere prezidențială înainte, indiferent cine eşti, vei fi luat puțin pe nepregătite, te vei simți puțin stânjenit şi cam nesigur... Când am fost întrebat despre terorism şi nu am răspuns imediat că i-aş bombarda pe toți, comentatorii s-au legat de acest lucru [spunând]: „Iată, acesta este un exemplu [al ciudățeniei sale]." Nici măcar nu era vorba de faptul că răspunsul meu ar fi fost greşit; ci despre faptul că răspunsul meu dovedea că nu am fost suficient de mult timp în luminile rampei, încât să ştiu că dovedeşti că eşti puternic dacă bombardezi pe cineva, apoi ai grijă de răniți, în eventualitatea unui atac terorist. Aşa am primit, foarte rapid, câteva lecții de politică prezidențială.

I: îmi amintesc că am citit despre dumneavoastră când ați fost să jucați [baschet] cu cei de la Universitatea din Carolina de Nord. Ați intrat pe teren o vreme şi ați spus: „Băieții ăştia sunt înalți şi rapizi şi v-a luat ceva vreme până să intrați în ritmul jocului. A fost vorba poate şi aici de aşa ceva?

Obama: Nu, a fost uşor diferit, pentru că nu a existat în campanie vreo etapă în care să îi fi privit pe ceilalți candidați şi să îmi spun: „Doamne, uite ce fac..." Eram încă în tabăra de antrenament, dar, din punctul de vedere al presei, jocul începuse deja. Şi ştiți, în acel moment, John Edwards se afla de doi ani în campanie. Hillary îşi planificase timp îndelungat campania. Iar ei sunt cei cu care eu eram comparat din cauza agitației create în jurul nostru şi din cauza banilor care se strângeau. Aşa că, din

punctul meu de vedere, mai degrabă îi priveam şi îmi spuneam: „Perfect, jocul a început. Au un avantaj faţă de mine; trebuie să recuperăm."

î: Şi acela a fost momentul când aţi spus - nu sunt sigur dacă dumnea¬voastră aţi spus-o primul, sau altcineva - dar aţi atras atenţia: „Hei, trebuie să accelerăm ritmul?

Obama: Păi... nu-mi aduc aminte exact cum a fost... Un lucru pe care cu siguranţă l-am înţeles - şi asta încă din cursa pentru Senat, în care tot timpul ne-am aflat pe locul al treilea, până în ultima lună - ceea ce am înţeles a fost că, în politică, şase luni, nouă luni sunt o eternitate, aşa că nu am fost neliniştii din cauza asta. Atitudinea mea spunea, haideţi să continuăm să construim, să învăţăm şi să ne perfecţionăm şi toată lumea să fie pe poziţii. „Nu au fost multe strigăte şi ţipete, a fost mai degrabă o atitudine de genul: „Să devenim pe zi ce trece puţin mai buni şi să avem un progres constant."

î: Dar se pare că, la un moment dat, s-a făcut o recalibrare, poate o re gândire, prin modul de evaluare a propriei echipe, a lucrurilor care trebuiau făcute...

Obama: ...Aş zice că am atins pragul de jos în septembrie şi octombrie

Pentru că, până în acel moment, cred că sentimentul general era acela că ridi¬cam, într-adevăr, o organizaţie; strângeam bani; eram în luptă... Imediat după Ziua Muncii, s-a constatat această mare diferenţă, când Hillary a început să aibă douăzeci de puncte, douăzeci şi cinci de puncte în avans. Presa a intrat în ciclul acela în care fiecare poveste se hrăneşte din propriile-i spuse: „De ce nu le merge? Iar oamenii încearcă să găsească explicaţii: de ce eşti cu douăzeci şi cinci de puncte în urmă? Asta înseamnă că trebuie să fii un idiot, iar unii oameni încearcă să caute o explicaţie pentru toate lucrurile pe care nu le-ai făcut aşa cum trebuia, iar finanţatorii încep să devină agitaţi, şi susţinătorii, la rândul lor, devin şi ei agitaţi şi încep să dea sugestii. Oamenii se îndoiesc de ei înşişi astfel. Aşa am intrat într-una din acele spirale negative. Şi probabil că pragul negativ a fost atins în luna octombrie.

î: Acela a fost momentul când finanţatorii au început să comenteze? Obama: Da, cam pe atunci, toate astea se întâmplau cam în acea perioadă. Iar adevărul este că, în acel moment, eram de fapt destul de... deveneam... din ce în ce mai încrezător că puteam câştiga pentru că păstrasem ritmul strângerii de fonduri, datorită faptului că, în fiecare dezbatere, prestaţia mea se îmbună¬tăţea atât de mult, încât, în ultimele patru sau cinci dezbateri dinainte de Iowa, simţeam că mă prezint la acelaşi nivel cu Hillary, chiar dacă presa nu credea asta. Mă simţeam în largul meu comunicând acele

fraze-cheie, lucru care nu era punctul meu forte. Şi pentru că am avut întotdeauna mare încredere în echipa noastră din Iowa, aveam o organizație extraordinară, nişte oameni minunați care lucrau pe teren. Sondajele din Iowa nu indicau o diferență de douăzeci de puncte. Consideram că cea mai bună organizație a noastră era cea din Iowa, astfel că, în mod ciudat, eram de fapt destul de calm.

A fost cam în perioada [în care] am avut acea întâlnire cu colectorii de fonduri, pentru a-i asigura că vom câştiga şi că toată lumea trebuie să rămână calmă. în acel moment am cerut echipei mele să accelereze ritmul... deveniserăm leneşi şi trebuia să ne străduim mai mult. Atunci am fost nevoit să analizez lucrurile mai în profunzime şi să mă asigur că mă străduiam suficient. Tot acela a fost momentul când ne-am dat seama că trebuia să ne expunem cauza mult mai clar şi mai direct, [să explicăm] de ce aş fi un preşedinte mai bun decât Hillary Clinton sau John Edwards, în loc să vorbim doar despre ce voiam să fac şi ce planuri aveam pentru țară. [Am realizat că] trebuia să fiu foarte exact şi să spun: „Eu ar trebui să fiu preşedinte pentru că pot uni țara. Nu sunt supus nici unor interese. Am convingerea că voi fi cinstit cu poporul american şi că este nevoie de asta."

î: Să lăsăm pentru o clipă echipa la o parte...

Obama: Şi, apropo, tot acest proces a dus la cina JJ [Jefferson-Jackson], care cred că a fost adevăratul moment decisiv în Iowa şi momentul de turnură al campaniei în ansamblu.

î: Ce altceva ați mai cerut de la dumneavoastră în acel moment? Obama: Păi, ştiți, cred că... [aici Obama s-a întors pentruase uita pe fereastră

şi a rămas tăcut timp de şaptesprezece secunde], David Axelrod mi-a spus ceva de la bun început, chiar în şedința de grup, atunci când am decis să candidez. Mi-a spus aşa: „Lucrul care mă îngrijorează cel mai tare cu privire la candidatura ta, Barack, este acela că s-ar putea să fii prea normal pentru a câştiga o cursă prezidențială." Şi cred că ceea ce voia să spună - puteți să îl întrebați pe el ce a vrut să spună - dar cred că ceea ce a vrut să spună a fost că nu eram [o altă pauză, de doisprezece secunde de data asta], nu sunt doar... nu am considerat niciodată că valoarea mea depinde de câştigarea acestei curse pentru fotoliul de preşedinte, că trebuia să dovedesc cuiva ceva. A existat o vreme în viața mea când aveam acest sentiment, din cauza unui tată absent sau care a fost întotdeauna mai îndepărtat - puteți să îmi faceți psihanaliza şi să spuneți: „De asta este o persoană ambițioasă. Dar îmi iubesc copiii şi îmi iubesc soția, îmi place să merg la film fără mare tam-tam sau să citesc o carte bună, undeva, pe o plajă. Deci au existat de la

bun început unele tensiuni lăuntrice legate de faptul că mă aruncam în această poveste şi mă lăsam consumat de ea, pierdeam perspectiva şi legătura cu lucrurile pe care le consideram cele mai importante în viață. Nu încerc să sugerez că sunt un candidat ezitant; evident, este decizia pe care am luat-o eu însumi. Dar au existat unele tensiuni în mintea mea.

î: Trebuia să vă împăcați cu gândul şi să vă spuneți: „Va trebui să petrec mai mult timp departe de familie?" Asta a fost dificultatea?

Obama: Da, dar nu doar asta, însă trebuie să accept calea pe care am ales-o şi să încetez să mă mai gândesc la cea pe care nu am ales-o. Şi m-am aruncat în povestea asta, fără nici o reținere, deci cred că a fost o decizie mai clară decât în orice altă situație.

î: Dați-mi voie să schimb puțin cursul discuției. Legea inerției este o lege dintr-un motiv bine întemeiat, iar într-o campanie politică sau, probabil, în orice fel de întreprindere, în special dacă lucrurile merg bine, schimbarea de la făgaşul obişnuit al lucrurilor nu este ceva uşor sau care să vină în mod fi¬resc. Având în vedere că ați răsturnat aşteptările tuturor, cu excepția, probabil, aşteptărilor proprii, pe măsură ce vă apropiați de alegerile generale... dacă e să vorbim despre ce anume trebuie să faceți mai bine, despre aspectele pe care trebuie să le consolidați, acest lucru devine mai dificil din cauza faptului că v-ați descurcat atât de bine? Considerați că aveți o percepție mai clară asupra campaniei...

Obama: Nu, nu... Cred că lucrul la care mă pricep cel mai bine este să fiu cel mai bun critic al meu. Nimeni nu este mai aspru cu mine decât sunt eu însumi. Cred că sunt foarte multe lucruri pe care trebuie să le facem mai bine, nu doar ca să câştigăm în noiembrie, ci pentru a putea guverna. Cred cu tărie că obiceiurile pe care le sădim acum vor dăinui. Dacă nu suntem disciplinați acum, nu vom fi disciplinați nici mai târziu. Dacă există slăbiciuni în organizația noastră acum, acest lucru se va reflecta în prezența mea şi astfel... presupunând că vom câştiga nominalizarea, vom avea mult de lucru pentru a ne revizui comportamentul.

BARACK OBAMA - O ALEGERE ISTORICĂ g j

î: Puteți să-mi dați unul sau două exemple de lucruri pe care ați putea să le faceți mai bine?

Obama: Cred că unul dintre lucrurile pe care le-am spus la începutul acestei campanii a fost acela că doresc să rezerv mult timp, în special la început, în primele două-trei luni ale campaniei, să mă gândesc la diverse probleme, pen¬tru că ce nu doream să fac era să joc după ureche în chestiuni de politică. Am vrut să discut cu mințile cele mai strălucite şi cu oamenii care vor să dezvolte sistemul de sănătate, energetic sau educațional, să forez adânc şi să îmi dau seama ce se va găsi în meniul de

opțiuni pe care îl avem şi care sunt paşii cei mai buni pentru a ne duce, pe noi şi țara totodată, într-o direcție mai bună. Şi... nu a fost făcută toată munca, pentru că timpul consumat doar cu politi¬ca, strângerea de fonduri, opt întâlniri pe zi în Iowa, ne lăsa prea puțin timp pe care să-1 dedicăm muncii asidue şi sistematice. Cred că produsele noastre, strategiile pe care le-am oferit, sunt unele în care am mare încredere. Şi cred că echipa noastră de strategie politică a făcut o treabă nemaipomenită, dar propria mea implicare în ceea ce priveşte forțarea limitelor şi adresarea unor întrebări şi mai dificile despre ce fel de strategii ar putea rezolva cu adevărat criza de energie, de pildă... în această privință, nu cred că am făcut atât de mult pe cât ar fi trebuit... Acesta a fost unul dintre dezavantajele de a trebui să ajungi de la zero la şaizeci - nu am putut face totul exact aşa cum am fi vrut. Acum, teoretic, avem ceva mai mult timp pentru a le face.

I: Ați stat de vorbă cu reverendul Wright?

Obama: Nu.

î: înțeleg că ați refuzat chiar şi să urmăriți înregistrarea în care apare la Clubul Național de Presă şi mă întreb dacă vă puteți întoarce la momentul in care vi s-a înmânat transcrierea.

Obama: Relația mea cu reverendul Wright şi cu biserica... precum şi faptul că a devenit o chestiune atât de mediatizată m-au luat oarecum prin surprindere. Nu în întregime, dar într-o anumită măsură, în primul rând pentru ca este o biserică a minorității de culoare foarte convențională, în multe privințe. Toată povestea asta despre teologia eliberării negrilor şi sistemul de valori al negrilor etc. etc. este un înveliş dat numeroaselor aspecte tradiționale ale bisericii comu¬nității de culoare - predicarea evangheliei sociale, accentul pus pe obligațiile tale față de comunitate. Nouă din zece predici ale reverendului Wright nu ar stârni nici un fel de controversă. Nu a fost o figură publică în Chicago, în afară de spațiul bisericii; nu a fost precum Jesse sau Farrakhan, care au căutat îndeo¬sebi să atragă atenția publicului. Nu era considerat o marcă. Preoții din biserici se aseamănă între ei în întreaga țară. Statutul de membru nu se deosebeşte cu nimic de acela din majoritatea bisericilor din comunitatea de culoare.

Cred că prima dată când am simțit că acest lucru ar putea deveni o problemă a fost ziua în care mi-am anunțat candidatura, care fusese deja raportată, când am citit în revista Rolling Stone un articol pe care echipa mea mi l-a arătat şi care conținea un limbaj incendiar aparținând reverendului Wright. Adevărul este că, la

fel ca majoritatea oamenilor ocupați, nu mergeam la biserică în fiecare duminică, iar el ținea trei predici pe săptămână. în special în ultimii doi sau

trei ani, nu ne¬am mai dus prea des la biserică, parțial pentru că mă aflasem în campanie şi eram tot timpul în biserica altor oameni. Şi ceea ce înțeleg de la prieteni de-ai mei, la rândul lor membri ai bisericii, este că, după evenimentele de la 11 septembrie, reverendul Wright chiar a înăsprit retorica, era un critic sever al lui Bush, astfel că unele dintre predicile sale au devenit mai aprinse. Aşa că eu... atunci... când am văzut asta în ziar, mi-am spus: „Nu sună prea bine." Dar îngrijorarea mea nu se manifesta doar cu privire la ramificațiile politice; preocuparea mea era să găsesc o soluție de a proteja biserica pentru a nu deveni o problemă politică. Poate că ar fi mai bine să nu îmi faci tu prezentarea, or să fie în jur de 500 de corespondenți de presă acolo, nu cred că vrei să ți se pună brusc în față 500 de microfoane, fără a fi pregătit dinainte." Ştiu că acest lucru 1-a dezamăgit şi cred că a fost şi furios, într-o oarecare măsură, din cauza asta.

î: A arătat acest lucru?

Obama: Ştiu şi, de asemenea, am auzit şi de la alții... La puțin timp după aceea, în The New York Times a apărut un articol al lui Jodi Cantor în care se relata acest lucru şi în care [Wright] a vorbit despre conversația noastră. Acest lucru a răcit şi mai mult relația dintre noi, deoarece nu am fost prea mulțumit de faptul că a vorbit despre o conversație particulară, făcând-o brusc publică în Times. Dar părerea mea, în acel moment, era că avea să se retragă, aveam un angajament puternic față de comunitatea religioasă, trecuse printr-o perioadă extrem de dificilă în ultimii ani, câțiva dintre prietenii săi apropiați decedaseră, iar faptul că se retrăgea, că asta era ceea ce clădise... viața sa dedicată predi¬cilor, iar acum era pe picior de plecare... Astfel că reacția mea a fost să îl las, pur şi simplu, să stea departe de lumina reflectoarelor şi să nu fac mai mult caz pe această temă. Aceea a fost de fapt prima dată când am aflat despre citatul referitor la evenimentele din 11 septembrie, din articolul publicat în Times. Iar în acel moment, atât eu, cât şi echipa mea, am anticipat că, mai devreme sau mai târziu, se va transforma într-o mare problemă.

Pe scurt, după Iowa, nu ştiu exact când...[Sean] Hannity a venit cu această idee, perspectiva sa era foarte ignorantă în ceea ce priveşte istoria negrilor, tradițiile lor, cultura sau biserica lor... încercarea sa de a face nişte comentarii inofensive despre sistemul de valori al comunității de culoare în cadrul unei declarații de separatism al negrilor a fost atât de ridicolă, încât nu a primit prea multă atenție; şi nici nu ne aşteptam ca acest lucru să se întâmple. Dar voi fi sincer cu dumneavoastră, acesta este un exemplu de eşec, de carență în campania noastră. Imediat după ce a apărut articolul în New York Times, eu şi câțiva mai în vârstă le-am spus membrilor echipei noastre de cercetare: „Trebuie să revedem fiecare predică ținută de

reverendul Wright, pentru că ar putea constitui o problemă şi mi-ar putea fi atribuită mie şi ar fi bine măcar să ştim cu ce avem de-a face. N-am mai ajuns să facem acest lucru. Când s-a întâmplai ce s-a întâmplat, ne-a luat pe toți prin surprindere, modul acela ofensator în

care erau prezentate lucrurile, cred că ne-a prins pe toți cu garda jos. Tocmai mă întorsesem de la Washington şi a trebuit să schițez imediat o declarație. Trebuia să apar în acea seară la emisiunile televiziunilor prin cablu, pentru a denunța cele spuse, dar, în acelaşi timp, pentru a încerca să le plasez într-un context; în acel sfârşit de săptămână, mă pregătisem să scriu discursul despre rasă şi am putut apoi să îl susțin în Philadelphia. Şi în acel moment nu cred că s-a pus problema că va avea o influență negativă din punct de vedere politic. Pe de altă parte, simțeam că era important să nu ponegresc un om pe care îl cunoşteam de foarte mult timp, care m-a tratat întotdeauna cu amabilitate şi bunătate, care se purtase foarte frumos şi cu familia mea, care era în centrul bisericii comunitare pe care o prețuiam şi care, în ciuda tuturor defectelor sale, făcuse o treabă minunată. Asta am încercat să exprim în discurs, ideea că oamenii sunt complecşi. Sunt un amestec de bine şi rău.

Am fost şocat de mai multe lucruri [pe care le-a spus Wright]. Cred că cel despre SIDA a fost probabil cel mai şocant, pentru că e un exemplu clasic de teorie a conspirației din comunitatea afro-americană. Nu este ceva neobişnuit sau nemaiauzit, doar total neaşteptat din partea cuiva cu educația reverendului Wright. Am fost extrem de surprins de acest lucru. Am purtat o discuție cu el după ce am susținut discursul din Philadelphia şi i-am spus foarte clar cât de profund îl dezaprobam în ceea ce spusese, cât de jignitor era atât pentru mine, cât şi pentru poporul american şi i-am sugerat că trebuie să mediteze şi să înțeleagă motivul pentru care oamenii se vor simți jigniți. Şi astfel, să văd ulterior că nu a asimilat nimic din ce i-am spus, că nu s-a implicat în încercarea de pătrunde sensul profund al lucrurilor, ci că, dimpotrivă, trei zile la rând şi-a făcut apariția în public, culminând cu prestația de la Clubul Național de Presă, care a dovedit foarte puțină considerație față de sensibilitățile poporului american, față de propriile mele sensibilități, că şi-a apărat declarația imposibil de apărat şi a făcut-o într-un fel care a fost de multe ori indolent şi batjocoritor la adresa oamenilor din public, a fost ceva extrem de dureros.

î: Vă mândriți cu rădăcinile dumneavoastră de organizator comunitar, cu faptul că nu sunteți străin de experiența cotidiană a poporului american. Şi sunt sigur că ştiți la fel de bine ca oricine altcineva că nu există nici o himeră asemănătoare cu preşedinția, nimic care să te izoleze de ceilalți aşa

cum o face această funcție. Vă gândiți mult la acest lucru? Vă îngrijorează acest aspect?

Obama: Absolut. îmi fac griji tot timpul din cauza asta. Sunt avantajat de faptul că Michelle şi familia ei au rădăcini puternice în societate, aproape un prototip al familiei americane şi [că] prietenii mei - cum ar fi Marty Nesbitt, Eric Whitaker şi Valerie [Jarrett], sau prietenul cu care tocmai m-am întâlnit în Oregon, Greg Orme, care a călătorit cu mine, prietenul meu din liceu care lucrează acum ca antreprenor - [de faptul că] majoritatea prietenilor mei buni nu sunt implicați în lumea politică. Simt că ei sunt cei care mă țin conectat la realitate. Dar îmi fac griji în această privință. Mai mult decât orice, mă îngrijo¬rează că acum schimb atmosfera în orice încăpere intru sau în orice conversație

Evan THOMAS

la care mă alătur. Mă îngrijorează că, de acum înainte, oamenii îmi vor vorbi diferit decât o făceau cu cinci ani în urmă, chiar şi cei care îmi sunt apropiați. Acesta este unul dintre lucrurile pentru care îmi fac griji. Şi să previn acest aspect va fi una dintre cele mai mari provocări ale preşedinției.

Mulțumiri

Proiectele revistei Newsweek pentru alegerile prezidențiale au fost inițiate în 1984, de către cel mai cunoscut scriitor al echipei Newsweek, Peter Goldman. în 1996, Peter mi-a predat sarcinile editoriale, dar a rămas pentru a supraveghea articolele şi este, în continuare, sufletul acestui efort cvadrienal, costisitor şi de durată. în septembrie 2007, Peter a început să îşi trimită echipa pe teren: de partea democrată, Daren Briscoe, Nick Summers şi Eleanor Clift; iar de partea republicană, Katie Connolly şi Michael Hastings. După ce lucrurile s-au aşezat (iar Hastings a părăsit revista Newsweek în iarna lui 2008), Katie a devenit corespondent permanent în tabăra McCain, Daren lucra cu normă întreagă pentru echipa Obama (aşa cum făcuse de la începui), iar Nick a urmărit-o pe Clinton, pentru ca, mai târziu, să relateze despre Obama, Biden şi Palin. Eleanor, unul dintre cei mai buni reporteri detaşați la Washington, a relatat atât despre Obama, cât şi despre Clinton.

Toți aceşti reporteri au făcut o treabă nemaipomenită. Povestea expusa aii i este inspirată şi modelată, în mare parte, de relatările lor inițiale. Când am plecat de la revistă, pentru a mă alătura echipei, la sfârşitul lunii august, am fost consiliat, ca de obicei, de Goldman şi de redactorul acestui proiect, Alexe. Gelber, colegul şi prietenul meu de două decenii. Am fost norocoşi sa avem la cercetare un om cu resurse nesfârşite şi foarte devotat, Daniel Stone, a doi editori foto talentați, Michelle Molloy şi

Elizabeth Johnson. Jos palat ia si pentru cei doi corespondenți pe teme politice de la Newsweek, a căror contribuții fost esențială: Holly Bailey şi Jonathan Darman.

îi sunt profund recunoscător fondatorului şi editorului de la Puhlii Alinii Peter Osnos, care a sesizat de la bun început potențialul acestui proiect, pi. . nm şi redactorului nemaipomenit al acestei cărți, Lindsay Jones. I.a l'uMli Ali n. mulțumirile mele se îndreaptă şi către Clive Priddle, direct ot ediioiutl, M. le,., . Raymond, editor administrativ; Pete Garceau, director artistic şi Nu ui \\ ml • . i editor.

De la Newsweek, vreau să îi mulțumesc lui Rick Snrith, pivşediuir şl HM Im un 1 . cărui încredere în aceste eforturi jurnalistice extrem de ambițio.i ■ h im

(ani de zile de generozitatea sa financiară; lui Donald t.i.ili ..H i • ii Washington Post Company; şi celor doi susținăioti de ha i ,, , . . iutatl prietenii mei apropiați de la Newsweek, directorul adinini' 1 ■•.,!. t şi redactorul revistei, Jon Meacham.

iiATE DE CONTACT
■ LITERA (0752.548372) 11 425.16.19 I 425.16.20 »ranzl@litera.ro

DICȚIONAR
MNIVERSAL
DE FILME

0 carte obligatorie pentru toți împătimiții celei de-a şaptea arte! O istorie a cinematografiei naționale şi Internaționale: Peste 10 500 de titluri J organizate alfabetic, din toate epocile • cinematografiei, de pe toate cele Mr ntinente!Fiecare film analizat

1 uprinde amănunte exhaustive des(3re"disfribuție, regizor, culisele filmărilor, premii, otații în funcție de 1

ym
L I JM! R A
INTERNAȚIONAL
Editura LITERA INTERNATIONAl
CULINARE
i opería: cartonatá
! • irmat: 170x220 mm
IN PREGĂTIRE: CIPRU, MÜNCHEN, WASHINGTON, MONTREAL

www.litera.ro

Editura LITERA INTERNATIONAL

Oriunde ați călători, aceste ghiduri vă conduc spre locuri minunate! Listele Top 10 vă furnizează toate informațiile necesare, iar hărțile rabatabile, precum şi cele din interior, vă vor ajuta să găsiți simplu şi rapid itinerariul dorit.

DATE E S 0752 LITERA ((LI CS 031.425.11) 1U CO 031.425.1(1 J0 @ comenz¡(í!)|il»rn i

)NIA t

4….I

1001 REȚETE

Ghiduri turistice vizuale Top 10

II 100x191 rnm S format de buzunar m 128-192 pagini col.» 8 hărți rabatabile pe c

îmtvAm.aÂMpykAil aÂromAymÂAi

Un periplu gastronomic pe cele şapte continente, cu detalii savuroase despre tot ceea ce ține de arta culinară şi nu numai...

Editura LITERA INTERNATIONAL

* Copertă: cartonată Format: 275x345 mm .,.,. Nr. pagini: 304

DATE DE CON IA'

I 0752 LITERA(0?HJ HT CM 031.425.16 1FL 031.425.18,20 # comanzl@lllniM i"

www.litera.ro

INTERNAȚIONAL

MARK A. GARLICK

Atlasul Ilustrat al universului este conceput de o echipă

internațională de astronomi, profesori universitari, cartografi şi graficieni. Cuprinde peste 100 de hărți şi scheme noi ale Universului, sfaturi despre cum să priviți cerul nocturn, o cartografiere generoasă a planetelor şi a sateliților Sistemului Solar, cele mai recente fotografii color ale cosmosului şi informații despre misiunile în spațiu, cele trecute şi cele viitoare.

I I)R*E R A

INI T KNAȚIONAL

Editura LITERA INTERNATIONAL

»

32 000 de cuvinte

în fiecare limbă 6 000 de ilustrații 800 de teme

Marele

Dicționar

Vizual

are un conținut bogat şi spectaculos. Este cel mai cuprinzător şi mai credibil dicționar vizual publicat vreodată.

DATE DE CONTACT

ß 0752 LITERA (0752.548372) CUB 031.425.16.19 CEfl 031.425.16.20 ! comenzi@litera.ro

www.iitera.n

JVASILE FLOREA

ISTORJA ARJEI

MÂNESTI

Apărută în condiții grafice de excepție şi fiind extrem de bine documentata, lucrarea se adresează atât profesioniştii'« în materie, cât şi publicului larg, mai exiid iubitorilor de artă. Bogat ilustrat, volumul oferă o imagine de ansamblu, sugestiv.i şi cuprinzătoare, a evoluției fenomenului complex al artei de pe teritoriul României sub multiple manifestări

arhitectură, pictură, sculptură, grafică, arte decorative şi aplicate. Cartea cuprinde şi numeroase monumihit din stânga Prutului. Conține indice de nun* şi aproximativ 1000 de reproduceri color şi alb-negru ale celor mai valoroase opere din toate ramurile artei

Copertă: cartonată + suprai Format: 210x270 mm Nr. pagini: 808

Editura LITERA INTERNATIONAL

i

MAREA ISTORIE ILUSTRATĂ A LUMII

Volumele se pot achiziționa şi separat!

K UKKM

S ' fc£ •

Copertă: cartonată Format: 210x270 mm 7 volume

Porneşte într-o călătorie virtuală în timp, de la perioadă antică până în zilele noastre: lume esențiale într-o spectaculoasă colecție!

I 000 de fotografii, reproduceri, ilustrații şi hărți, (ivilizații, imperii, invenții, inovații, războaie. Iuții, fapte memorabile, personalități marcante.

DATE DË CONTACT

LITERA (0752,548372)

comenzi@litera.ro

www.litera.ro

, i

INTERNAȚIONAL

Editura LITERA INTERNATIONAL

YASILE FLOREA

ISTORJA ARJEI R0MÂNESTI

Apărută în condiții grafice de excepție şi fiind extrem de bine documentată, lucrarea se adresează atât profesioniştii'» în materie, cât şi publicului larg, mai exm i iubitorilor de artă. Bogat ilustrat, volumul oferă o imagine de ansamblu, sugestiv.i şi cuprinzătoare, a evoluției fenomenului complex al artei de pe teritoriul României sub multiple manifestări

arhitectură, pictură, sculptură, grafică, arte decorative şi aplicate. Cartea cuprinde şi numeroase monumanii din stânga Prutului. Conține indice de nun şi aproximativ 1000 de reproduceri color şi alb-negru ale celor mai valoroase opere din toate ramurile arin

3?

Copertă: cartonată + suprai Format 210x270 mm Nr. pagini: 808

MAREA ISTORIE ILUSTRATA !A LUMII

olumele se pot achiziționa şi separat!

Copertă: cartonată Format: 210x270 mm 7 volume

I Porneşte într-o călătorie virtuală în timp, rie la perioada antică până în zilele noastre: iolume esențiale într-o spectaculoasă colecție! 11)00 de fotografii, reproduceri, ilustrații şi hărți. Civilizații, imperii, invenții, inovații, războaie, uluții, fapte memorabile, personalități marcante.

DATE DE CONTACT

ij] 0752 LITERA (0752.548372) CEI 031.425.16.19 CUB 031.425.16.20 @ comenzi@litera.ro

www.litera.ro

www.litera.ro

IOAN OPREA, RODICA RADU, CARMEN-GABRIELA PAMFÎL, VICTORIA ZÂSTROIU

I 0782 UTERAIClii.' '.I'I CI 031.42* 1« 18 CM 031.426 1»M & conwnikOiIlti«* i"

www.lltn

Cel mai cuprinzător dicționar al limbii române într-un singur volum! Actualizat anual!

peste 80 000 de cuvinte analizate aproximativ 76 000 de articole peste 130 000 de sensuri

Disponibil şi în EDIȚIE DE LUX

Copertă: piele ecologică, supracopertă Format: 200x260 mm, nr. pagini: 1888 15 pagini color: harta fizică şi harta politică a lumii, drapelele statelor lumii